

Hof van beroep Gent
20 januari 2022
Derde kamer correctionele zaken
Arrest

2016/AGG/14 - 2021/VJ12/3

Not.nr. BG.69.98.001229/18

In de zaak van het OPENBAAR MINISTERIE en de burgerlijke partijen:

1. nr. **L.W.** ,
Woonstkeuze bij advocaat B.K., met kantoor te (...), (...),
2. nr. **FEDERAAL CENTRUM voor de analyse van de migratiestromen, de bescherming van de grondrechten en de strijd tegen de mensenhandel**, wonende te (...), (...),

tegen

1. nr. **C.K., J., E.**, RRN (...),
geboren te (...) op (...),
wonende te (...),
- oorspronkelijk eerste beklagde -
2. nr. **NV K.**, ON (...),
met maatschappelijke zetel te (...)
- oorspronkelijk tweede beklagde -
3. nr. **NV O.**, ON (...)
met maatschappelijke zetel te (...)
- oorspronkelijk derde beklagde -
4. nr. **NV S.**, ON (...)
met maatschappelijke zetel te (...)
- oorspronkelijk vierde beklagde -
5. nr. **NV T.**, ON (...)
met maatschappelijke zetel te (...)
- oorspronkelijk vijfde beklagde -
6. nr. **W.D.**, RRN (...)
geboren te (...) (Polen) op (...)
wonende te (...) (Polen)
- oorspronkelijk zesde beklagde -

De eerste, de tweede en de vierde:

Te Wingene, op 1 april 2012;

Om de misdaad of het wanbedrijf uitgevoerd te hebben of om aan de uitvoering ervan rechtstreeks medegewerkt te hebben, door enige daad, tot de uitvoering zodanige hulp verleend te hebben dat zonder zijn bijstand het misdrijf niet kon gepleegd worden, nl.

A1. Bij inbreuk op de artikelen 418 en 419 lid 1 Sw door gebrek aan voorzichtigheid of voorzorg, maar zonder het oogmerk om de persoon van een ander aan te randen, onopzettelijk de dood te hebben veroorzaakt van twee personen, inmiddels geïdentificeerd:

1. A.M. (Poolse nationaliteit - mecanicien}
2. L.P.(Poolse nationaliteit - mecanicien)

strafbaar met een met gevangenisstraf van drie maanden tot twee jaar en met geldboete van vijftig tot duizend euro.

De eerste, de tweede en de vierde:

Te Wingene, op 1 april 2012;

Om de misdaad of het wanbedrijf uitgevoerd te hebben of om aan de uitvoering ervan rechtstreeks medegewerkt te hebben, door enige daad, tot de uitvoering zodanige hulp verleend te hebben dat zonder zijn bijstand het misdrijf niet kon gepleegd worden, nl.

A2. Bij inbreuk op de artikelen 418 en 420 lid 1 Sw, door gebrek aan voorzichtigheid of voorzorg, maar zonder het oogmerk om de persoon van een ander aan te randen, onopzettelijk slagen of verwondingen te hebben toegebracht aan volgende personen,

1. R.M. (Poolse nationaliteit -chauffeur)

strafbaar met een gevangenisstraf van 8 dagen tot 6 maanden en/of een geldboete van 50 tot 500 euro.

De eerste, de vierde en de vijfde:

Te Wingene, op 1 april 2012;

Om de misdaad of het wanbedrijf uitgevoerd te hebben of om aan de uitvoering ervan rechtstreeks medegewerkt te hebben, door enige daad, tot de uitvoering zodanige hulp verleend te hebben dat zonder zijn bijstand het misdrijf niet kon gepleegd worden, nl.

A3. Bij inbreuk op de artikelen 418 en 420 lid 1 Sw, door gebrek aan voorzichtigheid of voorzorg, maar zonder het oogmerk om de persoon van een ander aan te randen, onopzettelijk slagen of verwondingen te hebben toegebracht aan volgende personen,

1. K.R. (Poolse nationaliteit - palethersteller)
2. W.R. (Poolse nationaliteit - palethersteller)
3. L.Y. (Poolse nationaliteit - palethersteller)

strafbaar met een gevangenisstraf van 8 dagen tot 6 maanden en/of een geldboete van 50 tot 500 euro.

De eerste, de tweede, de derde, de vierde, de vijfde en de zesde:

Om de misdaad of het wanbedrijf uitgevoerd te hebben of om aan de uitvoering ervan rechtstreeks medegewerkt te hebben, door enige daad, tot de uitvoering zodanige hulp verleend te hebben dat zonder zijn bijstand het misdrijf niet kon gepleegd worden, nl.

B. te Wingene en bij samenhang elders in het Rijk op niet nader te bepalen data tijdens de periode van 1 januari 2010 tot en met 1 april 2012;

Bij inbreuk op de art. 433quinquies §1, 3° en 433septies 2° strafwetboek, zich schuldig te hebben gemaakt aan mensenhandel, door, teneinde nog meerdere nader te identificeren personen aan het werk te zetten of te laten aan het werk zetten in omstandigheden die in strijd zijn met de menselijke waardigheid, hen te hebben aangeworven, vervoerd, overgebracht, gehuisvest, opgevangen, de controle over hem te hebben gewisseld of overgedragen, de toestemming van hem met de voorgenomen of daadwerkelijke uitbuiting van geen belang zijnde, met de omstandigheden dat misbruik werd gemaakt van de bijzonder kwetsbare positie omschreven in artikel 433septies 2°, ten aanzien van volgende slachtoffers:

1. A.M. (mecanicien - gestorven)
2. L.P.(mecanicien - gestorven)
3. W.R. (palethersteller - zwaargewond)
4. L.Y. (palethersteller - zwaargewond)
5. K.R. (palethersteller - lichtgewond)

(i.o. art. 66, 433quinquies §1, 3° en 433septies 2° strafwetboek)

strafbaar met opsluiting van tien jaar tot vijftien jaar en met geldboete van 1.000 euro tot 100.000 euro.

terwijl de misdaad hierboven omschreven rechtstreeks voor de Correctionele Rechtbank wordt gedagvaard omdat het Openbaar Ministerie van oordeel is dat er geen grond is om een hogere straf te vorderen dan een correctionele straf wegens **verzachtende omstandigheden** die voortspruiten uit de afwezigheid van veroordelingen tot criminele straffen (art. 1 en 2 van de Wet van 4 oktober 1867 op de verzachtende omstandigheden).

De eerste, de tweede en de vierde:

Om de misdaad of het wanbedrijf uitgevoerd te hebben of om aan de uitvoering ervan rechtstreeks medegewerkt te hebben, door enige daad, tot de uitvoering zodanige hulp verleend te hebben dat zonder zijn bijstand het misdrijf niet kon gepleegd worden, nl.

C1. Te Wingene en bij samenhang elders in het Rijk,

Als werkgever, zijn aangestelde of lasthebber, met inbreuk op artikel 181, eerste lid van de wet van 6 juni 2010 tot invoering van het Sociaal Strafwetboek, in strijd de artikelen 4 tot 8 en 9bis van het koninklijk besluit van 5 november 2002 tot invoering van een onmiddellijke aangifte van tewerkstelling, met toepassing van artikel 38 van de wet van 26 juli 1996 tot modernisering van de sociale zekerheid en tot vrijwaring van de leefbaarheid van de wettelijke pensioenstelsels, de gegevens vereist krachtens het voormelde koninklijk besluit van 5 november 2002, aan de instelling die belast was met de inning van de sociale zekerheidsbijdragen, niet elektronisch te hebben meegedeeld, in de voorgeschreven vorm en op de voorgeschreven wijze uiterlijk op het tijdstip waarop de werknemer zijn prestaties aanvatte, met betrekking tot volgende 168 werknemers:

Mecaniciens of bedienden:

1. A.M. ,(mecanicien) - op een niet nader bepaalbaar tijdstip in maart 2012 tot 1 april 2012;
2. L.P. (mecanicien) - tijdens periode 2 januari 2012 - 1 april 2012
3. R.S. (mecanicien) - tijdens de periode 2 april 2012 - 25 april 2012 en op 26 april 2012
4. A.B. (bediende) - tijdens de periode 2 juli 2007 - 15 april 2012;
5. P.P. (mecanicien) - tijdens de periode 2 januari 2012 - 25 april 2012 en op 26 april 2012
6. K.M. (mecanicien/chauffeur - tijdens de periode 15 juni 2004 -5 augustus 2012 en op 6 augustus 2012)
7. R.M. (tijdens periode 1 februari 2006 - 1 april 2012)

Chauffeurs:

[160 chauffeurs] (tijdens de periode (...) 2003 - (...) 2014)

Misdrijf vóór 1 juli 2011 strafbaar met gevangenisstraf van acht dagen tot een jaar en/of een geldboete van 500 tot 2 500 EUR (art. 12bis § 1 van het koninklijk besluit van 5 november 2002; het misdrijf strafbaar met zoveel geldboetes als er werknemers in overtreding met de vermelde reglementering tewerkgesteld waren;

misdrijf vanaf 1 juli 2011 strafbaar overeenkomstig artikel 181, eerste lid van het Sociaal Strafwetboek met een sanctie van niveau 4 zoals voorzien door artikel 101 van het Sociaal Strafwetboek, zijnde een gevangenisstraf van 6 maanden tot 3 jaar en/of een strafrechtelijke geldboete van 600 tot 6000 EUR; het misdrijf strafbaar met zoveel geldboetes als er werknemers in overtreding met de vermelde reglementering tewerkgesteld waren zonder dat deze geldboete, zoals voorzien door artikel 103 van het Sociaal Strafwetboek, hoger mag zijn dan het honderdvoud van de maximumgeldboete.

De eerste, de vierde, de vijfde en de zesde:

Om de misdaad of het wanbedrijf uitgevoerd te hebben of om aan de uitvoering ervan rechtstreeks medegewerkt te hebben, door enige daad, tot de uitvoering zodanige hulp verleend te hebben dat zonder zijn bijstand het misdrijf niet kon gepleegd worden, nl.

C2. Te Wingene en bij samenhang elders in het Rijk,

Als werkgever, zijn aangestelde of lasthebber, met inbreuk op artikel 181, eerste lid van de wet van 6 juni 2010 tot invoering van het Sociaal Strafwetboek, in strijd de artikelen 4 tot 8 en 9bis van het koninklijk besluit van 5 november 2002 tot invoering van een onmiddellijke aangifte van

tewerkstelling, met toepassing van artikel 38 van de wet van 26 juli 1996 tot modernisering van de sociale zekerheid en tot vrijwaring van de leefbaarheid van de wettelijke pensioenstelsels, de gegevens vereist krachtens het voormelde koninklijk besluit van 6 november 2002, aan de instelling die belast was met de inning van de sociale zekerheidsbijdragen, niet elektronisch te hebben meegedeeld, in de voorgeschreven vorm en op de voorgeschreven wijze uiterlijk op het tijdstip waarop de werknemer zijn prestaties aanvatte, met betrekking tot volgende 12 werknemers:

1. W.K. (kokkin) - tijdens de periode vanaf een nader bepaalbare datum in december 2011 tot en met 10 juli 2012)
2. B.B.U. (kokkin) - op of omstreeks 23 augustus 2011
3. B.J. (tijdens de periode 1 juli 2011 tot en met 31 maart 2012)
4. G.M. (tijdens een onbekend datum in 2005 - 1 april 2012)
5. K.P. (tijdens de maand maart 2012)
6. K.R. (tijdens de periode 1 juli 2011 tot en met 31 maart 2012)
7. L.Y. (tijdens de periode 19 februari 2011 -1 april 2012)
8. M.M. (tijdens de periode 1 juli 2011 tot en met 31 maart 2012)
9. E.S. (tijdens de periode 1 juli 2011 tot en met 31 maart 2012)
10. W.A. (tijdens de periode 1 juli 2011 tot en met 31 maart 2012)
11. W.Z. (tijdens de periode 1 juli 2011 tot en met 31 maart 2012)
12. K.K.Z. (op 3 april 2012)

Misdrijf vóór 1 juli 2011 strafbaar met gevangenisstraf van acht dagen tot een jaar en/of een geldboete van 500 tot 2.500 euro {art. 12bis § 1 van het koninklijk besluit van 5 november 2002; het misdrijf strafbaar met zoveel geldboetes als er werknemers in overtreding met de vermelde reglementering tewerkgesteld waren;

misdrijf vanaf 1 juli 2011 strafbaar overeenkomstig artikel 181, eerste lid van het Sociaal Strafwetboek met een sanctie van niveau 4 zoals voorzien door artikel 101 van het Sociaal Strafwetboek, zijnde een gevangenisstraf van 6 maanden tot 3 jaar en/of een strafrechtelijke geldboete van 600 tot 6000 euro; het misdrijf strafbaar met zoveel geldboetes als er werknemers in overtreding met de vermelde reglementering tewerkgesteld waren zonder dat deze geldboete, zoals voorzien door artikel 103 van het Sociaal Strafwetboek, hoger mag zijn dan het honderdvoud van de maximumgeldboete.

De eerste, de derde en de vierde:

Om de misdaad of het wanbedrijf uitgevoerd te hebben of om aan de uitvoering ervan rechtstreeks medegewerkt te hebben, door enige daad, tot de uitvoering zodanige hulp verleend te hebben dat zonder zijn bijstand het misdrijf niet kon gepleegd worden, nl.

C3. Te Wingene en bil samenhang elders in het Rijk,

Als werkgever, zijn aangestelde of lasthebber, met inbreuk op artikel 181, eerste lid van de wet van 6 juni 2010 tot invoering van het Sociaal Strafwetboek, in strijd de artikelen 4 tot 8 en 9bis van het koninklijk besluit van 5 november 2002 tot invoering van een onmiddellijke aangifte van tewerkstelling, met toepassing van artikel 38 van de wet van 26 juli 1996 tot modernisering van de sociale zekerheid en tot vrijwaring van de leefbaarheid van de wettelijke pensioenstelsels, de gegevens vereist krachtens het voormelde koninklijk besluit van 5 november 2002, aan de instelling die belast was met de inning van de sociale zekerheidsbijdragen, niet elektronisch te hebben meegedeeld, in de voorgeschreven vorm en op de voorgeschreven wijze uiterlijk op het tijdstip waarop de werknemer zijn prestaties aanvatte, met betrekking tot volgende werknemers:

1. M.S. (op 2 augustus 2011)
2. M.K. (op 26 augustus 2015)

strafbaar overeenkomstig artikel 181, eerste lid van het Sociaal Strafwetboek met een sanctie van niveau 4 zoals voorzien door artikel 101 van het Sociaal Strafwetboek, zijnde een gevangenisstraf van 6 maanden tot 3 jaar en/of een strafrechtelijke geldboete van 600 tot 6.000 euro; het misdrijf strafbaar met zoveel geldboetes als er werknemers in overtreding met de vermelde reglementering tewerkgesteld waren zonder dat deze geldboete, zoals voorzien door artikel 103 van het Sociaal Strafwetboek, hoger mag zijn dan het honderdvoud van de maximumgeldboete.

De eerste, de tweede en de vierde:

Om de misdaad of het wanbedrijf uitgevoerd te hebben of om aan de uitvoering ervan rechtstreeks medegewerkt te hebben, door enige daad, tot de uitvoering zodanige hulp verleend te hebben dat zonder zijn bijstand het misdrijf niet kon gepleegd worden, nl.

D1. met inbreuk op de artikelen 433 decies en 433 undecies lid 1°, rechtstreeks of via een tussenpersoon misbruik te hebben gemaakt van de bijzonder kwetsbare positie van een persoon ten gevolge van zijn onwettige of precaire administratieve toestand of zijn precaire sociale toestand door, met de bedoeling een abnormaal profijt te realiseren, een roerend goed, een deel ervan, een onroerend goed, een kamer of een andere in artikel 479 van het Strafwetboek bedoelde ruimte, te hebben verkocht, te hebben verhuurd of ter beschikking gesteld in omstandigheden die in strijd zijn met de menselijke waardigheid, zodanig dat de betrokken personen hierna vermeld, in feite geen andere echte en aanvaardbare keuze had dan zich te laten misbruiken; met de verzwarende omstandigheid dat van de betrokken activiteit een gewoonte werd gemaakt;

1. A.M. (Poolse nationaliteit)
2. L.P. (Poolse nationaliteit)

misdrijf strafbaar gesteld een gevangenisstraf van 1 jaar tot 5 jaar en een geldboete van 1.000 tot 100.000 EUR en een geldboete van 1.000 tot 100.000 euro; het misdrijf strafbaar zoveel geldboeten als het aantal slachtoffers in toepassing van artikel 433 undecies, laatste lid.

De eerste, de vierde en de vijfde:

Om de misdaad of het wanbedrijf uitgevoerd te hebben of om aan de uitvoering ervan rechtstreeks medegewerkt te hebben, door enige daad, tot de uitvoering zodanige hulp verleend te hebben dat zonder zijn bijstand het misdrijf niet kon gepleegd worden, nl.

D2. met inbreuk op de artikelen 433 decies en 433 undecies lid 1°, rechtstreeks of via een tussenpersoon misbruik te hebben gemaakt van de bijzonder kwetsbare positie van een persoon ten gevolge van zijn onwettige of precaire administratieve toestand of zijn precaire sociale toestand door, met de bedoeling een abnormaal profijt te realiseren, een roerend goed, een deel ervan, een onroerend goed, een kamer of een andere in artikel 479 van het Strafwetboek bedoelde ruimte, te hebben verkocht, te hebben verhuurd of ter beschikking gesteld in omstandigheden die in strijd zijn met de menselijke waardigheid, zodanig dat de betrokken personen hierna vermeld, in feite geen andere echte en aanvaardbare keuze had dan zich te laten misbruiken; met de verzwarende omstandigheid dat van de betrokken activiteit een gewoonte werd gemaakt;

1. W.R. (Poolse nationaliteit)

2. L.Y. (Poolse nationaliteit)
3. K.R. (Poolse nationaliteit)

misdrijf strafbaar gesteld een gevangenisstraf van 1 jaar tot 5 jaar en een geldboete van 1.000 tot 100.000 EUR en een geldboete van 1.000 tot 100.000 euro; het misdrijf strafbaar zoveel geldboeten als het aantal slachtoffers in toepassing van artikel 433 undecies, laatste lid.

De eerste, de tweede en de vierde:

Om de misdaad of het wanbedrijf uitgevoerd te hebben of om aan de uitvoering ervan rechtstreeks medegewerkt te hebben, door enige daad, tot de uitvoering zodanige hulp verleend te hebben dat zonder zijn bijstand het misdrijf niet kon gepleegd worden, nl.

Te Wingene of elders in het Rijk,

E1. als werkgever, zijn aangestelde of zijn lasthebber, met inbreuk op artikel 162, eerste lid, 1° van het Sociaal Strafwetboek, in strijd met artikel 9 van de wet van 12 april 1965 betreffende de bescherming van het loon der werknemers, het loon van de werknemer niet te hebben uitbetaald of het niet te hebben uitbetaald op de datum dat het loon invorderbaar is, met betrekking tot 167 werknemers:

Mecaniciens of bedienden:

1. A.M. ,(mecanicien) - op een niet nader bepaalbaar tijdstip in maart 2012 tot 1 april 2012;
2. L.P. (mecanicien) - tijdens periode 2 januari 2012- 1 april 2012
3. R.S. (mecanicien) - tijdens de periode 2 april 2012 - 25 april 2012 en op 26 april 2012
4. A.B. (bediende) - tijdens de periode 2 juli 2007- 15 april 2012);
5. P.P. (mecanicien) - tijdens de periode 2 januari 2012 - 25 april 2012 en op 26 april 2012)
6. K.M. (mecanicien/chauffeur - tijdens de periode 15 juni 2004 -5 augustus 2012 en op 6 augustus 2012)
7. R.M. (op en sinds 1 februari 2006)

Chauffeurs:

[159 chauffeurs] (tijdens de periode (...) 2002 – (...) 2014)

Misdrijf strafbaar vóór 1 juli 2011 met een gevangenisstraf van acht dagen tot een maand en met geldboete van 26 tot 500 frank of met een van die straffen alleen;

Misdrijf vanaf 1 juli 2011 strafbaar met een sanctie van niveau 2, zijnde een geldboete van 50 tot 500 euro {artikel 101 Sociaal Strafwetboek}. De geldboete wordt vermenigvuldigd met het aantal betrokken werknemers (artikelen 162, tweede lid en 103 Sociaal Strafwetboek).

De eerste, de vierde en de vijfde:

Om de misdaad of het wanbedrijf uitgevoerd te hebben of om aan de uitvoering ervan rechtstreeks medegewerkt te hebben, door enige daad, tot de uitvoering zodanige hulp verleend te hebben dat zonder zijn bijstand het misdrijf niet kon gepleegd worden, nl.

Te Wingene of elders in het Rijk,

E2. als werkgever, zijn aangestelde of zijn lasthebber, met inbreuk op artikel 162, eerste lid, 1° van het Sociaal Strafwetboek, in strijd met artikel 9 van de wet van 12 april 1965 betreffende de bescherming van het loon der werknemers, het loon van de werknemer niet te hebben uitbetaald of het niet te hebben uitbetaald op de datum dat het loon invorderbaar is, met betrekking tot 9 werknemers:

1. B.J. (tijdens de periode 1 juli 2011 tot en met 31 maart 2012)
2. G.M. (tijdens de periode 1 juli 2011 tot en met - 31 maart 2012)
3. K.P. (tijdens de maand maart 2012)
4. K.R. (tijdens de periode 1 juli 2011 tot en met 31 maart 2012)
5. L.J. (tijdens de periode 1 maart 2012 tot en met 31 maart 2012)
6. M.M. (tijdens de periode 1 juli 2011 tot en met 31 maart 2012)
7. S.E. (tijdens de periode 1 juli 2011 tot en met 31 maart 2012)
8. W.A. (tijdens de periode 1 juli 2011 tot en met 31 maart 2012)
9. W.Z. (tijdens de periode 1 juli 2011 tot en met 31 maart 2012)

Misdrijf strafbaar vóór 1 juli 2011 met een gevangenisstraf van acht dagen tot een maand en met geldboete van 26 tot 500 frank of met een van die straffen alleen;

misdrijf vanaf 1 juli 2011 strafbaar met een sanctie van niveau 2, zijnde een geldboete van 50 tot 500 euro (artikel 101 Sociaal Strafwetboek). De geldboete wordt vermenigvuldigd met het aantal betrokken werknemers (artikelen 162, tweede lid en 103 Sociaal Strafwetboek).

de eerste, de tweede, de vierde en de vijfde:

Mede gedagvaard:

in haar hoedanigheid van als daders, zoals voorzien door artikel 66 Sw., hetzij de misdaad of het wanbedrijf te hebben uitgevoerd of aan de uitvoering rechtstreeks te hebben meegewerkt, hetzij door enige daad tot de uitvoering zodanige hulp te hebben verleend dat de misdaad of het wanbedrijf zonder hun bijstand niet had kunnen worden gepleegd, hetzij door giften, beloften, bedreigingen, misbruik van gezag of van macht, misdadige kuiperijen of arglistigheden, de misdaad of het wanbedrijf rechtstreeks te hebben uitgelokt, hetzij door woorden in openbare bijeenkomsten of plaatsen gesproken, hetzij door enigerlei geschrift, drukwerk, prent of zinnebeeld aangeplakt, rondgedeeld of verkocht, te koop geboden of openlijk tentoongesteld, het plegen van het feit rechtstreeks te hebben uitgelokt.

Mede gedagvaard, om lastens hen de verbeurdverklaring uit te spreken, waarbij deze vordering gestoeld is op de volgende bepalingen van het Strafwetboek:
artikelen 42,3° en 43bis, lid 1 en 2 (verbeurdverklaring per equivalent);

- Ten aanzien van de tweede, de vierde en de eerste: 4.284.933,74 euro vermogensvoordeel in totaal ten aanzien van chauffeurs (niet betaling van de minimumlonen) (KAFT 6, Map 1, pg. 131 rubriek G.1.5 + KAFT 6, map 2, bijlage 11 + stukken na verwijzing) of:
 - o in hoofde van de eerste: 1.428.311,24 Euro
 - o in hoofde van de tweede: 1.428.311,24 Euro
 - o in hoofde van de vierde: 1.428.311,24 Euro
- Ten aanzien van de tweede, de vierde en de eerste: 47.278,06 euro vermogensvoordeel in totaal ten aanzien van mecaniciens (niet betaling van de minimumlonen) (KAFT 6, Map 1, pg. 134

rubriek G.2 + KAFT 6, map 2, bijlage 14) of:
o in hoofde van de eerste: 15.759,35 Euro
o in hoofde van de tweede: 15.759,35 Euro
o in hoofde van de vierde: 15.759,35 Euro

- Ten aanzien van de vijfde, de vierde en de eerste: 93.952,34 Euro vermogensvoordeel in totaal ten aanzien van de paletherstellers (niet betaling van de minimumlonen) (KAFT 6, map 3, rubriek E.3 + map 3, bijlage 23)
o in hoofde van de eerste: 31.317,44 Euro
o in hoofde van de tweede: 31.317,44 Euro
o in hoofde van de vierde: 31.317,44 Euro

Deze verbeurdverklaring ten aanzien van de vierde (NV S.) en de vijfde (NV T.) kan worden uitgevoerd door de ontvanger van domeinen en/of penale geldboeten op het ganse vermogen van deze beklaagde en onder meer op de hiernavolgende zaken die tijdens het strafonderzoek conform artikel 35ter van het Wetboek van strafvordering in beslag zijn genomen, namelijk:

Identificatie van het onroerend goed, op basis van het afgeleverde uittreksel uit de kadastrale legger:

- aard:

- (...), (...)+(...): huis (...) (NV S.) (...)
- (...), (...): magazijn (...) (NV S.)
- (...), (...): bouwland (...) (NV S.)
- (...), (...): garage werkplaats (...) (NV T.) (...) (magazijn) en (...) (bouwland)
- (...), (...): werkplaats (...) (NV S.) (...) Vgl. tit.: (...)
- (...), (...): textiel fabriek (...) (NV S.)
- (...), (...): bouwland (...) (NV S.) (...) Vgl tit: (...) Vlg meting in tit: (...)
- (...), (...): werkplaats (...) (NV S.)
- (...), (...): meubelfabriek (...) (NV S.) (...) Vgl. Titel (...)
- (...), (...): magazijn (...) (NV S.)
- (...), (...): nijv/grond (...) (NV S.) (...)
- (...), (...): bergplaats (...) (NV T.) (...)

De Arbeidsauditeur vordert derhalve de verbeurdverklaring van bovenvermelde bedragen, ten titel van de niet betaalde Belgische minimumlonen, na te hebben vastgesteld dat de niet betaalde lonen (=vermogensvoordeel)/vervangingszaak/opbrengst van het belegd vermogensvoordeel onvindbaar is in het vermogen van de vierde beklaagde, zodat een rechtstreeks beslag in toepassing van artikel 42,3° derhalve niet mogelijk was.

De niet betaalde minimumlonen vormen een vermogensvoordeel in hoofde van vierde gedaagde.

De tweede:

In geval van vrijspraak op strafrechtelijk vlak, als werkgever **burgerrechtelijk aansprakelijk** voor de betaling van de strafrechtelijke geldboeten en de kosten waartoe de aangestelden of lasthebbers veroordeeld worden voor de inbreuken CI (1-168) en EI (1-167) (artikel 104 van het Sociaal Strafwetboek; artikelen 1382, 1383 en 1384 B.W. en artikel 50bis SWB),

De derde:

In geval van vrijspraak op strafrechtelijk vlak, als werkgever **burgerrechtelijk aansprakelijk** voor

de betaling van de strafrechtelijke geldboeten en de kosten waartoe de aangestelden of lasthebbers veroordeeld worden voor de inbreuken O3(1-2) (artikel 104 van het Sociaal Strafwetboek; artikelen 1382, 1383 en 1384 B.W. en artikel 50bis SWB),

De vijfde:

In geval van vrijspraak op strafrechtelijk vlak, als werkgever **burgerrechtelijk aansprakelijk** voor de betaling van de strafrechtelijke geldboeten en de kosten waartoe de aangestelden of lasthebbers veroordeeld worden voor de inbreuken O2 (1-12) en E2 (1-9) (artikel 104 van het Sociaal Strafwetboek; artikelen 1382, '1383 en 1384 B.W. en artikel 50bis SWB),

Bij vonnis van de rechtbank van eerste aanleg West-Vlaanderen, afdeling **Brugge**, kamer B.17, zetelende in correctionele zaken dd. **27 november 2020, op tegenspraak** gewezen, werd als volgt beslist:

Weert de besluiten van de burgerlijke partij het Federaal Centrum voor de Analyse van de Migratiestromen, de Bescherming van de Grondrechten en de Strijd tegen de Mensenhandel uit de debatten.

*Verbeter de dagvaarding voor wat de gevorderde verbeurdverklaring voor een bedrag van elk 31.317,44 euro lastens de eerste, tweede en vierde beklagde als volgt: verbeurd- verklaring voor een bedrag van elk 31.317,44 euro te vorderen lastens de eerste, vierde en **vijfde beklagde***

STRAFRECHTELIJK

Ten aanzien van eerste beklagde C.K.

Verklaart de feiten sub A1, A2, A3, B, C1, C2, C3, D1, D2, E1 en E2 bewezen en veroordeelt deze beklagde, bij toepassing van art. 65 lid 1 Sw., tot een gevangenisstraf van **DRIE JAAR** en een geldboete van **TIENDUIZEND EURO**, verhoogd met 50 opdecimen en gebracht op 60.000,00 euro.

Boete vervangbaar bij gebreke van betaling binnen de wettelijke termijn door een gevangenisstraf van 3 maanden.

Verleent **uitstel van tenuitvoerlegging** voor een termijn van:

- **vijf jaar**, doch slechts voor een gedeelte van 2 jaar wat betreft de gevangenisstraf;
- **drie jaar**, doch slechts voor de helft wat betreft de geldboete.

Spreekt de **bijzondere verbeurdverklaring** uit lastens het vermogen van eerste veroordeelde op de vermogensvoordelen die rechtstreeks uit het misdrijf zijn verkregen ten belope van **1.475.408,03 euro** overeenkomstig de artikelen 42,3°, 43 en 43bis van het strafwetboek.

Bij toepassing van artikel 31 van het Strafwetboek wordt beklagde voor een termijn van **tien jaar ontzet uit de volgende rechten:**

1. Openbare ambten, bedieningen of betrekkingen te vervullen;
2. Verkozen te worden;
3. Enig ereteken te dragen of enige adellijke titel te voeren;
4. Gezworene of deskundige te zijn, als instrumentair of attesterend getuige bij akten op te treden; in rechte te getuigen, anders dan om enkel inlichtingen te geven;
5. Geroepen te worden tot het ambt van voogd, toezienend voogd of curator, behalve over

- zijn eigen kinderen, of om het ambt van gerechtelijk bewindvoerder over de goederen van een vermoedelijk afwezige of voorlopig bewindvoerder van een persoon die krachtens art. 492/1 van het burgerlijk wetboek is beschermd, uit te oefenen;
6. een wapen of munitie te vervaardigen, te wijzigen, te herstellen, over te dragen, voorhanden te hebben, te dragen, te vervoeren, in, uit, of door te voeren, of te dienen in de Krijgsmacht;

Veroordeelt C.K. tot het betalen van:

- een bijdrage van **20,00 euro** aan het Begrotingsfonds voor juridische tweedelijnsbijstand
- een vaste vergoeding voor beheerskosten in strafzaken. Deze vergoeding bedraagt **50,00 euro**, in uitvoering van artikel 1 en 2 van het Koninklijk besluit van 28 augustus 2020 tot wijziging van het koninklijk besluit van 28 december 1950 houdende het algemeen reglement op de gerechtskosten in strafzaken (B.S., 03.09.2020);
- een bijdrage van 1 maal de som van 25,00 euro verhoogd met 70 opdecimen en gebracht op 1 maal **200,00 euro** ter financiering van het Fonds tot hulp aan de slachtoffers van opzettelijke gewelddaden;
- de kosten van de strafvordering tot op heden begroot op 1/6 van 10.358,28 euro = **1.726,38 euro**

Ten aanzien van tweede beklaagde de NV K.

Verklaart de feiten sub A1, A2, B, C1, D1 en E1 bewezen en veroordeelt deze beklaagde, bij toepassing van art. 65 lid 1 Sw., tot een geldboete van **ZEVENDUIZEND VIJFHONDERD EURO**, verhoogd met 50 opdecimen en gebracht op 45.000,00 euro.

Verleent **uitstel van tenuitvoerlegging** wat betreft de geldboete voor een termijn van **drie jaar**, doch slechts voor de helft.

Spreekt de **bijzondere verbeurdverklaring** uit lastens het vermogen van deze veroordeelde op de vermogensvoordelen die rechtstreeks uit het misdrijf zijn verkregen ten belope van **1.444.090,59 euro** overeenkomstig de artikelen 42,3°, 43 en 43bis van het strafwetboek.

Veroordeelt NV K. tot betaling van:

- een bijdrage van 1 maal **200,00 euro**, zijnde de som van 1 maal 25,00 euro verhoogd met 70 opdecimen, ter financiering van het Fonds tot hulp aan de slachtoffers van opzettelijke gewelddaden en de occasionele redders
- een bijdrage van **20,00 euro** aan het Begrotingsfonds voor juridische tweedelijnsbijstand een vaste vergoeding voor beheerskosten in strafzaken. Deze vergoeding bedraagt **50,00 euro**, in uitvoering van artikel 1 en 2 van het Koninklijk besluit van 28 augustus 2020 tot wijziging van het koninklijk besluit van 28 december 1950 houdende het algemeen reglement op de gerechtskosten in strafzaken (B.S., 03.09.2020)
- de kosten van de strafvordering tot op heden begroot op 1/6 van 10.358,28 euro = **1.726,38 euro**.

Ten aanzien van derde beklaagde NV O.

Verklaart de feiten van de tenlasteleggingen B en C3 bewezen en veroordeelt NV O., bij toepassing van art. 65 lid 1 Sw., tot een geldboete van **DRIEDUIZEND EURO** verhoogd met 50 opdecimen en gebracht op 18.000,00 euro.

Verleent **uitstel van tenuitvoerlegging** wat betreft de geldboete voor een termijn van **drie jaar**, doch slechts voor de helft.

Veroordeelt NV O. tot betaling van:

- een bijdrage van 1 maal **200,00 euro**, zijnde de som van 1 maal 25,00 euro verhoogd met 70 opdecimen, ter financiering van het Fonds tot hulp aan de slachtoffers van opzettelijke gewelddaden en de occasionele redders
- een bijdrage van **20,00 euro** aan het Begrotingsfonds voor juridische tweedelijnsbijstand
- een vaste vergoeding voor beheerskosten in strafzaken. Deze vergoeding bedraagt **50,00 euro**, in uitvoering van artikel 1 en 2 van het Koninklijk besluit van 28 augustus 2020 tot wijziging van het koninklijk besluit van 28 december 1950 houdende het algemeen reglement op de gerechtskosten in strafzaken (B.S., 03.09.2020)
- de kosten van de strafvordering tot op heden begroot op 1/6 van 10.358,28 euro = **1.726,38 euro**.

Ten aanzien van vierde beklagde NV S.

Verklaart de feiten van de tenlasteleggingen A1, A2, A3, B, Cl, C2, C3, D1, D2, E1 en E2 bewezen en veroordeelt NV S. bij toepassing van art. 65 lid 1 Sw., tot:

een geldboete van **ZEVENDUIZEND VIJFHONDERD EURO**, verhoogd met 50 opdecimen en gebracht op 45.000,00 euro.

Verleent **uitstel van tenuitvoerlegging** wat betreft de geldboete voor een termijn van **drie jaar**, doch slechts voor de helft.

Spreekt de **bijzondere verbeurdverklaring** uit lastens het vermogen van deze veroordeelde op de vermogensvoordelen die rechtstreeks uit het misdrijf zijn verkregen ten belope van **1.475.408,03** overeenkomstig de artikelen 42,3°, 43 en 43bis van het strafwetboek.

Veroordeelt NV S. tot betaling van:

- een bijdrage van 1 maal **200,00 euro**, zijnde de som van 1 maal 25,00 euro verhoogd met 70 opdecimen, ter financiering van het Fonds tot hulp aan de slachtoffers van opzettelijke gewelddaden en de occasionele redders
- een bijdrage van **20,00 euro** aan het Begrotingsfonds voor juridische tweedelijnsbijstand
- een vaste vergoeding voor beheerskosten in strafzaken. Deze vergoeding bedraagt **50,00 euro**, in uitvoering van artikel 1 en 2 van het Koninklijk besluit van 28 augustus 2020 tot wijziging van het koninklijk besluit van 28 december 1950 houdende het algemeen reglement op de gerechtskosten in strafzaken (B.S., 03.09.2020)
- de kosten van de strafvordering tot op heden begroot op 1/6 van 10.358,28 euro = **1.726,38 euro**.

Ten aanzien van vijfde beklagde NV T.

Verklaart de feiten van de tenlasteleggingen A3, B, C2, D2 en E2 en veroordeelt NV T. bij toepassing van art. 65 lid 1 Sw., tot een geldboete van **ZEVENDUIZEND VIJFHONDERD EURO**, verhoogd met 50 opdecimen en gebracht op 45.000,00 euro.

Verleent **uitstel van tenuitvoerlegging** wat betreft de geldboete voor een termijn van **drie jaar**, doch slechts voor de helft.

Spreekt de **bijzondere verbeurdverklaring** uit lastens het vermogen van deze veroordeelde op de vermogensvoordelen die rechtstreeks uit het misdrijf zijn verkregen ten belope van **31.317,44 euro** overeenkomstig de artikelen 42,3°, 43 en 43bis van het strafwetboek.

Veroordeelt NV T. tot betaling van:

- een bijdrage van 1 maal **200,00 euro**, zijnde de som van 1 maal 25,00 euro verhoogd met 70 opdecimen, ter financiering van het Fonds tot hulp aan de slachtoffers van opzettelijke gewelddaden en de occasionele redders
- een bijdrage van **20,00 euro** aan het Begrotingsfonds voor juridische tweedelijnsbijstand
- een vaste vergoeding voor beheerskosten in strafzaken. Deze vergoeding bedraagt **50,00 euro**, in uitvoering van artikel 1 en 2 van het Koninklijk besluit van 28 augustus 2020 tot wijziging van het koninklijk besluit van 28 december 1950 houdende het algemeen reglement op de gerechtskosten in strafzaken (B.S., 03.09.2020)
- de kosten van de strafvordering tot op heden begroot op 1/6 van 10.358,28 euro = **1.726,38 euro**.

Ten aanzien van W.D., zesde beklagde

Verklaart de feiten van de tenlasteleggingen B en C2 bewezen en veroordeelt W.D. bij toepassing van art. 65 lid 1 Sw., tot een gevangenisstraf van **VIJFTIEN MAANDEN** en een geldboete van **TWEDUIZENDVIJFHONDERD EURO**, verhoogd met 50 opdecimen en gebracht op 15000,00 euro.

Boete vervangbaar bij gebreke van betaling binnen de wettelijke termijn door een gevangenisstraf van 3 maanden.

Verleent **uitstel van tenuitvoerlegging** voor een termijn van:

- **5 jaar** doch slechts in de mate de gevangenisstraf één jaar overschrijdt;
- **3 jaar**, doch slechts voor een gedeelte van 500,00 euro verhoogd met 50 opdecimen en gebracht op 3.000,00 euro wat betreft de geldboete.

Bij toepassing van artikel 31 van het Strafwetboek wordt beklagde voor een termijn van **vijf jaar ontzet uit de volgende rechten:**

1. Openbare ambten, bedieningen of betrekkingen te vervullen;
2. Verkozen te worden;
3. Enig ereteken te dragen of enige adellijke titel te voeren;
4. Gezworene of deskundige te zijn, als instrumentair of attesterend getuige bij akten op te treden; in rechte te getuigen, anders dan om enkel inlichtingen te geven;
5. Geroepen te worden tot het ambt van voogd, toeziend voogd of curator, behalve over zijn eigen kinderen, of om het ambt van gerechtelijk bewindvoerder over de goederen van een vermoedelijk afwezige of voorlopig bewindvoerder van een persoon die krachtens art. 492/1 van het burgerlijk wetboek is beschermd, uit te oefenen;
6. een wapen of munitie te vervaardigen, te wijzigen, te herstellen, over te dragen, voorhanden te hebben, te dragen, te vervoeren, in, uit, of door te voeren, of te dienen in de Krijgsmacht;

Veroordeelt W.D. tot betaling van:

- een bijdrage van 1 maal **200,00 euro**, zijnde de som van 1 maal 25,00 euro verhoogd met 70 opdecimen, ter financiering van het Fonds tot hulp aan de slachtoffers van opzettelijke gewelddaden en de occasionele redders;
- een bijdrage van **20,00 euro** aan het Begrotingsfonds voor juridische tweedelijnsbijstand;
- een vaste vergoeding voor beheerskosten in strafzaken. Deze vergoeding bedraagt **50,00 euro**, in uitvoering van artikel 1 en 2 van het Koninklijk besluit van 28 augustus 2020 tot wijziging van het koninklijk besluit van 28 december 1950 houdende het algemeen reglement op de gerechtskosten in strafzaken (B.S., 03.09.2020);
- de kosten van de strafvordering tot op heden begroot op 1/6 van 10.358,28 euro = **1.726,38 euro**.

Stelt de overtuigingsstukken 12/2602 en 14/2062 ter beschikking van het Openbaar Ministerie om ermee te handelen als naar recht.

Verklaart **verbeurd** overeenkomstig artikel 42-1° Sw. de overtuigingsstukken **12/1912, 13/0293, 13/0864, 13/1282 en 14/2989** dewelke het voorwerp uitmaakten van, gediend hebben of bestemd waren tot het plegen van voormelde feiten.

Zegt voor recht dat de verbeurdverklaringen ten aanzien van de vierde (NV S.) en de vijfde ((NV T.) veroordeelde kunnen worden uitgevoerd door de ontvanger van domeinen en/of penale geldboeten op het ganse vermogen van deze veroordeelden en onder meer op de hiernavolgende zaken die tijdens het strafonderzoek conform artikel 35ter van het Wetboek van strafvordering in beslag zijn genomen, namelijk:

Identificatie van het onroerend goed, op basis van het afgeleverde uittreksel uit de kadastrale legger:

- aard:
 - (...), (...)+47A: huis (...) (NV S.) (...)
 - (...), (...): magazijn (...) (NV S.)
 - (...), (...): bouwland (...) (NV S.)
 - (...), (...): garage werkplaats (...) (...) (magazijn) en (...) (bouwland)
 - (...), (...): werkplaats (...) (NV S.) (...) Vgl. tit. : (...)
 - (...), (...): textielabriek (...) (NV S.)
 - (...), (...): bouwland (...) (NV S.) (...) Vgl tit: (...) Vlg meting in tit: (...) + grond (...)
 - (...), (...): werkplaats (...) (NV S.)
 - (...), (...): meubelfabriek (...) (NV S.) (...)Vgl. Titel (...)
 - (...), (...): magazijn (...) (NV S.)
 - (...), (...): nijv/grond (...) (NV S.) (...) (...)
 - (...), (...): bergplaats (...) (NV T.) (...)

BURGERRECHTELIJK

2.1 De burgerlijke partij L.W.

Verklaart de eis van de burgerlijke partij L.W. ten aanzien van NV O., NV T. en W.D. ontvankelijk doch ongegrond.

Verklaart de eis van de burgerlijke partij L.W. ten aanzien van C.K., NV K. en NV S. ontvankelijk en

gegrond als volgt.

Veroordeelt C.K., NV K. en NV S. hoofdelijk en **solidair** om als schade- vergoeding te betalen aan de burgerlijke partij L.W. de som van: **vijftienduizend euro (15.000,00 euro) definitief uit hoofde van morele en materiële schade vermengd**, te vermeerderen met de vergoedende intresten vanaf 1 april 2012 tot op heden, de gerechtelijke intresten en de kosten.

Verwijst C.K., NV K. en NV S. tot betaling van de rechtsplegingsvergoeding aan de zijde van de burgerlijke partij te begroten op 1.320,00 euro.

2.2.1. De burgerlijke partij OV E.A.

Verklaart de eis van de burgerlijke partij OV E.A. ontvankelijk doch **ongegron**d, zoals hoger overwogen.

2.3 De burgerlijke partij het FEDERAAL CENTRUM VOOR DE ANALYSE VAN DE MIGRATIESTROMEN, DE BESCHERMING VAN DE GRONDRECHTEN EN DE STRIJD TEGEN DE MENSENHANDEL

Verklaart de eis van de burgerlijke partij het FEDERAAL CENTRUM VOOR DE ANALYSE VAN DE MIGRATIESTROMEN, DE BESCHERMING VAN DE GRONDRECHTEN EN DE STRIJD TEGEN DE MENSENHANDEL ontvankelijk en gegrond als volgt.

Veroordeelt C.K., NV K., NV O., NV S., NV T. en W.D. om als schadevergoeding te betalen aan de burgerlijke partij Federaal centrum voor de analyse van de Migratiestromen, de bescherming van de grondrechten en de strijd tegen de mensenhandel de som van: **vijfduizend euro (5.000,00 euro) definitief uit hoofde van morele en materiële schade vermengd**, te vermeerderen met de vergoedende intresten vanaf 1 maart 2011 tot op heden, de gerechtelijke intresten en de kosten.

Veroordeelt C.K., NV K., NV O., NV S., NV T. en W.D. tot betaling van de rechtsplegingsvergoeding aan de zijde van deze burgerlijke partij te begroten 1.080,00 euro.

Tegen voormeld vonnis werd hoger beroep ingesteld:

- op 8 december 2020 door NV T. tegen alle strafrechtelijke en burgerlijke beschikkingen, zoals aangegeven in het grievenformulier (**Procedure**: redelijke termijn overschreden - **Schuld**: NV T. vraagt de vrijspraak voor de telastleggingen A.3., B., C.2., D.2. en E. - bestraffing : opgelegde bestraffing is te hoog, mn. geldboete en bijzondere verbeurdverklaring - **Burgerlijke vordering**: NV T. vraagt de afwijzing als ongegrond van de vordering van het federaal centrum voor de analyse van de migratiestromen, de bescherming van de grondrechten en de strijd tegen de mensenhandel));
- op 16 december door C.K. tegen alle burgerlijke en strafrechtelijke beschikkingen, zoals aangegeven in het grievenformulier (**Procedure**: schending van de rechten van de verdediging : voeging verhoren in Polen afgenomen door de ZUS aan het straf dossier en schending redelijke termijn in strafzaken - **Schuld**: wordt betwist wat betreft de feiten zoals omschreven onder A.1., A.2., A.3., B., C.1., C.2., C.3., D.1., D.2. E.1. en E.2. - Bestrafing: alle straffen en maatregelen alsmede veroordeling tot de gerechtskosten werden ten onrechte opgelegd - **Burgerlijke vorderingen**: dienen te worden afgewezen als ongegrond);

- op 17 december 2020 door NV O. tegen alle strafrechtelijke beschikkingen, zoals aangegeven in het grievenformulier (**Procedure**: schending rechten van de verdediging, redelijke termijn overschreden, nietigheid procedurestukken - **Schuld**: feiten zoals omschreven onder B. en C.3. zijn niet bewezen - **Bestrafing**: Sancties voor alle inbreuken waarvoor appellante werd veroordeeld worden betwist, inclusief verbeurdverklaring- **Burgerlijke vordering**: dient te worden afgewezen);
- op 17 december 2020 door NV K. tegen alle strafrechtelijke beschikkingen, zoals aangegeven in het grievenformulier (**Procedure**: schending rechten van de verdediging, redelijke termijn overschreden, nietigheid procedurestukken - **Schuld**: feiten zoals omschreven onder A.1., A.2., B., C.I., D.1. en E.1. zijn niet bewezen - **Bestrafing**: Sancties voor alle inbreuken waarvoor appellante werd veroordeeld worden betwist, inclusief verbeurdverklaring - **Burgerlijke vorderingen**: dienen te worden afgewezen);
- op 21 december 2020 door NV S. tegen alle beschikkingen op burgerlijk en strafrechtelijk gebied, zoals aangegeven in het grievenformulier (**Procedure**: schending van de rechten van de verdediging: voeging verhoren in Polen afgenomen door de ZUS aan het strafdossier en schending redelijke termijn in strafzaken - **Schuld**: wordt betwist wat betreft de feiten zoals omschreven onder A.1., A.2., A.3., B., C.I., C.2., C.3., D.1., D.2. E.1. en E.2. - **Bestrafing**: alle straffen en maatregelen alsmede veroordeling tot de gerechtskosten werden ten onrechte opgelegd - **Burgerlijke vordering**: dient te worden afgewezen als ongegrond);
- op 23 december 2020 door W.D. tegen alle beschikkingen op burgerlijk en strafrechtelijk gebied, zoals aangegeven in het grievenformulier (**Procedure**: schending redelijke termijn in strafzaken - **Schuld**: feiten zoals omschreven onder B. en C.2. zijn niet bewezen - **Bestrafing**: alle straffen en maatregelen alsmede veroordeling tot de gerechtskosten en ontzetting uit de rechten werden ten onrechte opgelegd - **Burgerlijke vordering**: dient te worden afgewezen als ongegrond);
- op 21 december 2020 door NV S. tegen alle beschikkingen op burgerlijk en strafrechtelijk gebied, zoals aangegeven in het grievenformulier (**Procedure**: schending van de rechten van de verdediging: voeging verhoren in Polen afgenomen door de ZUS aan het strafdossier en schending redelijke termijn in strafzaken - **Schuld**: wordt betwist wat betreft de feiten zoals omschreven onder A.1., A.2., A.3., B., C.I., C.2., C.3., D.1., D.2. E.1. en E.2. - **Bestrafing**: alle straffen en maatregelen alsmede veroordeling tot de gerechtskosten werden ten onrechte opgelegd - **Burgerlijke vorderingen**: dienen te worden afgewezen als ongegrond);
- op 28 december 2020 door het Openbaar Ministerie tegen C.K., NV K., NV O. NV S., NV T. en W.D. en dit tegen alle beschikkingen op strafgebied, zoals aangegeven in het grievenformulier (volgberoep en bestrafing te licht: er wordt een afzonderlijke bestrafing gevraagd voor de gemeenrechtelijke misdrijven en de sociaalrechtelijke misdrijven).

* * * * *

Bij tussenarrest van het Hof van beroep te Gent, dd. **18 maart 2021 op tegenspraak** geweest, werd als volgt beslist:

Alle andere en strijdige conclusies van de hand wijzend als niet gegrond;

Verklaart elk hoger beroep ontvankelijk.

Vooraleer verder te oordelen:

Stelt vast dat:

- het verweer zoals thans gevoerd door de eerste twee beklaagden in zaak ontegensprekelijk verbonden is met de (verdere) beoordeling van de zaak ten gronde (zowel in feite als in rechte), zodat dit verweer door dit hof wordt gevoegd bij de beoordeling van de grond van de zaak;
- alle partijen conclusietermijnen hebben gevraagd, waarop kan worden ingegaan, nl.
 - a) voor de zes beklaagden: tot en met **18 mei 2021**;
 - b) voor de burgerlijke partijen en het openbaar ministerie: tot en met **30 juni 2021**
 - c) voor de beklaagden: tot en met **31 augustus 2021**;
- de debatten daartoe worden heropend en dat dit hof deze zaak verder zal behandelen nadat alle partijen (omtrent alle aspecten van de zaak) hebben geconcludeerd en hun verweer mondeling in pleidooien en rekwisitoor zullen hebben uiteengezet op de openbare terechtzitting van dit hof en deze kamer van donderdag **16 september 2021 om 14.00 uur**, gerechtsgebouw Koophandelsplein 23, 9000 Gent, zaal 52;

Houdt de beslissing omtrent de kosten aan.

Verklaart huidig arrest uitvoerbaar bij voorraad, niettegenstaande elk verhaal.

* * * * *

Gehoord in openbare terechtzitting van **16 september 2021** in het Nederlands:

- de beklaagde C.K. in zijn middelen van verdediging, vertegenwoordigd door mr. D.D., advocaat te (...);
- mr. V.B.F., advocaat te (...), die de beklaagden NV K. en NV O. vertegenwoordigt in hun middelen van verdediging;
- mr. D.F., advocaat te (...), die de beklaagde NV S. vertegenwoordigt in haar middelen van verdediging;
- mr. V.H.F., advocaat te (...), die de beklaagde NV T. vertegenwoordigt in haar middelen van verdediging;
- de beklaagde W.D. in zijn middelen van verdediging, bijgestaan door mr. M.Z., advocaat te (...);
- mr. B.K., advocaat te (...), die de burgerlijke partij L.W. vertegenwoordigt in haar eis;
- mr. A.L., advocaat te (...), die de burgerlijke partij Federaal Centrum voor de Analyse van de Migratiestromen, de Bescherming van de Grondrechten en de strijd tegen de Mensenhandel vertegenwoordigt in haar eis;
- mevrouw D.I., Advocaat-generaal bij het Arbeidshof, in haar vordering.

* * * * *

I. TERMINOLOGIE

1. De zaak werd oorspronkelijk ingeleid bij de rechtbank van eerste aanleg West-Vlaanderen, afdeling Brugge, sectie correctionele zaken, door beschikking tot verwijzing, hierna aangeduid als '**inleidende akte**'.
2. Het vonnis van deze rechtbank van 27.11.2020 wordt in dit arrest verder aangeduid als '**beroepen vonnis**'.

II. ONTVANKELIJKHEID HOGER BEROEPEN EN PROCESVERLOOP

3. Elk hoger beroep is ontvankelijk, zoals reeds beslist in het tussenarrest van dit hof dd. 18.03.2021 (zie hoger in dit arrest). Dit hof verwijst alhier kortheidshalve naar de inhoud van dit tussenarrest, inhoud die alhier als herhaald wordt aanzien.
4. Ten opzichte van de beklaagden en de burgerlijke partijen werd de zaak bij dit hof na het tussenarrest verder behandeld op tegenspraak (artikel 185 § 1 Sv.).
5. Het hof heeft na tussenarrest beraadslaagd naar aanleiding van het onderzoek op de terechtzitting van 16.09.2021, waarop de zaak inhoudelijk werd behandeld. Het hof was daarbij uitsluitend samengesteld uit de magistraten zoals aangegeven in het proces-verbaal van terechtzitting van die datum (zie ook artikel 780 Ger. Wb.).
6. Dit arrest wordt uitgesproken in openbare terechtzitting, overeenkomstig artikel 782bis Gerechtelijk Wetboek.

III. VERDERE BEOORDELING VAN DE STRAFVORDERING

III. A. Feiten - misdrijfomschrijvingen - strafbaarstelling

8. De diverse, te last gelegde feiten (zie hoger in dit arrest), zo bewezen, zijn strafbaar overeenkomstig de artikelen zoals vermeld in de inleidende akte en in het beroepen vonnis. De inhoud van de inleidende akte en de verwijzing naar de artikelen in het beroepen vonnis worden alhier, voor zoveel als nodig, als integraal herhaald aangezien.
9. In 'Conclusies van het openbaar ministerie', neergelegd bij dit hof dd. 29.06.2021, wordt met betrekking tot een aantal telastleggingen het volgende gesteld:
 - a. Bij omissie is de locatie en tijdaanduiding van het misdrijf voorzien onder de telastleggingen D.1. en D.2. (huisjesmelkerij) niet aangegeven. Uit de in eerste aanleg en in beroep gewisselde besluiten en uit de tekst van het vonnis blijkt dat het voor eenieder duidelijk was, dat dit betrekking had op dezelfde periode en dezelfde locatie zoals voorzien in de tenlastelegging mensenhandel, met name "te Wingene en bij samenhang elders in het Rijk op niet nader te bepalen data tijdens de periode van 1 januari 2010 tot en met 1 april 2012."
 - b. In de originele dagvaarding werd de verbeurdverklaring van de som van € 31.317,44 gevorderd lastens de eerste, de tweede en de vierde beklaagde. Er diende echter de verbeurdverklaring gevorderd te worden lastens de eerste, de vierde en de vijfde beklaagde. Bij conclusie uitgaande van de arbeidsauditeur werd deze vergissing rechtgezet.
 - c. Telastlegging C.2. kent een materiële misslag: het "dimona" KB dateert van 5 november 2002 en niet van 6 november 2002.
 - d. Telastlegging B. werd aangepast met ingang van 2 augustus 2013, in die zin dat artikel 433quinquies §1, 3° Sw werd aangevuld met een "§ 4.", stellende dat de boete zo veel keer wordt toegepast als er slachtoffers zijn. Dit maakt een verzwaring van de straf uit zodat de oude strafwet, zonder toepassing van een multiplicator, toepasselijk blijft.
 - e. Telastlegging C. werd aangepast met ingang van 1 mei 2016 zodat de inbreuk thans strafbaar is ingevolge artikel 181, §1, 1° van het Sociaal Strafwetboek.

- f. Telastlegging D. werd aangepast door de wet van 29 april 2013, in werking getreden op 2 augustus 2013, waarbij de zinsnede "zodanig dat de betrokken persoon in feite geen andere echte en aanvaardbare keuze heeft dan zich te laten misbruiken", werd weggelaten. Dit heeft geen repercussie op de tenlastelegging.
 - g. De overige tenlasteleggingen ondergingen geen wijzigingen.
10. Dit hof neemt akte van deze opmerkingen van het openbaar ministerie en past de diverse telastleggingen aan zoals in deze conclusies weergegeven. Door deze wijzigingen werden geen andere feiten dan diegene die oorspronkelijk bij de strafrechter werden aanhangig gemaakt in het debat gebracht. De beklaagden hebben zich ter zake kunnen verdedigen.

III. B. Bevoegdheid

11. Wat betreft de misdrijfomschrijving zoals vermeld onder B. (mensenhandel) werden in de verwijzingsbeschikking van de raadkamer verzachtende omstandigheden aangenomen. Dit hof neemt deze verzachtende omstandigheden alhier over. De andere telastleggingen betreffen allen wanbedrijven, strafbaar met correctionele straffen. De eerste rechter en dit hof zijn ter zake bevoegd om te oordelen over de diverse telastleggingen.

III. C. Verjaring

12. De verjaring van de strafvordering is op heden niet ingetreden, gelet op de in artikel 21 V.T.Sv. bepaalde verjaringstermijn (5 jaar) alsmede het tijdstip, de tijdstippen en/of de periode zoals aangegeven in de inleidende akte, waarnaar alhier opnieuw korthedshalve wordt verwezen.
13. De feiten, voorwerp van beoordeling, zijn in hoofde van de beklaagden telkenmale de opeenvolgende en voortgezette uitvoering van eenzelfde misdadig opzet, daar zij onderling verbonden zijn door eenheid van doel en verwezenlijking, zodat de termijn van verjaring voor het geheel van de feiten die met betrekking tot elk van hen afzonderlijk bewezen worden verklaard en die onderling niet gescheiden zijn door een langere termijn dan de verjaringstermijn, slechts begint te lopen vanaf het laatste feit.
14. De feitelijke toestand i.v.m. de verjaring doet zich voor als volgt:
- a. De eerste beklaagde: laatste feit wordt in de inleidende akte gesitueerd op datum van 26.08.2015 (feit C.3.2.)
 - b. De tweede beklaagde : laatste feit wordt in de inleidende akte gesitueerd op datum van 30.06.2014 (feit C.1.116).
 - c. De derde beklaagde : laatste feit wordt in de inleidende akte gesitueerd op datum van 26.08.2015 (feit C.3.2.)
 - d. De vierde beklaagde: laatste feit wordt in de inleidende akte gesitueerd op datum van 26.08.2015 (feit C.3.2)
 - e. De vijfde beklaagde : laatste feit wordt in de inleidende akte gesitueerd op datum van 03.04.2012 (feit C.2.12.)
 - f. De zesde beklaagde: laatste feit wordt in de inleidende akte gesitueerd op datum van 01.04.2012 (feit B.).
15. Zoals reeds vastgesteld in het tussenarrest dd. 18.03.2021 is de strafvordering gestuit

op 22.03.2017, zodat de verjaring op heden nog niet is bereikt.

III. D. Voorafgaandelijk

III. D.1. Verweermiddel beklagde(n): Schending van de rechten van de verdediging door niet voeging van stavingsstukken van ZUS (Poolse sociaal zekerheidsinstelling) - (on)ontvankelijkheid van de strafvordering?

III. D.1.1.: Het verweer

16. De eerste beklagde stelt:

"Thans moet vastgesteld worden dat deze stavingsstukken van het ZUS-verslag van 10 april 2020 zich nog steeds niet in het strafdossier bevinden, zodat er sprake is van een manifeste schending van de rechten van verdediging: het Openbaar Ministerie beweert dat NV K.de werkgever is, terwijl uit het verslag van de ZUS blijkt dat NV K.S. de werkgever is. De stavingsstukken van dit verslag, waaronder de verhoren van de chauffeurs, zijn dus cruciaal voor concludant om aan te tonen dat NV K. niet de werkgever is".

17. De tweede beklagde voert een quasi-identiek verweer en stelt :

"Concludante verzoekt dan ook in hoofdorde dat Uw Hof vaststelt dat de zaak niet in staat is om vervolgens het Openbaar Ministerie te gelasten een Europees Onderzoeksbevel uit te vaardigen, hetgeen niet kan worden geweigerd. In zo verre Uw Hof echter van oordeel zou zijn dat zij geen Europees Onderzoeksbevel zou kunnen uitvaardigen, quad non, verzoekt concludante dat Uw Hof:

1. Uitdrukkelijk aan het Openbaar Ministerie verzoekt om alsnog niet enkel via de RSZ de stukken en verhoren bij de verslagen van de ZUS (en dus zowel het eerste als tweede verzoek) te bekomen, doch deze rechtstreeks op te vragen via een verzoek tot rechtshulp aan de bevoegde Poolse instanties, zoals overigens door de ZUS zelf gesuggereerd werd.

2. Tevens het verhoor ter zitting te bevelen als getuige van de heer C.M., dewelke het tweede verslag van de ZUS opstelde.

Daarenboven verzoekt concludante dat Uw Hof ook de verschijning van de heer V. van de RSZ als getuige beveelt ten einde deze te kunnen ondervragen nopens de verrichtingen van de RSZ en de redenen waarom er een tweede verzoek tot intrekking van de A1's werden gedaan, nadat al een eerste verzoek werd geweigerd."

III. D.1.2. : Beoordeling van dit aspect van het verweer:

18. De stukken, waarnaar de beklagden verwijzen, betreffen stukken die werden opgesteld ingevolge vragen van de RSZ (d.i. de bevoegde Belgische autoriteit inzake toepassing van de sociale zekerheid), gericht aan de ZUS (bevoegde Poolse autoriteit inzake toepassing van de sociale zekerheid), met betrekking tot intrekking van de door de ZUS afgeleverde documenten (E101 en/of A1), waaruit zou blijken dat de werknemers, aangeworven door een Poolse vennootschap en nadien tewerkgesteld in België, onderworpen waren aan de Poolse sociale zekerheidsregeling.

19. Deze administratieve autoriteit in België (RSZ) kan niet worden vereenzelvigd met het (Belgisch) openbaar ministerie (in casu: arbeidsauditoraat en auditoraat- generaal, in de huidige strafzaak zijn dit de vervolgende organen). Het betreft immers een administratieve instelling die actueel geenszins opereert als vervolgende partij, laat staan optreedt als burgerlijke partij. De RSZ is een derde in de huidige procedure. De vraag van de RSZ aan de Poolse bevoegde instelling (ZUS) kaderde volledig in een

louter administratieve procedure, geregeld door de zgn. Europese coördinatieverordeningen inzake Europese sociale zekerheid (omtrent deze verordeningen: zie ook hierna). Bijkomende belangrijke vaststelling is dat deze administratieve procedure in hoofdzaak betrekking heeft op de aflevering van zgn. A1-documenten, in Polen, aan Poolse werknemers. Deze Poolse werknemers, noch de Poolse vennootschap zijn in de huidige zaak als partij betrokken. Het betreft al evenzeer 'derden' in de huidige procedure. De enige band die bestaat is dat de eerste beklaagde (C.K.) 100% aandeelhouder is van deze Poolse vennootschap. De huidige procedure betreft fundamenteel en in geen enkel opzicht of enig beslissend aspect een administratieve procedure, doch wel een strafzaak die wordt gevoerd in acht genomen Belgische strafbepalingen, vervat in het straf- wetboek (nl. onopzettelijke doding en onopzettelijke slagen en verwondingen (telastlegging A.), mensenhandel (telastlegging B.) en huisjesmelkerij (telastlegging D.)) enerzijds en in het sociaal strafwetboek (dimona-aangifte (telastlegging C.) en niet-betalen loon (telastlegging E.)) anderzijds. Inzonderheid gelet op de aldus weerhouden misdrijfomschrijvingen (telastleggingen) dient de huidige zaak dan ook duidelijk te worden onderscheiden van een (louter) burgerlijke of administratieve zaak/procedure/discussie, waarbij organen, instellingen of personen zouden betrokken zijn en/of waarin een bevoegde Belgische administratie (in casu de R.S.Z.) betrokken zou zijn als partij tegenover een werkgever (rechtspersoon of natuurlijke persoon) met betrekking tot betaling van sociale zekerheidsbijdragen. Het betreft al evenmin een zaak waarin een werkgever of een administratie en een werknemer tegenover elkaar staan en waarbij de werknemer een vordering van sociaalrechtelijke aard stelt tegenover de werkgever of tegen één of andere Belgische administratie, bevoegd voor toepassing van de bepalingen van het sociaal zekerheidsrecht. In dit kader merkt dit hof nu reeds op dat thans tegen de beklaagden eveneens en hoe dan ook geen vervolgingen werden ingesteld wegens inbreuken op de artikelen 218, 223 en/of 234 en 236 van het Belgisch sociaal strafwetboek.

20. De gegevens die blijkbaar het voorwerp uitmaken van een administratieve procedure (bestaande tussen de Belgische en Poolse sociale zekerheidsinstellingen) kunnen, gelet op de alhier te beoordelen telastleggingen, niet zo maar afbreuk doen, laat staan in beslissende mate van belang zijn bij de beoordeling van de in huidige zaak weerhouden telastleggingen tegen de beklaagden. Dit hof merkt nu reeds op dat er enkel kan vastgesteld worden dat, in administratief of burgerlijk opzicht, er onenigheid bestaat tussen de administratieve bevoegde instellingen en dat de voorziene administratieve procedure door deze instellingen geenszins volledig wordt of werd gevoerd, conform de bepalingen van de coördinatieverordeningen (zie ook hierna: de procedure werd geenszins op diligente wijze of 'onverwijld' verder gezet, laat staan volledig afgerond zoals de Europeesrechtelijke bepalingen dit stipuleren). Deze laatste vaststelling is geenszins te wijten aan het openbaar ministerie, dat in deze administratieve procedure geen partij is, doch enkel vervolgend orgaan in een strafprocedure.
21. Nu reeds wordt aangegeven dat de huidige beklaagden thans worden vervolgd als mededaders (art. 66 Sw.) wegens het beweerd plegen van fraude die strafrechtelijk wordt gesanctioneerd en dat de voorwaarden vervuld zijn om de zgn. A1 of E101 documenten buiten toepassing te laten. Dit wordt verder in het arrest bijkomend gemotiveerd. De strafrechter kan bij de actuele beoordeling niet gebonden zijn door een administratieve interpretatie van gegevens die buiten het strafonderzoek zouden verworven zijn door een Pools administratieve instelling. Dergelijke gegevens kunnen zich geenszins in beslissende mate opdringen aan de Belgische straf- rechter, zeker

niet wanneer er fraude in het spel zou zijn en de administratieve procedure niet wordt verdergezet overeenkomstig de bestaande regelgeving. Dergelijk standpunt vindt geen steun in de wet of enige andere regelgeving: 'l'administratif ne tient pas (ne peut pas tenir) le criminel en état...'. Een beslissing van de administratieve commissie of van het Hof van Justitie EU werd aan dit hof niet voorgelegd. Het is in zulke gevallen de strafrechter die onafhankelijk en onpartijdig moet oordelen over eventuele bestaande fraude. Deze beoordeling steunt op het nationaal strafrecht (sociaal strafrecht - bepalingen die van openbare orde zijn). In dergelijke omstandigheden heeft dit hof - als strafrechter - de uitsluitende bevoegdheid (én plicht) om, overeenkomstig de Belgische strafbepalingen (strafrecht en strafvordering), op onafhankelijke en onpartijdige wijze de eventuele strafrechtelijke verantwoordelijkheid te bepalen van de in deze zaak betrokken beklagden, beweerde auteurs van de te last gelegde misdrijven zoals hoger gedetailleerd aangegeven.

Dit moet en zal gebeuren aan de hand van de gegevens die werden verzameld in het kader van een **gerechtelijk onderzoek**, waarin trouwens meerdere zgn. 'rogatoire commissies' of rechtshulpverzoeken aan de Poolse bevoegde gerechtelijke autoriteiten werden overgemaakt en uitgevoerd. Talrijke, direct betrokkenen werden daarbij verhoord en vele feitelijke vaststellingen werden daarbij al evenzeer verricht. Al deze verklaringen en vaststellingen bevinden zich thans in het dossier en maakten het voorwerp uit van een tegensprekelijk onderzoek en debat voor de bevoegde strafrechter. De beginselen zoals vervat in artikel 6 EVRM werden daarbij volledig gerespecteerd. De rechten van de verdediging werden geenszins geschonden.

22. De vaststelling van de schuld van de beklagden én de eventuele bestraffing van de misdrijven door dit hof in de huidige zaak kunnen, ook al omwille van de precieze omschrijving en voorwerp van de diverse telastleggingen, geen bindend gevolg resulteren in hoofde van de (Poolse) administratieve organen die geen partij zijn in de huidige zaak. De beoordeling van dit hof heeft immers slechts gevolgen ten aanzien van de huidige beklagden, vervolgd in de huidige zaak en kan als dusdanig ook niet rechtstreeks of onmiddellijk leiden tot een eventuele dubbele inning van sociale zekerheidsbijdragen (zie ook hierna: motieven inzake het zgn. aspect van 'het gezag van gewijsde'). Dit hof zal, als bevoegde Belgische strafrechter, in de huidige strafzaak enkel op strafgebied eventueel een straf opleggen in de zin van artikel 6 EVRM, in casu een gevangenisstraf en/of een geldboete, tezamen met bijkomende veroordelingen zoals de verbeurdverklaringen. **Het eventueel bewezen verklaren van één van deze misdrijven verplicht de strafrechter in casu niet, gelet op de thans weerhouden telastleggingen (zie omschrijving in de inleidende akte), om een schuldenaar van eventueel ontdoken bijdragen ambtshalve te veroordelen tot betaling van de ontdoken sociale bijdragen** (Cf. art. 236 sociaal strafwetboek, dat geen verwijzing bevat naar de artikelen van het sociaal strafwetboek die in de huidige zaak werden weerhouden middels de telastleggingen C. en E.).
23. Het huidig dossier bevat voor het overige voldoende gegevens om dit hof in strafrecht met volledige kennis van zaken te laten oordelen, zonder dat aanvullend onderzoek, zoals gevraagd door de beklagden, zich opdringt of nuttig, nodig of noodzakelijk is ter beoordeling van de waarheidsvinding in deze zaak. De huidige strafprocedure kan dan ook verder worden gevoerd en beoordeeld, overeenkomstig eigen begrippen en beginselen, toepasselijk in strafrecht en strafvordering.
24. Het openbaar ministerie (arbeidsauditoraat) kwam in deze zaak, middels de huidige strafprocedure en gesteund op concrete feitelijke bevindingen en verklaringen,

verzameld en verkregen in het vooronderzoek in de huidige zaak, tot de conclusie dat er in casu inzonderheid **frauduleuze handelingen** in hoofde van bepaalde Belgische natuurlijke personen en rechtspersonen werden gesteld. Het zijn enkel deze handelingen die als dusdanig door het arbeidsauditoraat aanhangig werden gemaakt bij de strafrechter (en dus ook: bij dit hof). Er is in dit opzicht sprake van (strafrechtelijk) 'opzet' in hoofde van de huidige beklagden, omdat zij beweerdelijk op bewuste wijze (wetens en willens) diverse handelingen hebben gesteld die niet stroken met de legale uitoefening van zgn. 'rechten' en 'vrijheden': er wordt gesteld dat zij zich schuldig maakten aan rechtsmisbruik, wetsontduiking en veinzing door het uitwerken van een globale frauduleuze constructie waardoor zij de schijn wekten dat inzake arbeidsrecht en sociaal zekerheidsrecht het Pools recht ter uitsluiting van het Belgische recht op de arbeidsverhouding van chauffeurs, mecaniciens en paletherstellers van toepassing zou zijn. Hun globaal gedrag wordt aangemerkt als (verboden) 'forum- shopping' of nog juister 'lawshopping'.

Hierna wordt, gelet op de vordering van het openbaar ministerie, inzonderheid nagegaan of de beklagden, in strafrechtelijk opzicht, op bedrieglijke wijze hebben gehandeld en daarbij op frauduleuze wijze getracht hebben (of erin geslaagd zijn) de bescherming van zwakkere personen (in casu: de werknemers) te ontlopen of de financiering van het Belgische sociaal zekerheidsstelsel in het gedrang te brengen. Deze frauduleuze handelingen, die zich vertalen in de misdrijfomschrijvingen zoals alhier ten opzichte van een aantal beklagden weerhouden, staan geenszins ter beslissende beoordeling van de administratieve (Poolse) organen, nu een (vreemde) administratie helemaal geen (strafrechtelijke) bevoegdheid heeft (dit hof vraagt zich trouwens in gemoede af in welk opzicht een Poolse instelling zou kunnen oordelen over de misdrijven van gemeen recht die in de huidige zaak eveneens tegenover de beklagden werden weerhouden). De misdrijven dimona-aangifte (zie telastleggingen C.) en niet uitbetalen loon (zie telastleggingen E.) situeren zich binnen het sociaal (handhavings)recht (sociaal strafwetboek), zijnde het nationaal recht waardoor de Belgische bevoegde instellingen en organen toezicht (kunnen) uitoefenen, (ook) op de diverse aspecten van het (grensoverschrijdend) arbeidsrecht en sociaal zekerheidsrecht. Het openbaar ministerie is blijkbaar van oordeel dat in deze zaak sprake is van 'sociale fraude', inzonderheid 'sociale dumping'. De beklagden worden in deze zaak inzonderheid voor zulke praktijken vervolgd.

25. Met betrekking tot het begrip 'sociale dumping' merkt dit hof, meer algemeen, op:
- a. Het begrip 'sociale dumping' is *'een criminogeen fenomeen in hoofde van de actoren in het economisch verkeer'*, (benadrukking door dit hof: hierna wordt aan dit economisch aspect van de zaak eveneens aandacht besteed) waarbij onmiddellijk dient aangestipt dat dit fenomeen in het Belgisch sociaal strafrecht geen incriminatie op zich is (zie en vgl. Lorré J., Misbruik en fraude in het Belgisch en Europees sociaal recht, een gemeenschappelijke benadering en begrippenstudie, Bibliotheek Sociaal Recht Larcier, 2018, blz. 143, nrs. 97 e.v.: Afdeling 'misbruik en fraude in het Europees arbeidsrecht', blz. 142, nr. 96 (eigen (...)) benadrukking door dit hof hierna aangebracht): **"Het fenomeen en het gedrag kunnen evenwel worden vastgeknoopt aan verschillende telastleggingen, ingebed in het (sociaal) strafrecht, naargelang de aard en de handelswijze (bv. oplichting in het sociaal strafrecht (art. 235 Soc.Sw.), valsheid en gebruik van valse stukken in het sociaal strafrecht, met de bedoeling om geen of minder bijdragen te betalen (art. 232 Soc.Sw.), onjuiste of onvolledige verklaringen betreffende de bijdragen (art. 234 Soc.Sw.), niet-aangifte van tewerkstelling via Dimona (art. 181 Soc.Sw.), niet-aangifte van een**

tewerkstelling via Limosa (art. 182 en 183 Soc.Sw.), niet aangifte van arbeidsprestaties bij de RSZ (art. 223 Soc.Sw.), verboden terbeschikkingstelling (art. 177 Soc. Sw.), exploiteren van een uitzendbureau zonder voorafgaande regelmatige erkenning (art. 24, 14° Decr.VI. 10 december 2010 betreffende de private arbeidsbemiddeling (BS 29 december 2010)); gemeenrechtelijke valsheid in geschrifte en gebruik van valse stukken (art. 196 Sw.) **en in sommige gevallen mensenhandel door economische uitbuiting (art. 433quingies, § 1, 3° Sw.) en criminele organisatie (art. 324bis Sw.)). Het sociaal handhavingsrecht vormt bij uitstek een middel om dergelijke laakbare fenomenen te bestrijden").**

- b. In een doctoraatsproefschrift werd desbetreffend een onderscheid gemaakt tussen de termen 'interne sociale concurrentie' en 'internationale sociale concurrentie' (zie en vgl. F. Van Overbeeke, Doctoraatsproefschrift, 'Sociale concurrentie en conflictenrecht in het Europees wegtransport', Kruger Thalia [Promotor], Verschueren Herwig [Promotor], Antwerpen, Universiteit Antwerpen, Faculteit Rechten, 2018, nrs. 20-23, blz. 29-31, inzonderheid vn. 47, terug te vinden via Full text (open access):

<https://repository.uantwerpen.be/docman/irua/f21992/155699.pdf>, hierna verder aangeduid als: F. Van Overbeeke, 2018) ([benadrukking] hierna door dit hof aangebracht):

- *"Van internationale sociale concurrentie kan sprake zijn bij het uitvlaggen van bijvoorbeeld een textiel fabriek naar een land waar lagere arbeidskosten gelden. Op die nieuwe plaats wordt vervolgens textiel vervaardigd en geëxporteerd naar hoge lonen landen, waar dergelijk textiel o.a. omwille van de hoge lonen niet competitief genoeg gemaakt kan worden. **Hoewel dit op verschillende vlakken de nodige sociale spanningen kan opleveren, wordt dit zonder meer toegelaten op Unieniveau" (waarbij deze auteur in voetnoot 48 aangeeft: "Behoudens situaties waarin de bedrijfsvoering van ondernemingen problemen oplevert vanuit het oogpunt van maatschappelijk verantwoord ondernemen: onder bepaalde omstandigheden kunnen ondernemingen hiervoor juridisch verantwoorde/ijk worden gehouden. Denk bijvoorbeeld aan de schending of niet toepassing van buitenlandse lokaal geldende sociale- en milieunormen. Een concreet voorbeeld vormen de activiteiten van Shell in Nigeria. Het Hof Den Haag heeft in dat verband alvast bevoegdheid aangenomen: Hof Den Haag 18 december 2015, ECLI:NL:GHDHA:2015:3588. In rechtsleer wordt in dit kader gewezen op een trend waarin ondernemingen steeds verdergaand juridisch verantwoordelijk kunnen worden gehouden in dergelijke situaties. Zie bijvoorbeeld: S. Pabbruwe en F. Streiff, 'Rapportage- verplichtingen omtrent maatschappelijk verantwoord ondernemen: ontwikkelingen in wetgeving en praktijk MvO 2017, p. 42-51).***

- ***Van interne sociale concurrentie kan volgens deze auteur sprake zijn "bij het verrichten van arbeid op het territoire van een land tegen lagere arbeidsvoorwaarden dan die gelden in dat land van arbeid. Anders dan bij internationale sociale concurrentie wordt hier dus arbeid verricht tegen andere, en lagere, arbeidsvoorwaarden dan die gelden binnen de grenzen van het werk/and. Dit kan een negatieve impact hebben op de sociaal economische verhoudingen (vn. 50 : in België wordt ook de term 'sociale orde' gebruikt) van het werk/and en werknemers- bescherming, maar eveneens (op lange termijn) op de goede werking van de interne markt. In de Unie wordt deze vorm van sociale concurrentie dan ook beperkt toegelaten".***

- c. In de toelichting bij het Plan voor Eerlijke Concurrentie (PEC) in de

transportsector (zoals overeengekomen tussen de Federale Overheidsdienst Werk- gelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg, de FOD Sociale Zekerheid, de FOD Mobiliteit en Vervoer, de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid, de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening, het Federaal Aansturingsbureau van de Sociale Inlichtingen en Opsporingsdienst en de sociale partners in het paritair sub comité 140.03, wegvervoer en logistiek te Brussel op 3 februari 2016) wordt sociale dumping als volgt omschreven ([benadrukking] door dit hof aangebracht): "Sociale dumping en sociale fraude in de transportsector moet hier begrepen worden als een **geheel van handelingen waarbij door middel van het niet naleven van de geldende nationale, Europese en internationale regelgeving afbreuk wordt gedaan aan de rechten van de werknemer of de zelfstandige in kwestie waardoor de opdrachtgever of transporteur een oneerlijk verkregen concurrentieel voordeel geniet dat hij zonder de overtreding van de regelgeving niet zou kunnen bekomen hebben en waardoor de overheid op deze manier inkomsten misloopt**" (PEC terug te vinden via <https://www.siod.belgie.be/nl/flipbook-wrapper/guidelines-transportsector>).

d. Het is mede binnen dergelijke 'totaal-beoordeling' (d.w.z. binnen een economisch, vennootschapsrechtelijk en sociaal kader) en binnen het onderzochte specifieke en concrete feitencomplex dat ook de diverse (Europeesrechtelijke, economische alsmede sociaal) gewaarborgde rechten en 'vrijheden' mede in ogenschouw komen. Daarbij dient, zeker in strafrechtelijke context, waarin sprake zou kunnen zijn van misbruiken en bedrog in de strafrechtelijke zin van het woord, voortdurend aandacht te worden besteed aan de doelstellingen van het 'Europees instrumentarium' en inzonderheid de beperkingen die op deze vrijheden (ter bescherming van zwakkere personen, in casu de werknemers) van toepassing zijn. Het is daarbij ook van belang rekening te houden met de uitlegging die het Hof van Justitie EU, in vroegere beoordeelde zaken, aan bepaalde begrippen heeft gegeven. Uit de rechtspraak van het Hof van Justitie EU komt steeds duidelijk naar voor dat bij dergelijke uitlegging/beoordeling **het 'wezen voor de schijn' geldt en dat er dan ook ten volle - en inzonderheid - rekening dient te worden gehouden met de feitelijke, werkelijke toestand, in plaats van met de louter formele of papieren vermeldingen waarin bepaalde economische en/of sociale handelingen steeds plaatsvinden**. Wanneer papieren vermeldingen niet stroken met de in werkelijkheid vastgestelde toestand en de in realiteit vastgestelde verhoudingen (zoals vastgesteld door de bevoegde handhavingsdiensten in de diverse lidstaten) verdient aan de feitelijke werkelijkheid voorrang te worden verleend. Dit sluit nauw aan bij de toepassing van de beginselen inzake de 'conceptuele autonomie' van het strafrecht (zie ook hierna in dit arrest).

e. Het is in dit kader dat ook het Hof van Justitie EU reeds diverse malen beklemtoonde dat de nationale rechterlijke instanties rekening moeten (kunnen) houden met 'misbruik of bedrog' en dat deze instanties bij de beoordeling van een dergelijk gedrag ook de doelstellingen van de betrokken bepalingen van het Unierecht in aanmerking moeten nemen (zie en vgl. L. Eliaerts, Detachering binnen de Europese Economische Ruimte en bestrijding van Sociale fraude, R.W. 2013-2014, 9 november 2013, punt 9, 398, met verwijzing naar HvJ 21.07.2011, Tural Oguz, C-186/10, rechtsoverweging 25; HvJ 06.04.2006, Agip Petroli, C-456/04, rechtsoverweging 21; HvJ 14.12.2000, Emsland - Starke, C-110/99, rechtsoverweging 52, HvJ 14.12.2000, Diamantis, C-373/97, rechtsoverweging 34; HvJ 02.05.1996, Paletta, C-206/94, rechtsoverweging 25, <http://curia.europa.eu>; navolgbaar).

Zo nam het Hof van Justitie EU reeds aan dat het Unierecht niet zo ruim mag

toegepast worden dat het misbruiken van ondernemers zou dekken, d.w.z. handelingen die niet zijn verricht in het raam van normale handelstransacties, maar uitsluitend met het doel om voorschriften van het Unierecht te omzeilen (HvJ 06.04.2006, Agip Petroli, C-456/04, rechtsoverweging 20, HvJ 21.02.2006, Halifax, C-255/02, rechtsoverweging 69; HvJ 14.12.2000, Emsland - Starke, C-110-99, rechtsoverweging 51, <http://curia.europa.eu>) of volstrekt kunstmatige constructies die geen verband houden met de economische realiteit en bedoeld zijn om belasting te ontwijken die normaliter verschuldigd is. **Het komt (enkel) aan de (verwijzende) rechter toe om op basis van de objectieve gegevens na te gaan of er in de omstandigheden van het hoofdgeding misbruik heeft plaatsgevonden** (HvJ 08.11.2007, firma Ing Auer, C-251/06, overweging 41, 42 en 46).

Deze beginselen gelden - naar de opvatting van dit hof - des te meer in de huidige zaak, waarin de strafrechter werd gevat inzake inbreuken die gesteund zijn op frauduleus geacht gedrag van de actoren die het voorwerp uitmaken van vervolging.

Het Hof van Justitie EU neemt dan ook aldus aan dat het Unierecht niet zo ruim mag worden toegepast dat het de misbruiken van 'ondernemers' (natuurlijke personen en rechtspersonen) zou dekken of volstrekt kunstmatige constructies, die geen verband houden met de economische realiteit, onverlet zou laten. (Opmerking van dit hof: hier is sprake van de bredere term 'ondernemers' (en niet van het juridisch begrip vennootschappen, alsmede van de economische realiteit, kader waarbinnen de arbeidsverhoudingen hoe dan ook steeds zijn en moeten worden gesitueerd - verder in dit arrest zal nog aandacht worden besteed aan het ondernemen in 'groepsverband', zoals in casu het geval was).

Er wordt aangegeven dat 'dwingende redenen van algemeen belang' daarbij steeds een beperking van het vrij verkeer kunnen rechtvaardigen (zie en vgl. HvJ EU, 03.12.2014, De Clercq e.a., C-315/13, r.o. nrs. 64 e.v.). Dit impliceert eveneens dat de lidstaten nationale maatregelen kunnen nemen tot toezicht op de bestaande normen en bestraffing van misbruiken/frauduleuze constructies (opmerking van dit hof: het is in dit opzicht dat het 'sociaal handhavingsrecht' - ook in deze zaak - mede aan de orde komt) ([benadrukking] door dit hof aangebracht): *"R.o. nr. 63 : Bovendien heeft het Hof reeds geoordeeld dat er gelet op de mogelijkheid voor de overheid van de lidstaat op het grondgebied waarvan een dienst wordt verricht, om toezicht te houden op de naleving van de regels waarmee wordt beoogd de eerbiediging te waarborgen van de rechten die de nationale wetgeving van deze lidstaat aan werknemers op zijn grondgebied verleent, objectieve verschillen bestaan tussen de ondernemingen die zijn gevestigd in de lidstaat op het grondgebied waarvan de dienst wordt verricht, en de in een andere lidstaat gevestigde ondernemingen die werknemers op het grondgebied van eerstbedoelde lidstaat detacheren om aldaar een dienst te verrichten (zie in die zin arresten Finalarte e.a., C-49/98, C-50/98, C-52/98-C-54/98 en C-68/98-C-71/98, EU:C:2001:564, punten 63, 64 en 73, en Commissie/België, EU:C:2012:814, punt 48). R.o. nr. 64 : In casu is de verwijzende rechter van oordeel dat de betrokken nationale regeling kan worden gerechtvaardigd door de bescherming van de gedetacheerde werknemers, de noodzaak om een effectieve controle op de naleving van de op deze werknemers toepasselijke Belgische wetgeving mogelijk te maken, de voorkoming van oneerlijke concurrentie, waarvan de bestrijding van sociale dumping een deelaspect vormt, de vrijwaring van het financieel evenwicht van de sociale zekerheid en ook de noodzaak om fraude te voorkomen en misbruik te bestrijden. Ook de Belgische regering voert aan dat de betrokken nationale regeling een*

rechtvaardiging vindt in de doelstelling om de werknemers te beschermen, oneerlijke concurrentie te voorkomen en fraude te bestrijden. R.o. nr. 65 : **Dienaangaande zij eraan herinnerd dat het Hof reeds heeft geoordeeld dat als dwingende redenen van algemeen belang die een beperking van het vrij verrichten van diensten kunnen rechtvaardigen, met name kunnen worden aangevoerd de bescherming van de werknemers (arrest dos Santos Palhota e.a., EU:C:2010:589, punt 47 en aldaar aangehaalde rechtspraak), de voorkoming van oneerlijke mededinging door ondernemingen die hun gedetacheerde werknemers minder dan het minimumloon betalen, voor zover deze doelstelling samenhangt met de doelstelling om de werknemers te beschermen door sociale dumping te bestrijden (zie in die zin arrest Wolf! & Müller, C-60/03, EU:C:2004:610, punten 35, 36 en 41), alsmede de bestrijding van fraude, met name sociale fraude, en de voorkoming van misbruik, inzonderheid de bestrijding van zwartwerk, voor zover deze doelstelling kan samenhangen met, met name, de doelstelling om het financieel evenwicht van de sociaalzekerheidsstelsels te beschermen (zie in die zin arrest Ruffert, C-346/06, EU:C:2008:189, punt 42 en aldaar aangehaalde rechtspraak). R.o. nr. 66 : Ook heeft het Hof erkend dat de lidstaten bevoegd zijn om na te gaan of de nationale bepalingen en de bepalingen van het Unierecht op het gebied van dienstverrichtingen zijn nageleefd, en dat de dwingende redenen van algemeen belang die de materieelrechtelijke bepalingen van een regeling rechtvaardigen, ook de controlemaatregelen kunnen rechtvaardigen die nodig zijn om de naleving ervan te verifiëren (zie in die zin arresten Arblade e.a., EU:C:1999:575, punt 38 en aldaar aangehaalde rechtspraak, en dos Santos Palhota e.a., EU:C:2010:589, punt 48)".**

26. Naast het beginsel dat **het 'wezen gaat vóór de schijn'** (zie hoger in dit arrest), merkt dit hof bijkomend op dat de 'conceptuele autonomie van het strafrecht' volgens de interne rechtspraak van het Hof van Cassatie inhoudt dat bepaalde begrippen, ontsproten aan het sociaal recht (zoals 'werkgever', 'aangestelde' ...), op autonome wijze moeten worden ingevuld, desnoods op een manier die afwijkt van (lees: vaak ruimer is dan) het oorspronkelijke civiele begrip in de tak van het sociaal recht - zie en vgl. K. SALOMEZ, "Het begrip 'werkgever': strafrecht versus sociaal recht", noot onder Cass. 10.05.2005, R.W. 2008-09,60-64)). In dit kader werd in de rechtsleer aangegeven (zie en vgl. dr. Koen Nevens, 'De strafvervolgning van grensoverschrijdende sociale zekerheidsfraude : over Altun, de beoordelingsvrijheid van de strafrechter en de autonomie van het strafrecht', N.C. 2019, nr. 2, blz. 125 e.v., i.h.b. randnummer 28, blz. 139; navolgbaar):
- a. *"Voor de toepassing van de conceptuele autonomie is derhalve doorslaggevend, de aard van de te interpreteren wetsbepaling. Dient deze als een strafbepaling te worden beschouwd, dan zal de strafrechter aan de hierin voorkomende wetsbegrippen een betekenis kunnen geven die afwijkt van de betekenis die aan hetzelfde begrip wordt toegekend in het burgerlijk recht, het handelsrecht of het sociaal recht. De bepalingen in de sociale wetten die de wettelijke verplichtingen van de werkgevers en/of werknemers omschrijven zijn vanzelfsprekend niet te beschouwen als strafbepalingen. Wanneer met andere woorden de artikelen uit de RSZ-Wet betreffende de bijdrage- en aangifteverplichtingen moeten worden uitgelegd, zal een autonome interpretatie door de strafrechter m.i. niet aan de orde zijn" (zie en vgl. K. SALOMEZ, "Bijzonderheden betreffende de beperking van de vrijheid van bewijs in het sociaal strafrecht", TSR 2013, 524-526).*
 - b. *"De autonomie van het strafrecht blijkt verder ook uit het feit dat de strafwetten soms gedragingen of nalatigheden strafbaar stellen met het oog op de bescherming van sociale of ethische waarden die als zodanig niet wordt*

beschermd in andere rechtsdisciplines (A. DE NAUW en F. DERUYCK, Overzicht van het Belgisch algemeen strafrecht, Brugge, die Keure, 2017, 35). Op die manier creëert het strafrecht volgens DUPONT en VERSTRAETEN een "eigen grens tussen recht en onrecht" {L. DUPONT en R. VERSTRAETEN, Handboek Belgisch strafrecht, Leuven Acco, 1990, 75), en is het dus meer dan alleen maar een hulprecht".

27. Een doeltreffende bestrijding van fraude vormt, binnen het aldus geschetste globaal (economisch, vennootschapsrechtelijk en sociaalrechtelijk) kader, ook in de huidige zaak, waarin men te maken heeft met 'grensoverschrijdende elementen', een gans bijzondere verplichting en bevoegdheid voor/van de strafrechter, zeker wanneer interne en nationaalrechtelijke bepalingen de strafvordering (en inzonderheid het 'sociaal handhavingsrecht') toelaten om dergelijke fraude (mede) te bestrijden. Fraude in nationaal en Europees verband vormen een bedreiging voor de samenhang en het financiële evenwicht van de belangen van de lidstaten. Op Unieniveau doet **die fraude afbreuk aan de economische samenhang en de goede werking van de interne markt, doordat zij de mededingingsvoorwaarden vervalst** (Zie ook de resolutie van het Europees Parlement van 14 september 2016 over "sociale dumping" in de Europese Unie. Zie eveneens, naar analogie, wat "fiscale dumping" betreft, arresten van 26.02.2019, N Luxemburg 1 e.a. (C-115/16, C- 118/16, C-119/16 en C-299/16, EU:C:2019:134, punt 107), en T Denemarken en Y Denemarken (C-116/16 en C-117/16, EU:C:2019:135, punt 79)). (Opmerking van dit hof: opnieuw is hierbij sprake van begrippen zoals economische samenhang en mededingingsvoorwaarden: dit hof verwijst naar hetgeen hierna desbetreffend bijkomend wordt vastgesteld in het kader van de fraudebestrijding in deze zaak, meer bepaald wanneer wordt vastgesteld dat er in deze zaak sprake is van een 'groep' van vennootschappen, ontstaan rond de figuur van C.K. en zijn echtgenote).
28. De huidige strafrechtelijke beoordeling dient om al deze redenen dringend te worden voortgezet, zonder dat daarbij de eenzijdige, tussentijdse (louter administratieve) beoordeling door een buitenlandse (belanghebbende) instelling (zoals bv. de 'ZUS' - dat enkel een beoordeling doet in het kader van de sociale zekerheid) deze strafrechtelijke beoordeling, binnen de strikte omschrijving van de misdrijven zoals bedoeld onder C. en E., opzij kan zetten, temeer daar de administratieve procedure nooit werd verder gezet en tot een beslissende uitspraak leidde. Louter volledigheidshalve merkt dit hof nu reeds bijkomend op dat in de administratieve procedure, voorzien in de coördinatieverordeningen, het beginsel van de 'loyale samenwerking' steeds toepassing moet vinden en dat in deze zaak de Poolse bevoegde instelling (ZUS) blijkbaar weigerde informatie, die in Polen werd bekomen, vrijwillig ter beschikking te stellen van de Belgische RSZ. Afgezien van de beantwoording van de vraag of deze handelwijze steun zou kunnen vinden in de bepalingen van de Europese coördinatieverordeningen en aanverwante teksten, kan dit hof enkel nogmaals benadrukken en vaststellen dat de administratieve organen in gebreke gebleven zijn de administratieve procedure verder door te voeren zoals in de coördinatieverordeningen aangegeven. In dergelijke omstandigheden kan de huidige strafprocedure ongehinderd worden verder gezet. Dit wordt verder in dit arrest onderbouwd. Zelfs in Europeesrechtelijk perspectief kunnen er zich, gelet op deze fundamentele vaststellingen, geen noemenswaardige vraagstukken of problemen voordoen, mede gelet op de hoger reeds gedane vaststelling dat misbruik en fraude steeds (via het nationaal sociaal handhavingsrecht) moeten kunnen worden uitgesloten en eventueel bestraft door de (uitsluitend) bevoegde onafhankelijke rechtbanken, overeenkomstig de nationale en internationale beginselen die de beoordeling van de strafrechtelijke verantwoordelijkheid van personen (rechts-

personen en natuurlijke personen) normeren, dit overeenkomstig de vrije bewijswaardering en bewijsregels die eigen zijn aan het Belgisch strafrecht, terwijl de beginselen inzake het zgn. 'gezag van gewijsde' van een strafrechtelijke uitspraak in nationaal en Europees verband al evenmin verder bindende werking kunnen hebben in burgerlijke of administratieve procedures die eventueel zouden kunnen gevoerd worden tussen andere personen en instellingen met een andere finaliteit als voorwerp (zie wat dit aspect van beoordeling betreft hetgeen hierna bijkomend overwogen door dit hof).

29. In het verlengde van deze vaststellingen en onder verwijzing naar de rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie in de zaken 'Elco' en 'Vueling' merkt dit hof alhier bijkomend op ([benadrukking] door dit hof aangebracht):

- a. Het Hof van Justitie EU sprak op 14.05.2020 een arrest uit in de zaak 'Elco Construct', nr. C-17/19. In dit arrest werd beslist als volgt: "*R.o. nr. 37: In herinnering dient te worden gebracht dat volgens vaste rechtspraak van het Hof de E 101- en A 1-verklaringen - net zoals de regeling van materieel recht die vervat is in artikel 14, punt 1, onder a), en punt 2, onder b), van verordening nr. 1408/71 alsook in artikel 12, lid 1, en artikel 13, lid 1, van verordening nr. 883/2004 - tot doel hebben het vrije verkeer van werknemers en het vrij verrichten van diensten te vergemakkelijken (zie in die zin arrest van 6 februari 2018, Altun e.a., C 359/16, EU:C:2018:63, punt 35 en aldaar aangehaalde rechtspraak). R.o. nr. 38 : De E 101- en A 1-verklaringen zijn standaardformulieren die het orgaan dat is aangewezen door de bevoegde autoriteit van de lidstaat waarvan de socialezekerheidswetgeving van toepassing is, naargelang van het geval overeenkomstig titel 1/f van verordening nr. 574/72 of titel II van verordening nr. 987/2009, afgeeft om - volgens de bewoordingen van met name artikel 11, lid 1, onder a), en artikel 12 bis, punt 2, onder a), en punt 4, onder a), van verordening nr. 574/72 alsook artikel 19, lid 2, van verordening nr. 987/2009 - te "verklaren" dat werknemers die zich bevinden in een van de in een aantal bepalingen van titel II van verordening nr. 1408/71 en verordening nr. 987/2009 bedoelde situaties, onderworpen zijn aan de wetgeving van die lidstaat (zie in die zin arrest van 9 september 2015, X en van Dijk, C 72/14 en C 197/14, EU:C:2015:564, punt 38). R.o. nr. 39 : Gelet op het beginsel dat werknemers bij één socialezekerheidsstelsel moeten zijn aangesloten, impliceren de E 101- en A1-verklaringen noodzakelijkerwijs dat de socialezekerheidsregelingen van de andere lidstaten niet van toepassing kunnen zijn (zie in die zin arrest van 6 februari 2018, Altun e.a., C 359/16, EU:C:2018:63, punt 36 en aldaar aangehaalde rechtspraak). R.o. nr. 40 : Krachtens het in artikel 4, lid 3, VEU neergelegde beginsel van loyale samenwerking, dat ook het beginsel van wederzijds vertrouwen inhoudt, creëren de E 101- en A1-verklaringen een vermoeden dat de betrokken werknemer op regelmatige wijze is aangesloten bij het socialezekerheidsstelsel van de lidstaat waarvan het bevoegde orgaan die verklaringen heeft afgegeven, zodat de betreffende verklaringen in beginsel bindend zijn voor het bevoegde orgaan en voor de rechterlijke instanties van de lidstaat waar die werknemer arbeid verricht (zie in die zin arresten van 6 februari 2018, Altun e.a., C 359/16, EU:C:2018:63, punten 37 40, en 6 september 2018, Alpenrind e.a., C 527/16, EU:C:2018:669, punt 47). R.o. nr. 41 : Zolang de bovengenoemde verklaringen niet ingetrokken zijn of ongeldig zijn verklaard, dient het bevoegde orgaan van de lidstaat waar de werknemer arbeid verricht dan ook in aanmerking te nemen dat die*

werknemer reeds onderworpen is aan de socialezekerheidswetgeving van de lidstaat waarvan het bevoegde orgaan die verklaringen heeft afgegeven, zodat het eerstgenoemde orgaan de betrokken werknemer niet mag onderwerpen aan de socialezekerheidsregeling van de lidstaat waaronder het ressorteert (zie in die zin arrest van 6 februari 2018, Aftun e.a., C 359/16, EU:C:2018:63, punt 41 en aldaar aangehaalde rechtspraak). R.o. nr. 42 : Volgens de rechtspraak van het Hof geldt dit zelfs wanneer wordt vastgesteld dat de voorwaarden waaronder de betrokken werknemer zijn werkzaamheden verricht, kennelijk niet binnen de materiële werkingssfeer van titel II van verordening nr. 1408/71 en verordening nr. 883/2004 vallen (zie in die zin arrest van 27 april 2017, A-Rosa Flussschiff, C 620/15, EU:C:2017:309, punt 61). R.o. nr. 43 : Zoals de verwijzende rechter op goede gronden opmerkt, kan een rechterlijke instantie van de lidstaat van ontvangst E 101-verklaringen slechts buiten beschouwing laten wanneer aan twee cumulatieve voorwaarden is voldaan. De eerste voorwaarde houdt in dat het orgaan dat deze verklaringen heeft afgegeven en dat door het bevoegde orgaan van de lidstaat van ontvangst onverwijld is verzocht om opnieuw te onderzoeken of die verklaringen terecht zijn afgegeven, heeft nagelaten om een dergelijk nieuw onderzoek te verrichten in het licht van de door het laatstgenoemde orgaan meegedeelde gegevens, alsmede om binnen een redelijke termijn een standpunt in te nemen over dat verzoek door die verklaringen in voorkomend geval nietig te verklaren of in te trekken. De tweede voorwaarde behelst dat die rechterlijke instantie op basis van die gegevens, met inachtneming van de waarborgen die inherent zijn aan het recht op een eerlijk proces, in staat is om vast te stellen dat de verklaringen in kwestie op bedrieglijke wijze verkregen of ingeroepen zijn (arrest van 2 april 2020, CRPNPAC en Vueling Airlines, C 370/17 en C 37/18, EU:C:2020:260, punt 78). R.o. nr. 44 : Daaruit volgt evenwel dat de E 101- en A 1-verklaringen weliswaar bindende gevolgen hebben, maar dat deze enkel gelden voor de verplichtingen die worden opgelegd bij de nationale socialezekerheidswetgevingen waarop de bij verordening nr. 1408/71 en verordening nr. 883/2004 tot stand gebrachte coördinatie betrekking heeft (zie in die zin arresten van 04.10.1991, De Paep, C 196/90, EU:C:1991:381, punt 12, en 09.09.2015, X en van Dijk, C 72/14 en C 197/14, EU:C:2015:564, punt 39). (...) R.o. nr. 47: **Hieruit volgt dat de door het bevoegde orgaan van een lidstaat afgegeven E 101- en A 1-verklaringen het bevoegde orgaan en de rechterlijke instanties van de lidstaat van ontvangst slechts binden voor zover daarin wordt verklaard dat de betrokken werknemer op het gebied van sociale zekerheid aan de wetgeving van de eerstgenoemde lidstaat onderworpen is voor de toekenning van prestaties die rechtstreeks verband houden met een van de takken en een van de stelsels die worden genoemd in artikel 4, leden 1 en 2, van verordening nr. 1408/71 en in artikel 3, lid 1, van verordening nr. 883/2004. R.o. nr. 48: De E 101- en A 1-verklaringen hebben dus geen bindende gevolgen ten aanzien van de verplichtingen die bij het nationale recht worden opgelegd op andere gebieden dan de sociale zekerheid in de zin van die verordeningen, zoals verplichtingen die verband houden met de arbeidsverhouding tussen werkgevers en werknemers, in het bijzonder met de arbeidsvoorwaarden en -omstandigheden voor werknemers (zie in die zin arrest van 4 oktober 1991, De Paep, C 196/90, EU:C:1991:381, punt 13). (...)** R.o. nr. 53 : Bijgevolg staat het aan de verwijzende rechter om vast te stellen of de in het arbeidswetboek neergelegde verplichting tot aanmelding vóór indienstneming **uitsluitend** tot doel heeft te waarborgen dat de betrokken

werknemers bij een van de takken van het socialezekerheidsstelsel zijn aangesloten en er dus enkel toe strekt de naleving van de wetgeving ter zake te waarborgen - in welk geval de door het orgaan van afgifte verstrekte E 101- en A 1-verklaringen in beginsel in de weg zouden staan aan een dergelijke verplichting - **dan wel of met deze verplichting tevens, zij het gedeeltelijk, wordt beoogd de doeltreffendheid van de door de bevoegde nationale autoriteiten uitgevoerde controles te waarborgen om ervoor te zorgen dat de in het arbeidsrecht vastgestelde arbeidsvoorwaarden en omstandigheden worden nageleefd, in welk geval die verklaringen geen enkele invloed zouden hebben op die verplichting, die namelijk hoe dan ook niet kan leiden tot de aansluiting van de betrokken werknemers bij een van de takken van het socialezekerheidsstelsel.** (Eigen onderlijning en benadrukking door dit hof - de strafrechtelijk gesanctioneerde dimona-verplichtingen in België situeren zich naar de opvatting van dit hof binnen het Belgisch sociaal handhavingsrecht en brengen geen beslissende grond tot verschuldigdheid van sociale zekerheidsbijdragen met zich - dit hof verwijst terzake - doch slechts in ondergeschikte orde naar hetgeen bijkomend in de rechtsleer werd uiteengezet en door dit hof navolgbaar wordt geacht - in hoofdorde wordt evenwel vastgesteld dat er fraude aanwezig en bewezen is, waardoor de dimona-verplichting hoe dan ook bestond (zie hierna)). R.o. nr. 54 : Gelet op een en ander dient op de prejudiciële vraag te worden geantwoord dat artikel 11, lid 1, onder a), en artikel 12 bis, punt 2, onder a), en punt 4, onder a), van verordening nr. 574/72 alsook artikel 19, lid 2, van verordening nr. 987/2009 aldus moeten worden uitgelegd dat een E 101-verklaring die door het bevoegde orgaan van een lidstaat op grond van artikel 14, punt 1, onder a), of artikel 14, punt 2, onder b), van verordening nr. 1408/71 is afgegeven aan werknemers die hun werkzaamheden verrichten op het grondgebied van een andere lidstaat, en een A 1-verklaring die door dat orgaan op grond van artikel 12, lid 1, of artikel 13, lid 1, van verordening nr. 883/2004 is afgegeven aan dergelijke werknemers, enkel op het gebied van de sociale zekerheid bindend zijn voor de rechterlijke instanties van die andere lidstaat". (Opmerking van dit hof : in geval van fraude en misdrijven, omschreven in het sociaal handhavingsrecht - zoals in casu het geval - kan er geen sprake zijn van enige bindende kracht, nu een administratieve beslissing een onafhankelijke beoordeling en bevoegdheid door de strafrechter niet kan beletten).

- b. De gevolgen van deze uitspraak in de zaak 'Elco' doen zich volgens de rechtsleer (J. Iorré, 'Sociale zekerheidscoördinatie, fraude- en misbruikbestrijding: nieuwe Europese rechtspraak', J.T.T. 2021, nr. 1, 3-13, i.h.b. 12-13, randnummer 18) voor als volgt (eigen onderlijning door dit hof aangebracht): "Wanneer het openbaar ministerie vervolgt voor een misdrijf waarvan het materieel element verband houdt met de niet-naleving van een voorafgaande verplichte aanmelding van tewerkstelling, moet in eerste instantie de natuur van die aanmeldingsplicht worden onderzocht. Als die aanmelding uitsluitend tot doel heeft om de betrokken werknemers aan te sluiten bij de door de Europese coördinatieverordening bedoelde stelsels of takken van de sociale zekerheid, moet rekening worden gehouden met de Altun- en Vueling-rechtspraak van het Hof In dat geval moeten het openbaar ministerie en de rechter van de ontvangstaar, conform het Unierechtelijk loyaleitsbeginsel, de bindende kracht van de gebeurlijk uitgereikte A1-verklaringen respecteren. **Als deze aanmeldingsplicht echter ook tot doel heeft controles door de inspectiediensten en administratie mogelijk te maken, en dus in**

voorkomend geval een hybride karakter kent, hoeft geen rekening te worden gehouden met de Altun- en Vueling-rechtspraak. In dat geval valt de voorafgaande aanmelding van tewerkstelling immers buiten het bereik van de Europese sociale zekerheidscoördinatie en wordt de aanmeldingsplicht niet geaffecteerd door de bindende kracht van gebeurlijk uitgereikte A1-documenten"

En

"Deze nieuwe rechtspraak lijkt bijgevolg het arrest Dykmans van het Belgische Hof van Cassatie te overrulen. **Er kan dus gesteld worden dat de Belgische Dimona-melding wel verplicht is ten aanzien van buitenlandse werknemers en schijnzelfstandigen, wanneer bijvoorbeeld de voorwaarden voor een (arbeidsrechtelijke) detachering niet zijn vervuld (zie ter zake de definitie en voorwaarden uitgedrukt in art. 1 t.e.m. 3 Detacheringsrichtlijn en art. 4 Handhavingsrichtlijn) en er bijgevolg sprake is van een gewoonlijke tewerkstelling in België.** Dat er gebeurlijk A1-verklaringen door het buitenlandse bevoegd orgaan zijn uitgereikt, levert geen argument (meer) op om die aanmelding uit te schakelen. Evenmin vormt een gebeurlijk verrichte Umosamelding een argument. De Limosawetgeving is in eerste instantie een monitoring- en controle-instrument ten aanzien van transnationale detacheringen (Umosa heeft niet rechtstreeks betrekking op de bepalingen van de Detacheringsrichtlijn en verandert ook niets aan de verplichtingen o.g.v. verord. 883/2004. Zie W. Rauws, « Limosaverplichting gewijzigd onder Europese druk», in G. Van Limberghen {ed.}, Misbruik- en fraudebestrijding in het sociaal recht, Antwerpen, Intersentia, 2015, (209) 220-222). **Wanneer de betrokken arbeidskracht en/of uitzendende werkgever echter niet (meer) voldoet aan de voorwaarden en criteria voor de status van detachering, zou dit betekenen dat het zogenaamde ontvangstland niet (langer) het land van tijdelijke tewerkstelling is. Dat land is of wordt dan het gewoonlijke werkland.** Daardoor is in beginsel, op grond van de bepalingen van de Rome-1-verordening, het arbeidsrecht van die lidstaat van toepassing (H. Verschueren, « Controle op buitenlandse detacheringen : recente Europese en Belgische initiatieven », in G. Van Limberghen (ed.), Misbruik- en fraudebestrijding in het sociaal recht, Antwerpen, Intersentia, 2015, (171) 182). In die situaties kan men dus, ondanks een gebeurlijk verrichte Limosamelding, alsnog besluiten tot de Dimona-aangifteplicht wegens (gewoonlijke) tewerkstelling in België (Komt ook tot dat besluit: K. Nevens, "De aard en de draagwijdte van de onmiddellijke aangifte van tewerkstelling (Dimona)", 249. Deze auteur stipt aan dat een onterechte Limosamelding bezwaarlijk de Dimona-aangifteplicht buitenspel kan zetten en dus ook geen obstakel kan vormen om de werkgever te sanctioneren voor een inbreuk op de Dimona-aangifteverplichting)".

- c. **Dit hof volgt dit standpunt van de rechtsleer in de huidige zaak:** hierna zal worden aangegeven dat - op grond van de feitelijk verzamelde gegevens tijdens het vooronderzoek (die voorrang dienen te verkrijgen op de papieren vermeldingen) het gewoonlijk werkland van de Poolse werknemers (chauffeurs en mecaniciens alsmede de paletherstellers - arbeidsrechtelijk aspect) België en niet Polen betrof en dat er al evenmin sprake was van een werkelijke zetel of vaste inrichting in Polen (de bedrijfsactiviteiten van de Poolse vennootschap grepen integendeel plaats in en vanuit Wingene (België) en werden van hieruit georganiseerd en gecontroleerd door de verschillende vennootschappen, opgebouwd rond C.K. en zijn echtgenote). Er geschieden in substantieel opzicht dan ook in of vanuit Polen geen echte zelfstandige

(internationale) vervoersverrichtingen: alles werd gebundeld en gecentraliseerd in een locatie, gevestigd in België (in casu: Wingene), terwijl er in Polen enkel een (pro-forma) maatschappelijke zetel was gecreëerd, waar enkel boekhouding en salarisadministratie waren ondergebracht, dit alles binnen een globaal frauduleus (sociaalrechtelijk) kader, opgebouwd en gestructureerd in en rond de 'groep' van vennootschappen waar C.K. als uiteindelijk begunstigde ook de leiding en controle had, dit in zijn verschillende hoedanigheden. Zoals hierna bijkomend zal worden vastgesteld werd in dit frauduleus gestructureerd kader in werkelijkheid bovendien ook 'gezag' uitgeoefend op de Poolse werknemers, die enkel pro forma waren aangeworven in Polen doch voor het overige onmiddellijk hoofdzakelijk en permanent werden tewerkgesteld in en vanuit Wingene, binnen de andere vennootschappen, opererend in en deel uitmakend van de geschetste 'groepsstructuur', geleid door C.K.. Het is op grond van deze fundamentele vaststellingen, zoals hierna verder onderbouwd, dat dit hof ervan overtuigd wordt dat in alle opzichten de Belgische sociale wetgeving (arbeidsrecht en sociaal zekerheidsrecht) telkenmale hoe dan ook van toepassing diende te zijn, los van een eventuele discussie omtrent de eventuele aard en precieze draagwijdte van de dimona-verplichting.

Binnen het geschetste structureel (economisch, vennootschapsrechtelijk en sociaal) kader zijn de huidige beklaagden erin geslaagd gedurende lange tijd de schijn op te houden dat de Poolse wetgeving zgz. van toepassing zou moeten zijn, doch waarbij in wezen en op basis van de feitelijke toestand dient te worden besloten dat er inbreuken werden gepleegd op de verplichtingen die de Belgische wetgeving oplegde in het kader van de handhaving van het sociaal recht, inzonderheid op de wetsbepalingen die waren uitgevaardigd ter bescherming van de werknemers en de financiering van het sociaal zekerheidssysteem. Het is op die wijze dat ook aan concurrentievervalsing wordt gedaan, wat noch min noch meer neerkwam op fraude die ook in Europeesrechtelijk verband wordt bestreden en afgekeurd. De inbreuken die aldus werden weerhouden in de huidige zaak situeren zich allemaal binnen het sociaal handhavingsrecht en zijn strafbaar conform de Belgische strafbepalingen, zoals thans opgenomen in het sociaal strafwetboek, dit in het verlengde van de rechtspraak van het Hof van Justitie EU inzake misbruik van recht, bedrog, wetsontduiking en fraude.

- d. Oordelend over dergelijke 'sociale fraude', gepleegd - zoals in casu - in een ruimer economisch en vennootschapsrechtelijk kader, merkt dit hof bijkomend op wat betreft het 'gezag van gewijsde':
- a. In het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie (Grote kamer) van 2 april 2020 in de gevoegde zaken C370/17 en C37/18, betreffende twee verzoeken om een prejudiciële beslissing krachtens artikel 267 VWEU, ingediend respectievelijk door de Tribunal de Grande Instance de Bobigny (rechter in eerste aanleg Bobigny, Frankrijk) bij beslissing van 30 maart 2017 (C370/17), ingekomen bij het Hof op 19 juni 2017, en door de Cour de Cassation (hoogste rechter in burgerlijke en strafzaken, Frankrijk) bij beslissing van 10 januari 2018 (C37/18), ingekomen bij het Hof op 19 januari 2018, in de procedures Caisse de retraite du personnel navigant professionnel de l'aéronautique civile (CRPNPAC) tegen Vueling Airlines SA (CIT1370/17), en Vueling Airlines SA tegen Jean-Luc Poignant (C37/18), besliste het HvJ EU als volgt:
"- R.o. nr. 87 : Met hun tweede vraag wensen de verwijzende rechters

in wezen te vernemen of artikel 11, lid 1, van verordening nr. 574/72 en het beginsel van voorrang van het Unierecht aldus moeten worden uitgelegd dat zij, ten aanzien van een werkgever die in de lidstaat van ontvangst **strafrechtelijk** is veroordeeld op basis van een in strijd met het Unierecht verrichte vaststelling van fraude, eraan in de weg staan **dat een civiele rechter van deze lidstaat, die het nationale beginsel van de gebondenheid van de civiele rechter aan een in kracht van gewijsde gegane strafrechtelijke uitspraak dient te eerbiedigen, die werkgever louter wegens die strafrechtelijke veroordeling veroordeelt tot betaling van schadevergoeding aan de werknemers of een pensioeninstelling van dezelfde lidstaat, die het slachtoffer van deze fraude zijn.**

- R.o. nr. 88 : Vooraf moet in dit verband worden herinnerd aan het belang dat het beginsel van het gezag van gewijsde zowel in de rechtsorde van de Unie als in de nationale rechtsorden heeft. Ter verzekering zowel van de stabiliteit van het recht en de rechtsbetrekkingen als van een goede rechtsbedeling is het immers van belang dat rechterlijke beslissingen die definitief zijn geworden nadat de beschikbare beroepsmogelijkheden zijn uitgeput of na afloop van de voor deze beroepsmogelijkheden gestelde termijnen, niet meer in geding kunnen worden gebracht (arresten van 6 oktober 2015, *Târșia*, C69/14, EU:C:2015:662, punt 28; 24 oktober 2018, *XC e.a.*, C234/17, EU:C:2018:853, punt 52, en 11 september 2019, *Călin*, C676/17, EU:C:2019:700, punt 26).

- R.o. nr. 89 : **Derhalve gebiedt het Unierecht een nationale rechter niet om nationale procedureregels die een rechterlijke beslissing gezag van gewijsde verlenen buiten toepassing te laten, ook al zou daardoor een nationale situatie die onverenigbaar is met dat recht kunnen worden hersteld** (arresten van 6 oktober 2015, *Târșia*, C69/14, EU:C:2015:662, punt 29; 24 oktober 2018, *XC e.a.*, C234/17, EU:C:2018:853, punt 53, en 11 september 2019, *Călin*, C676/17, EU:C:2019:700, punt 27). - R.o. nr. 90 : **Het Unierecht vereist dus niet dat een nationale rechterlijke instantie uit principe terugkomt op een in kracht van gewijsde gegane beslissing om rekening te houden met de uitlegging die het Hof aan een relevante bepaling van dat recht heeft gegeven** (zie in die zin arresten van 6 oktober 2015, *Târșia*, C69/14, EU:C:2015:662, punt 38; 24 oktober 2018, *XC e.a.*, C234/17, EU:C:2018:853, punt 54, en 11 september 2019, *Călin*, C676/17, EU:C:2019:700, punt 28).

- R.o. nr. 91 : **Bij gebreke van een Unieregeling ter zake is de wijze waarop het beginsel van het gezag van gewijsde ten uitvoer wordt gelegd, krachtens het beginsel van de procedurele autonomie van de lidstaten een zaak van de interne rechtsorde van die staten. Deze nadere regels mogen evenwel niet ongunstiger zijn dan die welke voor soortgelijke nationale situaties gelden (qelijkwaardigheidsbeginsel) en zij mogen de uitoefening van de door de rechtsorde van de Unie verleende rechten in de praktijk niet onmogelijk of uiterst moeilijk maken (doeltreffendheidsbeginsel)** (arrest van 3 september 2009, *Fallimento Olimpic/ub*, C2/08, EU:C:2009:506, punt 24 en aldaar aangehaalde rechtspraak).

-R.O. nr. 92 : **In de onderhavige zaak rijst de vraag of het verenigbaar is met het doeltreffendheidsbeginsel dat het beginsel**

van de gebondenheid van de civiele rechter aan een in kracht van gewijsde gegane strafrechtelijke uitspraak in het betrokken nationale recht aldus wordt uitgelegd dat de civiele rechter die uitspraak doet over dezelfde feiten als de strafrechter, niet alleen de strafrechtelijke veroordeling van de betrokken werkgever op zich niet in twijfel mag trekken, maar evenmin de feitelijke vaststellingen en de juridische kwalificaties en uitleggingen die door de strafrechter in aanmerking zijn genomen, zelfs wanneer deze in strijd met het Unierecht zijn verricht, daar de strafrechter, alvorens definitief vast te stellen dat er sprake is van fraude en de betrokken E 101-verklaringen dientengevolge buiten beschouwing te laten, immers geen inlichtingen heeft ingewonnen over het inleiden en het verloop van de dialoogprocedure van artikel 84 bis, lid 3, van verordening nr. 1408/71.

- R.o. nr. 93 : **Dienaangaande heeft het Hof reeds geoordeeld dat ieder geval waarin de vraag rijst of een nationale procesregel de toepassing van het Unierecht onmogelijk of uiterst moeilijk maakt, moet worden onderzocht met in aanmerkingneming van de plaats van die bepaling in de gehele procedure, en van het verloop en de bijzondere kenmerken ervan, voor de verschil/ende nationale instanties. In voorkomend geval moet rekening worden gehouden met de beginselen die aan het nationale stelsel van rechtspraak ten grondslag liggen, zoals de bescherming van de rechten van de verdediging, het rechtszekerheidsbeginsel en het goede verloop van de procedure (arrest van 3 september 2009, Fallimento Olimpiclub, C2/08, EU:C:2009:506, punt 27 en aldaar aangehaalde rechtspraak).**

- R.o. nr. 94: **In de onderhavige zaken moet worden vastgesteld dat de in punt 92 van dit arrest genoemde uitlegging van het beginsel van het gezag van gewijsde niet alleen belet dat een rechterlijke uitspraak van strafrechtelijke aard met gezag van gewijsde opnieuw in geding wordt gebracht, ook al bevat deze beslissing een schending van het Unierecht, maar ook belet dat in een rechterlijke civiele procedure met betrekking tot dezelfde feiten een vaststelling betreffende een fundamenteel punt die deze procedure gemeen heeft met een rechterlijke uitspraak van strafrechtelijke aard met gezag van gewijsde, opnieuw in twijfel wordt getrokken (zie naar analogie arrest van 3 september 2009, Fallimento Olimpiclub, C2/08, EU:C:2009:506, punt 29).**

- R.o. nr. 95 : **Een dergelijke uitlegging van het beginsel van het gezag van gewijsde heeft dus tot gevolg dat wanneer de definitief geworden beslissing van een strafrechter steunt op een vaststelling van fraude door deze rechter, waarbij hij voorbij is gegaan aan de dialoogprocedure van artikel 84 bis, lid 3, van verordening nr. 1408/71, alsmede op een met het Unierecht strijdige uitlegging van de bepalingen betreffende de bindende werking van E 101-verklaringen, de onjuiste toepassing van het Unierecht wordt herhaald in iedere beslissing van de civiele rechterlijke instanties betreffende dezelfde feiten, zonder dat deze met het Unierecht strijdige vaststelling en deze uitlegging kunnen worden bijgestuurd (zie naar analogie arrest van 3 september 2009, Fallimento Olimpiclub, C12/08, EU:C:2009:506, punt 30).**

- R.o. nr. 96 : **Derhalve luidt de conclusie dat dergelijke beletsels**

voor de daadwerkelijke toepassing van de regels van het Unierecht inzake deze procedure en het dwingende effect van E 101-verklaringen niet redelijkerwijs kunnen worden gerechtvaardigd door het rechtszekerheidsbeginsel en dus in strijd met het doeltreffendheidsbeginsel moeten worden geacht (zie naar analogie arrest van 3 september 2009, Fallimento Olimpiclub, C2/08, EU:C:2009:506, punt 31).

- R.o. nr. 97: Hieruit volgt in casu dat hoewel de in kracht van gewijsde gegane veroordeling van Vueling door de strafgerichten van de lidstaat van ontvangst, gelet op de in de punten 88 tot en met 90 van dit arrest genoemde rechtspraak, niet in twijfel mag worden getrokken ondanks het feit dat zij onverenigbaar is met het Unierecht, noch deze veroordeling noch de definitieve vaststelling van fraude en de juridische uitleggingen waarop die veroordeling berust en die in strijd met het Unierecht zijn verricht, daarentegen voor de civiele rechters van deze lidstaat een grond vormen om de schadevergoedingsvorderingen toe te wijzen die zijn ingesteld door de werknemers of een pensioeninstelling van dezelfde lidstaat, die het slachtoffer van die fraude zijn.

- R.o. nr. 98: Gelet op het voorgaande dient op de tweede vraag in zaken C370/17 en C37/18 te worden geantwoord dat artikel 11, lid 1, van verordening nr. 574/72 en het beginsel van voorrang van het Unierecht aldus moeten worden uitgelegd dat zij, ten aanzien een werkgever die in de lidstaat van ontvangst strafrechtelijk is veroordeeld op basis van een in strijd met het Unierecht verrichte vaststelling van fraude, eraan in de weg staan dat een civiele rechter van deze lidstaat, die het nationale beginsel van de gebondenheid van de civiele rechter aan een in kracht van gewijsde gegane strafrechtelijke uitspraak dient te eerbiedigen, die werkgever louter wegens die strafrechtelijke veroordeling veroordeelt tot betaling van schadevergoeding aan de werknemers of aan een pensioeninstelling van die lidstaat, die het slachtoffer van deze fraude zijn."

- b. In het Belgisch strafrecht is de figuur van het gewijsde niet uitdrukkelijk gedefinieerd in het strafwetboek of in het wetboek van strafvordering. Het beginsel van de bindende kracht van het gezag van gewijsde in strafzaken voor de burgerlijke rechter is in geen enkele wettekst uitdrukkelijk geformuleerd, het valt niet onder de bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek, maar is krachtens de Belgische cassatierechtspraak een algemeen strafrechtelijk beginsel dat is vastgelegd in verschillende bepalingen van dat strafrecht (Cass. 4 juli 1878, Pas. 1878, 1, 296 met conclusies van Procureur-generaal MESTDAGH DE TER KIELE; Cass. 25 maart 1976, Arr. Cass. 1976, 681; Pas., 1, 821, noot; Cass. 16 september 1985, J.T.T. 1986, 313, noot; Cass. 18 juli 1995, Arr. Cass. 1995, nr. 350; Cass. 24 januari 1997, Arr. Cass. 1997, 101; Pas. 1997, 1, 105; R.W. 1997- 1998, 398; Cass. 8 april 1998, Arr. Cass. 1998, nr.195; P. CLAEYS BOUUAERT, "Algemene beginselen van het recht, vijftien jaar rechtspraak van het Hof van Cassatie", R.W. 1986-1987, 913 - 934 en 977 - 998, in het bijzonder 922 tot 928. Impliciete aanduidingen zijn te vinden in de artikelen 4 en 13 van de Voorafgaande Titel W.Sv., in de artikelen 246, 360 en 463 Sv., in artikel 447 Sw. en in artikel 235 B.W.; J. RUTSAERT, "Chose jugée", R.D.P.B. Complément, VI, 284, nr.132; P. BOSSARD, l.c.,

- R.D.P.C., 5 en 6, nr. 6, verwijst naar artikel 460, tweede lid Sv. en 1133, 5° Ger.W.; A. DE NAUW, l.c., 394).
- c. Het is opmerkelijk dat het beginsel van het gezag van gewijsde in strafzaken en de binding van de burgerlijke rechter in de ons omringende landen niet - althans niet in dezelfde mate wordt gehuldigd zoals bij ons (dit is in aanzienlijke mate het gevolg van de opvatting die in die landen heerst met betrekking tot het verband tussen de strafrechtelijke schuld en de burgerrechtelijke schuld. Zie en vgl. de opsomming van de ons omringende landen in de conclusie van advocaat-generaal G. D'HOORE, vóór Cass. 15 februari 1991, R.W.1991-1992, 18 en R. LEGROS, l.c., 151, nr. 16, voetnoot 95)). In voltallige zitting en op eensluidende conclusie van advocaat-generaal D'hoore sprak de eerste kamer van het Hof van Cassatie op 15 februari 1991 dan ook reeds lang een ophefmakend arrest uit, het zogenaamde "Stappers-arrest" (Cass. 15.02.1991, Arr.Cass. 1991, 641, met conclusie van advocaat-generaal D'HOORE; R.W. 1991-92, 15 met conclusie van advocaat-generaal D'hoore; J.T. 1991, 741; R.C.J.B. 1992, 5; De Verzekeringen 1991, 276; J.I.M.B.1991, 1159; Rev. Trim. Dr. B. 1992, 227). Vanaf het Stappers-arrest heeft het Hof van Cassatie de draagwijdte van het gezag "erga omnes" van het gewijsde in strafzaken in die mate op de helling gezet dat meerdere auteurs spreken van een (r)evolutie (J. DU JARDIN, "Het recht van verdediging in de rechtspraak van het Hof van Cassatie (1990-2003)", rede uitgesproken op de plechtige openingszitting van het Hof van Cassatie op 1 september 2003, R.W. 2003- 2004, 761-790, 780), van een totaal loslaten van het principe (A. DE NAUW, "L'action récursoire de l'assureur: vers un abandon de l'autorité de la chose jugée", J.T. 2000, 393, nr. 1), van een aftakeling (1. BOONE, 1., "Gezag van strafrechtelijk gewijsde en de burgerlijke rechter", NjW 2002, 336), van het onder te brengen in een folkloristisch museum (R. DECLERCQ, "Feit en kwalificatie in de strafrechtspleging", in Strafrecht voor strafpractici, IV, Publicaties van het Instituut voor Strafrecht, K.U. Leuven, Acco Leuven, 240), ja zelfs van een aangekondigde dood (J. RIGAUX, "Chronique d'une mort annoncée : l'autorité "erga omnes" de la chose jugée au criminel", R.C.J.B. 2000, 223). De rechtspraak werd nadien meermaals bevestigd (Cass. 14 april 1994, Arr. Cass. 1994, nr.178; Cass. 14 juni 1996, Arr. Cass. 1996, nr.234; Cass. 24 juni 2002 (C.O1.0508.N), NjW 2002, 342; Cass. 16 mei 2003 (C.O1.0473.N); Cass. 18 december 2003 (C.020344N)).
- d. Volgens vaste rechtspraak van het Hof van Cassatie "*geldt het gezag van gewijsde alleen voor hetgeen de strafrechter met betrekking tot de aan de verdachte ten laste gelegde feiten zeker en noodzakelijk heeft geoordeeld, rekening houdend met het dictum en met de motivering van de strafbeschikking*" (Cass., 11.04.2018, Pas., 2018, n° 223; Dr. pén. entr., 2019/2, p. 119; Cass., 18.12.2003, J.T., 2005, p. 8; Cass., 30.10.1997, Pas., 1997, 1, p. 437). Zij heeft alleen betrekking op hetgeen de strafrechter binnen de grenzen van zijn wettelijke taak heeft beslist en ter ondersteuning van de strafbeschikking. Wat "zeker is geoordeeld", is wat de rechter daadwerkelijk heeft beslist, waarbij niet alleen rekening is gehouden met het dictum van de beslissing, maar ook met de gronden waarop deze is gebaseerd. De materiële vaststellingen waarop de strafrechter zijn beslissing

baseert, vallen binnen de werkingssfeer van hetgeen door de rechter met zekerheid is beslist.

- e. In een vrij recent arrest van 14.02.2019 (Rolnummer 6776, Arrest nr. 24/2019) overwoog het Grondwettelijk Hof, in het verlengde van al deze vaststellingen, dan ook bijkomend als volgt:
- a. *Het gezag van gewijsde dat is verbonden aan strafzaken ten aanzien van de burgerlijke rechter, vormt een algemeen rechtsbeginsel (Cass., 15 februari 1991, Arr. Cass., 1990-1991, nr. 322).*
 - b. *Het gezag van gewijsde van de definitieve beslissing van de strafrechter ten aanzien van de burgerlijke rechter, dat bijdraagt tot die zorg om tegenstrijdige beslissingen te vermijden, moet evenwel worden geïnterpreteerd rekening houdend met de waarborgen van het recht op een eerlijk proces.*
 - c. *Gelet op het recht van verdediging en het recht van eenieder op een eerlijke behandeling van zijn zaak, heeft het Hof van Cassatie geoordeeld dat "het gezag van het strafrechtelijk gewijsde er niet aan in de weg staat dat een partij in een later burgerlijk proces de kans moet hebben de gegevens, afgeleid uit het strafgeding, te betwisten in zoverre zij geen partij was in het strafgeding of er niet vrij haar belangen kon laten gelden" (Cass., 2 oktober 1997, Arr. Cass., 1997, nr. 381; in dezelfde zin, Cass., 24 april 2006, S.05.0075.N; Cass., 7 maart 2008, C.06.0253.F).*
 - d. *Uit de rechtspraak van het Hof van Cassatie blijkt dat het belang van het gezag van gewijsde in strafzaken en de zorg om te vermijden dat de strafrechter en de burgerlijke rechter tegenstrijdige beslissingen nemen, moeten worden afgewogen tegen het fundamentele recht van alle partijen op een eerlijk proces en op het recht van verdediging in het proces voor de burgerlijke rechter.*
 - e. *Binnen een systeem waarin het gezag van gewijsde in strafzaken ten aanzien de burgerlijke rechter wordt gerelativeerd uit respect voor het beginsel van de tegenspraak, is het coherent ervan uit te gaan dat die relativering moet gelden ten aanzien van alle partijen die betrokken zijn bij het nieuwe debat voor de burgerlijke rechter. Wanneer, zoals te dezen, de gegevens afgeleid uit het strafproces worden weerlegd voor de burgerlijke rechter door een derde bij het strafproces, moet die kwestie worden geacht te zijn beslecht door de burgerlijke rechter ten aanzien van alle partijen in het burgerlijk proces, ook al zijn zij eveneens partijen in het strafproces. In een dergelijk geval zullen tegenstrijdige beslissingen weliswaar niet kunnen worden vermeden, maar het zou strijdig zijn met het recht op een eerlijk proces dat partijen die bij een zelfde burgerlijk proces zijn betrokken, niet, in dezelfde mate, het gezag van gewijsde inter partes kunnen genieten dat is verbonden aan het door een derde bij het strafproces geleverde bewijs dat wordt aangenomen in de beslissing van de burgerlijke rechter waarbij hun geschil wordt beslecht.*

f. *De in het geding zijnde bepaling, in zoverre het algemene rechtsbeginsel van het gezag van het strafrechtelijk gewijsde voor de burgerlijke rechter erin is vastgelegd, in die zin geïnterpreteerd dat de partij die tijdens een strafproces is veroordeeld en die vervolgens is opgeroepen voor de burgerlijke rechter, in dat burgerlijk proces niet het bewijs kan genieten dat in die burgerlijke zaak door een derde bij het strafgeding is geleverd en waarbij de elementen afgeleid uit het strafgeding worden weerlegd, is niet bestaanbaar met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 6 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens.*

g. *Het Hof stelt evenwel vast dat de in het geding zijnde bepaling, in zoverre het algemene rechtsbeginsel van het gezag van het strafrechtelijk gewijsde voor de burgerlijke rechter erin is vastgelegd, in die zin kan worden geïnterpreteerd dat de partij die tijdens een strafproces is veroordeeld en die vervolgens is opgeroepen voor de burgerlijke rechter, in dat burgerlijk proces het bewijs kan genieten dat in diezelfde burgerlijke zaak door een derde bij het strafproces is geleverd en waarbij de elementen afgeleid uit het strafgeding worden weerlegd.*

In die interpretatie is de in het geding zijnde bepaling bestaanbaar met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 6 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens.

Het Grondwettelijk Hof oordeelde dan ook in deze zaak:

- *Artikel 4 van de voorafgaande titel van het Wetboek van strafvordering schendt de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 6 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, in zoverre het algemene rechtsbeginsel van het gezag van het strafrechtelijk gewijsde voor de burgerlijke rechter erin is vastgelegd, in die zin geïnterpreteerd dat de partij die tijdens een strafproces is veroordeeld en die vervolgens is opgeroepen voor de burgerlijke rechter, in dat burgerlijk proces niet het bewijs kan genieten dat in die burgerlijke zaak door een derde bij het strafgeding is geleverd en waarbij de elementen afgeleid uit het strafgeding worden weerlegd.*

- *Dezelfde bepaling schendt niet de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 6 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, in die zin geïnterpreteerd dat de partij die tijdens een strafproces is veroordeeld en die vervolgens is opgeroepen voor de burgerlijke rechter, in dat burgerlijk proces het bewijs kan genieten dat in die burgerlijke zaak door een derde bij het strafgeding is geleverd en waarbij de elementen afgeleid uit het strafgeding worden weerlegd.*

f. Dit hof herhaalt alhier dat huidige zaak geen zaak betreft waarin de strafrechter (een bindende) uitspraak doet (of moet/zou moeten doen) over een burgerlijk (privaat) geschil tussen een werknemer en een werkgever in verband met (sociale) verplichtingen, voortvloeiend

uit een arbeidsovereenkomst. Het betreft alhier al evenmin een louter administratief of burgerlijk geschil tussen de huidige beklaagden en een Belgische overheidsadministratie (in casu de Belgische RSZ) met betrekking tot de eventuele onderwerping aan een sociaal zekerheidsstelsel.

Dergelijke geschillen behoren tot de uitsluitende bevoegdheid van de burgerlijke rechtbanken, in casu de arbeidsgerechten, waarbij de zgn. bindende kracht van de A1-verklaringen, zolang ze niet zijn ingetrokken door het bevoegde orgaan **of de bestaande administratieve procedure volledig werd doorlopen**, bestaat. (Opmerking van dit hof: in de huidige zaak werd hoger in dit arrest reeds aangegeven dat de bestaande administratieve procedure niet volledig werd doorlopen).

Huidige zaak betreft al evenmin een strafzaak waarin vervolgingen werden ingesteld tegen de beklaagden wegens inbreuken op artikel 218, 223, § 1, 1° of artikel 234, § 1, 1° van het SSWB (zie ook hogere overwegingen en vaststellingen in dit arrest), noch een zaak waarbij op enige beslissende en definitieve wijze uitspraak zou (moeten) worden gedaan over rechtsregels, behorend tot het nationaal sociaal handhavingsrecht, die **uitsluitend** en op beslissende wijze de onderwerping aan of de toepassing van een sociale zekerheidsregeling op het oog zouden hebben (zie en vgl. de uitspraak van het Hof van Justitie EU in de zaak Elco, r.o. nr. 53 (hoger in dit arrest): *"Bijgevolg staat het aan de verwijzende rechter om vast te stellen of de in het arbeidswetboek neergelegde verplichting tot aanmelding vóór indienstneming uitsluitend tot doet heeft te waarborgen dat de betrokken werknemers bij één van de takken van het sociaalzekerheidsstelsel zijn aangesloten en er dus enkel toe strekt de naleving van de wetgeving ter zake te waarborgen"* - navolgbaar door dit hof - de zgn. 'dimona-aanmeldingsplicht' (telastlegging C. in de huidige zaak} heeft in het Belgisch sociaal recht immers een hybride karakter omdat deze aanmeldingsplicht hoe dan ook geenszins of niet **uitsluitend** tot doel heeft om de betrokken werknemers aan te sluiten bij de door de Europese coördinatieverordening bedoelde stelsels of takken van de sociale zekerheid, doch ook eveneens tot doel controles door de inspectiediensten en administratie mogelijk te maken - dit hof verwijst ter zake en bijkomend naar de hierna in dit arrest vervatte overwegingen in verband met de dimona-aangifteverplichting).

- g. Het (Belgisch) materieel strafrecht wordt onderverdeeld in het algemeen strafrecht dat terug te vinden is in het Strafwetboek, in de geïntegreerde en in de complementaire wetten, en in het bijzonder strafrecht in de vele strafrechtelijke schikkingen die buiten de onmiddellijke sfeer van het Strafwetboek vallen, **onder meer het sociaal strafrecht**.

Met formeel strafrecht of strafprocesrecht bedoelt men het geheel van rechtsregelen die moeten in acht genomen worden om vast te stellen dat een misdrijf werd gepleegd en door wie het werd gepleegd en om aan de schuldige de wettelijk voorziene straffen of maatregelen op te leggen. **De strafvordering, ook wel openbare of publieke vordering geheten, in de zin van het recht om te vervolgen, ontstaat door het plegen van een misdrijf** (zie en vgl. R. DECLERCO,

Beginselen van strafrechtspleging, Kluwer Rechtswetenschappen, 1999, Tweede herwerkte editie, Inleiding, 1, nr.1 en 7, nr.7). Niet alleen de strafrechter neemt beslissingen over de strafvordering, ook het openbaar ministerie in hoofde van de arbeidsauditeur heeft de bevoegdheid om beslissingen te nemen over de strafvordering van sociaalrechtelijke inbreuken (artikel 155 Ger.W.) **Het sociaal handhavingsrecht, waarvan het sociaal strafrecht de voornaamste plaats inneemt, omvat alle voorschriften aangaande opsporing en vervolging van sociaalrechtelijke misdrijven, en de ter zake toepasselijke strafrechtelijke, civielrechtelijke, administratiefrechtelijke en tuchtrechtelijke sancties** (J.R. VERVLOET, "Strafrechtelijke aspecten van het sociaal recht" in Liber Amicorum Frédéric Dumon, 1, 1983, Kluwer Rechtswetenschappen Antwerpen, 537).

Handhaving is geen juridisch begrip. Het is het streven naar bescherming van arbeids- en sociaalzekerheidsrecht door een volgehouden en stipte afdwinging van de wetten en de regels ter zake (J. PACOLET en A. MARCHAL, Sociale fraude in België. Controle- en bestrijdingsmechanismen en omvang, Hoger Instituut voor de Arbeid, K.U.L, 2001, 27).

Uit het plegen van een misdrijf ontstaat echter een dubbele vordering: **enerzijds de strafvordering**, die door het opleggen van een straf of een beveiligingsmaatregel de toepassing van de strafwet beoogt en zodoende het herstel van de geschonden publieke rechtsorde nastreeft, **anderzijds de burgerlijke vordering** die strekt tot het herstel van de schade door het misdrijf veroorzaakt. De keuze voor de strafrechter dan wel voor de arbeidsrechter bepaalt meteen de aard van de rechtspleging: **de uitoefening van de burgerlijke rechtsvordering voor de arbeidsrechter geschiedt volgens de regelen van het gerechtelijk privaatrecht (het Gerechtelijk Wetboek), terwijl voor de strafrechter de regelen van het strafprocesrecht (Wetboek van Strafvordering) gelden.**

Opdat het strafrechtelijk gewijsde enige invloed zou hebben op een later (louter) sociaalrechtelijk proces, is vereist dat het in de twee procedures over "hetzelfde feit" gaat. De uitspraak van de strafrechter, vrijspraak of veroordeling, dekt het feit, ongeacht al zijn mogelijke kwalificaties (Voor de begrippen "feit" en "kwalificatie" zie R. DECLERCQ, "Feit en kwalificatie in de strafrechtspleging", in Strafrecht voor rechtspractici, IV, I. DUPONT en B. SPRIET (ed.), Acco Rechtswetenschappen, 1991, 181 tot 186 en 236}. Het feit bestaat uit de materiële gegevens of uit de gebeurtenis die het voorwerp uitmaken van de telastlegging waarop de strafvervolging is gesteund, m.a.w. het feit maakt het voorwerp uit van de telastlegging (J. D'HAENENS, Belgisch Procesrecht, Deel II, Vol. B, 9, Story Scientia, 1980, 163).

De telastlegging wordt meestal door de arbeidsauditeur in de dagvaarding omschreven in de termen van de wet, die de constitutieve elementen van het sociaalrechtelijk misdrijf aangeeft, m.a.w., hij kwalificeert. Het te leveren bewijs betreft elk van de constitutieve elementen van het misdrijf dat het voorwerp uitmaakt van de vervolging. De bewijslast ligt bij de vervolgende partij, de arbeidsauditeur, die ervoor moet zorgen dat aan de strafrechter de

nodige bewijsstukken worden overgelegd, anders heeft het geen zin te vervolgen (R. DECLERCQ, Beginselen van strafrechtspleging, Kluwer Rechtswetenschappen, 1999, Tweede herwerkte editie, Inleiding, 1, nr.1). In strafzaken zullen de feiten die het misdrijf uitmaken als bewezen worden aanzien als de strafrechter niet de absolute mathematische doch de menselijke zekerheid heeft dat zij werkelijk zijn gebeurd. De strafrechter vormt zijn oordeel naar zijn innerlijke overtuiging. Hij oordeelt vrij over de waarde van de aangevoerde bewijsmiddelen.

- h. Uit de rechtspraak van het Hof van Justitie EU valt volgens dit hof momenteel en vooralsnog geenszins met zekerheid af te leiden of te concluderen dat een strafrechter, oordelend in strafrecht in het door dit hof hoger geschetste algemeen globaal juridisch en feitelijk (economisch, vennootschapsrechtelijk en sociaalrechtelijk) kader en mede gelet op de omschrijving van de precieze telastleggingen (inzonderheid telastlegging C.) die in de huidige (straf)zaak lastens de beklagden worden weerhouden, ook maar in enig opzicht een bindende uitspraak zou moeten of kunnen doen omtrent: ***"Het vraagstuk of de betrokken werknemers/chauffeurs van de Poolse onderneming op het gebied van sociale zekerheid onderworpen zijn aan de Poolse wetgeving voor de toekenning van prestaties die rechtstreeks verband houden met een van de takken en een van de stelsels die worden genoemd in artikel 4, leden 1 en 2, van verordening nr. 1408/71 en in artikel 3, lid 1, van verordening nr. 883/2004"***
- (zie en vgl. de R.o. nrs. 47 en 48 alsmede 53 in de uitspraak in de zaak HvJ EU 14.05.2020, C- 17/19, Bouygues travaux publics, Elco construct en Bucarest, Welbond Armatures, zoals hoger in dit arrest reeds geciteerd (wat Slowakije betreft), navolgbaar in deze zaak).
- i. Dit hof spreekt zich in die zin ook niet uit over feiten inzake de rechtsgeldigheid van AI-documenten, afgeleverd door de Poolse ZUS, aan de Poolse werknemers of de Poolse vennootschap (die geen partij zijn in deze zaak), laat staan over strafrechtelijke inbreuken of vergissingen die bij de aanvraag van deze attesten, door andere partijen dan diegene, betrokken in huidige zaak, eventueel zouden begaan zijn bij deze aanvragen.
- j. De coördinatieverordeningen bevatten geen algemeen verbod op fraude of misbruik van rechten: in de Verordeningen wordt slechts één keer melding gemaakt van fraude en misbruik, namelijk in overweging 19 van Verordening (EG) nr. 987/2009: ***"De procedures tussen de organen voor wederzijdse bijstand inzake de invordering van schuldvorderingen in de sociale zekerheid moeten worden versterkt om tot een doeltreffender invordering en een soepele werking van de coördinatierege/s te komen. Doeltreffende invordering is ook een middel om misbruik en fraude te voorkomen en aan te pakken en een manier om de betaalbaarheid van de socialezekerheidsregelingen te garanderen"***. Dit hof merkt op dat in deze zaak geen vraagstuk aan de orde is betreffende de 'invordering' van bijdragen.
- Wel bepaalt besluit nr. H5 van de Administratieve Commissie (EU) betreffende de samenwerking bij de bestrijding van fraude en onjuistheden dat het ondernemen van actie ter bestrijding van fraude en

onjuist- heden deel uitmaakt van de correcte uitvoering van verordeningen 883/2004 en 987/2009 (zie Pb.C. 08.06.2010, afl. 149, 5 - zie ook: HvJ EU 10.02.2000, nr. C-202/97, ECLI:C:2000:75, Fitzwilliam, Jur. 2000, 1, 883 en HvJ 30.03.2000, nr. C-178/97, ECLI:C:2000:169, Banks, Jur. 2000,1, 2005).

De basis voor deze argumentatie vindt men, zoals hiervoor reeds aangehaald, terug in het beginsel van loyale samenwerking, neergelegd in art. 4 van het VWEU, dat het bevoegde orgaan verplicht de feiten die voor de toepassing van de regels betreffende de vaststelling van de geldende sociale zekerheidsregeling relevant zijn, juist te beoordelen en derhalve de juistheid van de gegevens in de A1-verklaring te garanderen).

In de huidige zaak heeft dit hof hoger in dit arrest reeds vastgesteld dat de administratieve procedure door de bevoegde administratieve instellingen geenszins werd/wordt verder gezet overeenkomstig de bepalingen in de coördinatieverordeningen en dat, bij vaststelling van fraude, in dergelijke omstandigheden, de nationale strafprocedure simpelweg wél verder kan worden gezet, waarbij voorbij kan worden gegaan aan het vraagstuk van de geldigheid van eventueel afgeleverde A1-documenten die slechts **ongeldig of nietig kunnen worden verklaard** door de bevoegde organen en instellingen, zoals bepaald in de coördinatieverordeningen (opmerking van dit hof: **er moet terzake een onderscheid worden gemaakt tussen het 'ongeldig of nietig verklaren' van de bewuste documenten en het 'buiten toepassing laten' van deze documenten** - zie ook hetgeen hierna in dit arrest desbetreffend bijkomend zal worden overwogen).

De bestrijding van misdrijven via (en voorzien in) het (nationaal) sociaal handhavingsrecht moet in het strafrecht met de vereiste intensiteit en snelheid verder kunnen gerealiseerd worden.

Artikel 6 E.V.R.M. vereist immers dat ook (ja zelfs inzonderheid) strafrechtelijke procedures binnen een redelijke termijn kunnen worden afgehandeld, binnen de feitelijke en juridische contouren zoals hiervoor aangegeven.

De rechten en belangen van de huidige beklagden werden in de huidige procedure gedurende het ganse procesverloop steeds gewaarborgd. Dit is ook thans nog steeds het geval.

Ingaan op het verzoek van de verdediging zou enkel tot gevolg hebben dat- volgens de opvatting van dit hof - huidige procedure verder volstrekt nutteloos gerekt en vertraagd, ja zelfs helemaal belet wordt. Dergelijk

aanvullend onderzoek is geenszins noodzakelijk, nuttig of nodig in het kader van de waarheidsvinding in deze (straf)zaak. De gegevens en vast- stellingen verkregen tijdens het vooronderzoek in deze zaak, verworven onder leiding van een onafhankelijk onderzoeksrechter die het onderzoek voerde te laste en ten ontlaste, laten dit hof thans toe met volledige kennis van zaken te oordelen over de eventuele schuld en bestraffing van de thans vervolgte beklagden (d.w.z. binnen de contouren en misdrijfomschrijvingen die in deze zaak aan de orde zijn en mede in acht genomen alle overwegingen inzake de juridische en feitelijke context (feiten en omstandigheden) van huidige zaak).

Nu dit hof vaststelt dat de administratieve procedure niet wordt verder gezet en er vooralsnog enkel wordt aangetoond dat de beide

bevoegde administratieve instanties het niet eens zijn, bestaat er een administratieve pat-situatie, die dreigt de huidige strafrechtelijke procedure lam te leggen, minstens nodeloos en onredelijk lang(er) te laten aanslepen, waardoor zelfs verjaring en straffeloosheid in hoofde van de actoren zou verzekerd zijn, wat zeker niet strookt of kan stroken met de bedoeling van de (nationale en Europese) wetgever, die fraude en strafrechtelijk gedrag beoogt te bestrijden in het kader van een tegensprekelijke procedure en dit binnen een redelijke termijn, mede overeenkomstig het nationaal sociaal handhavingsrecht.

Zoals reeds hoger aangestipt worden de administratieve overheden geacht op loyale wijze samen te werken binnen de context van de bestaande administratieve procedures, wat impliceert dat tussen deze administratieve overheden ook alle aanwezig zijnde informatie op vrijwillige basis dient te kunnen worden uitgewisseld. Lezing van de bestaande coördinatieverordeningen brengt dit hof niet tot een ander besluit. Blijkbaar hebben de Poolse autoriteiten (inzonderheid de 'ZUS') een eigen opvatting desbetreffend, waarbij de vraag rijst of opvatting steun zou kunnen vinden in de bestaande (coördinerende) wetsbepalingen. Zelfs wanneer deze opvatting juist zou zijn kan dit niet beletten dat de strafrechter (en dus ook dit hof) actueel, en mede op alle in dit arrest reeds gedane vaststellingen (doch inzonderheid gelet op het niet verder doorvoeren van de voorziene administratieve procedure), nog steeds op onafhankelijke wijze en op basis van onderzoeksgegevens, verkregen door bevoegde opsporingsdiensten, een uitspraak moet (kunnen) doen over het strafrechtelijk bewijs van misdrijven en de schuld van daders van deze misdrijven.

- k. De uitspraak in de huidige strafzaak kan, gelet op de motieven inzake het zgz. 'gezag van gewijsde', in geen enkel opzicht bindend zijn voor de Poolse ZUS of personen die zijn tussengekomen bij de aanvraag van AI- documenten in Polen (want: geen partij in huidig geding, terwijl dit hof in geen enkel opzicht bindende uitspraken doet over feiten die zouden verband houden of gelijk te stellen zijn met vergissingen of bedrieglijke handelingen, eventueel begaan door personen die aldus zijn tussengekomen bij de aanvraag in Polen van AI-documenten). Dergelijke betwistingen behoren tot de uitsluitende bevoegdheid van andere organen/instellingen, waarbij de rechten van verdediging van alle in deze administratieve procedure betrokken partijen eveneens gewaarborgd zijn.

l.

30. **Besluit:**

- a. Gelet op alle voorgaande overwegingen en vaststellingen is de strafvordering in deze zaak wel degelijk ontvankelijk. Bij de beoordeling van deze straf- vordering volstaan de elementen, gegevens en verklaringen die tijdens het gerechtelijk vooronderzoek in deze zaak werden verzameld door de bevoegde Belgische opsporingsinspecties, zowel in België als in Polen (via rechts- hulpverzoeken, uitgevoerd onder leiding van bevoegde Poolse autoriteiten) zonder dat het ter zake nuttig of noodzakelijk zou zijn stukken te (laten) voegen die binnen het kader van een (louter) administratieve procedure, bestaande tussen de respectievelijk bevoegde administratieve autoriteiten (sociale zekerheidsinstellingen) van België en Polen, werden verzameld of zouden bestaan.

- b. Getuigenverhoor zoals door de beklaagden gevraagd kan evenmin nut vertonen in het kader van de (strafrechtelijke) bewijsbeoordeling en het achterhalen van de waarheid in strafzaken. De genoemde getuigen zijn volledig vreemd aan het gerechtelijk onderzoek, gevoerd in deze zaak, terwijl het al evenmin aannemelijk is geworden dat deze personen rechtstreeks of onrechtstreeks betrokken zouden zijn geweest bij de feiten die thans voorwerp uitmaken van strafrechtelijke beoordeling. Het betreft geenszins getuigen 'à charge' die op één of andere wijze doorslaggevende belastende verklaringen zouden hebben afgelegd tegen de beklaagden. De beklaagden geven trouwens onvoldoende aan in welke mate en op welke wijze hun verklaringen aanleiding zouden kunnen zijn tot een beslissende conclusie in het kader van de waarheidsvinding. Deze zogenaamde 'getuigen' kunnen in geen enkel opzicht decisieve gegevens verstrekken met betrekking tot de feiten zoals die zich op de tijdstippen, zoals weerhouden in de telastleggingen, in concreto (in economisch, vennootschapsrechtelijk en sociaal- rechtelijk kader) zouden hebben voorgedaan.
- c. De Europese coördinatieregels bevatten geen eigen (strafrechtelijke of strafvorderlijke (bewijs)regels die de nationale strafrechter zouden kunnen beletten te oordelen over strafrechtelijke inbreuken, voorzien in het nationaal sociaal handhavingsrecht met het oog op een correcte toepassing van alle regels van het sociaal recht, inzonderheid het arbeidsrecht en sociaal zekerheidsrecht en de gemeenrechtelijke misdrijven, zoals in deze zaak weerhouden tegenover de beklaagden.
- d. De feiten, voorwerp van actuele strafrechtelijke beoordeling middels de weerhouden misdrijfomschrijvingen, werden grondig en volledig (zelfs en ook middels uitvoering van rechtshulpverzoeken, door een Belgisch onderzoeksrechter gericht aan de bevoegde gerechtelijke autoriteiten in Polen) onderzocht. Dit hof beschikt aldus over de nodige voldoende kennis van zaken om te oordelen over de schuld (materieel en moreel element in hoofde van de beklaagden) en eventuele bestraffing wat betreft het precieze voorwerp van de weerhouden telastleggingen, opgenomen in het sociaal strafwetboek (nationaal sociaal handhavingsrecht) en in het strafwetboek.
- e. Het is voor dit hof, gelet op al deze vaststellingen en het strikte juridisch kader waarbinnen in de huidige zaak moet worden geoordeeld, hoe dan ook niet nuttig, noodzakelijk of aannemelijk geworden dat bijkomende voeging van stukken (verkregen in een louter administratieve context en buiten enig strafrechtelijk kader middels een administratief onderzoek gevoerd in Polen en ten opzichte van een Poolse vennootschap (die niet betrokken is in huidige zaak)) ook maar in enig opzicht zou kunnen leiden tot het bekomen van gegevens, die als dusdanig op beslissende wijze de besluitvorming in strafzaken van dit hof in de huidige zaak zouden kunnen beïnvloeden wat betreft de schuld en verantwoordelijkheid van de huidige beklaagden, in de hoedanigheden waarin deze thans verantwoording moeten afleggen voor de lastens hen weerhouden telastleggingen.
- f. Mede gelet op alle gedane vaststellingen in dit arrest, alsmede de actuele besluitvorming van dit hof, kan de houding van het openbaar ministerie in deze zaak dan ook geenszins als 'delooyaal' bestempeld worden. Binnen een zuiver strafrechtelijke context kan niet worden vastgesteld, laat staan dat dit aannemelijk zou gemaakt zijn, dat het openbaar ministerie in deze zaak 'delooyaal' zou hebben gehandeld, derwijze dat er geen sprake meer zou kunnen zijn van een eerlijk proces of dat de rechten van de verdediging op onherstelbare wijze zouden geschonden zijn. Het openbaar ministerie beschikt trouwens over niet meer stukken dan diegene die thans bij het dossier werden gevoegd : het gebrek aan het bekomen van deze stukken vindt enkel oorzaak in het niet overhandigen in de administratieve procedure door de Poolse autoriteiten en het ontbreken van verderzetting van de administratieve procedure, conform hetgeen bepaald is in de coördinatieverordeningen. Het openbaar ministerie heeft in deze zaak de juiste weg, nl. de gerechtelijke ipv de administratieve weg gevolgd, wat tegenspraak ten volle mogelijk

maakt. Alle andere verdere beschouwingen zijn hypothetisch en irrelevant in het kader van de waarheidsvinding in strafzaken.

III. D.2. Verweermiddel van de beklaagde(n): Schending van de redelijke termijn in strafzaken moet leiden tot de ontvankelijkheid van de strafvordering ?

31. Dit aspect van het verweer van de beklagden ivm de overschrijding van de redelijke termijn, met als gevolg de vaststelling van de ontvankelijkheid van de strafvordering, wordt niet ingewilligd.

32. Artikel 6 EVRM bepaalt dat éénieder bij het bepalen van de gegrondheid van een tegen hem ingestelde strafvervolging recht heeft op een eerlijke en openbare behandeling van zijn zaak, binnen een redelijke termijn.
Art. 21ter VT Sv. bepaalt dat, indien de duur van de strafvervolging de redelijke termijn overschrijdt, de rechter de veroordeling bij eenvoudige schuldigverklaring kan uitspreken of een straf kan uitspreken die lager is dan de wettelijke minimumstraf.
Een overschrijding van de redelijke termijn leidt dus niet steeds en onmiddellijk of in alle gevallen tot de ontvankelijkheid of verval van de strafvordering.
Alleen wanneer de rechter vaststelt dat de overschrijding van de redelijke termijn tot gevolg heeft dat de uitoefening van het recht van verdediging of de bewijsvoering intussen onmogelijk is geworden, zodat het recht op een eerlijk proces onherstelbaar is aangetast, moet hij, in dat geval, de strafvordering niet-ontvankelijk verklaren. Dat geldt wanneer de beklaagde zijn recht van verdediging voor de rechter die moet oordelen over de gegrondheid van de strafvordering niet meer voluit kan uitoefenen, met name omdat hij niet langer elk verweermiddel kan aanvoeren en elk verzoek kan indienen dat nuttig is voor de berechting van de zaak zoals bewijsmateriaal à décharge, waaronder getuigenverhoren.
Dergelijke omstandigheid is in de huidige zaak geenszins aannemelijk geworden. Integendeel, studie en analyse van het omvangrijk dossier brengt dit hof tot de conclusie dat de diverse beklagden, overeenkomstig de actuele en reeds vroeger bestaande stand van de Belgische strafwetgeving (dit zijn de bepalingen in het wetboek van strafvordering, opgenomen sinds de zgn. 'wet Franchimont' in 1998) steeds ten volle in de gelegenheid zijn geweest om aan het strafdossier de nodige stukken 'ten ontlaste' te laten voegen en de door hen nodig of nuttig geachte onderzoekshandelingen in dit kader te laten uitvoeren. Deze vaststelling klemt des te meer omdat C.K. in alle vennootschappen binnen de 'groep' C.K. als leidinggevend persoon de nodige machten had om alle ter zake dienende stukken bij te brengen. Het blijkt eveneens dat zij daarbij gedurende het ganse procesverloop (waarbij een gerechtelijk onderzoek werd gevoerd door een onderzoeksrechter, die een onderzoek voerde 'te laste en ten ontlaste') gebruik hebben kunnen maken van hun rechten van verdediging. Zij hebben dit trouwens gedaan en dit is ook thans nog steeds mogelijk. Er is daarbij bovendien niet voldoende aannemelijk geworden dat de duur van het procesverloop de mogelijkheden tot het leveren van tegenbewijs onherstelbaar heeft tenietgedaan. Het recht van verdediging van de beklagden, getoetst aan de beginselen inzake bewijsvoering en inzake het 'globaal procesverloop' is dan ook thans nog steeds niet ernstig, laat staan onherstelbaar aangetast.

33. Omtrent de eventuele precieze (en andere) gevolgen van de zogenaamde overschrijding van de redelijke termijn in strafzaken, meer bepaald op het vlak van de straftoemeting (artikel 21 VT.Sv.) zal dit hof hierna verder oordelen, na te hebben geoordeeld over het bewijs van de feiten en de eventuele vaststelling van de schuld van de beklagden (zie hierna: eventuele bepaling van de straffen in hoofde van de schuldig bevonden

beklaagden).

III.D.3. Verweermiddel van de beklaagde(n): Nietigheid bepaalde verklaringen ingevolge (taal)wetgeving- identiteit tolken en beëdiging tolken.

34. Ook dit verweer wordt niet gehonoreerd. Dit hof verwijst naar de inhoud van de conclusies die door het openbaar ministerie in graad van eerste aanleg en in graad van hoger beroep werden neergelegd. Deze inhoud wordt alhier voor zoveel als nodig beaamd, overgenomen en herhaald:

"In voorliggend dossier staat onomstotelijk vast dat de identiteit van de tussengekomen tolken gekend is.

Hierna worden de verhoren overlopen:

[...]

35. Het komt voor dit hof vast te staan, aan de hand van lezing van alle processtukken in deze zaak, dat alle tussengekomen tolken wel degelijk beëdigd waren en dat deze eedaflegging ten tijde van het optreden van deze tolken steun vindt in artikel 192 van de grondwet, alsmede art. 601 van het gerechtelijk wetboek, art. 2 van het Decreet van 20 juli 1831 van het Nationaal Congres betreffende de eedaflegging bij de aanvang der grondwettelijke vertegenwoordigende monarchie en (het vroeger) art. 332 van het Wetboek van Strafvordering. Een door een tolk afgelegde eed is trouwens regelmatig, ook als die eed niet letterlijk wordt afgelegd in de door de wet voorgeschreven bewoordingen, voor zover de afgelegde eed eenzelfde betekenis heeft als de voorgeschreven eed en aan de tolk dezelfde verplichtingen oplegt. Gelet op deze vaststellingen is er klaarblijkelijk geen schending van de (grond)wettelijke bepalingen en wordt er dan ook niet ingegaan op de door de tweede beklaagde gesuggereerde prejudiciële vraagstelling aan het grond- wettelijk hof in dit kader.

III.D.4. Verweermiddel van de beklaagde(n): 'Verwijzing naar de Europese reglementering inzake de reële en duurzame vestiging van een vervoersonderneming' - irrelevant verweer

36. De beklaagden verwijzen in de processtukken eveneens naar de Verordening (EG) nr. 1071/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 tot vaststelling van gemeenschappelijke regels betreffende de voorwaarden waaraan moet zijn voldaan om het beroep van wegvervoerondernemer uit te oefenen en tot intrekking van Richtlijn 96/26/EG van de Raad en de regels die van toepassing zijn op vervoersondernemingen.

37. Dit hof acht dit verweer irrelevant en overweegt daartoe als volgt:

- a. Volgens artikel 3 van deze verordening moeten ondernemingen die het beroep van wegvervoeronderneming uitoefenen:
 - a) werkelijk en op duurzame wijze in een lidstaat gevestigd zijn;
 - b) betrouwbaar zijn;
 - c) voldoende financiële draagkracht bezitten, en
 - d) de vereiste vakbekwaamheid bezitten.
- b. Om aan de voorwaarde inzake vestigingseis te voldoen, moet een onderneming, volgens artikel 5 van deze verordening in de betrokken lidstaat:
 - a) beschikken over een vestiging in die lidstaat met ruimten waarin zij de documenten inzake haar hoofdactiviteiten bewaart, met name de boekhoudkundige bescheiden, documenten

inzake personeelsbeleid, documenten met gegevens over de rij- en rusttijden en alle andere documenten waartoe de bevoegde instantie toegang moet krijgen om te kunnen controleren of aan de voorwaarden van deze verordening is voldaan. De lidstaten kunnen verlangen dat vestigingen op hun grondgebied ook andere documenten te allen tijde in hun ruimten beschikbaar houden;

- b) zodra vergunning is verleend, over één of meer voertuigen beschikken, hetzij in volle eigendom, hetzij uit hoofde van bijvoorbeeld een huurkoopovereenkomst of een huur- of leasingovereenkomst, die zijn ingeschreven of anderszins in het verkeer toegelaten overeenkomstig de wetgeving van die lidstaat;
- c) daadwerkelijk en permanent haar activiteiten met betrekking tot de onder b) vermelde voertuigen verrichten met de nodige administratieve uitrusting en adequate technische voorzieningen en faciliteiten, in een in die lidstaat gelegen exploitatievestiging.
- c. Een vervoersonderneming die voldoet aan de eisen van artikel 3, krijgt op aanvraag een vergunning voor de uitoefening van het beroep van wegvervoerondernemer. De bevoegde instantie ziet erop toe dat een onderneming die een aanvraag indient, voldoet aan de in dit artikel vastgestelde eisen (artikel 11). De bevoegde instanties controleren of de ondernemingen waaraan zij een vergunning hebben verleend voor de uitoefening van het beroep van wegvervoerder, steeds aan de in artikel 3 vastgestelde vereisten voldoen (artikel 12). Indien de vervoersonderneming in een bepaalde lidstaat voldoet aan de voorwaarden, zal de bevoegde instantie van die lidstaat deze onderneming een vergunning verlenen in toepassing van artikel 10 van de Verordening nr. 1071/2009.
- d. De beklagden verwijzen onder meer naar de artikelen 3, 5, 11, 12 en 13 van de Verordening nr. 1071/2009 en stellen dat de communautaire wegvervoersvergunning het sluitstuk is van de reglementering inzake de toegang en uitoefening van het beroep van wegvervoerder en dat de vergunning ten overstaan van alles en iedereen in de Unie bewijst dat de vervoerder voldoet aan de voorwaarden en dus meteen bewijst dat de vervoerder over een reële en duurzame vestiging beschikt in de lidstaat van vestiging.
- e. Nog steeds volgens de beklagden blijft de bewijswaarde van de vergunning voortduren zolang de lidstaat van vestiging de vergunning niet heeft ingetrokken. De vergunning, zo stellen de beklagden, is een rechtsfeit dat zich opdringt aan alle lidstaten en dat, tot aan de intrekking, het absolute bewijs levert dat de vervoerder inderdaad over een reële en duurzame vestiging beschikt in de lidstaat van vestiging.
- f. Beoordeling door dit hof van dit aspect van het verweer van de beklagden:
 - a) Dit hof heeft geen rechtsmacht nu het niet werd gevat voor de beoordeling van inbreuken op de door de beklagden aldus ter sprake gebrachte wetgeving, al zeker niet ten opzichte van 'NV K. Polen'.
 - b) Een communautaire vervoersvergunning houdt enkel in dat een onderneming internationaal goederenvervoer mag uitvoeren onder dekking van een vervoersvergunning.
 - c) De vervoersvergunning, afgeleverd aan 'NV K. Polen', houdt in deze zaak echter geenszins automatisch in dat dit hof verplicht zou zijn om aan te nemen dat de arbeidsovereenkomsten die deze onderneming met haar werknemers heeft afgesloten, onderworpen zijn aan het Poolse sociaal recht (weze arbeidsrecht of sociaal zekerheidsrecht).
 - d) Wat betreft de Europese transportwetgeving, waarnaar de beklagden in de huidige zaak verwijzen, is dit hof de overtuiging toegedaan dat typische wegtransportelementen (zoals bv. de transportvergunning, ken- tekens van de vrachtwagens, plaats waar de tachograafschilden worden uitgelezen en plaats waar de vrachtbrieven worden opgemaakt en afgegeven) geenszins een doorslaggevende rol kunnen vervullen bij de interpretatie van de alhier besproken bepalingen in Europese en nationale context (waarbij in de rechtsleer werd opgemerkt dat de elementen tachograaf en vrachtbrieven weliswaar met name van belang kunnen zijn om te achterhalen waar het kloppend hart

van de onderneming zit, maar dat toch kan opgemerkt worden dat deze elementen eveneens manipuleerbaar zijn en er in beginsel niet toe doen bij de bepaling van de standplaats van de chauffeur. Het gaat er immers om waar de werknemer zijn werkzaamheden organiseert en niet de werkgever - zie en vgl. F. Van Overbeeke, 2018, nr. 821, blz. 370; navolgbaar).

- e) In de Verordeningen 1071/2009 en 1072/2009 wordt bovendien enkel zijdelings aandacht besteed aan de naleving van het sociaal recht (zie en vgl. F. Van Overbeeke, 2018, nr. 9, blz. 24; navolgbaar). De kernregeling van de verordening 1071/2009 bestaat uit het vastleggen van vier kwalitatieve voorwaarden voor de toegang tot het beroep en bevat vervolgens regels inzake de: 1. duurzame vestiging; 2. betrouwbaarheid; 3. kredietwaardigheid; 4. vakbekwaamheid (art. 3 lid 1 Verordening 1071/2009).
- f) Het vereiste van de duurzame vestiging wordt verder ingevuld in artikel 5 Verordening 1071/2009, waarin enkele criteria worden gesteld waaruit moet blijken dat sprake is van een duurzame vestiging en bijvoorbeeld geen postbusbedrijf (Sub a stelt het vereiste van een vestiging met ruimten waarin documenten inzake de hoofdactiviteiten worden bewaard, en dan met name de boekhoudkundige bescheiden, documenten inzake personeelsbeleid, documenten met gegevens over de rij- en rusttijden en alle andere documenten waartoe de bevoegde instantie toegang moet krijgen om te kunnen controleren of aan de voorwaarden van de verordening is voldaan. Sub b. ziet op de situatie dat wanneer een vergunning is verleend, de onderneming over één of meer voertuigen moet beschikken die zijn ingeschreven overeenkomstig de wetgeving van de lidstaat van vestiging).
- g. Tot slot vereist sub c dat met betrekking tot de voertuigen uit sub b daadwerkelijk en permanent activiteiten moeten worden verricht, met de nodige administratieve uitrusting en adequate technische voorzieningen en faciliteiten, in een in die lidstaat gelegen exploitatievestiging) (zie en vgl. voor dit alles: F. Van Overbeeke, 2018, nrs. 98-99, blz. 58-59; navolgbaar).
- h. Verordening 1071/2009 voegde deze eis voor het eerst toe aan het reeds lang gebruikelijke lijstje van kredietwaardigheid, betrouwbaarheid en vakbekwaamheid en daarmee werden postbusbedrijven officieel verboden (zie en vgl. F. Van Overbeeke, 2018, nr. 100, blz. 59 en vn. 144 waarin verwezen wordt naar 'Commission Staff working document accompanying the proposal for Regulation 1071/2009 and 1072/2009, SEC(2007)', 635, voetnoot 13; navolgbaar).
- i. Door de invoering van het vereiste rond de 'duurzame vestiging' is het duidelijk dat de Uniewetgever postbusbedrijven inmiddels onwenselijk acht. De Commissie rekent nu in steeds scherpere bewoordingen af met dergelijke constructies en maakt de bestrijding ervan prioritair (zie en vgl. F. Van Overbeeke, 2018, nr. 104, blz. 61; navolgbaar - deze auteur geeft voorts aan: *"Meest recent wordt in het Evaluatierapport 2015 bevestigd dat postbusbedrijven nog steeds voorkomen. Het is opvallend hoe sterk de nadruk wordt gelegd op de onwenselijkheid van het fenomeen en op de uitroeiing ervan. In het rapport wordt voorgesteld aan te knopen bij de criteria die worden gebruikt in de Handhavingsrichtlijn inzake de Detacheringsrichtlijn of sprake is van een reële onderneming. Dit voorstel tot aanscherping is vervolgens overgenomen door de Commissie in het wegtransportpakket van 31 mei 2017 waarin de extra voorwaarden worden voorgesteld."* - zie F. Van Overbeeke, 2018, nr. 105, blz. 62, en voetnoten 155 tot en met 157 en *"Met name voor deze studie relevant is het voorstel de naleving van Rome-! en de Detacheringsrichtlijn onder het lijstje van ernstige inbreuken te vatten. In nummer 7 van de voorgestelde considerans wordt overwogen: 'Aangezien ernstige schendingen van de regels van de Unie betreffende de detachering van werknemers en de wetgeving inzake contractuele verplichtingen, een aanzienlijk effect kunnen hebben op de eerlijke concurrentie op de wegvervoersmarkt en de sociale bescherming van werknemers, moeten dergelijke schendingen worden toegevoegd aan de punten die relevant zijn voor*

de beoordeling van de betrouwbaarheidsstatus.' Vervolgens wordt onder het lijstje van inbreuken ex artikel 6 lid 1 Verordening 1071/2009 voorgesteld toe te voegen: xi) de detachering van werknemers; xii) de wetgeving die van toepassing is op contractuele verplichtingen. " - zie en vgl. F. Van Overbeeke, 2018, nr. 109, blz. 64 en voetnoot 168; navolgbaar).

- j. Dit hof sluit zich dan ook, wat de beoordeling van dit aspect van het verweer van de beklaagden en in het verlengde van al deze vaststellingen, aan bij de conclusie van F. Van Overbeeke dat, in de actuele stand van zaken, *'de algemene sector brede vervoerswetgeving geen aparte of verborgen conflictregels voor arbeidsovereenkomsten bevat'* (zie en vgl. F. Van Overbeeke, 2018, nr. 175, blz. 89) en dat *'Uit bovenstaande volgt dat de transportwetgeving geen aparte conflictregels bevat die implicaties meebrengen voor de toepasselijke arbeidsvoorwaarden'* (zie en vgl. F. Van Overbeeke, 2018, nr. 192, blz. 92; navolgbaar): *'Ten aanzien van de link tussen de transport- wetgeving en het toepasselijk arbeidsrecht kan worden geconcludeerd dat 1. de vervoerswetgeving (vooralsnog) geen aparte of verborgen conflictregels voor arbeid in het wegtransport bevat; 2. geen adequate integratie van het conflictenrecht in de vervoerswetgeving heeft plaatsgevonden; en 3. geen (expliciete of impliciete) invloed uitgaat van vervoerswetgeving op de vaststelling van het toepasselijk arbeidsrecht. Het algemene conflictenrecht beheerst de bepaling van het toepasselijk arbeidsrecht op werkzaamheden in het wegtransport dus volledig en heeft vanuit het perspectief van de vervoerswetgeving ongehinderde werking'* - zie en vgl. F. Van Overbeeke, 2018, nr. 189, blz. 94; navolgbaar).
- k. Dit hof - oordelend als strafrechter over frauduleuze handelingen gepleegd door een natuurlijk persoon in het kader van het sociaal recht (sociale fraude, strafbaar gesteld op basis van het Belgisch sociaal strafrecht en binnen de beoordeling van de weerhouden misdrijf- omschrijvingen), acht het, gelet op al deze vaststellingen, niet noodzakelijk om een prejudiciële vraag te stellen.
- De verplichting om op basis van artikel 267, derde lid van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU), dat stelt dat de nationale rechterlijke instanties waarvan de beslissingen volgens het nationale recht niet vatbaar zijn voor hoger beroep, verplicht zijn zich tot het Hof van Justitie te wenden, geldt in de Belgische context niet voor de hoven van beroep, die immers niet in laatste aanleg oordelen, maar enkel voor het Hof van Cassatie, de Raad van State en het Grondwettelijk Hof als hoogste rechters in de zin van voormeld artikel 267 VWEU. Het stellen van een prejudiciële vraag is dan ook geen verplichting voor dit hof.

III.D.5. Vraag tot het horen van de chauffeurs als getuige:

38. C.K. en NV S. stellen dat zij, in het licht van artikel 6.1 EVRM en art 6.3.d van het EVRM, als beklaagde het recht hebben om de getuigen à charge te horen tijdens de zitting. In zoverre de verhoren als belastend kunnen worden beschouwd, moeten volgens hen deze verhoren, die de basis lijken te zijn voor 168 vervolgingen voor niet-Dimona, ter zitting worden beoordeeld, wat enkel via een getuigenverhoor kan. Een veroordeling gesteund op verklaringen van getuigen die nooit onderworpen konden worden aan een tegensprekelijk verhoor op een openbare terechtzitting in aanwezigheid van de beklaagden is onbestaanbaar met artikel 6 van het EVRM (EHRM 15 december 2015, Schatschaschwili t. Duitsland en EHRM 14 juni 2016, RIAHI t. België). Ondergeschikt vragen zij dat de betrokken chauffeurs kunnen worden gehoord als getuigen op de zitting met bijstand van een gekwalificeerde tolk.

39. Dit hof wijst deze vraag af als irrelevant bij de waarheidsvinding en motiveert deze beslissing als volgt:

- a) De concrete omstandigheden, met name de aard en de samenstelling van de thans bij dit hof reeds voorliggende onderzoeksgegevens betreffende de te last gelegde feiten kunnen

- dit hof niet overtuigen van de noodzaak van eventuele additionele getuigenissen van werknemers die bij de beklaagden in en vanuit België bepaalde prestaties hebben geleverd.
- b) Deze werknemers maakten in geen enkel opzicht deel uit van de economische en vennootschapsrechtelijke structuren die binnen de 'groep' van vennootschappen tussen de diverse beklaagden bestonden en zij kunnen op dit punt dan ook geen beslissende getuigenissen afleggen. De interne keuren van deze vennootschapsrechtelijke structuren was hen totaal onbekend, zoals trouwens ook blijkt uit verhoren van bepaalde werknemers.
 - c) Hierna zal worden aangegeven dat er voornamelijk ook in economisch en vennootschapsrechtelijk kader constructies en structuren werden ontwikkeld en dat daarbij handelingen werden gesteld die er precies op gericht waren de werkelijke aard van de (sociale) verhoudingen (of arbeidsrelatie) te maskeren, dit teneinde te ontsnappen aan de toepassing van de Belgische - strafrechtelijke (en dus tot de openbare orde behorende) - bepalingen van het sociaal strafrecht (arbeidsrecht en sociaal zekerheidsrecht).
 - d) Het is mede door deze constructies en binnen deze globale structuren dat er documenten en formulieren werden opgesteld, waardoor in sociaalrechtelijk opzicht naar de buitenwereld toe een volkomen verkeerde perceptie werd gecreëerd wat betreft de werkelijke inhoud van de arbeidverhoudingen. Deze perceptie kon gedurende lange tijd in stand worden gehouden.
 - e) De feitelijke vaststellingen, verricht op velerlei vlak (nl. door huiszoeken, waarbij beslissende documenten werden teruggevonden, o.a. door onderzoek van mailverkeer en computeronderzoek, de plaatsopneming in Polen, alsmede de verklaringen van de beklagde C.K. en de personeelsleden van de NV K., die allen handelden in opdracht en samenspraak met C.K. en tewerkgesteld waren in Wingene om van daaruit mede de werkzaamheden van de Poolse werknemers te organiseren en te dirigeren/controleren vormen voor dit hof, los van de verklaringen van de werknemers (chauffeurs, mecaniciens, paletherstellers), dé doorslaggevende en uiterst overtuigende elementen bij de waarheidsvinding inzake de sociale misdrijven zoals bedoeld onder de noemers C. en E. Fragmentaire verklaringen van werknemers, die klaarblijkelijk zelf bedrogen of misleid werden door het opzetten en in stand houden van deze constructies en handelingen, kunnen aan de besluitvorming van dit hof geen afbreuk doen, laat staan dat ook maar enigszins aannemelijk werd gemaakt door de beklaagden dat deze verklaringen de (betrouwbare) waarheidsvinding zouden kunnen beïnvloeden.
 - f) Dit hof is dan ook van oordeel dat voor de huidige strafrechtelijke beoordeling van de sociaalrechtelijke misdrijven (telastleggingen C. en E.) geen noodzaak bestaat om werknemers als getuige te horen ter zitting. De juiste aard van de arbeidverhoudingen, die tussen de werknemers en de rechtspersonen die als beklagde voor dit hof terechtstaan bestonden, kan alleen reeds met zekerheid worden vastgesteld aan de hand van de gegevens die tijdens het vooronderzoek aldus werden verzameld. Deze gegevens laten - inzonderheid - al evenzeer toe er beslissende gevolgtrekkingen uit af te leiden met betrekking tot de zgn. 'gezagsverhouding' die binnen de verhoudingen beklagden/Poolse chauffeurs, mecaniciens en paletherstellers in werkelijkheid bestonden. Het ganze systeem was er uiteindelijk en uitsluitend op gericht de rechten van de werknemers op grove wijze teniet te doen en blijkbaar had het systeem bij bepaalde werknemers ook dit efficiënte en door de beklagden beoogde gevolg. Het is de taak van de strafrechter de werkelijke verhoudingen vast te stellen en bedrieglijke constructies te doorzien, dit op grond van objectief vastgestelde gegevens, waarbij eventuele verkeerde percepties of onduidelijkheden in hoofde van de werknemers opzij kunnen worden gelaten, vermits dit zou leiden tot verkeerde conclusies.

III.D.6. Invloed van andere (nog hangende) procedures in andere zaken, vreemd aan de huidige, (lopende procedures voor het Hof van Cassatie en het HvJ EU):

40. Er is geen enkele reden om in te gaan op de vraag van de beklaagden om in huidige zaak de uitspraak uit te stellen in afwachting van het antwoord dat in andere zaken (vreemd aan de huidige) zou worden gegeven aan prejudiciële vragen, in deze andere zaken gesteld. Dergelijk simpel 'uitstel' dreigt de zaak te doen verjaren en bovendien kan dit hof, aan de hand van de stukken die in dit strafdossier berusten, met volle kennis van zaken uitspraak doen.
41. Het verdere concrete verweer van de beklaagden wordt hierna door dit hof bijkomend beantwoord en uitvoerig onderbouwd.

III. E. Ten gronde

III. E. 1. Relevante feiten en omstandigheden zoals vervat in het beroepen vonnis

42. Het beroepen vonnis bevat volgend overzicht van de feiten en retroacten.
- a. *Op 1 april 2012 werd de politiezone Tielt opgeroepen naar aanleiding van een uitslaande brand in een loods, gelegen aan de (...) te Wingene. Het bleek dat deze loods niet louter als werkplaats fungeerde, doch dat er in deze loods tevens een slaapruiimte was voorzien, zulks voor zestien personen. De arbeiders die er verbleven waren werkzaam voor de bedrijven van eerste beklagde C.K. en zij bleken er te overnachten. Op het ogenblik van de brand verbleven er acht werknemers op de benedenverdieping van de loods (chauffeurs, mecaniciens en paletherstellers) alsook een bezoeker, allen van Poolse nationaliteit. Er vielen ingevolge de brand twee dodelijke slachtoffers te betreuren. Twee werknemers bleken zwaargewond en twee andere raakten lichtgewond. Er werd een gerechtelijk onderzoek gevorderd in het kader waarvan o.m. een branddeskundige werd aangesteld. De eigenlijke, precieze oorzaak van de brand kon uiteindelijk niet worden achterhaald. Een aantal opties bleven mogelijk, gaande van een defect aan de elektrische installatie, een brandende sigaret dan wel een slecht opgesteld verwarmingstoestel. Volgens de branddeskundige bemoeilijkten de in de loods aanwezige sandwichpanelen wel hoe dan ook het blussen van de brand. De brandende isolerende kern van deze panelen was door de beide metalen panelen immers tegen het bluswater afgeschermd. Deze brandende isolatie produceerde een zeer vuile en verstikkende rook en de personen die niet tijdig de loods hadden kunnen verlaten, waren aldus bevangen geraakt door de rook. Het onderzoek bracht aan het licht dat een gewezen opberghok voor vrachtwagenzeilen, resp. een kaasmakerij als slaapplaats voor zestien personen was ingericht. Het overige deel van de loods werd gebruikt als een sta/plaats voor een viertal voertuigen en als stapelruimte. Er was voor deze zestien personen slechts één sanitair blok voorzien met één douche, één toilet, één lavabo en twee wasmachines. De eigenaar van de loods huidige vierde beklagde de NV S. had nooit een controle laten uitvoeren door de brandweer en bij de overheid was de loods ook enkel gekend als een werkplaats, niet als een plaats waar mensen woonden.*
- b. *Er werden aanvullende vorderingen genomen met betrekking tot de misdrijven mensenhandel (economische uitbuiting) en huisjesmelkerij.*
- c. *Verder was het onduidelijk of de Poolse onderdanen wel op een correcte wijze in*

België waren tewerkgesteld, zodat tevens een onderzoek werd ingesteld naar de tewerkstelling tussen enerzijds de ondernemingen de NV K., de NV O. en de Poolse onderneming K.S. en anderzijds de samenwerking tussen de NV T. en de Poolse onderneming K. genaamd.

- d. *Volgens de arbeidsinspectie werd de Poolse firma K.S. in werkelijkheid enkel opgericht om activiteiten in en vanuit België te ontplooiën en tegelijkertijd frauduleus aan de toepassing van de Belgische wetgeving te ontkomen.*

De tewerkstelling van Poolse chauffeurs voor rekening van deze firma gebeurde volgens de arbeidsinspectie enkel met de bedoeling om aan meer gunstige loon- en arbeidsvoorwaarden te kunnen werken en niet onderworpen te zijn aan het socialezekerheidsrecht in België, met de bijdrageplicht van dien.

Eerste beklagde C.K. bezat 100% van de aandelen van de Poolse firma NV K.S. en volgens de arbeidsinspectie had hij het dagelijks beheer in handen en leidde hij de exploitatie en de operaties van de NV K. en van NV K.S., zulks vanuit de zetel te Wingene.

Zowel de hoofdbesturen als de hoofdvestigingen van de NV K. als die van de Poolse firma K.S. zouden zich in België bevinden, aldus nog de conclusie van de arbeidsinspectie.

De arbeidsinspectie voerde ook een onderzoek naar de activiteiten van de Poolse firma K.S.Z. bij de Belgische gebruiker huidige vijfde beklagde de NV T., waarvan de gedelegeerd bestuurder huidige vierde beklagde de NV S. was.

Steeds volgens het - door de verdediging met klem betwiste - standpunt van de arbeidsinspectie trof men in wezen aldus een bewust opgezette carrousel van detacheringen aan, onder het mom dat er sprake zou zijn van een gelijktijdige tewerkstelling in België en in Polen.

Dezelfde werknemers bleken door opeenvolgende Poolse ondernemingen in België te zijn tewerkgesteld (W.S.Z., E.S.Z. en K.S.Z.) en steeds gebeurde de tewerkstelling de facto in Wingene, met ook steeds dezelfde 'baas' nl. huidige zesde beklagde W.D. De Poolse werknemers wisten zelfs niet meer voor welke Poolse firma zij nu eigenlijk werkzaam waren, aldus de arbeidsinspectie. Bij naamsverandering werden de overeenkomsten in België ondertekend en de betrokkenen werkten ook nooit daadwerkelijk in Polen, doch enkel en alleen in België.

Volgens het openbaar ministerie in de persoon van de arbeidsauditeur gaf eerste beklagde C.K., samen met de genaamde S.R. (bestuurder van de vierde beklagde de NV S., die thans niet terecht staat), rechtstreeks opdrachten aan de werknemers van de beweerde onderaannemer.

De arbeidsduur en werkinstructies werden opgelegd door de vijfde beklagde de NV T., en dit zonder tussenkomst van de werkgever de Poolse firma K.S.Z.; geen enkele Poolse werknemer verklaarde instructies te hebben gekregen van de verantwoordelijken van de Poolse firma K.S.Z.

De beweerde Poolse onderaannemer fungeerde - steeds volgens de arbeidsinspectie en volgens het openbaar ministerie in de persoon van de arbeidsauditeur - in werkelijkheid dus louter als een doorgeefluik van goedkoop personeel om (enkel) in en vanuit België te werk gesteld te worden, dat derhalve onder rechtstreeks gezag kwam te staan van de Belgische klant.

- e. *Op 7 februari 2017 richtte de Belgische Rijksdienst voor Sociale Zekerheid gelet op deze bevindingen een verzoek tot intrekking van de AI-certificaten aan de bevoegde Poolse sociale zekerheidsinstellingen {de zgn. 'ZUS'}.*

Op 1 februari 2018 ontving men een antwoord van de bevoegde Poolse overheid ZUS, gedateerd 31 januari 2018. Onder 'conclusies' luidt het vanuit het Pools vertaalde antwoord als volgt:

'[...] De uitgevoerde controle had onder andere als doel te onderzoeken of de zetel of

de plaats van de uitvoering van de activiteiten van de vennootschap zich in werkelijkheid op het grondgebied van Polen bevindt en of tussen de tewerkgestelde werknemers en de vennootschap een direct verband bestaat.

In het bijzonder is onderzocht, geleid door criteria die zich bevinden in punt 7 deel II van de Praktische gids, of de activiteiten van de vennootschap niet gebaseerd zijn op de regel van postbusbedrijf

Gelet op het uitgebreid materiaal die verkregen was tijdens de controle en rekening houdend met de plaats, in welke:

Zich de geregistreerde zetel van het bedrijf bevindt; Beslissingen over het sleutelbeheer worden genomen;

De centrale administratie functies uitgevoerd zijn;

De politiek van het bedrijf bepaald is;

De woonplaatsen van het management personeel;

De hoofdzakelijke financiële functies gelokaliseerd zijn, in deze bank diensten;

Hoofdzakelijke financiële transacties uitgevoerd zijn;

Plaats van de centrale administratie van het bedrijf;

Het bureau, die zaken bepaalt die verband hebben met het functioneren van het bedrijf;

De plaats die verantwoordelijk is voor het beheer en het leiden van de documentatie;

De plaats waar de rekrutering van de werknemers gebeurt;

De arbeidswet die van toepassing is voor de werknemers.

De afdeling heeft vastgesteld dat de werkelijke zetel van de vennootschap, begrijpend volgens artikel 14.Sa van het decreet nr. 987/2009, waar de basisbeslissingen betreffende het bedrijf genomen worden en waar de centrale administratie functies genomen worden, zich bevindt in (...) in Polen.

In de beoordeling van de Sociaal Verzekering Maatschappij (ZUS) is het feit dat het bedrijf NV K. S. grotendeels vervoer voor de bedrijven NV K. en NV O. uitvoert, wil niet zeggen dat de werkgevers van de Poolse chauffeurs Belgische bedrijven zijn. De vennootschap is verantwoordelijk voor de rekrutering van de werknemers en dat gebeurt in Polen. Partij van de besloten overeenkomsten is de vennootschap, naar waar de afspraken op een vergoeding worden gericht. Het recht om overeenkomsten te ontbinden, heeft alleen het bestuur van de vennootschap.

Het karakter van het uitgevoerde werk door de werknemers is altijd bepaald door de vennootschap, zowel op gebied van de werkresultaten als de activiteiten dewelke door de werknemers moeten uitgevoerd worden.

Een werkgever in de zin van de Poolse arbeidswetgeving, ook voor de Europese regels over de coördinatie van systemen van sociale zekerheid, is de organisatorische eenheid, zelfs als ze geen rechtspersoonlijkheid is en ook natuurlijk persoon, als ze werknemers tewerkstelt. Omdat NV K.S. een zelfstandig Pools rechtssubject is, is deze zelfstandig verantwoordelijk voor de beslissingen die ze zelf genomen heeft.

Bovendien is het bestuur voor de verplichtingen van de vennootschap verantwoordelijk, niet de aandeelhouders. In geval van inbreuk op het Poolse recht, zou, voor de Poolse justitie, de vennootschap NV K.S. zich moeten verantwoorden en niet de andere vennootschappen, van dewelke mijnheer C.K. een aandeelhouder is. Het is belangrijk om dat nu te vermelden dat verscheidene (nota vertaler: meer dan tien) werknemers een aanklacht ingediend hebben naar de Poolse rechtbank om een achterblijvend deel van de vergoeding te betalen. De aanklachten zijn gericht tegen de vennootschap, wat bovendien bevestigt dat NV K. S. de werkgever is.

De praktische gids in punt 7 deel II bepaalt dat, na rekening te hebben gehouden met de vermelde elementen, de instituties de mogelijkheid nog niet kunnen uitsluiten dat de aangewezen zetel alleen een fictieve activiteiten plaats is, die beperkt is tot alleen een uithangbord en het adres; er moet vastgesteld worden dat deze persoon valt

onder wetgeving van de lidstaat, waar het subject zich bevindt, met welke de persoon blijft in het dichtste verband, als we spreken over het uitgevoerde werk. De doelen die voorzien zijn in de decreten, wordt dit subject erkend als de zetel of de plaats van uitvoering van de activiteiten, waar de persoon tewerkgesteld is.

Tijdens de uitvoering van deze vaststellingen moet je onthouden dat deze vestiging werkelijk deze persoon moet tewerkstellen en een directe verbinding moet hebben met hem volgens deel I punt 4 van de praktische gids, dus:

Verantwoordelijkheid voor de rekrutering;

Het moet duidelijk zijn dat voor de volledige detachingsperiode de overeenkomst geldig was en nog steeds van kracht is voor de betrokken partijen die deze opgemaakt hebben en dat is het resultaat van onderhandelingen, welke tot de rekrutering hebben geleid;

Het recht om werkovereenkomsten te ontbinden heeft alleen het bedrijf die detacheert;

Het bedrijf die detacheert moet het recht behouden om het karakter van het uitgevoerde werk door de gedetacheerde werknemer te bepalen niet in termen van details betreffende het soort van werk of de manier van dit werk uit te voeren, maar meer algemene categorieën betreffende het werkresultaat van dit werk of van de basisdienst, welke uitgevoerd moet worden;

De verplichting om de werknemer uit te betalen ligt bij het bedrijf, welke de werkovereenkomst heeft afgesloten. Dit principe schendt geen mogelijke overeenkomsten tussen de werkgever in het detachingsland en het bedrijf in het land van tewerkstelling in kwestie van de manier van werkelijke uitbetalingen voor de werknemer;

Het bedrijf dat de werknemer detacheert behoudt het recht om disciplinaire maatregelen tegen de werknemer te treffen.

Volgens onze beoordeling tonen de hier boven vermelde regels aan dat de werkelijke werkgever NV K.S. is en dat wij niet te maken hebben met een fictief bedrijf.

Rekening houdend met de vaststellingen betreffende de vennootschap, en ook de werknemers, hebben wij vastgesteld dat de voorwaarden voldaan zijn voor de uitgave van de E101 verklaringen en de A1 documenten voor de werknemers van NV K.S. op basis van artikel 14 wet fit la van het decreet 1408/71 en artikel 13.1 van het decreet nr. 833/2004 en de verklaringen zelf, hun geldigheid behouden.

Hoogachtend

Hoofd van de afdeling voor de migranten'

- f. *De arbeidsinspectie kwam - duidelijk een andere mening toegedaan zijnde dan de Poolse ZUS - tot het besluit dat een bedrag van 5.325.513,623 euro ten onrechte niet werd aangegeven als loon en een bedrag van 606.036,04 euro ten onrechte niet als ARAB-vergoeding.*

Bij deze berekening waren de in Polen betaalde lonen evenwel nog niet in mindering gebracht.

Op 6 maart 2018 verzocht de arbeidsauditeur de arbeidsinspectie dan ook een herberekening op te maken, waarbij de Poolse lonen van de in aanmerking genomen chauffeurs wèl in mindering werden gebracht, zonder evenwel hierbij de dagvergoeding de zgn. 'diety' in mindering te brengen, cf. ook infra.

In het onderzoeksverslag d.d. 6 april 2018 werd op deze opdracht als volgt gerepliceerd:

'[...] Ik maakte van de betrokken werknemers een berekening van het totale bruto loon (per maand) ontvangen in de periode 01/2010 - 03/2012. Dit gebeurde aan de hand van de volgende documenten:

- *De tijdens de uitvoering van het rechtshulpverzoek d.d. 26 april 2012 op de*

- zetel van het bedrijf NV K.S. in Polen (...), door de bevoegde magistraat in beslag genomen stukken, cf. PV 4052/2012 FGP. Waaronder de loonlijsten (...) van NV K.S.
- De tijdens een verhoor d.d. 9/09/2013 van de bestuurder C.K. ontvangen Poolse loondocumenten, bezorgd aan FGP Brugge.
Hieruit volgt: de totaal berekende bruto lonen in euro ontvangen in de periode 01/2010 - 03/2012: 1.646.615,92 euro (kolom '(...)'').
Vermogensvoordeel:
5.325.513,62 euro bruto loon te ontvangen - reeds ontvangen 1.646.615,92 euro bruto loon: 3.678.897,70 euro plus 606.036,04 euro ARAB vergoeding. In totaal 4.284.933,74 euro.
Ik verwijs naar de bijlagen voor de detailberekening.' [onderlijning toegevoegd]
 - g. Onderhavige zaak werd, gelet op de in aanloop naar de pleitzitting d.d. 22 mei 2020 in briefwisseling over en weer gevoerde (heftige) betwisting tussen de verdediging en het openbaar ministerie in de persoon van de arbeidsauditeur, slechts partieel gepleit op deze zitting van deze rechtbank en kamer en de gevoerde debatten gaven aanleiding tot een tussenvonnis uitvoerbaar bij voorraad van diezelfde datum en hierbij oordeelde deze rechtbank en kamer, uitvoerig gemotiveerd, uiteindelijk als volgt:
'[...]
Zegt voor recht dat de zaak op heden niet in staat van wijzen is.
Zegt voor recht dat het onderzoeksverslag van de ZUS d.d. 20 april 2020 een nieuw en ter zake dienend stuk uitmaakt in de zin van artikel 152§2 van het Wetboek van Strafvordering. Nodigt het openbaar ministerie in de persoon van de arbeidsauditeur uit het onderzoeksverslag van de ZUS d.d. 20 april 2020 aan de strafinformatie te willen voegen, vergezeld van alle dienende stavingstukken waaronder de vraag tot intrekking van de A1- documenten d.d. 10 september 2019 en de afgenomen verhoren, dit alles naar behoren in het Nederlands vertaald, zulks uiterlijk tegen DINS DAG 30 JUNI 2020.
Bepaalt dat de verdediging een GEZAMENLIJKE nieuwe conclusietermijn bekomt, die verstrijkt op MAANDAG 31 AUGUSTUS 2020.
Bepaalt dat het openbaar ministerie in de persoon van de arbeidsauditeur EN de burgerlijke partijen gezamenlijk een nieuwe conclusietermijn bekomen, die verstrijkt op WOENSDAG 30 SEPTEMBER 2020.
Bepaalt dat aan de verdediging het laatste woord toekomt, bij repliektermijn die verstrijkt op WOENSDAG 21 OKTOBER 2020.
Bepaalt de nieuwe rechtsdag voor pleidooien ten gronde op VRIJDAG 23 OKTOBER 2020.'
 - h. Bij schrijven d.d. 29 juni 2020 liet het openbaar ministerie in de persoon van de arbeidsauditeur weten dat volgende stukken intussen in het strafdossier waren ondergebracht: het onderzoeksverslag van de ZUS met vertaling door de RSZ, het verzoek tot intrekking van de A1-documenten met beëdigde vertaling en de bijlagen bij dit verzoek tot intrekking.
Het blijkt dat de verhoren die klaarblijkelijk zouden zijn afgenomen door de ZUS na september 2019 niet werden gevoegd, gelet op de gemotiveerde, duidelijke weigering van de ZUS om deze stukken vrijwillig over te maken aan de RSZ (zie de stukken na dagvaarding), dit niettegenstaande de loyale samenwerkingsplicht die tussen de bevoegde nationale administratieve organen in Europeesrechtelijk opzicht bestaat (zie ook hoger in dit arrest).

III. E.2. Bewijs van de feiten en schuld van de beklaagden: beoordeling door dit hof

43. Dit hof beoordeelt hierna, afzonderlijk, de diverse telastleggingen die telkenmale respectievelijk werden weerhouden ten opzichte van één of meerdere beklagden. De misdrijven onopzettelijke doding en onopzettelijke slagen en verwondingen, mensenhandel en huisjesmelkerij betreffen misdrijven van (al)gemeen strafrecht, terwijl de misdrijven aangifteplicht dimona en niet-betalen loon misdrijven van bijzonder strafrecht (nl. sociaal strafrecht) betreffen. Onder I1.E.2.1 worden de eerste categorie misdrijven beoordeeld en onder II.E.2.2. de tweede categorie misdrijven.

III.E.2.1. De misdrijven van algemeen strafrecht:

III.E.2.1.1.

A.1. (1+2) inbreuk art. 418 en 419 lid 1 Sw (onopzettelijke doding van 2 Poolse mecaniciens) te last van C.K. (eerste beklagde), NV K. (tweede beklagde) en NV S. (vierde beklagde),

A.2. (1.) inbreuk art. 418 en 420 lid 1 Sw (onopzettelijke slagen en verwondingen 1 Poolse chauffeur) te last van C.K. (eerste beklagde), NV K. (tweede beklagde) en NV S. (vierde beklagde)

A.3. (1+2+3) inbreuk art. 418 en 420 lid 1 Sw (onopzettelijke slagen en verwondingen 3 Poolse paletherstellers) te last van C.K. (eerste beklagde, NV S. (vierde beklagde en NV T. (vijfde beklagde)

44. De feiten die onder deze telastleggingen thans worden weerhouden betreffen geenszins dezelfde feiten als diegene die het voorwerp hebben uitgemaakt van een buitenvervolginstelling door de raadkamer in een eerdere procedure (de buitenvervolginstelling heeft betrekking op het misdrijf zoals omschreven onder artikel 519 Sw., nl. onopzettelijke brandstichting - middels deze omschrijving stond de oorzaak van de brand ter beoordeling, terwijl thans de oorzaak van de dood of de slagen en verwondingen in de zin van de strafwet aan de orde is).

45. Dit hof oordeelt ter zake verder conform volgende **algemene principes**:

- a. Het gebrek aan voorzorg of voorzichtigheid houdt alle fouten in die tot de onopzettelijke doding (of onopzettelijke verwondingen) van het slachtoffer hebben kunnen leiden. De beklagden dienen zich derhalve te verdedigen op het geheel van die fouten zoals ze blijken uit de gegevens van het strafdossier en het debat op de rechtszitting.
- b. Het gebrek aan voorzichtigheid of voorzorg bedoeld in artikel 418 van het Strafwetboek, houdt alle mogelijke fouten in, hoe licht ook. De rechter die kennisneemt van een telastlegging doodslag of onopzettelijke slagen en verwondingen, dient, om te onderzoeken waarin dat gebrek aan voorzichtigheid of voorzorg bestaat, alle fouten in aanmerking te nemen die dat gebrek kunnen opleveren.
- c. De fout, in de van de artikelen 418 tot 420 van het Strafwetboek, moet niet noodzakelijk voortvloeien uit de schending van een bijzondere wettelijke of reglementaire verplichting, vermits de algemene voorzichtigheidsnorm voor iedereen geldt, onverminderd of iemand al dan niet aan de voormelde verplichtingen is onderworpen; de fout kan dus in een miskenning liggen, hoe licht en in welke vorm ook, van de algemene plicht tot voorzichtigheid en voorzorg, waarvan de inhoud niet bij wet is omschreven.
- d. Bij een inbreuk op de zorgvuldigheidsregel gaat het om een handelen of een nalaten dat een lichtvaardigheid zou laten blijken en waarvoor elk voorzichtig en bedachtzaam man zich zou behoed hebben. Een goede huisvader neemt de

nodige maatregelen om de voorzienbare schade te vermijden. De aquiliaanse fout dient beoordeeld te worden volgens het criterium van de normaal zorgvuldige en omzichtige persoon die in dezelfde omstandigheden verkeert. Het foutbegrip is dus vatbaar voor concretisering door de feitelijke omstandigheden.

- e. Om in de zin van de artikelen 418 tot 420 Sw. een onvoorzichtigheid of een gebrek aan voorzorg uit te maken die aanleiding geven tot aansprakelijkheid, moet een daad niet van die aard zijn dat ze noodzakelijk schade zal veroorzaken. Het is voldoende dat de schade een mogelijk gevolg is van de handeling, maar het is vereist dat de mogelijkheid van schade kon voorzien worden, met het gevolg dat men enkel aansprakelijk is wanneer het ontstaan van schade kon voorzien en de nodige maatregelen om die te voorkomen niet getroffen worden (Cass. 16/06/1969, R.W. 1969-1970, 474; navolgbaar).
- f. Een normaal voorzichtige en redelijke mens onthoudt zich van een tussen-komst of past zijn gedrag aan, wanneer hij, onder welbepaalde feitelijke omstandigheden, bij voorbaat weet - zou hebben geweten - dat een gedrag tot de schade, waarvan de vergoeding wordt gevorderd, aanleiding zou geven.
- g. Om te beslissen dat een fout in oorzakelijk verband staat met het ongeval, is noodzakelijk doch voldoende om vast te stellen dat de schade zich zonder die fout niet op dezelfde wijze zou hebben voorgedaan; de bodemrechter dient daarenboven niet uit te sluiten dat zonder de tenlastegelegde fout, een andere nalatigheid de schade eveneens had kunnen veroorzaken.
- h. Civielrechtelijke vorderingen kunnen met vorderingen op grond van strafrechtelijke aansprakelijkheid samengaan.
- i. Deze samenloop ontstaat volgens meerdere auteurs wanneer de beide rechtstakken eenzelfde foutbegrip hanteren (B. DUBUISSON, V. CALLEWAERT, B. DECONINCK en S. GATHEM, *La responsabilité civile. Chronique de jurisprudence 1996-2007*, Brussel, Larcier, 2009, 512, nr. 601; S. STIJNS, "Samenloop van civielrechtelijke aansprakelijkheidsregimes: quo vadis?" in H. VUYE en Y. LEMENSE, *Springlevend aansprakelijkheidsrecht*, Antwerpen, Intersentia, 2011, (141) 150; W. VAN GERVEN m.m.v. S. COVEMAECKER, *Verbintenissenrecht*, Leuven, Acco, 2006, 302; W. VAN GERVEN m.m.v. S. COVEMAECKER, *Verbintenissenrecht*, Leuven, Acco, 2006, 299 en 308).
- j. Volgens de rechtspraak van het van Cassatie is dit het geval met het misdrijf van onopzettelijke slagen en verwondingen of onopzettelijke doding uit 418-420 Sw. die hetzelfde gebrek aan voorzichtigheid of voorzorg vereist als de bepalingen 1382-1383 BW. (Cass. 17 juli 1884, Pas. 1884, 1, 275; Cass. 5 oktober 1893, Pas. 1893, 1, 321 en 328; Cass. 4 maart 1894, Pas. 1894, 1, 132; Cass. 15 december 1958, Arr.Cass. 1959, 328; Cass. 19 februari 1988, Arr.Cass. 1987-88, 795; Cass. 26 oktober 1990, Arr.Cass. 1990-91, 244.).
- k. Naast dit veelvoorkomende onachtzaamheidsmisdrijf kan gesteld dat de term van onachtzaamheid in het strafrecht in het algemeen dezelfde betekenis heeft als in het burgerlijk recht (P. ARNOU, "Het moreel bestanddeel van het misdrijf: oude en nieuwe wegen doorheen het moeras", *AJT* 1999-2000, 28; DUPONT en R. VERSTRAETEN, *Handboek Belgisch strafrecht*, Leuven, Acco, 1990, nr. 453, 260, nr. 448; B. SPRIET, "Elk misdrijf - ook dat uit het bijzonder strafrecht vereist een moreel of schuldbestanddeel" (noot onder Cass., 13 december 1994), *RW*, 1995-96, 535-536, nr. 9.).
- l. Bovendien is elke overtreding van de strafwet een fout in de zin van art. 1382-1383 BW aangezien de strafwet als een specifieke rechtsnorm geldt. Als een derde door dit misdrijf schade lijdt, kan de dader tot schadevergoeding worden veroordeeld (S. STIJNS, *Verbintenissenrecht boek 1 bis*, Brugge, die Keure, 2013, 125; S. STIJNS, "Samenloop van civielrechtelijke aansprakelijkheidsregimes: quo

vadis?" in H. VUYE en Y. LEMENSE, *Springlevend aansprakelijkheidsrecht*, Antwerpen, Intersentia, 2011, (141) 150; W. VAN GERVEN m.m.v. S. COVEMAECKER, *Verbintenissenrecht*, Leuven, Acco, 2006, 3).

- m. Bij samenloop tussen strafrechtelijke en buitencontractuele aansprakelijkheid bij de onachtzaamheidsmisdrijven is er geen verschil tussen de strafrechtelijk en de burgerlijke fout.
- n. Op het gebied van de onachtzaamheid hanteert het Belgische recht een theorie van eenheid van fout. Dit wil zeggen dat het foutconcept in het civiel recht en het strafrecht op het gebied van onachtzaamheid overeenkomt nl. de culpa levissima in abstracto. Deze Latijnse term geeft aan dat dit foutconcept twee aspecten heeft. Het eerste aspect is dat de lichtste (levissima) fout volstaat. Hoewel strafrecht een repressievere rechtstak is dan het civiel recht, vereist het strafrecht geen zwaardere fout dan het civiel recht. Het tweede aspect is het abstract karakter (in abstracto) van de toetsing. Hoewel het strafrecht een zekere abstrahering kent, is de persoonlijke beoordeling één van de hoekstenen in het strafrecht.
- o. In België wordt de equivalentietheorie gevolgd voor de beoordeling van de causaliteit. Dit impliceert dat er sprake is van een oorzakelijk verband tussen fout en schade wanneer de schade zich zonder de fout niet op dezelfde wijze zou hebben voorgedaan. Elke fout die een noodzakelijke voorwaarde was voor het intreden van het gevolg komt hiervoor in aanmerking. Indien er meerdere fouten hebben bijgedragen tot de schade, die elk op zich onvermijdelijk hebben geleid tot de schade zoals ze zich voordeed, worden zij geacht een gelijke rol te hebben gespeeld. Het is niet vereist dat de fout de enige of belangrijkste oorzaak is van het overlijden van (of verwonding van) het slachtoffer. Evenmin is vereist dat het overlijden of de verwonding het rechtstreekse of onmiddellijke gevolg zijn van de fout of dat het een voorzien of normaal gevolg is van de fout.
De equivalentietheorie, die naar Belgisch recht algemeen aanvaard wordt, houdt in dat een fout tot aansprakelijkheid aanleiding kan geven indien deze fout een in concreto noodzakelijke voorwaarde uitmaakt voor het schade- gebeuren. Maar, zodra dit inderdaad het geval is, is de fout steeds, onvermijdelijk, de oorzaak van het schadegebeuren, hoe onwaarschijnlijk, onrechtstreeks of uitzonderlijk de feitelijke gang van zaken die tot het schade- gebeuren en tot de eruit voortvloeiende schadelijke gevolgen leidde, ook moge zijn. Noodzakelijk én voldoende voor de oorzakelijkheid van een fout is dus haar *conditio sine qua non*-karakter (H. Vandenberghe e.a., «Overzicht van rechtspraak. Aansprakelijkheid uit onrechtmatige daad», TPR 2000, p. 1877, nr. 144). De *conditio sine qua non*-test volstaat. Er wordt geen verdere selectie gemaakt tussen feitelijke oorzaken. Deze zijn causaal equivalent. Wie een fout begaat die een noodzakelijke voorwaarde is voor de schade, is hiervoor aansprakelijk (H. Boeken en 1. Boone, «Causaliteit in het Belgische recht», TPR 2002, p. 1632, nr. 5). Elke fout die een noodzakelijke voorwaarde is voor de schade, is een oorzaak of: «elke fout zonder dewelke de schade zich niet zou hebben voorgedaan, zoals ze zich in concreto voordeed, wordt als oorzaak aangeduid.» (B. Weyts, *De fout van het slachtoffer in het buiten- contractueel aansprakelijkheidsrecht*, Antwerpen, Intersentia, 2013, nr. 295).

46. **In concreto** stelt dit hof vast dat C.K., NV K., NV S. en NV T. telkenmale elk ertoe hebben bijgedragen dat meerdere personen konden worden (en werden) gehuisvest in een loods, alwaar de brand zich uiteindelijk heeft voorgedaan en wat heeft geleid tot de dood van twee personen en het toebrengen van verwondingen aan andere personen.
C.K. handelde daarbij in samenspraak met tweede beklaagde. Hij heeft inzonderheid verklaard "Ik

weet niet of er brandblusapparaten aanwezig waren in de twee panden" en "Voor er personen gehuisvest werden in het pand heb ik geen controle laten uitvoeren door de brandweer."

Hij verklaarde ook dat hij het pand in de (...) en (...) 13 in Wingene had aangekocht om volgende redenen: "Het is een dubbel luik, het doel. Ten eerste omdat het een interessante aankoop was (prijs gunstig). Het tweede luik omdat het eventueel in de toekomst kon dienen om er huisvesting te kunnen aanbieden aan een eventuele onderaannemer in het kader van een onderaannemingscontract."

De NV T. had zich er contractueel toe verbonden om huisvesting aan te bieden aan de paletherstellers, zodat er ook wat deze beklagde betreft een intrinsiek verband bestaat tussen deze rechtspersoon en het misdrijf.

De NV S. was eigenaar van het pand: zij was onachtzaam door toe te laten dat in haar pand bedden werden geplaatst voor bewoning, terwijl deze loods een werkplaats was en geenszins bestemd was voor bewoning. Deze rechtspersoon was bovendien gedelegeerd bestuurder van de NV K. en NV T. hetgeen, haar coöperatieve verantwoordelijkheid nog meer in de verf zet. Dergelijke globale houding en inzonderheid de samenstellende gedragsaspecten van de diverse beklagden in dit feitencomplex maken telkenmale een grove inbreuk (onachtzaamheid - nalatigheid) uit op de algemene zorgvuldigheidsnorm die ontegensprekelijk mede beslissende oorzaak is geweest van de dood en de verwondingen, zoals aangegeven in de hier ter beoordeling staande telastleggingen (nl. dood ten aanzien van A.M. en L.P.- beiden mecaniciens - en onvrijwillige slagen en verwondingen ten aanzien van R.M.- chauffeur, alsmede ten aanzien van K.R., W.R. en L.Y. - paletherstellers)), weerhouden tegenover de alhier bedoelde en hoger respectievelijk aangegeven beklagden.

Elk normaal vooruitziend en voorzichtig persoon kon en moest voorzien dat, gelet op deze plaatselijke toestand (loods die niet voor bewoning in aanmerking kwam, mede gelet op het aantal gehuisveste personen en het ontbreken van ook maar enige voorziening of middel tegen brandbeveiliging, zonder dat daarenboven een controle had plaatsgevonden door de brandweer en bevoegde instellingen, waarbij zelfs inbreuken bestonden op de wooncode en er maar 3 kamers waren voorzien op een plaats die voordien dienst deed als kaasmakerij, resp. als stockeerplaats van vrachtwagenzeilen. Er was geen nooduitgang voorzien en de chauffeurs sliepen tussen de sandwichpanelen ingeval van brand produceren dergelijke panelen een zeer vuile en verstikkende rook - de personen die niet tijdig de loods hebben kunnen verlaten, waren bevangen door de rook en uiteindelijk werd vastgesteld dat in deze beperkte ruimte zestien bedden waren ondergebracht - in de eigenlijke slaapruidtes waren geen brandblussers aanwezig), er bij eventuele brand slachtoffers zouden vallen. Elk normaal en voorzichtig handelend persoon kon en moest dit ook vermijden, wat evenwel in concreto niet gebeurde, simpelweg omdat alle betrokkenen op één of andere wijze (zie hoger) nalatig en onvoorzichtig hebben gehandeld binnen dit globale kader.

Zonder de samenlopende fouten van elke beklagde binnen dit geheel zou de schade zich niet hebben voorgedaan zoals ze zich thans heeft voorgedaan. De genoemde fouten en nalatigheden schakelen zich dan ook volledig in in het geheel van feiten die hebben geleid tot de schade (dood en verwondingen).

47. Alle alhier bedoelde betichtingen (zoals onder de noemer A. omschreven) blijven voor dit hof dan ook naar eis van recht bewezen in hoofde van de diverse genoemde beklagden (zie hoger).

III. E.2.1.2.

De telastlegging zoals omschreven onder B. (mensenhandel, nl. inbreuk op de artt. 66, (vroeger, ten tijde van de feiten, toepasselijke artikelen) 433quinguiés §1, 3° en 433septies 2° strafwetboek, met de omstandigheid zoals omschreven in artikel 433septies 2°, dit ten aanzien van 5 slachtoffers, nl. 2 mecaniciens en 3 paletherstellers - met aanneming van verzachtende

omstandigheden (art. 1 en 2 van de Wet van 4 oktober 1867 op de verzachtende omstandigheden} zoals vervat in de inleidende akte, te last van iedere beklaagde zoals hoger in dit arrest aangegeven:

48. Beklaagden worden in deze vervolgd voor het tewerkstellen en huisvesten van vijfpersonen in strijd met de menselijke waardigheid, meer bepaald:

- De heer A.M. (overleden ten gevolge van de brand);
- De heer L.P.(overleden ten gevolge van de brand);
- De heer W.R. (zwaar gewond);
- De heer L.Y. (zwaar gewond);
- De heer K.R. (gewond).

Deze personen waren allen aanwezig in de loods gelegen in de (...) te (...) in de nacht van de brand.

Bovenstaande personen dienen ontegensprekelijk gekwalificeerd te worden als slachtoffers van mensenhandel, nu zij op een erbarmelijke manier werden gehuisvest in de loods ter beschikking gesteld door C.K. en NV S.. Deze loods fungeerde overigens voorheen als opberghok voor vrachtwagenzeilen dan wel werkplaats van een kaasfabrikant.

De vijf geviseerde slachtoffers werden allen geworven en gehuisvest (of opgenomen) door eerste beklaagde en de firma's rond zijn persoon opgebouwd, zoals hierna verder gedetailleerd uiteengezet.

49. Art. 433quinquies § 1. bepaalt: "*§ 1. Levert het misdrijf mensenhandel op, de werving, het vervoer, de overbrenging, de huisvesting, de opvang van een persoon, de wisseling of de overdracht van de controle over hem teneinde: (...)*

3° deze persoon aan het werk te zetten of te laten aan het werk zetten in omstandigheden die in strijd zijn met de menselijke waardigheid;"

Voor het bewezen zijn van het **basisdelict** (zie hierna: concrete vaststellingen) van art. 433 quinquies, §1, 3° Sw is het van geen enkel belang dat enige beklaagde dwang zou hebben gebruikt. Immers is geenszins vereist dat dwang wordt gebruikt opdat sprake zou zijn van mensenhandel. (G. VERMEULEN en L. ARNOU, "Nieuwe Belgische strafwetgeving tegen mensenhandel, mensensmokkel en huisjesmelkerij - context en verkenning van de wet van 10 augustus 2005", in straf- recht en strafprocesrecht 2005-2006, W. DEL VA, Kluwer, Mechelen, 2006, p. 66). De loutere aanwezigheid van omstandigheden die strijden met de menselijke waardigheid zijn reeds voldoende: "*Voor de strafbaarheid op zich wordt dus niet vereist dat de mensenhandel gepaard ging met het gebruik van listige kunstgrepen, geweld, bedreigingen of enige vorm van dwang of het misbruik maken van de bijzondere kwetsbare positie van het slachtoffer: het betreffen hier "slechts" verzwarende omstandigheden die er enkel toe leiden dat de mensenhandel strenger wordt bestraft.*" (Ibidem, p. 66)

DE NAUW en DERUYCK stellen ter zake (Inleiding tot het bijzonder strafrecht, 2020, Wolters Kluwer, nr. 414): "*Belangrijk is te onderstrepen dat in tegenstelling tot de vroegere tenlastelegging van artikel 77 bis Vreemdelingenwet het gebruik van listige kunstgrepen, geweld, bedreigingen of enige vorm van dwang en het misbruik van de kwetsbaarheid geen wettelijke bestanddelen van het misdrijf meer zijn, maar verzwarende omstandigheden opleveren.*"

Bij ontstentenis van een wettelijke definitie of van uitleg in de voorbereidende werkzaamheden, dient de term 'werving' in zijn normale betekenis te worden begrepen. Die houdt niet in dat de aangeworven persoon daartoe moet worden aangezocht. De loutere vaststelling dat beklaagde(n) en/of bedrijf/bedrijven namens hem/hen de betrokken werknemers in dienst heeft/hebben genomen opdat ze hem/hen en/of hun bedrijf/bedrijven hun arbeidskracht zouden ter beschikking stellen, volstaat om te besluiten dat er sprake is van werving (vergelijk Cass. 8 oktober 2014, R.W. 2015-16, afl. 27, 1071).

In casu moet zodoende louter worden afgetoetst of de slachtoffers zich bevonden in een situatie die indruist tegen menswaardige omstandigheden.

Wat de verzwarende omstandigheid betreft (zie eveneens hierna: verzwarende omstandigheid) bepaalt artikel 433septies: "Het in artikel 433quinquies, § 1, bedoelde misdrijf wordt gestraft met opsluiting van tien jaar tot vijftien jaar en met geldboete van duizend euro tot honderdduizend euro in de volgende gevallen:

2° ingeval het is gepleegd door misbruik te maken van de kwetsbare toestand waarin een persoon verkeert ten gevolge van zijn onwettige of preciaire administratieve toestand, zijn preciaire sociale toestand, zijn leeftijd, zwangerschap, een ziekte dan wel een lichamelijk of een geestelijk gebrek of onvolwaardigheid, zodanig dat de betrokken persoon in feite geen andere echte en aanvaardbare keuze heeft dan zich te laten misbruiken"

In de conclusies van het openbaar ministerie werd aangegeven op welke wijze en waarom de diverse beklaagden verantwoordelijk werden geacht :

- "**De eerste gedaagde** (opmerking van dit hof: d.i. C.K.) dient zich te verantwoorden voor de slachtoffers van mensenhandel die verbleven in de tot slaapruijnte omgevormde loods, waarbij betrokken paletherstellers en mecaniciens geen keuze hadden om elders te verblijven (naast het bijzonder lage loon, hadden betrokkenen geen vergoeding voor logies.)

Door de brand is gebleken dat volgende mecaniciens en paletherstellers effectief verbleven in de loods:

A.M.: mecanicien gestorven

L.P.: mecanicien gestorven

W.R.: palethersteller zwaargewond

L.Y.: palethersteller zwaargewond

K.R.: paletherstel/er lichtgewond

Bovendien dient betrokkene zich te verantwoorden voor de werkvoorwaarden in strijd met de menselijke waardigheid van zowel de Poolse mecaniciens en de Poolse paletherstellers, dit zowel op het gebied van de verloning als de arbeidsvoorwaarden.

De tweede gedaagde (opmerking van dit hof: d.i. NV K.) **en de derde gedaagde** (opmerking van dit hof : d.i. NV O.) (beiden transportondernemingen die een beroep deden op de mecaniciens waarvan de eerste die instond voor het dagelijks beheer) dienen zich te verantwoorden voor de slachtoffers van mensenhandel die verbleven in de tot slaapruijnte omgevormde loods, waarbij betrokken mecaniciens geen keuze hadden om elders te verblijven (naast het bijzonder lage loon, hadden betrokkenen geen vergoeding voor logies).

Door de brand is gebleken dat volgende mecaniciens effectief verbleven in kamer II in de loods:

A.M.: mecanicien gestorven

L.P.: mecanicien gestorven

De vierde gedaagde (opmerking van dit hof: d.i. NV S. (gedelegeerd bestuurder van de tweede gedaagde, derde gedaagde en vijfde gedaagde (opmerking van dit hof: d.i. NV T.) dient zich als lasthebber en/of aangestelde te verantwoorden voor de slachtoffers van mensenhandel die verbleven in de tot slaapruijnte omgevormde loods (waarvan zij eigenaar was), waarbij betrokken paletherstellers en mecaniciens geen keuze hadden om elders te verblijven (naast het bijzonder lage loon, hadden betrokkenen geen vergoeding voor logies.)

Door de brand is gebleken dat volgende mecaniciens en paletherstellers effectief verbleven in de loods:

A.M.: mecanicien gestorven

L.P.: mecanicien gestorven

W.R.: palethersteller zwaargewond

L.Y.: palethersteller zwaargewond

K.R.: palethersteller lichtgewond

Bovendien dient betrokkene zich te verantwoorden voor de werkvoorwaarden in strijd met de menselijke waardigheid van zowel de Poolse mecaniciens en de Poolse paletherstellers, dit zowel op het gebied van de verloning als de arbeidsvoorwaarden.

De vijfde gedaagde (onderneming die zich heeft gespecialiseerd in de verkoop van nieuwe en gebruikte paletten) dient zich te verantwoorden voor de slachtoffers van mensenhandel die

verbleven in de tot slaapruijnte omgevormde loods, waarbij betrokken geen keuze hadden om elders te verblijven (naast het bijzonder lage loon, hadden betrokkenen geen vergoeding voor logies.)

Door de brand is gebleken dat volgende paletherstellers effectief verbleven in de loods:

W.R.: palethersteller en L.Y.: palethersteller, beiden zwaargewond K.R.: palethersteller lichtgewond

Bovendien dient betrokkene zich te verantwoorden voor de werkvoorwaarden in strijd met de menselijke waardigheid van de Poolse paletherstellers, dit zowel op het gebied van de verloning als de arbeidsvoorwaarden (cf. supra).

De zesde gedaagde (opmerking van dit hof: d.i. W.D.) *dient zich te verantwoorden als mededader, waarbij betrokkene medewerking verleende aan het misdrijf door voor te houden dat hij als werkgever optrad ten aanzien van de paletherstellers en instond voor de (foutieve) communicatie met de Stad Wingene, terwijl hij" in werkelijkheid louter fungeerde als doorgeefluik van Poolse werknemers. Betrokkene was een schakel in de constructie van de tewerkstelling van de Poolse paletherstellers en verleende tevens zijn medewerking aan de miserabele huisvesting van de Poolse paletherstellers."*

Dit hof concludeert dat deze stelling van het openbaar ministerie in alle onderdelen en aspecten naar eis van recht bewezen is geworden/gebleven. Deze conclusie wordt onderbouwd door navolgende concrete vaststellingen.

Dit hof honoreert evenwel het verweer van de vijfde beklagde, voor dit hof gevoerd, die stelt dat er vrijspraak moet volgen voor deze betichting B., onderdelen 1 en 2, daar zij niets te zien heeft met de mecaniciens, wat correct is. Het beroepen vonnis wordt dan ook op dit punt hervormd. Hetzelfde geldt trouwens voor de beklagde W.D., die enkel verantwoordelijkheid draagt wat de paletherstellers betreft, ter uitsluiting van mecaniciens en chauffeurs.

50. **In concreto:** vaststellingen/beslissingen door dit hof met betrekking tot de verantwoordelijkheden in strafrechtelijk opzicht van de diverse beklagden.

50.a Omtrent het basisdelict: de omstandigheden in strijd met de menselijke waardigheid de werving, de huisvesting en de tewerkstelling:

1. Het kan en wordt niet betwist dat deze personen gehuisvest waren in een loods die volgens de bevindingen/conclusie van dit hof evenwel geenszins kan worden aangemerkt als een woning of plaats bestemd voor de huisvesting.
2. Dit hof verwijst vooreerst naar de pertinente vaststellingen, vervat in de conclusies, neergelegd bij de eerste rechter door het openbaar ministerie. Daaruit kan reeds afgeleid dat de omstandigheden waarin personen in deze loods waren 'gehuisvest' niet menswaardig was:
*"Het onderzoek heeft aan het licht gebracht dat de Poolse werknemers op een onaanvaardbare wijze gehuisvest werden in een loods. De 8 werknemers die werden geïdentificeerd naar aanleiding van de brand sliepen in een ruimte die voordien dienst deed als een berghok van zeilen, resp. als een kaasmakerij. Werknemers werden te slapen gelegd tussen sandwichpanelen in een gebouw waar geen aandacht was voor de brandveiligheid. Van enig (sanitair) comfort was geen sprake, integendeel. Deze loods was gelegen in (...) te (...).
Deze loods was eigendom van de NV S. Eind 2004 werd deze loods aangekocht door de NV S. Tijdens de periode 1993 tot eind 2003 was een zelfstandige, dhr. D.J., actief in deze loods voor het vervaardigen van kaastaarten (Op 31/8/1993 ontving D.J. een milieuvergunning voor het exploiteren van een inrichting voor het verwerken van zuivelproducten (vergunning voor de duur van 20 jaar)).
De muren langs de binnenzijde van deze loods waren met sandwichpanelen bezet. In het midden van deze loods was tevens een koelcel voorzien.
Tijdens de periode 19 april 1991 tot aan de verkoop op 30 november 2004 was deze*

loods derhalve niet bewoond.

NV S. heeft deze loods aangekocht om ter beschikking te stellen van de firma's NV T. en NV K. Polen (cf. verklaring van dhr. C.K. op 27/6/2012 (Citaat uit verhoor van dhr. C.K., als antwoord op de vraag waarom (met welk doel) het pand (...) en (...) in (...) werd aangekocht: "Het is een dubbel doel. Ten eerste omdat het een interessante aankoop was (prijs gunstig). Het tweede luik was omdat het eventueel in de toekomst kon dienen om er huisvesting te kunnen aanbieden aan een eventuele onderaannemer in het kader van een onderaannemingscontract.")).

Naar aanleiding van deze brand werd duidelijk dat in deze loods tevens een slaapruiimte was voorzien voor 16 personen (16 bedden): de arbeiders die werkzaam waren voor de bedrijven van dhr. C.K. werden hier te slapen gelegd. Negen bedden waren op de benedenverdieping en 7 bedden waren op de bovenverdieping voorzien.

Uiteindelijk bleek dat 8 personen verbleven in de loods op het ogenblik van de brand, gaande van chauffeurs, mecaniciens, een bezoeker en paletherstellers.

Alle personen hadden de Poolse nationaliteit.

2 personen waren aanvankelijk vermist. 2 anderen waren lichtgewond. Tenslotte waren ook 2 andere werknemers zwaargewond.

- 1. R.M.: chauffeur Lichtgewond*
- 2. U.R.: chauffeur ongedeerd*
- 3. S.R. - bezoeker ongedeerd*
- 4. A.M.: mecanicien gestorven*
- 5. L.P.: mecanicien gestorven*
- 6. W.R.: palethersteller zwaargewond*
- 7. L.Y.: palethersteller zwaargewond*
- 8. K.R.: palethersteller lichtgewond*

Door deze brand konden ook andere Poolse werknemers, die gehuisvest waren op een andere locatie, namelijk in een woning in de (...), niet langer verblijven in deze woning die hen ter beschikking werd gesteld. In deze woning waren 4 kamers voorzien. Op het ogenblik van de brand verbleven in deze woning 3 Poolse onderdanen.

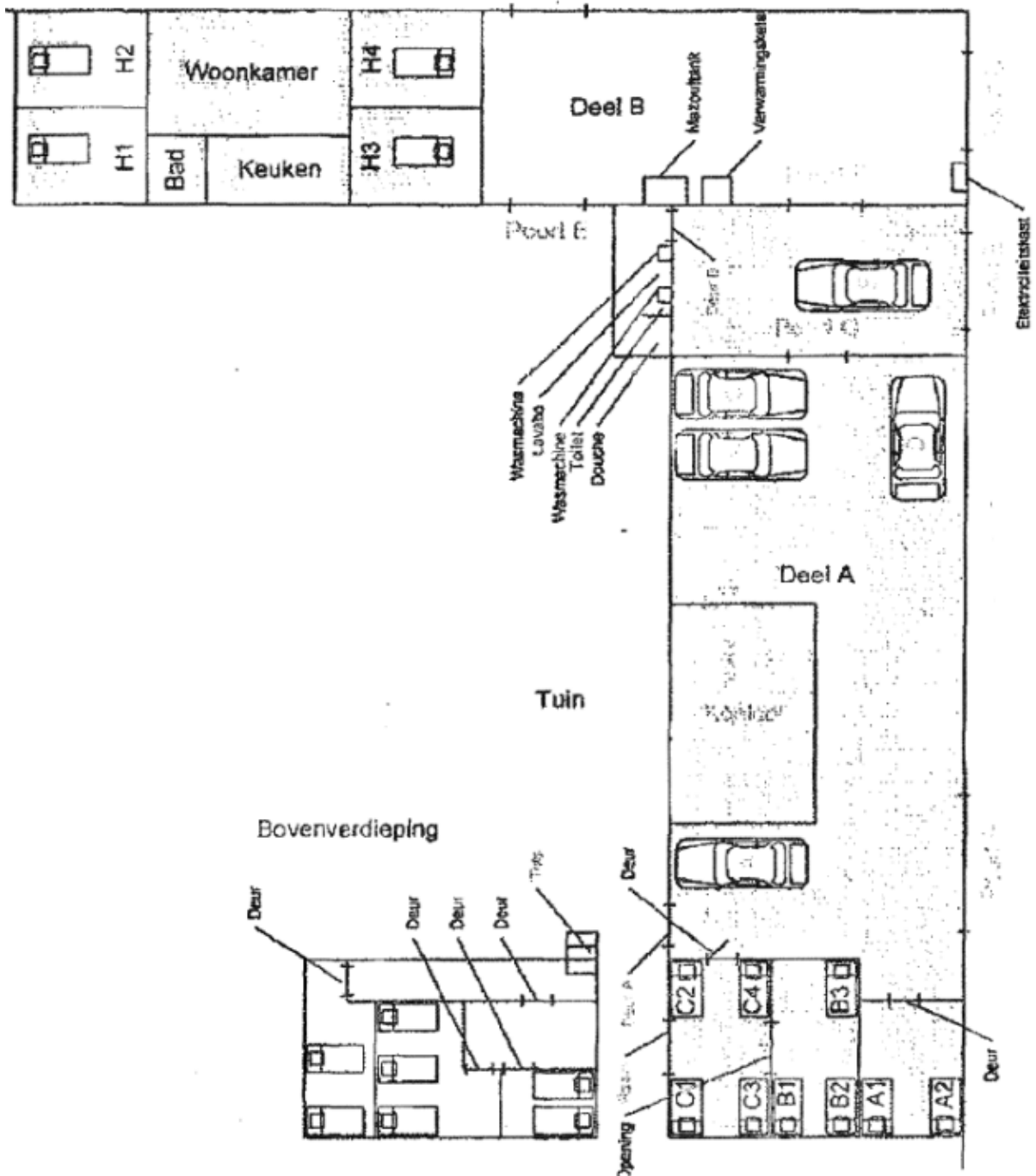
Er dient aldus een onderscheid gemaakt worden tussen de woning ((...) en de loods (...)).

In tegenstelling tot verschillende Poolse onderdanen die in de loods verbleven, bleven zij die in de woning verbleven, ongedeerd.

- 1. K.M.: mecanicien ongedeerd*
- 2. G.M.: palethersteller ongedeerd*
- 3. W.K.: kok ongedeerd*

Opmerking van dit hof: In de conclusies van het openbaar ministerie wordt verwezen naar een plan, dat duidelijk maakt dat de woning in de (...) (met 4 slaapkamers – H1, H2, H3 en H4} onderscheiden was van de plaats waar de brand zich voordeed in de loods (met verschillende compartimenten – A1 en A2, B1 tem. B3 en C1 t.e.m. C4}.

Dit plan wordt door dit hof aldus alhier eveneens overgenomen. Dit hof onderschrijft de stelling van het openbaar ministerie op dit onderdeel van beoordeling:

De branddeskundige omschrijft de loods als volgt: "Het deel A van de loods in baksteen opgetrokken en met eterniet golfplaten bedekt. De loods deed vroeger als werkplaats dienst. De muren zijn langs de binnenzijde met sandwichpanelen bezet. In het midden van de loods is een eveneens uit sandwichpanelen opgetrokken koelcel gebouwd."

In deel A is uiterst, links gezien vanaf de (...), een slaapruijnte voor arbeiders die in de bedrijven van C.K. werkzaam zijn ingericht."

(verslag branddeskundige, pg 3 - KAFT 1)

"De gelijkvloerse slaapruijnte is in 3 ruimtes met in het totaal 9 bedden onderverdeeld. Om de middelste ruimte B te verlaten dient men langs ruimte C te gaan.

De rest van de loods is hoofdzakelijk als staf plaats van een viertal voertuigen en als stapelruimte gebruikt. Uiterst rechts achter de loods is er een sanitaire blok met een douche, een toilet, een lavabo en twee wasmachines aangebouwd."

(verslag branddeskundige, pg 4- KAFT 1)

Uit de verklaring van K.R. bleek dat de kamer II (met bedden B1, B2 en B3), die waren toebedeeld aan de mecaniciens en waar uiteindelijk de 2 slachtoffers te betreuren vielen, niet beschikten over een rechtstreekse uitgang.

Vooraleer de loods werd ingericht als kaasmakerij (door D.J.), namelijk vóór mei 1991 (21 jaar vóór de brand), was er een schrijnwerkerij van H.M. gevestigd. Op de bovenverdieping was een onvergunde verblijfplaats voor het gezin H.M. ingericht, waar zij verbleven met hun 3 kinderen (gedurende 6 jaar - 8 mei 1985 tot en met 19 april 1991). De benedenverdieping was nimmer ingericht als woongelegenheden. D.J. verklaarde: "Op het gelijkvloers (onder het woongedeelte) had ik mijn stapelplaats." (verklaring dd. 9 juli 2012- KAFT 1), D.J. (echtgenote H.M.) verklaarde: "De hangaar werd gebruikt om dekzeilen te herstellen". (verklaring 9 juli 2012 - KAFT 1). De eerste (opmerking van dit hof: d.i. C.K., eerste beklagde) kan dan ook onmogelijk voorhouden dat de slaapplaatsen van de aangetroffen Poolse werknemers in de loods zouden moeten worden beschouwd als een volledig uitgeruste gezinswoning. Niet alleen was het meer dan 21 jaar geleden dat er een gezin had verbleven (op de eerste verdieping), bovendien was er vanaf 1991 een kaasmakerij gevestigd in de Joods.

Daarenboven waren er maar liefst 16 slaapplaatsen voorzien.

De voorzieningen in het 'woongedeelte' van de loods waren ondermaats. Er was één sanitair blok met één douche, één toilet, één lavabo en twee wasmachines (cf. verslag branddeskundige pg. 5 - KAFT 1). Daarnaast werd het overige deel de loods gebruikt als een stalplaats voor een viertal voertuigen en als stapelruimte.

Met betrekking tot de brandveiligheid heeft de NV S. (eigenaar) nooit een controle laten uitvoeren naar de brandweer, ook als was de eigenaar op de hoogte dat er slaapplaatsen waren voorzien in de loods.

De branddeskundige P. kwam tot de vaststelling dat de sandwichpanelen, die aanwezig waren in de loods, het blussen van de brand zeer moeilijk tot onmogelijk hebben gemaakt.

Naar aanleiding van de brand werden de aanwezige personen die die nacht sliepen in de loods ondervraagd.

Uit deze verhoren bleek:

- *de mogelijkheid tot slapen was zoals in een herberg: "Je slaapt waar er plaats is. Als er een bed vrij is, kun je slapen. Een sleutel heb je niet nodig want de poort is nooit dicht" (verklaring L.R.)*
- *er waren geen brandblussers in het gebouw (verklaring L.R.)*
- *de elektriciteit was vaak overbelast (verklaring R. L.R.): "Het is zo dat de elektriciteit vaak overbelast was. Het was vaak dat je iemand hoorde vloeken dat er weer een zekering was uitgevallen. Dan moesten ze die ergens weer gaan aanleggen".*
- *de elektriciteit was amateuristisch (verklaring R.S.)*
- *dat er op de kamers werd gerookt (verklaring K.R.)*
- *er was geen rechtstreekse uitweg uit kamer II (met 3 bedden). Vanuit kamer II moest je door kamer I (met 4 bedden) om dan naar buiten te kunnen.*

c. De huisvesting was, gelet op deze vaststellingen strijdig met de menselijke waardigheid en dit om meerdere redenen:

1. De aanwezige slaapplaatsen

Geenszins kan hier in deze gesproken worden van volwaardige gezinswoning.

De slachtoffers werden ondergebracht in een loods, waarin bedden werden gezet alwaar kon worden overnacht zonder enige verwarming, degelijke elektriciteitsvoorziening en/of andere woonfaciliteiten.

Volgens de beklagden was deze loods echter omgebouwd tot een volwaardige woning.

Dit hof stelt evenwel vast dat doorheen het ganse strafdossier duidelijk het onderscheid wordt

gemaakt tussen de betrokken loods, gelegen in de (...) en de woning (van de ploegchef), gelegen in (...) (zie ook hoger in dit arrest : plan van de plaatsgesteldheid).

Ook beklagden zelf maakten dit onderscheid en gebruikten diezelfde bewoording wanneer zij refereerden naar het uitgebrande gebouw in hun verweer zoals gevoerd voor de Raadkamer:

"Het gebouw bestaat uit een loods en een woongedeelte. Het woongedeelte bevindt zich grotendeels in de (...). Het woongedeelte heeft 1 ingang en 1 uitgang.

(...)

De loods heeft 2 grote garages die afgesloten is door een klapdeur. Er is eveneens een douche en een frigoruimte. Aan de linkerzijde van de loods is er een leefruimte."

(Verhoor C.K., bijlage BG.45.LS.002094/2012 dd. 01.04.201)

1 Aanvankelijk PV

"Ik wens te benadrukken dat er in de polis uitdrukkelijk vermeld staat dat het hier een loods+berging+woning betreft. In die loods werd een woonruimte ingericht door de voormalige eigenaar. Hij woonde van 1984 tot begin jaren 90 zelf in de woonruimte in de loods. Ikzelf heb niets laten veranderen aan die woonruimtes." (en dit dus sinds begin '90) (Verhoor C.K., dd. 14.04.2012) De geïmproviseerde woonruimte was dus alvast 20 jaar oud en er was niets aan veranderd.

Dat het een loods betreft en geen woning blijkt ook uit het verslag van de branddeskundige. Deze omschrijft de plaatsgesteldheid als volgt (p. 2-5):

"De brand is in een loods gelegen langs de (...) te (...). Bij de loods behoort een aanpalende woning gelegen in de (...).

De loods bestaat uit 2 delen, namelijk een gedeelte A langs de (...) en een gedeelte B haaks hierop palend aan de (...).

Het deel A van de loods is in baksteen opgetrokken en met eterniet golfplaten bedekt. De loods deed vroeger als werkplaats dienst. De muren zijn langs de binnenzijde met sandwich panelen bezet. In het midden van de loods is een eveneens uit sandwich panelen opgetrokken koelcel gebouwd.

(...)

In het deel A is uiterst, links gezien vanaf de (...), een slaapruiimte voor de arbeiders die in de bedrijven van C.K. werkzaam zijn ingericht.

(...)

Deze ruimte bestaat uit een gelijkvloers verdiep en een verdiep dat erboven is gebouwd. Het bovenliggende verdiep is op een metalen structuur gebouwd. De vloer en de wanden zijn in hout opgetrokken. Het bovenste verdiep is via een metalen trap naast de sectionaalpoort A bereikbaar. Langs de buitenzijde van de bovenverdieping is er een gaanderij. De bovenverdieping is in 3 slaapruiimtes met in het totaal een zevental bedden verdeeld. De bovenverdieping is op het ogenblik van de brand niet in gebruik. De gelijkvloerse slaapruiimte is in 3 ruimtes met in het totaal 9 bedden onderverdeeld. Om de middelste ruimte B te verlaten dient men langs de ruimte C te gaan. De rest van de loods is hoofdzakelijk als stalplaats voor een viertal voertuigen en als stapelruimte gebruikt. Uiterst rechts achter de loods is er een sanitaire blok met een douche, een toilet, een lavabo en twee wasmachines aangebouwd. "

Deze omschrijving kan bezwaarlijk als deze van een 'volledig uitgeruste gezinswoning' worden beschouwd. De foto's uit het deskundig verslag staven dit des te meer. Deze tonen overigens afdoende aan wat de toestand was voor de brand.

Ook de verwijzing naar de toestand onder de vorige eigenaar van het gebouw kan niet overtuigen, nu deze ook aldaar zeker geen 'gezinswoning' heeft ondergebracht. Nooit is het volledig gebouw ingericht geweest als woning in de jaren '80. Een deel is altijd loods gebleven.

Uit het aanvankelijk PV BG.55.Fl.006571/2012 dd. 10.07.2012 opgemaakt naar aanleiding van het

misdrijf van huisjesmelkerij, blijkt de volledige historiek van het betrokken gebouw:

- Het gebouw was initieel eigendom van het koppel H/D in de periode 1985-(...)1991. Hierin heeft men inderdaad zonder toelating een 'woongedeelte' gebouwd en het pand bewoond van 1985-1991 (zodoende tussen de 27 en 21 jaar voor de feitelijkheden).

- Vervolgens werd de loods in de periode 1993-2003 in gebruik genomen door een zelfstandige, die hierin een koelcel en sandwichpanelen liet installeren. Het voormalig 'woongedeelte' fungeerde dan als refter. De loods is dus niet meer 'bewoond' geweest tussen (...)1991 en eind 2003.

- Op (...)2004 werd het gebouw (woning+loods) aangekocht door NV S. voor een bedrag van 224.530,15 €, wat minstens indicatief is voor de staat van het gebouw.

- C.K. stelt zelf dat hij niets heeft laten veranderen aan de woonruimtes.

De bewoners werden allen gehuisvest op de benedenverdieping van de loods. Hier heeft echter nooit een gezin gewoond, zelfs niet het gezin H/D: "De hangaar werd gebruikt om dekzeilen te vermaken." (Verhoor dd. 09.07.2012). Zodoende is duidelijk dat de benedenverdieping - met uitzondering van de slachtoffers - nooit eerder werd bewoond.

Het buurtonderzoek bevestigde dit, nu mevrouw P.O. verklaarde dat er "op de benedenverdieping slaapvertrekken waren, deze waren er nog niet lang, want vroeger werden daar de zeilen van de vrachtwagen gelegd." (PV 002103/2012)

Ook de volgende gebruiker van de loods, de heer D.J., verklaarde "op het gelijkvloers, onder het woongedeelte, zijn stapelplaats te hebben".

In de loods was ook één toilet, één lavabo en één douche aanwezig. (p.5 verslag deskundige).

Het is voor dit hof duidelijk dat de slaappleats een loods betrof, die geenszins kon doorgaan voor een volwaardige gezinswoning om 16 personen in menswaardige omstandigheden te huisvesten.

De stelling van de beklagden dat die loods nog als woning had gediend is volslagen irrelevant.

Want de ombouw in de jaren '80 was nooit vergund geworden!!!

In Vlaanderen worden overigens strenge eisen gesteld aan de vereisten waaraan bewoning moet voldoen.

Zo stelt art. 1.5 van de Vlaamse Codex Wonen van 2021 (oud art. 3 Vlaams wooncode): "Iedereen heeft recht op menswaardig wonen. Daartoe moet de beschikking over een aangepaste woning, van goede kwaliteit, in een behoorlijke woonomgeving, tegen een betaalbare prijs en met woonzekerheid worden bevorderd." Dit geldt in het algemeen, en dit dus zowel voor woningen als voor kamerverhuur (zie art. 3.1) Het is duidelijk dat de aldaar gestelde normen nog niet van verre werden nageleefd.

Voor het personeel dat aldus in de loods zgn. 'gehuisvest' was merkt dit hof op dat geen alternatief aanwezig was. Werknemers tewerkgesteld onder eerste beklagde en de bedrijven rond hem werden aldaar 'gestockeerd', zonder perspectief op enige andere optie - dit mede door hun armzalige verloning en hun administratieve preciaire situatie.

2. De elektriciteitsvoorziening

Ook de elektriciteitsvoorziening was gebrekkig en primair. Dat blijkt duidelijk uit onderstaande elementen:

- R.S. verklaarde expliciet dat de elektriciteit 'amateuristisch' was in zijn verhoor afgelegd ten overstaan van de politiediensten. (Verhoor dd. 01.04.2012).
- het betrof een loods die zonder aanpassingsverbouwingen plots werd gebruikt voor bewoning.
- Het gebrek aan enige verwarming komt tevens vast te staan, nu uit alle verhoren van de betrokken bewoners van de loods blijkt dat er werd verwarmd met elektrische vuurtjes, die ze zelf aankochten. Sommige van de radiatoren waren opgevuld met olie (zie verklaring G.: PV 2100/2012).
- De loods is ook nooit gekeurd geweest op dit punt - of enige ander punt - door de brandweer. Het staat dus vast dat de elektriciteitsvoorziening niet conform was om

mensen te huisvesten.

3. De aanwezigheid van sandwichpanelen

Vast staat dat de loutere aanwezigheid van de bewuste sandwichpanelen - bestaande uit brandbaar isolatiemateriaal die het blussen overigens onmogelijk heeft gemaakt eveneens wijst op de afwezigheid van enige menswaardige bewoning. Het zijn overigens ook deze panelen die voor de verstikkende rook hebben gezorgd. Deze panelen werden door de vorige gebruiker van de loods, de heer D.J., geplaatst rondom de koelcel. Dit alles kaderde binnen zijn activiteit bestaande uit vervaardigen van ... kaastaarten... dus zeker niet om mensen te huisvesten. Bij aankoop in 2004 werden deze panelen niet verwijderd. Sandwichpanelen horen geenszins thuis in ruimte bestemd voor residentiële doeleinden. Ondanks bovenstaande gebruiksdoel, was er niet in het minst aandacht voor de brandveiligheid van de bewoners. Uit het aanvankelijk PV blijkt overigens de aanwezigheid van asbest in de dakbedekking. En ook blijkt dat er geen blusapparaten aanwezig waren. De afwezigheid van een veilige leefsituatie is uiteraard een omstandigheid strijdig met de menselijke waardigheid.

4. Combinatie met werkomstandigheden en de verloning

Daarnaast maken ook de gecreëerde werkomstandigheden en de hieraan gekoppelde verloning een inbreuk uit op de menselijke waardigheid.

Daarbij is het van geen belang hoeveel op papier zou betaald worden, maar wel wat de facto werd betaald voor het aantal te presteren uren.

Zoals hierna in dit arrest bijkomend zal worden vastgesteld dienden ter zake de Belgische lonen in acht te worden genomen om na te gaan of een loon al of niet aanvaardbaar is.

Uit het strafdossier blijkt afdoende dat de slachtoffers werden ingeschakeld in ruil voor een verloning die de grens van de menselijke waardigheid niet bereikte.

- Bij wijze van voorbeeld verwijst dit hof naar een verklaring van de heer K.R. Deze stelt dat hij 6 € per uur verdiende (verhoor 01.04.2012). Finaal verwierf hij op het einde van de maand een maandloon van 1.500€. Dit maandloon werd evenwel bereikt doordat hij 250 uur werkte, wat neerkomt op 25 dagen per maand a rato van 10 uur per dag...
- Wie zodoende - binnen dit systeem een doorsnee werkweek van 40 uur per week werkt, verdiende 240 € per week of een 1.000 € per maand.
- Collega's van de overledenen verklaarden bvb. dat zij 800 € per maand verdienden (verhoor K.M. dd. 01.04.2012), wat mogelijk is voor bvb. de mensen, die 5 € per uur verdienden. Bovenop dat bedrag van 5 of 6 € was er dan de zogenaamde gratis 'huisvesting'. Evenwel werd in bovenstaande reeds geduïd dat deze niet menswaardig was, nu deze loods geenszins bestemd was om mensen te laten wonen, zoals hierboven afdoende aangetoond.

Gelet op deze vaststellingen komt het voor dit hof vast te staan dat de verdiensten in strijd waren met de menselijke waardigheid, mede gelet op de arbeidsduurtijd die zij dienden te presteren.

Duidelijk is dat er op dit punt een onderscheid dient te worden gemaakt tussen de paletherstellers en de mecaniciens.

- De twee overleden slachtoffers van mensenhandel waren mecaniciens. Uit het onderzoeksverslag van TSW blijkt dat deze een bruto uurloon ontvingen van 4,75€/uur. Evenwel dienden deze volgens het toepasselijke paritair comité een uurloon van 13,27 € per uur bruto te verdienen (pag.132 van 160 verslag TSW).
- De overige drie geïdentificeerde slachtoffers, waren tewerkgesteld als pallethersteller. Het verslag van TSW verduidelijkte dat deze een netto uurloon ontvingen tussen de 5 en 7€/uur. Dat blijkt ook uit de verklaring van K.R. dd. 01.04.2012. Het loon mocht echter met - maximum - 2/5 verminderd worden omdat er gratis woonst was, inclusief nutsvoorziening (zie verklaring V.D.L. dd. 08.01.2012, pag. 1). Dat moest vermeld staan in het contract (dixit V. L.), maar de twee overledenen hadden niet eens

een ondertekend contract (verslag TSW, pag. 116/160). Zodoende dient te worden vastgesteld dat in plaats van 13,27 € slechts 4,75 € moest betaald worden, zijnde slechts 35 % van het wettelijk minimum... Maar zelfs als men nog bvb. 6 of 6,5 € per uur betaalde, zoals sommigen verklaren, was dat nog minder dan de helft van het wettelijk minimum !!!

- Met een aftrek van 65 %, i.p.v. max. 40 % (maximum als de woongelegenheid en nutsvoorzieningen optimaal waren). Deze aftrek van 65% was dus voor:
- een onbewoonbare hangar-ruimte, zonder verwarming;
- lamentabele, doods-veroorzakende nutsvoorzieningen.
- Dit hof sluit zich ter zake aan bij de vaststellingen van de eerste rechter : "Er dienden ook veel te lange werkdagen te worden gepresteerd. Zo werkten de paletherstellers meer dan 65 uur per week a rato van 6 dagen op 7, zonder doorbetaald verlof of onkostenvergoeding en staande tegenover een ondermaatse verloning. Mutatis mutandis gold hetzelfde voor de mecaniciens. Ter zake kan worden verwezen naar het onderzoeksverslag van de arbeidsinspectie, zie kaft VI, p. 48-49, p. 65-81 en p. 133."

5. De werving en huisvesting

K.A. stelde dat hij werkte bij een Poolse firma K., maar dat hij de facto tewerkgesteld was als palletthersteller bij NV T. zijnde 5e beklagde. Dat is duidelijk de feitelijke "werver". Dat blijkt overigens ook uit de verklaring van G., die de heftruckbestuurder is en europaletten moest laden en lossen, en die stelde dat hij voor de firma NV T. werkte (verhoor dd. 01.04.2012 PV 2100/2012).

Dit blijkt ook uit de verhoren van de andere palettenherstellers, die nadien verhoord zijn:

- W.A. (verhoor 26/04/2012):

"Ik ben palettenhersteller. Ik ben werknemer bij de Poolse firma K. W.D. is mijn baas maar ik weet niet of hij effectief zaakvoerder is van deze firma.

Ik werk bijna een jaar voor deze firma. Ik werk reeds 7 jaar in België. Ik werk reeds 7 jaar bij NV K. en dit steeds als palettenhersteller

Ik betaal belastingen en sociale lasten in Polen. Ik word uitbetaald via mijn bankrekening.

Soms als wij de zaterdag werken, krijgen wij van C.K., de baas van NV K. enkele euro 's toegestopt in de hand. Deze extra uren worden volledig betaald door C.K."

Opmerking van dit hof: hieruit blijkt ook de medewerkende en beslissende rol van W.D..

Betrokkene was een schakel in de constructie van de tewerkstelling van de Poolse paletherstellers en verleende tevens zijn medewerking aan de miserabele huisvesting van de Poolse paletherstellers (zie ook verder hierna).

- K.D. (verhoor 26/04/2012):

"Ik werk sedert 03 april 2012 voor de firma waar u mij vanmorgen aantrof ik weet ook de naam van de gemeente niet ik ben hier nog maar 2 weken. De naam van de baas van de firma ken ik niet. Ik werk als werknemer, ik geloof voor een Poolse firma. Ik heb een arbeidsovereenkomst ondertekend, hier in België, die in het Pools was opgemaakt; de andere persoon die tekende was ook een Pool, maar ik ken zijn naam niet. Ik hou me bezig met het herstellen van paletten."

Het is dus duidelijk dat zij hun instructies hier ter plaatse krijgen, en dat ze geworven zijn om bij de beklagden hun instructies te krijgen. De beklagden waren daar natuurlijk van op de hoogte en werkten daaraan op beslissende wijze mee.

Dat is niet anders bij de mecaniciens, die instructies krijgen van NV K. België. Want in dat geval moet er rond gereden worden om camions te repareren die ergens langs de openbare weg in panne staan.

Het is duidelijk dat men niemand in Polen de instructie geeft om alhier te lande gedurende een zekere periode vrachtwagens te herstellen, die in panne staan "ergens langs de openbare weg" (verklaring K.M. dd. 01.04.2012, PV 2104/2012, die overigens stelt dat NV K. Polen en NV K. België "dezelfde firma's" betreffen).

Men weet immers nog niet welke wagens van NV K. waar in panne zullen vallen.

Overigens is er enkel in rechte een onderscheid op papier tussen NV K. Polen en NV K. België. C.K. is immers ook 100% aandeelhouder van de Poolse firma. Dit hof verwijst naar hetgeen hoger reeds werd aangegeven en vastgesteld en ook hierna bijkomend zal worden gemotiveerd wat betreft het bedrieglijk inzicht en de globale frauduleuze constructie die de diverse beklagden in deze zaak hebben tot stand gebracht en gedurende lange tijd hebben kunnen handhaven, dit teneinde te ontsnappen aan alle terzake geldende wetsbepalingen inzake correcte naleving van de sociale wetgeving.

K.M. is dus - in feite - compleet correct als hij stelt dat dit "dezelfde firma's" zijn.

In elk geval zijn de Poolse werknemers duidelijk geworven om in België bij de beklagden te komen werken. En dat is ook zo georganiseerd. Zo is er "woning" voorzien voor de Poolse werknemers die hier werk komen verrichten voor de Belgische firma's rond de heer C.K. En mevr. W. stelt (PV 2110/2012) (soms) te koken voor de Poolse werknemers. De centrale persoon is duidelijk de heer C.K. verklaart de heer R.S. op 01.04.2012 (PV 2105/2012) dat hij eens mee was gekomen om te zien of hij graag het werk als chauffeur zou doen (hoewel hij nog geen rijbewijs had...). In elk geval sliep hij daar. En hij stelt reeds: "Het is wel zo dat de baas er zeer vlug bij was. De baas is C.K.". Als hij zelf nog niet werkte, moet hij duidelijk van de medebewoners vernomen hebben dat C.K. de baas was.

De huisvesting kaderde precies in het werk dat de beklagden moesten verrichten voor de beklagden. De huisvesting werd voor geen ander doel gebruikt, en kon ook niet gebruikt worden voor andere doeleinden. Zo zou die loods bvb. nooit kunnen verhuurd worden zijn om mensen in te laten wonen of logeren. Wat nogmaals aantoont dat niet was voldaan aan de minimumnormen van woonbaarheid.

Die organisatie blijkt ook uit de diverse vennootschappen, die ter zake voorhanden zijn:

- De mecaniciens waren geworven om (minstens) te werken voor de transportfirma's NV K. en NV O.
- De palletherstellers waren geworven om (minstens) te werken voor NV T.
- Om iedereen te "huisvesten", zodat de geworven vreemde werknemers hier het werk kunnen leveren voor de Belgische firma's, is een loods ter beschikking gesteld, eigendom van NV S.
- NV S. is dan weer gedelegeerd bestuurder van NV K., NV O. en NV T..
- en C.K. is vaste vertegenwoordiger van NV S., en uiteindelijk de feitelijke baas van de ganse zaak.

W.D. was dan de Poolse tussenpersoon, die de slachtoffers ook "importeerde", en stond dus ook in voor de "werving" en de "overbrenging" van de nieuwe werknemers van de groep rond C.K.

Alle beklagden hebben noodzakelijke medehulp geleverd, en dit door mee te werken aan de werving van de betrokken personen, want zonder werk alhier te lande, zouden ze niet geworven geweest zijn;

- aan de overbrenging van die personen, want deze zijn precies overgebracht om hier paletten te herstellen of vrachtwagens te herstellen;
- aan de huisvesting, want die strekte er precies toe het onderbetaald werk door vreemdelingen alhier mogelijk te maken, en waarbij die huisvesting een aanfluiting was van de vereiste woonkwaliteit om menswaardig te kunnen leven, waarbij de accommodatie gebrekkig was, wat zelfs levens heeft geëist; aan de tewerkstelling, waarbij er onderbetaald werd volgens Belgische normen enerzijds en er teveel uren moesten gepresteerd worden om een normaal en menswaardig loon voor de gepresteerde arbeid te bekomen; aan een tewerkstelling waarbij de arbeidsvoorwaarden geenszins voldeden aan de eisen van een normale en menswaardige tewerkstelling, en waarbij in geval van ziekte de werknemers terug naar Polen moesten rijden om geholpen te worden.

De vaste vertegenwoordiger van NV S. is C.K.. Dat deze strafrechtelijk aansprakelijk is, is duidelijk. Een misdrijf is moreel toe te rekenen aan een rechtspersoon, onder meer

wanneer het volgt uit een wetens en willens genomen beslissing binnen de gezagsstructuur van die rechtspersoon. Daarmee wordt ook een feitelijke gezagsstructuur bedoeld. Niet vereist is dat het gezag noodzakelijk uitgaat van een natuurlijke persoon die een formeel mandaat heeft om leiding te geven aan de rechtspersoon (Cass. 17 december 2019, P.19.0845.N). Ter zake is binnen de gezagsstructuur van NV S. de beslissing genomen om

- een loods aan te kopen
- deze loods om te vormen tot een zogenaamde woonplaats voor mensen, die uit Polen kwamen
- waarbij dat deze mensen kwamen werken voor vennootschappen, rond de vaste vertegenwoordiger, C.K.

en waarbij deze huisvesting precies die tewerkstelling moest mogelijk maken maar waarbij duidelijk was dat deze huisvesting niet van aard was om hen een menswaardig en normaal verblijf te hebben; laat staan een veilig en gezond verblijf. Het moreel opzet om ook deel te nemen aan de mensenhandel is zodoende ook aangetoond in hoofde van NV S..

50.b. Omtrent de verzwarende omstandigheid:

- a. De werknemers bevonden zich in een kwetsbare positie, gelet op de vaststelling dat zij zich in een onwettige en precaire toestand bevonden. Hun verblijf werd verborgen gehouden. De gemeentelijke overheid werd bovendien op een dwaalspoor gezet.
 - a. Uit het onderzoek is komen vast te staan dat C.K. (reeds vóór de brand) geen klaarheid bracht omtrent het verblijf van de Poolse onderdanen in de loods, hoewel betrokkene perfect op de hoogte was van het verzoek van de gemeente Wingene om hierover geïnformeerd te worden. Betrokkene poogde één en ander volledig af te wentelen op zijn beweerde onderaannemers.
 - b. G.N., administratief medewerker van de Dienst Bevolking (Gemeentebestuur Wingene) deed verwoede pogingen om op de hoogte te worden gesteld van de identiteiten van de Poolse onderdanen die op de site verbleven.
Met een e-mail van 13 februari 2012 en een herinneringsmail van 6 maart 2012 (dus vóór de brand) werd aan de onderneming NV K. (...) bevraagd over het verblijf van de Poolse onderdanen.
G.Na., boekhoudster, die optrad namens NV K.- NV T. en NV O. (cf. de vermeldingen op haar uitgaande emailberichten en haar verhoor) stelde dienvolgens dat de Poolse onderdanen tewerkgesteld waren via een Pools interimkantoor, zodoende dat de bestuurlijke overheid te Wingene genoodzaakt was te communiceren met de Poolse onderneming K.
De vraag werd dienvolgens door de gemeente Wingene aan de Poolse onderneming gesteld.
Uit de inbeslaggenomen briefwisseling van nadien bleek maar al te zeer dat één en ander een constructie was en dat de gemeente Wingene op een dwaalspoor werd gezet.
In Wingene waren C.K. en zijn boekhoudster G.Na. wel degelijk op de hoogte van het verblijf van de Poolse werknemers in de loods en moesten zij precies de informatie aanleveren aan het zgz. interimkantoor. De Poolse onderneming was vragende partij om informatie te krijgen, zodat zij de Gemeente Wingene te woord konden staan ...
De Poolse onderneming richtte zich immers op 8 maart 2012 naar G.Na. om het exacte adres door te geven: "G.Na., have you got the invoice I sent you yesterday? Is it all right? Can you give me the exact address of het house where Polish workers live, please S.K."
Vrij vertaald:

"G.Na., heb je de factuur ontvangen die ik jou gisteren heb toegezonden? Is het in orde? Kan je mij het exacte adres geven van het huis waar de Poolse werkers verblijven, alstublieft? S.K."

Op 8 maart 2012 (18u29) vroeg G.N. aan dhr. C.K. en aan S.R. (tevens bestuurder van de NV K.):

"Hey Which address I must give? (...) of (...)? Vrij vertaald:

"Hallo Welk adres moet ik doorgeven? (...) of (...)? Uiteindelijk antwoordt S.R. op 9 maart 2012 (7u44) om de (...) door te geven.

G.N. herhaalt haar vraag op 9 maart 2012 om 9u30 aan dhr. C.K., dhr. V.W. (Consulting) en aan S.R.:

"Hey What do you think? I only give (...)? Most of them are staying there. In (...), it's S.R. (company man), C.M. (contract W.D.), M. (contract L.P.) and the cook."

Vrij vertaald:

"Hallo Wat denk je? Ik geef enkel de (...)? De meesten onder hen verblijven daar. In de (...) verblijven S.R. (bedrijfsman), C.M. (contract D.) ,M. (contract L.P.) en de kok."

Op 10 maart (om 6u40) antwoordde G.Na. uiteindelijk, na onder meer C.K. te hebben geconsulteerd, aan de Poolse onderneming dat de (...) moest worden doorgeven. In deze antwoordmail stonden C.K., dhr. V.W. en S.R. wederom in CC vermeld.

Niettegenstaande dit alles stelde C.K. in zijn verhoor dd. 27 juni 2012 omtrent het toezicht op het gebruik van de panden (...) en (...): "Het is ter beschikking gesteld aan een onderaannemer nl. K. K. is een Poolse onderaannemer."

In werkelijkheid was echter hij zelf verantwoordelijk voor de huisvesting.

Uiteindelijk werden op 31 maart 2012 (enkele uren vóór de brand) via een Poolse onderdaan documenten afgeleverd ten aanzien van 6 personen in de (...):

- S.E., J.B
- G.M.
- M.M., K.R., L.J.

Het onderzoek bracht aan het licht dat deze meldingen niet overeenkwamen met de werkelijkheid: de datum van aankomst in België was bepaald op 19 maart 2012; deze personen waren evenwel reeds jaren tewerkgesteld bij NV T. (cf. verslag inspectie TSW pg. 41). Ten gevolge van de brand, bleek bovendien, - in tegenstelling tot hetgeen meegedeeld - dat tal van andere personen verbleven in de loods (die niet gemeld waren bij de gemeente Wingene):

R.M.

L.R.

S.Ra.

A.M. (overleden)

L.P.(overleden)

W.R. (zwaargewond)

Slechts met betrekking tot 2 werknemers was een correcte identiteit doorgegeven (L.J. en K.R.), hoewel het vermelde tijdstip van aankomst tevens manifest onjuist was.

De brand bracht tevens aan het licht dat er niet louter werknemers sliepen van K.S.Z. (paletherstellers), doch ook chauffeurs en mecaniciens.

Het feit dat de boekhoudster G.Na. de medewerkster van de gemeente Wingene doorverwees naar de Poolse onderaannemer was zonder meer ingegeven om mist te spuien: de 'onderaannemingsovereenkomst met de Poolse onderaannemer voorzag daarentegen dat NV T. zou in staan voor de huisvesting van de paletherstellers.

De overeenkomst tussen NV T. BV (opdrachtgever) en K.S.Z. dd. 1 juli 2011 bepaalt het volgende: "Rechten en plichten van de opdrachtgever.

- a. De opdrachtgever is verplicht zorg te dragen voor een veilige en hygiënische

werkomgeving.

b. De opdrachtgever draagt zorg voor de huisvesting

Er was dan ook geen enkele reden om te stellen dat K.S.Z. (het zogeheten interimkantoor) verantwoordelijk zou zijn voor de huisvesting.

NV T. was zelf genoodzaakt om slaapplekken te voorzien voor de paletherstellers, hetgeen haar ertoe aangezet heeft om betrokkenen in de (niet-brandveilige) loods te laten slapen. Dit was trouwens ook het geval toen NV T. samen werkte met W.S.Z., E.S.Z.

C.K. verklaarde trouwens dat hij het pand in de (...) en (...) in Wingene heeft aangekocht omwille van volgende redenen:

"Het is een dubbel luik, het doel. Ten eerste omdat het een interessante aankoop was (prijs gunstig). Het tweede luik omdat het eventueel in de toekomst kon dienen om er huisvesting te kunnen aanbieden aan een eventuele onderaannemer in het kader van een onderaannemingscontract." (verklaring van C.K. op 27.06.2012 - KAFT 1).

III. E.2.1.3.

De telastlegging zoals omschreven onder D. 1. en D.2. (inbreuk op de artikelen 433 decies en 433 undecies lid 1°1 Sw. te last van (D.1. C.K., NV K., NV S. ten opzichte van 1. A.M. en 2. L.P. en D.2. C.K., NV S. en NV T. ten opzichte van 1. W.R., 2. L.Y. en 3. K.R.):

51. Dit hof neemt de volgende motieven en vaststellingen, vervat in het beroepen vonnis, alhier integraal over:

"Maakt zich schuldig aan het misdrijf huisjesmelkerij hij die rechtstreeks of via een tussenpersoon misbruik maakt van de kwetsbare toestand waarin een persoon verkeert ten gevolge van zijn onwettige of precaire administratieve toestand, zijn precaire sociale toestand, zijn leeftijd, zwangerschap, een ziekte dan wel een lichamelijk of een geestelijk gebrek of onvolwaardigheid door, met de bedoeling een abnormaal profijt te realiseren, een roerend goed, een deel ervan, een onroerend goed, een kamer of een ander in artikel 479 Sw. bedoelde ruimte, te verkopen, te verhuren of ter beschikking te stellen in omstandigheden die in strijd zijn met de wettelijke waardigheid.

Vierde beklagde kocht de beide panden aan onmiskenbaar met als doel er vreemde onderdanen in te huisvesten in het licht van hun tewerkstelling hier te lande. Het komt genoegzaam naar eis van recht bewezen voor dat de nevenvennootschappen tweede en vijfde beklagde misbruik maakten van de precaire verblijfsrechtelijke situatie van deze Poolse werknemers om hen in mensonwaardige omstandigheden te huisvesten en ter zake kan worden verwezen naar het proces-verbaal BG.55.FI.6571/2012. Het was contractueel uitgemakt en voorzien dat vijfde beklagde de Poolse paletherstellers zou huisvesten en de mecaniciens was 'kamer II' in de loods toebedeeld als verblijfplaats. De strafinformatie reveleert ook dat het ter beschikking stellen van huisvesting gepaard ging met een reductie in loon, cf. o.m. het verhoor van V.L. d.d. 1 augustus 2012 (terug te vinden in kافت Ivan de strafinformatie).

Het komt naar het oordeel van de rechtbank genoegzaam naar eis van recht bewezen voor dat er sprake was van een precaire verblijfsrechtelijke situatie in hoofde van de Poolse werknemers, dat er misbruik werd gemaakt van hun kwetsbare situatie (cf. ook supra) en dat hen de loods als woonst werd aangeboden in mensonwaardige omstandigheden, zulks met het bijzonder opzet hiermee een abnormaal profijt te realiseren.

Hierbij weze opgemerkt dat het pand in de staat waarin het werd ter beschikking gesteld niet op rechtsgeldige wijze kon worden verhuurd of ter beschikking gesteld voor bewoning, zodat elke opbrengst hieruit, ook wanneer die bestaat in een kostenbesparing, gans eenvoudig als abnormaal profijt dient te worden beschouwd".

52. Uit artikel 433decies van het Strafwetboek zijn er drie materiële elementen van het misdrijf

af te leiden:

- a. de onwettige of precaire administratieve toestand of de precaire sociale toestand van een persoon
- b. het misbruik maken van de bijzonder kwetsbare positie van een persoon
- c. de terbeschikkingstelling van een ruimte in strijd met de menselijke waardigheid.

Het moreel element bestaat erin niet alleen wetens en willens te hebben gehandeld, doch het (bijzonder) opzet te hebben gehad om een abnormaal profijt te realiseren.

53. Dit hof verwijst eveneens naar de motieven zoals hoger in dit arrest uiteengezet naar aanleiding van de bespreking en beoordeling van het misdrijf mensenhandel en voegt daar thans nog volgende motieven aan toe:

Het is de feitenrechter die, rekening houdend met de concrete omstandigheden, oordeelt of de bewoner zich in een onwettige of precaire administratieve toestand, dan wel een precaire sociale toestand bevond (T. Vandromme, Huisjesmelkerij, in X, Strafrecht en strafvordering, artikelsgewijze commentaar met overzicht van rechtspraak en rechtsleer, 5, met verwijzing naar Gent, 7 april 2008, nr. C/495/08, onuitg.)

Vooreerst bevonden betrokken werknemers zich wel degelijk in een precaire administratieve toestand. Zoals hoger vermeld, werd een 'kat- en muisspelletje' gespeeld met de gemeente Wingene, die nochtans herhaaldelijk uitdrukkelijk aan de gedaagden (via G.Na.) de vraag had gesteld wie nu eigenlijk verbleef op de site in Wingene. Uiteindelijk werd de tussenkomen overheid doorverwezen naar het Poolse interimkantoor. Dat naast de paletherstellers ook mecaniciens en chauffeurs sliepen op de site was ongekend en bleef tevens onvermeld. Bovendien werd misbruik gemaakt van de bijzonder kwetsbare positie van deze personen. De huisjesmelker kan de gebrekkige woongelegenheden enkel maar verhuren aan deze Poolse werknemers door misbruik te maken van de bijzonder kwetsbare positie van deze personen. Zij verkeerden in een zeer ondergeschikte positie als werknemer en waren gedwongen te leven volgens hetgeen de beklagden hen opdrongen. De Poolse mecaniciens en paletherstellers hadden geen andere keuze dan om in dergelijke loods te slapen. Betrokkenen ontvingen geen dagvergoeding, zodat zij geen andere mogelijkheid hadden dan dergelijke huisvesting in een loods te aanvaarden. De paletherstellers waren volledig afhankelijk van eerste en vijfde gedaagde, die dienden te voorzien in huisvesting. Tevens waren de mecaniciens afhankelijk van C.K., NV K. en NV S. voor hun huisvesting. Hun loon was niet van die aard om zelf in een volwaardig onderkomen te voorzien.

Aangaande de vaststelling dat de woonomstandigheden in strijd waren met de menselijke waardigheid, wordt verwezen naar hetgeen hoger in dit arrest desbetreffend reeds werd uiteengezet n.a.v. de beoordeling van het misdrijf mensenhandel.

III.E.2.2. De misdrijven van bijzonder strafrecht (sociaal strafrecht)

III.E.2.2.1. Algemene beginselen inzake toepassing van het sociaal zekerheidsrecht en het arbeidsrecht - het 'Europees instrumentarium'

54. In deze zaak staan in sociaalrechtelijk opzicht en in essentie arbeidsverhoudingen ter beoordeling die een grensoverschrijdend karakter vertonen. Het betreft immers telkenmale de tewerkstelling van chauffeurs, mecaniciens en paletherstellers van Poolse nationaliteit die alhier (in Wingene) werden ingeschakeld in het economisch en sociaal verkeer voor en door de beklagden. De beklagden stellen daarbij dat de Belgische wetgeving niet van toepassing is en dat enkel de Poolse wetgeving toepassing kan vinden, zodat zij vrijuit moeten gaan op strafrechtelijk gebied.

55. Dit hof treedt de visie van het arbeidsauditoraat bij als dienen diverse normen en beginselen te gelden en toepassing te vinden bij de beoordeling van beweerde strafrechtelijke

handelingen, zoals dit in casu het geval is.

Er dient inzonderheid een onderscheid te worden gemaakt naargelang het normen inzake arbeidsrecht betreft (zie telastlegging E. - niet uitbetalen loon) enerzijds en normen die niet uitsluitend tot doel hebben de aansluiting bij het Belgisch sociaal zekerheidsstelsel te bewerkstelligen (zie telastlegging C. - dimona-aangifteplicht) anderzijds.

Hoger in dit arrest werd reeds aangegeven dat - bij de beoordeling in strafrechtelijke context - in de eerste plaats het (economisch, vennootschapsrechtelijk en medegaand, doch uiteindelijk beoogde en bereikte frauduleus sociaalrechtelijk) gedrag van de beklaagden en de handelingen die zij binnen dit globaal (feitelijk, economisch, vennootschapsrechtelijk en sociaalrechtelijk frauduleus) complex stelden moeten worden geanalyseerd en onderzocht. Al deze gegevens moeten inzonderheid worden geprojecteerd tegen de achtergrond van het bewerkstelligen van 'sociale fraude', inzonderheid het fenomeen van 'sociale dumping' in grensoverschrijdende context (zowel in het kader van het arbeidsrecht als dit van het sociaal zekerheidsrecht).

Zeer specifiek dient daarbij onderzocht of dit gedrag en de gestelde handelingen strijdig zijn met de doelstellingen, vervat in de van toepassing zijnde normen inzake arbeidsrecht en sociaal zekerheidsrecht en, zo dit het geval is, of daardoor ook werd beoogd de bescherming van de zwakste partij bij een arbeidsovereenkomst, nl. de werknemer, teniet te doen of buiten werking te stellen (arbeidsrecht) of de werknemers op het vlak van sociale zekerheid te onderwerpen aan een minder gunstig sociaal stelsel dan het Belgische systeem en waarbij ook de financiering van de sociale zekerheidsstelsels in het gedrang kwam, als gevolg waarvan in beide gevallen ook sprake is van oneerlijke mededinging in Europeesrechtelijk perspectief.

56. Dit hof zal hierna eerst de algemene bij de huidige beoordeling toegepaste beginselen - uiteenzetten. Er wordt daarbij een onderscheid gemaakt tussen het arbeidsrecht enerzijds en het sociaal zekerheidsrecht anderzijds en behelst ook een overzicht van het door dit hof genoemde 'Europees instrumentarium', nl. teksten en bepalingen van Verdragen, Verordeningen, Richtlijnen, Besluiten, doch ook een aantal belangwekkende en relevant geachte uitspraken van het Hof van Justitie van de Europese Unie, tot stand gekomen binnen dit Europeesrechtelijk instrumentarium.
57. Nadien volgt een (samenvattend) overzicht van de concrete feitelijke gegevens en verklaringen, verzameld tijdens het vooronderzoek en vervat in het voorliggend dossier, waarop de strafrechtelijke besluitvorming van dit hof (wat betreft het strafrechtelijk bewijs van de feiten en de schuld van de beklaagden binnen het geschetste globaal economisch, sociaal, juridisch en inzonderheid strafrechtelijk feitencomplex) wordt gesteund.

III.E.2.2.1.1. Arbeidsrecht

58. Wat betreft de periode en data voorafgaand aan datum van 17.12.2009 waren de bepalingen van het EVD-Verdrag van 19.06.1980 van toepassing op verbintenissen uit overeenkomst. In dat Verdrag (hierna verder aangeduid als 'EVO') was bepaald (onderlijningen) en benadrukkingen door dit hof aangebracht) :

a. Artikel 4:

"Het recht, dat bij gebreke van een rechtskeuze door de partijen toepasselijk is:

*1. Voor zover geen keuze overeenkomstig artikel 3 van het op de overeenkomst toepasselijke recht is gedaan, **wordt de overeenkomst beheerst door het recht van het land waarmee zij het nauwst is verbonden**. Indien evenwel een deel van de overeenkomst kan worden afgescheiden en dit deel nauwer verbonden is met een ander land, kan hierop bij wijze van uitzondering het recht van dat andere land worden toegepast.*

2. Behoudens lid 5 wordt vermoed dat de overeenkomst het nauwst is verbonden met het

land waar de partij die de kenmerkende prestatie moet verrichten, op het tijdstip van het sluiten van de overeenkomst haar gewone verblijfplaats heeft of wanneer het een vennootschap, vereniging of rechtspersoon betreft, haar hoofdbestuur heeft. Indien de overeenkomst evenwel in de uitoefening van het beroep **of het bedrijf van deze partij werd gesloten, is dit het land waar zich haar hoofdvestiging bevindt of indien de prestatie volgens de overeenkomst door een andere vestiging dan de hoofdvestiging moet worden verricht, het land waar zich deze andere vestiging bevindt.**

3. Voor zover de overeenkomst een zakelijk recht op of een recht tot gebruik van een onroerend goed tot onderwerp heeft, wordt, ongeacht lid 1, vermoed dat de overeenkomst het nauwst is verbonden met het land waar het onroerend goed is gelegen.

4. Het vermoeden van lid 2 geldt niet voor de overeenkomst tot vervoer van goederen. Wanneer bij een dergelijke overeenkomst het land waar de vervoerder zijn hoofdvestiging heeft ten tijde van de sluiting, tevens het land is waar de plaats van de inlading of lossing, dan wel de hoofdvestiging van de verzender is gelegen, wordt vermoed dat de overeenkomst het nauwst is verbonden met dat land. Voor de toepassing van dit lid wordt als overeenkomst tot vervoer van goederen beschouwd de bevrachting voor een enkele reis en iedere andere overeenkomst die hoofdzakelijk het vervoer van goederen betreft.

5. **Lid 2 vindt geen toepassing indien niet kan worden vastgesteld welke de kenmerkende prestatie is. De vermoedens van de leden 2, 3 en 4 gelden niet wanneer uit het geheel der omstandigheden blijkt dat de overeenkomst nauwer is verbonden met een ander land"**

- b. In hetzelfde Verdrag werd in artikel 6 gehandeld over de individuele arbeidsovereenkomsten waarbij in lid 1 de rechtskeuze in een arbeidsovereenkomst beperkt werd **indien de werknemer daardoor de bescherming verloor die hij op grond van lid 2 in datzelfde artikel zou genieten. De wetgeving van het land waar de werknemer ter uitvoering van de overeenkomst gewoonlijk zijn arbeid verrichtte was van toepassing of het recht van het land waar de vestiging zich bevond die de werknemer in dienst had genomen wanneer deze niet in eenzelfde land gewoonlijk zijn arbeid verrichtte, tenzij er uit het geheel der omstandigheden bleek dat de arbeidsovereenkomst nauwer verbonden was met een ander land in welke geval het recht van dat land van toepassing was:**

"1. Ongeacht artikel 3 kan de rechtskeuze van partijen in een arbeidsovereenkomst er niet toe leiden dat de werknemer de bescherming verliest welke hij geniet op grond van de dwingende bepalingen van het recht dat ingevolge lid 2 van het onderhavige artikel bil gebreke van een rechtskeuze op hem van toepassing zou zijn.

2. Ongeacht artikel 4 wordt de arbeidsovereenkomst, bij gebreke van een rechtskeuze overeenkomstig artikel 3, beheerst door:

a) het recht van het land waar de werknemer ter uitvoering van de overeenkomst gewoonlijk zijn arbeid verricht, zelfs wanneer hij tijdelijk in een ander land te werk is gesteld;
of

b) het recht van het land waar zich de vestiging bevindt die de werknemer in dienst heeft genomen, wanneer deze niet in eenzelfde land gewoonlijk zijn arbeid verricht, tenzij uit het geheel der omstandigheden blijkt dat de arbeidsovereenkomst nauwer is verbonden met een ander land, in welk geval het recht van dat andere land toepasselijk is"

59. Vanaf 19.12.2009 trad de Verordening Rome-1 in werking (Verordening (EG) nr. 593/2008 van het Europees Parlement en de Raad van 17 juni 2008 inzake het recht dat van toepassing is op verbintenissen uit overeenkomst, hierna verder aangeduid als 'Rome-I'). Op basis van artikel 3 van Rome-I kunnen partijen een rechtskeuze uitbrengen. Het is enerzijds mogelijk dat partijen de rechtskeuze expliciet overeenkomen en anderzijds kan het duidelijk uit de bepalingen van de overeenkomst of de omstandigheden van het geval blijken. **De rechtskeuzevrijheid van partijen wordt echter door een aantal bepalingen van diezelfde Rome-1-Verordening ingeperkt.**

Artikel 3, 3° van Rome-I luidt als volgt : 3. *Indien alle overige op het tijdstip van de keuze bestaande aanknopingspunten zich bevinden in een ander land dan het land waarvan het recht is gekozen, laat de door de partijen gemaakte keuze de toepassing van de rechtsregels van dat andere land waarvan niet bij overeenkomst mag worden afgeweken, onverlet.*

Artikel 4, 4° van Rome-I luidt als volgt : 4. *Indien alle overige op het tijdstip van de keuze bestaande aanknopingspunten zich in een of meer lidstaten bevinden, laat de keuze door de partijen van het recht van een niet-lidstaat de toepassing van de bepalingen van het Gemeenschapsrecht waarvan niet bij overeenkomst kan worden afgeweken, in voorkomend geval zoals deze in de lidstaat van de rechter zijn geïmplementeerd, onverlet.*

Uit artikel 8 van Rome-1 blijkt dat het onder andere de bedoeling was dat de werknemer door een rechtskeuze niet in zijn rechten wordt beperkt. Indien een werkgever een rechtskeuze maakt is het immers mogelijk dat dit voor de werknemer een zeer zwakke positie oplevert waardoor deze makkelijker ontslagen kan worden. Het is daarom van belang dat art. 8 lid 1 Rome-I bepaalt dat een rechtskeuze er niet toe mag leiden dat de werknemer de bescherming verliest van de bepalingen waarvan niet bij een overeenkomst mag worden afgeweken.

Artikel 8 van Rome-I heeft betrekking op individuele arbeidsovereenkomsten en bevat 4 (getrapte) collisieregels/onderdelen/leden, nl.:

"1. Een individuele arbeidsovereenkomst wordt beheerst door het recht dat de partijen overeenkomstig artikel 3 hebben gekozen. Deze keuze mag er evenwel niet toe leiden dat de werknemer de bescherming verliest welke hij geniet op grond van bepalingen waarvan niet bij overeenkomst kan worden afgeweken op grond van het recht dat overeenkomstig de leden 2, 3 en 4 van dit artikel toepasselijk zou zijn geweest bij gebreke van een rechtskeuze.

2. Voor zover het op een individuele arbeidsovereenkomst toepasselijke recht niet door de partijen is gekozen, wordt de overeenkomst beheerst door het recht van het land waar of, bij gebreke daarvan, van waaruit de werknemer ter uitvoering van de overeenkomst gewoonlijk zijn arbeid verricht. Het land waar de arbeid gewoonlijk wordt verricht wordt niet geacht te zijn gewijzigd wanneer de werknemer zijn arbeid tijdelijk in een ander land verricht.

3. Indien het toepasselijke recht niet overeenkomstig lid 2 kan worden vastgesteld, wordt de overeenkomst beheerst door het recht van het land waar zich de vestiging bevindt die de werknemer in dienst heeft genomen.

4. Indien uit het geheel der omstandigheden blijkt dat de overeenkomst een kennelijk nauwere band heeft met een ander dan het in lid 2 of lid 3 bedoelde land, is het recht van dat andere land van toepassing".

Artikel 8, lid 1, beperkt het effect van een rechtskeuze in de zin dat de keuze er niet toe mag leiden dat de werknemer, als zwakkere partij, de bescherming verliest die hij geniet op grond van de dwingende bepalingen van het recht dat bij gebreke van een rechtskeuze op de arbeidsovereenkomst van toepassing zou zijn. In de beperking van de rechtskeuze weerklinkt het begunstigingsbeginsel (zie en vgl. K. Henckel, Rechtskeuze in het IPR-arbeidsrecht: enkele gedachten over het begunstigingsbeginsel, NIPR 2021, afl. 2, blz. 252; navolgbaar). Uit de preambule bij de Rome-I Verordening valt op te maken dat de conflictenrechtelijke bescherming van werknemers als zwakkere partij berust op de beschermingsgedachte (Preambule Rome-I, nr. 23; vgl. Van Overbeeke 2018, p. 215 (noot 1); Zie en vgl. ook K. Henckel, Rechtskeuze in het IPR-arbeidsrecht: enkele gedachten over het begunstigingsbeginsel, NIPR 2021, afl. 2" blz. 255 e.v.; navolgbaar).

Het doel van de collisieregels, vervat in artikel 8 van Rome-I is de werknemer als de in sociaal-economisch opzicht zwakkere partij te beschermen. Er wordt zo veel mogelijk aangeknoopt bij de plek waar de werknemer werkt. Art. 8 lid 2 Rome-I (voorheen: art. 6 lid 2 onder a) EVO) moet daarom ruim worden uitgelegd. **Die beschermingsgedachte geldt overigens algemeen voor Rome-I, zoals blijkt uit overweging 23: "Wat overeenkomsten**

met als zwakker beschouwde partijen betreft, moeten deze partijen worden beschermd door collisioneregels die gunstiger zijn voor hun belangen dan de algemene regels."

Artikel 8 Rome-1 bevat, naar de opvatting van dit hof, aldus een getrappt systeem van collisioneregels om het objectief toepasselijke recht op een individuele arbeidsovereenkomst te bepalen. De beschermingsgedachte en het begunstigingsbeginsel vormen een belangrijke leidraad bij de actuele beoordeling, gelet op de inhoud van Rome-I.

Op grond van art. 8 lid 2 Rome- I is in beginsel op de arbeidsovereenkomst van toepassing het recht van het land waar de werknemer ter uitvoering van de overeenkomst gewoonlijk zijn arbeid verricht. Indien er geen land is aan te wijzen waar de werknemer gewoonlijk zijn arbeid verricht dan moet, "bij gebreke daarvan", worden uitgegaan van het land van waaruit hij gewoonlijk zijn arbeid verricht.

Ten opzichte van (het voorheen bestaande) art. 6 lid 2 onder a) EVO zijn de woorden "van waaruit" toegevoegd. Met deze verruiming is aansluiting gezocht bij rechtspraak over het EEX-Verdrag en Brussel I, (zie in die zin o.a. het voorstel van de Commissie voor Rome-1 (COM(2005)650 def., p. 8); zie ook HvJ EU 13.07.1993, C-125/92, Mulox/Geels, HvJ EU 09.01.1997, C-383/95, Rutten/Cross Medica1, en HvJ EU 27.02.2002, C-37/00, Weber/Universal Ogden Services).

In de laatste zaak werd geoordeeld (R.o. 58) ([onderlijning] door dit hof aangebracht): "De plaats waar de werknemer gewoonlijk zijn arbeid verricht is de plaats is waar of van waaruit hij, rekening houdend met alle omstandigheden van het concrete geval, feitelijk het belangrijkste deel van zijn verplichtingen jegens zijn werkgever vervult.", wat neerkomt op een voorbeeld van 'Gleichlauf' (of 'gelijklopendheid') tussen rechterlijke bevoegdheid en toepasselijk recht (deze rechtspraak over de rechterlijke bevoegdheid ten aanzien van een geschil over een individuele arbeidsovereenkomst is gecodificeerd in (thans) art. 21 lid 1, letter b, sub i) van Verordening (EU) nr. 1215/2012 van 12 december 2012 betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken, Pb 2012, L 351/1).

Art. 8 lid 2, laatste zin, bepaalt eveneens dat het gewoonlijk werkland niet wijzigt wanneer de werknemer tijdelijk in een ander land werkt, zoals het geval is bij detachering.

Indien het gewoonlijk werkland niet op grond van art. 8 lid 2 kan worden vastgesteld, is op grond van art. 8 lid 3 (voorheen art. 6 lid 2 onder b) EVO) van toepassing het recht van het land waar de werknemer in dienst is genomen. Wat dit onderdeel betreft sluit dit hof zich in eerste instantie ook aan bij een stelling die in de rechtsleer werd ingenomen, nl. "Het is noodzakelijk dat het om een werkelijke vestiging gaat. Het afsluiten van een arbeidsovereenkomst in een buitenlands hotel heeft geen invloed op het bepalen van het toepasselijke recht. Bovendien is vereist dat de werknemer werkelijk tewerk gesteld wordt door die vestiging en zij niet enkel de plaats van contractsluiting vormt. Het louter sluiten van de arbeidsovereenkomst op de hoofdzetel om enkel en alleen in het buitenland te werken voor andere vestigingen, blijft zonder gevolg" (zie en vgl. H. STORM E en S. BOUZOUMITA, "Arbeidsovereenkomsten in internationaal privaatrecht - recente evolutie", NJW 2005, 307; navolgbaar in deze zaak). Bovendien vervult dit criterium in de beoordeling slechts een uiterst secundaire rol omdat het eerste criterium 'gewoonlijk werkland' primeert - zie ook hetgeen hierna verder uiteengezet, onder verwijzing naar F. Van Overbeeke, 2018, nr. 840, blz. 374; navolgbaar).

Art. 8 lid 4 (voorheen art. 6 lid 2, slotzin, EVO) ten slotte bevat een 'ontsnappingsclausule': indien de arbeidsovereenkomst kennelijk een nauwere band heeft met een ander land dan het land dat op grond van het tweede of het derde lid wordt aangewezen, dan is het recht van dat andere land van toepassing en wordt het recht van het land waar gewoonlijk wordt gewerkt, opzij geschoven (zie bvb. HvJ EU 12.09.2012, C-64/12, Schlecker).

Tenslotte dient ook rekening te worden gehouden met de voorrangregels bepaald in art. 9 Rome-I. Voorrangregels grijpen in in de privaatrechtelijke rechtsverhouding tussen partijen: "1. Bepalingen van bijzonder dwingend recht zijn bepalingen aan de inachtneming waarvan

een land zoveel belang hecht voor de handhaving van zijn openbare belangen zoals zijn politieke, sociale of economische organisatie, dat zij moet worden toegepast op elk geval dat onder de werkingssfeer ervan valt, ongeacht welk recht overeenkomstig deze verordening overigens van toepassing is op de overeenkomst.

2. Niets in deze verordening beperkt de toepassing van de bepalingen van bijzonder dwingend recht van de rechter bij wie de zaak aanhangig is.

3. De rechter kan ook gevolg toekennen aan de bepalingen van bijzonder dwingend recht van het land waar de verbintenissen krachtens de overeenkomst moeten worden nagekomen of zijn nagekomen, voor zover die bepalingen van bijzonder dwingend recht de tenuitvoerlegging van de overeenkomst onwettig maken. Bij de beslissing of aan deze bepalingen gevolg moet worden toegekend, wordt rekening gehouden met hun aard en doel alsmede met de gevolgen die de toepassing of niet-toepassing van deze bepalingen zou kunnen hebben".

60. Het VWEU (Verdrag Werking Europese Unie) voorziet in mogelijkheden voor zelfstandigen om op een tijdelijke of een permante basis hun beroep uit te kunnen oefenen in een andere lidstaat. Als de beroepsuitoefening in een andere lidstaat van tijdelijke aard is zijn de bepalingen van het vrij verkeer van diensten (artikel 56 VWEU) van toepassing.

De uitoefening van een beroep in een andere lidstaat met een permanent karakter wordt mogelijk gemaakt door de vrijheid van vestiging (artikel 49 VWEU).

Gezien de samenhang tussen het vrij verkeer van diensten en de vrijheid van vestiging is veel EU-wetgeving op beide terreinen van toepassing.

Artikel 62 VWEU verklaart trouwens veel wetgeving op het terrein van de vrijheid van vestiging van overeenkomstige toepassing op het vrij verkeer van diensten. In dit kader zijn onder meer regels tot stand gekomen over de erkenning van beroepskwalificaties en het verrichten van diensten in het algemeen ("Dienstenrichtlijn": Richtlijn 2006/123/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2006 betreffende diensten op de interne markt).

Vennootschappen profiteren aldus van de interne markt aangezien hun het vrij verkeer wordt gewaarborgd op grond van zowel het recht van vestiging als het vrij verrichten van diensten (zie de artikelen 54 en 62 VWEU).

De vrijheid van vestiging betreft niet alleen natuurlijke personen, maar ook rechtspersonen (ondernemingen). De vrijheid van vestiging van ondernemingen heeft enerzijds tot doel om belemmeringen weg te nemen en anderzijds om bepaalde betrokkenen bij een onderneming passende bescherming te bieden.

De definitie van het begrip onderneming is in artikel 54, tweede alinea, VWEU zeer ruim geformuleerd. Het artikel bepaalt dat onder ondernemingen worden verstaan: 'maatschappen naar burgerlijk recht of handelsrecht, de coöperatieve verenigingen of vennootschappen daaronder begrepen, en de overige personen naar publiek- en privaatrecht, met uitzondering van vennootschappen welke geen winst beogen'.

Artikel 49 VWEU heeft betrekking op twee typen vestiging van ondernemingen.

Ten eerste heeft het betrekking op het oprichten en beheeren van ondernemingen in een andere lidstaat. Deze vorm van vestiging wordt ook wel aangeduid als **primaire vestiging**. Primaire vestiging houdt in dat de onderneming het zwaartepunt van zijn economische activiteit naar een andere lidstaat verplaatst.

Ten tweede heeft artikel 49 VWEU betrekking op het oprichten van agentschappen, filialen en dochterondernemingen. Deze vorm van vestiging wordt aangeduid als **secundaire vestiging**.

Het VWEU geeft geen definitie van de begrippen agentschap, filiaal en dochteronderneming. Volgens het EU-Hof impliceren de begrippen filiaal, agentschap, dochteronderneming of enige andere vestiging: "een centrum van werkzaamheid, dat zich naar buiten toe duurzaam manifesteert als het verlengstuk van een moederbedrijf, met een eigen directie en materiële uitrusting, zodat het zaken met derden kan doen, en wel dusdanig dat dezen, ofschoon wetend dat eventueel een rechtsband met het in het buitenland gevestigde moederbedrijf zal

ontstaan, zich niet rechtstreeks daartoe behoeven te wenden en zaken kunnen doen in bedoeld centrum, dat het verlengstuk ervan vormt" (zie en vgl. HvJ EU 22.11.1978, Somafer SA tegen Saar-Ferogas AG, C- 33/78, r.o. 12).

Artikel 54 geeft een zeer ruime definitie van de vennootschappen die aanspraak kunnen maken op de twee rechten, en deze definitie lijkt brievenbusmaatschappijen - in het kader van de vrijheid van vestiging - niet uit te sluiten. Volgens artikel 54, lid 1, moeten ondernemingen "*hun statutaire zetel, hun hoofdbestuur of hun hoofdvestiging binnen de Unie hebben*". De opgesomde criteria lijken alternatieve criteria te zijn, en daarom is het voldoende dat de onderneming haar statutaire zetel in de EU heeft en is er geen vereiste dat zij ook activiteiten in dezelfde lidstaat (of in een andere lidstaat) moet hebben".

In het **Centros-arrest van het HvJ EU** werd dan ook vastgesteld dat, zelfs wanneer iemand ervoor kiest zijn vennootschap op te richten in de lidstaat met de minst beperkende vennootschapsrechtelijke voorschriften met als enig doel het opzetten van een bijkantoor in een andere lidstaat, er geen sprake zal zijn van misbruik van het recht van vestiging (HvJ EU 09.03.1999, Centros Ltd tegen Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, r.o. 27).

In dezelfde zaak overwoog het HvJ EU evenwel ook, in r.o. 24, ([onderlijningen] door dit hof aangebracht): "*Volgens de rechtspraak van het Hof kan een lidstaat stellig maatregelen treffen die tot doel hebben te verhinderen, dat sommige van zijn onderdanen van de krachtens het Verdrag geschapen mogelijkheden profiteren om zich op onaanvaardbare wijze aan hun nationale wetgeving te onttrekken en dat de justitiabelen zich met het oog op misbruik of bedrog op het gemeenschapsrecht kunnen beroepen* (zie met name, voor het vrij verrichten van diensten, arresten van 3 december 1974, Van Binsbergen, 33/74, Jurispr. blz. 1299, punt 13; 3 februari 1993, Veronica Omroep Organisatie, C-148/91, Jurispr. blz. 1-487, punt 12, en 5 oktober 1994, TV10, C-23/93, Jurispr. blz. 1-4795, punt 21; voor de vrijheid van vestiging, arresten van 7 februari 1979, Knoors, 115/78, Jurispr. blz. 399, punt 25, en 3 oktober 1990, Bouchoucha, C-61/89, Jurispr. blz. 1-3551, punt 14; voor het vrij verkeer van goederen, arrest van 10 januari 1985, Leclerc e. a., 229/83, Jurispr. blz. 1, punt 27; voor de sociale zekerheid, arrest van 2 mei 1996, Paletta, C-206/94, Jurispr. blz. 1-2357, punt 24; voor het vrij verkeer van werknemers, arrest van 21 juni 1988, Lair, 39/86, Jurispr. blz. 3161, punt 43; voor het gemeenschappelijk landbouwbeleid, arrest van 3 maart 1993, General Milk Products, C-8/92, Jurispr. blz. 1-779, punt 21; voor het vennootschapsrecht, arrest van 12 mei 1998, Refalas e.a., C-367/96, Jurispr. blz. 1-2843, punt 20)".

R.o. 25 : "*Ofschoon in dergelijke omstandigheden de nationale rechterlijke instanties van geval tot geval op basis van objectieve gegevens rekening kunnen houden met misbruik of bedrog door de belanghebbenden en hen in voorkomend geval een beroep op de betrokken bepalingen van gemeenschapsrecht kunnen ontzeggen, dienen zij evenwel bij de beoordeling van een dergelijk gedrag ook het doel van de betrokken bepalingen van gemeenschapsrecht in aanmerking te nemen (arrest Paletta, reeds aangehaald, punt 25)".*

In de zaak Centros maakte het Hof voorts een onderscheid tussen regels betreffende de oprichting van vennootschappen en regels betreffende de uitoefening van bepaalde beroepen of ondernemingen, zoals blijkt uit r.o. nr. 26 : "*In het concrete geval van het hoofdgeding zij erop gewezen, dat de nationale bepalingen die de belanghebbenden hebben getracht te omzeilen, regels zijn betreffende de oprichting van vennootschappen en niet regels inzake de uitoefening van bepaalde beroepsactiviteiten. De verdragsbepalingen inzake de vrijheid van vestiging beogen juist, vennootschappen die in overeenstemming met de wetgeving van een lidstaat zijn opgericht en die hun statutaire zetel, hun hoofdbestuur of hun hoofdvestiging binnen de Gemeenschap hebben, in staat te stellen door middel van een agentschap, een filiaal of een dochtervennootschap activiteiten in andere lidstaten te ontplooien*".

Ditzelfde Hof van Justitie EU is nochtans eveneens bereid geweest te aanvaarden dat kunstmatige constructies om belasting te ontwijken misbruik kunnen maken van de rechten van vrij verkeer. Een van deze zaken betrof een brievenbusfirma.

In zaak C-196/04, Cadbury Schweppes, oordeelde het Hof alzo dat er sprake kan zijn van

misbruik wanneer een persoon of vennootschap andere doelstellingen nastreeft dan die welke aan de basis liggen van het recht van vestiging. Dit zou het geval zijn wanneer een vennootschap wordt opgericht zonder dat er sprake is van een werkelijke vestiging (verder uitgewerkt in zaak C-196/04 Cadbury Schweppes, r.o. nrs. 54-55 en 64-71). Het HvJ EU overwoog daarbij als volgt

(onderlijningen door dit hof aangebracht) *"het begrip vestiging in de zin van de verdragsbepalingen inzake de vrijheid van vestiging impliceert de daadwerkelijke uitoefening van een economische activiteit voor onbepaalde tijd door middel van een duurzame vestiging in deze lidstaat* (zie HvJ EU 25.07.1991, Factortame e.a., C-221/89, r.o. 20, en HvJ EU 04.10.1991, Commissie/Verenigd Koninkrijk, C-246/89, r.o. 21). Dit veronderstelt bijgevolg dat de betrokken vennootschap werkelijk gevestigd is in de lidstaat van ontvangst en daar daadwerkelijk een economische activiteit uitoefent" en *"Bijgevolg kan een beperking van de vrijheid van vestiging slechts door de strijd tegen misbruiken worden gerechtvaardigd, wanneer zij specifiek tot doel heeft, gedragingen te verhinderen die erin bestaan, volstrekt kunstmatige constructies op te zetten die geen verband houden met de economische realiteit en bedoeld zijn om de belasting te ontwijken die normaal verschuldigd is over winsten uit activiteiten op het nationale grondgebied".*

61. Dit hof is van oordeel dat eenzelfde redenering kan worden gevolgd in de huidige zaak, waarin (op basis van feitelijke vaststellingen en omstandigheden - zie ook hierna in dit arrest) sprake is van het opzetten van een kunstmatige constructie die geen verband houdt met de economische realiteit en bedoeld is om te ontsnappen aan de naleving van dwingende 'sociaalrechtelijke rechten en verplichtingen' (betalen minimumloon en voordelen sociale zekerheidsstelsel voor de werknemer) die in de Europese en alhier van toepassing zijnde 'instrumenten' zijn vervat, dit ter bescherming van de werknemers (het hof benadrukt daarbij nogmaals dat aldus rekening wordt gehouden met de doelstellingen van deze specifieke Europese instrumenten).
62. Het Europese beginsel inzake het vrij verkeer van diensten (art. 56 en 57 VWEU) maakt het voor een in de Europese Unie gevestigde onderneming weliswaar ook mogelijk om, zonder ongerechtvaardigde beperkingen, diensten te verrichten in een andere lidstaat van de EU dan deze waar men is gevestigd. In dat geval is er dus sprake van een transnationale dienstverrichting.
Het leveren van dergelijke dienst moet evenwel worden onderscheiden van de situatie waarbij een in de EU gevestigde onderneming gebruik maakt van de vrijheid van vestiging uit art. 49 VWEU om zich volledig te vestigen in een andere lidstaat of om in een andere lidstaat een bijkomende vestiging (bijkantoor) op te richten.
Om te bepalen of men zich in de sfeer van het vrij verkeer van diensten bevindt, dan wel van de vrijheid van vestiging is de enige vraag die aan de orde is dus deze of een dienstverrichter zich al dan niet heeft gevestigd in een lidstaat (zie en vgl. T. Heremans en B. De Meester, "Vrij dienstenverkeer in de EG en de WTO: een stand van zaken", RW 2008-2009, 770-771).
Het Hof van Justitie zette dit duidelijk in de verf in een arrest van 10 mei 2012 (samengevoegde zaken C-357/10, C-358/10 en C-359/10, Duomo gpa, e.a.): *"Bij de afbakening van de werkingssfeer van de beginselen van de vrijheid van dienstverrichting respectievelijk de vrijheid van vestiging, dient te worden vastgesteld of de marktdeelnemer al dan niet is gevestigd in de lidstaat waarin hij de betrokken dienst aanbiedt (...). Indien hij is gevestigd in de lidstaat waarin hij deze dienst aanbiedt, valt hij binnen de werkingssfeer van de vrijheid van vestiging zoals omschreven in artikel 43 EG. Is de marktdeelnemer daarentegen niet in de lidstaat van bestemming gevestigd, dan is hij een grensoverschrijdend dienstverrichter voor wie de vrijheid van dienstverrichting van artikel 49 EG geldt."*

(overweging nr. 30)

Kenmerkend aan een transnationale dienstverrichting is dat zij "tijdelijk" en dus niet-duurzaam is (zie art. 57 VVVEU; K. Mortelmans, "The functioning of the internal market: the freedoms", in Kapteyn en Verloren van Themaat, The law of the European Communities, Alphen a/d Rijn, Kluwer, 2008, 746). Om dezelfde reden is een detachering van werknemers per definitie tijdelijk (art. 1 detacheringsrichtlijn 96/71).

Uit de arresten Gebhard (C-55/94), Broede (C-3/95), Commissie/Italië (C-131/01) en Schnitzer (C-215/01) van het Hof van Justitie EU kan worden afgeleid dat onder 'vestiging' moet worden verstaan het feit dat een onderdaan van een lidstaat op een stabiele en continue wijze deelneemt aan het economisch leven van een lidstaat ander dan de Staat waarvan hij onderdaan is. Omgekeerd moet het tijdelijke (ook wel het niet-duurzame) karakter van een dienstverrichting worden bepaald in het licht van de duur, maar ook van de regelmaat, de periodiciteit en de continuïteit ervan. In het aangehaalde arrest Duomo gpa, e.a. verwoordde het Hof van Justitie EU het als volgt: *"In deze context volgt uit het begrip "vestiging" dat de marktdeelnemer op duurzame wijze diensten aanbiedt vanuit een kantoor in de lidstaat van bestemming. Daarentegen zijn alle diensten die niet op duurzame wijze vanuit een kantoor in de lidstaat van bestemming worden aangeboden, "dienstverrichtingen" als bedoeld in artikel 49 EG."* (overweging nr. 31).

In artikel 4, 5) van de dienstenrichtlijn 2006/123 en artikel 1.2, 6° Wetboek Economisch Recht wordt 'vestiging' thans als volgt gedefinieerd: *"de daadwerkelijke uitoefening van een economische activiteit, zoals bedoeld in artikel 49 VWEU, door de dienstverrichter voor onbepaalde tijd en vanuit een duurzame infrastructuur, van waaruit daadwerkelijk diensten worden verricht."*

Hier merkt dit hof bijkomend op dat het Hof van Justitie EU in het verleden reeds heeft gesteld dat er ook sprake is van 'vestiging' indien de aanwezigheid van een onderneming niet de vorm heeft van een bijkantoor of een agentschap, maar enkel van een eenvoudig bureau beheerd door eigen personeel van de onderneming of door een zelfstandig persoon die echter gemachtigd is duurzaam voor die onderneming op te treden zoals een agentschap zou doen (HvJ EU, 04.12.1986, C-205/84, Commissie/Duitsland, r.o. nr. 21).

Het is duidelijk dat, wanneer een onderneming zich in een welbepaalde lidstaat heeft 'gevestigd' en vanuit die vestiging diensten levert aan personen uit die lidstaat, dat er dan geen sprake is van een transnationale dienstverrichting, maar van een zuiver interne situatie die buiten de toepassing van het vrij verkeer van diensten valt.

In het arrest Debauve (C-52/79) stelde het Hof van Justitie EU het als volgt: (onderlijningen door dit hof aangebracht) *"Niettemin moet worden opgemerkt dat de verdragsbepalingen inzake het vrij verrichten van diensten niet van toepassing kunnen zijn op activiteiten die zich in al hun relevante aspecten in een enkele lidstaat afspelen. Of zulks het geval is, is een feitelijke vraag die door de nationale rechter moet worden beantwoord."*

63. In de rechtspraak van Hof van Justitie EU wordt ook aandacht besteed aan het begrip 'vaste inrichting'.

Het Hof oordeelde - specifiek wat betreft een onderneming, actief in internationaal transport over de weg, weliswaar in een fiscaal dossier - dat er maar sprake kan zijn van een 'vaste inrichting' *"mits er ten minste een kantoor is waarin overeenkomsten kunnen worden opgemaakt en waar de beslissingen van dagelijks bestuur kunnen worden genomen. Tevens moet er een stallingsmogelijkheid voorzien zijn voor de voor deze activiteiten bestemde voertuigen. Het loutere feit dat deze voertuigen in de betrokken lidstaat zijn geregistreerd, vormt nog geen aanwijzing voor het bestaan van een vaste inrichting in die lidstaat. Een vaste plaats die enkel gebruikt wordt om voor de onderneming voorbereidende of hulpactiviteiten te verrichten, zoals het aanwerven van personeel of het aankopen van technische middelen, nodig voor het uitoefenen van de ondernemingsactiviteiten, is geen vaste inrichting"* (HvJ 28 juni 2007, nr. C-73/06, 'Planzer', overw. 55 en 56 - onderlijningen door dit hof aangebracht:

de hier gedane vaststellingen beïnvloeden in belangrijke mate het navolgend oordeel van dit hof in de huidige zaak).

Deze rechtspraak werd later herbevestigd, onder meer in een arrest uit 2011, alwaar het Hof van Justitie EU oordeelde, eens te meer in een fiscale zaak, dat *"bij het bepalen van de plaats van de zetel van de bedrijfsuitoefening van een vennootschap rekening dient te worden gehouden met tal van factoren, waarvan de belangrijkste zijn de statutaire zetel, de plaats van het centrale bestuur, de plaats waar de bestuurders van de vennootschap vergaderen, en de plaats - meestal dezelfde - waar het algemene beleid van deze vennootschap wordt bepaald.*

Het Hof voegde daaraan evenwel ook toe dat andere factoren, zoals de woonplaats van de hoofdbestuurders en de plaats waar de algemene vergaderingen worden gehouden, in tweede instantie in aanmerking kunnen worden genomen bij het bepalen van bijvoorbeeld de daadwerkelijke zetel van een vennootschap met een fictieve vestiging, zoals kenmerkend is voor een 'brievensbusvennootschap'" (HvJ 6 oktober 2011, nr. C-421/10, 'Stoppelkamp', overw. 30 en 31).

Deze uitspraken van het Hof van Justitie EU (in fiscale zaken) worden in de huidige zaak navolgbaar geacht door dit hof, oordelend in zaken van sociaal strafrecht, waarbij fraude mede aan de orde is en dan ook inzonderheid ter beoordeling staat. Hierna zal immers bijkomend worden geoordeeld en gemotiveerd waarom het {feitelijk) bestuurlijk centrum van de Poolse vennootschap al evenzeer in Wingene diende gesitueerd te worden. Van hieruit werd immers het algemeen beleid van deze vennootschap al evenzeer door C.K. in feite gedirigeerd en uitgestippeld.

Enkel volledigheidshalve vermeldt dit hof alhier ook nog de definitie van 'vaste inrichting' in artikel 5 van de OESO-modelovereenkomst (overeenkomst die evenwel niet verbindend is) : *"1. Voor de toepassing van dit Verdrag betekent de uitdrukking "vaste inrichting" een vaste bedrijfsinrichting met behulp waarvan de werkzaamheden van een onderneming geheel of gedeelte/iijk worden uitgeoefend.*

2. De uitdrukking "vaste inrichting" omvat in het bijzonder:

a. een plaats waar leiding wordt gegeven;

b. een filiaal;

c. een kantoor;

d. een fabriek;

e. een werkplaats; en

f. een mijn, een olie- of gasbron, een steengroeve of enige andere plaats waar natuurlijke rijkdommen worden gewonnen"

Het is binnen dit (globaal) economisch, vennootschapsrechtelijk en arbeidsrechtelijk (sociaal) kader dat thans, ook in sociaalrechtelijk opzicht en naar de overtuiging van dit hof, alle alhier aangehaalde beginselen ook bij de beoordeling van deze strafzaak aan de orde moeten komen en toepassing moeten kunnen vinden.

64. Wat betreft de sector van het 'internationaal transport' hebben de arresten "Koelzsch" (zaak C-29/10, Heiko Koelzsch/Groothertogdom Luxemburg van 15.03.2011) en "Voogsgeerd " (zaak C 384/10, Jan Voogsgeerd/ Navimer SA van 15.12.2011) van het Hof van Justitie van de Europese Unie verduidelijkt op welke manier het criterium van **'het land waar of van waaruit de werknemer zijn arbeid gewoonlijk verricht'** moet worden geïnterpreteerd en toegepast (dit hof verwijst voor een bespreking van deze rechtspraak alhier kortheidshalve naar F. Van Overbeeke, Doctoraatsproefschrift, 'Sociale concurrentie en conflictenrecht in het Europees wegtransport', Kruger Thalia [Promotor], Verschuieren Herwig [Promotor], Antwerpen, Universiteit Antwerpen, Faculteit Rechten, 2018, 653 p., Full text (open access): <https://repository.uantwerpen.be/docman/irua/f21992/155699.pdf> (verder in dit arrest aangeduid als F. Van Overbeeke, 2018) nrs. 490 t.e.m. 519, blz. 228 t.e.m. 244).

Toegespitst op de transportsector, geeft het Hof van Justitie in de zaak Koelzsch inzonderheid toelichting omtrent de criteria met dewelke de verwijzende rechter rekening moet houden (r.o. 49 en 50):

"49. Hij moet met name vaststel/en in welk staat zich de plaats bevindt van waaruit de werknemer zijn transportopdrachten verricht, instructies voor zijn opdrachten ontvangt en zijn werk organiseert, alsmede de plaats waar zich de arbeidsinstrumenten bevinden. Hij moet tevens nagaan in welke plaatsen het vervoer hoofdzakelijk wordt verricht, in welke plaatsen goederen worden gelost en naar welke plaats de werknemer na zijn opdrachten terugkeert.

50. In die omstandigheden dient op de vraag te worden geantwoord dat artikel 6, lid 2 sub a van het verdrag van Rome van 1980 aldus moet worden uitgelegd dat in het geval waarin de werknemer zijn werkzaamheden in meer dan één verdragsluitende staat verricht, het land waar de werknemer ter uitvoering van de overeenkomst gewoonlijk zijn arbeid verricht in de zin van deze bepaling, dat is waar of van waaruit de werknemer, rekening houdend met alle elementen die deze werkzaamheid kenmerken, het belangrijkste deel van zijn verplichtingen jegens zijn werkgever vervult."

Het gaat dus over het land waar of van waaruit de werknemer, rekening gehouden met alle elementen die deze werkzaamheid kenmerken, het belangrijkste deel van zijn verplichtingen jegens zijn werkgever vervult.

Bovendien, naargelang het geval, zijn deze elementen waarmee rekening moet gehouden worden voor het bepalen van het land waar of van waaruit de werknemer het belangrijkste deel van zijn verplichtingen jegens zijn werkgever vervult, met name, het land:

- van waaruit de werknemer zijn transportopdrachten verricht/waar hij zich moet aanmelden alvorens zijn opdrachten te vervullen;
- waar hij de instructies voor zijn opdrachten ontvangt;
- waar hij zijn werk organiseert;
- waar zijn arbeidsinstrumenten zich bevinden;
- waar het transport hoofdzakelijk verricht wordt;
- waar de goederen worden gelost;
- waarnaar hij na zijn opdrachten terugkeert.

Wat betreft het specifieke geval van het zeevervoer, was het Hof van Justitie EU ten slotte, in het arrest "Voogsgeerd", eveneens van oordeel dat wanneer uit het onderzoek van de voormelde elementen blijkt dat de plaats (het land) van waaruit de werknemer zijn transportopdrachten verricht en waar hij ook de instructies voor zijn opdrachten ontvangt, steeds dezelfde is, die plaats (dit land) moet worden beschouwd als de plaats (het land) waar hij gewoonlijk zijn arbeid verricht.

In de zaak Koelzsch komen het standplaatscriterium en de uitleg daarvan op de voorgrond, waarbij onmiddellijk dient opgemerkt dat niet alle in de zaak Koelzsch genoemde aanknopingspunten hoeven te wijzen naar één en hetzelfde land om een gewoonlijk werkland te construeren (zie en vgl. F. Van Overbeeke, 2018, nr. 771, blz. 353, navolgbaar).

Bij de beoordeling van het aanknopingspunt van de organisatie van de werkzaamheden gaat het evenwel duidelijk om de plaats waar of van waaruit de werknemer de werkzaamheden organiseert en niet de werkgever (zie en vgl. F. Van Overbeeke, 2018, nr. 771, blz. 353, navolgbaar - onderlijning door dit hof aangebracht - zie en vgl. conclusie van AG Saugmandsgaard Oe van 27.04.2017, C-168/16 (en C-169/16), 'Nogueira - Crewlink en Ryanair', overwegingen nrs. 34 tot en met 42, 81 tot en met 108, alsmede de rechterlijke overwegingen 56 tot en met 65 in het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie in deze zaak

dd. 14.09.2017; navolgbaar).

Het aanknopingspunt van de werkzaamheden betreft de plaats waar de chauffeur zijn opdrachten ontvangt, zonder dat rekening wordt gehouden met de verplaatsingen die de chauffeur maakt van de woonplaats naar de standplaats om vervolgens de

transportopdrachten aan te vangen (een tegenovergestelde lezing laat immers het herkomstland/woonland van chauffeurs onterecht een belangrijke rol spelen in de toets van de standplaats ex artikel 8 lid 2 Rome-1. Dergelijke tegenovergestelde lezing zou toelaten dat de effectieve standplaats relatief gemakkelijk omzeild kan worden door het betalen van loon voor de reistijd van werknemers tussen de woonplaats en de standplaats en dit is niet in overeenstemming met de lijn die het Hof van Justitie van de Europese Unie in de zaak Nogueira-Ryanair-Crewlink heeft uitgezet, waarin het expliciet (zie en vgl. overweging nr. 62 van het arrest, met verwijzing naar analogie naar het arrest van 27.10.2016, D'Oultremont e.a., C-290/15, punt 48 en aldaar aangehaalde rechtspraak) de instrumentalisatie van aanknopingsfactoren en 'ontwijkings- strategieën' als onwenselijk aanmerkt) (zie en vgl. F. Van Overbeeke, 2018, nrs. 824-825, blz. 370-371).

De plaats waar de werknemer instructies voor de opdrachten ontvangt is het tweede element uit de Koelzsch-indiciënljst. Het woord 'ontvangen' stelt opnieuw duidelijk de chauffeur en zijn/haar locatie centraal. Dat de instructies worden gegeven of uitgaan vanuit de plaats van de werkgever is daarbij irrelevant in het licht van de beoordeling van artikel 8 lid 2 Rome-1.

De omstandigheid dat de instructies zouden worden gegeven of uitgaan vanuit de plaats van de werkgever mag er in de toets naar de standplaats van de werknemer ex artikel 8 lid 2 Rome-1 niet toe doen. Los nog van het manipulatiegevaar, haakt het Hof van Justitie van de Europese Unie de 'van waaruit'-regel immers expliciet vast aan de standplaats van de werknemer en niet aan de vestiging van de werkgever. In het kader van de standplaats van de werknemer kunnen zodoende enkel gezichtspunten relevant zijn die zien op de localisatie van die plaats. De organisatie van de werkgever staat hier los van (zie en vgl. F. Van Overbeeke, nrs. 826-827, blz. 371; navolgbaar in deze zaak, nu in feitelijk opzicht uit de resultaten van het vooronderzoek blijkt dat de instructies in Beernem werden gegeven door de zaakvoerder van de Bulgaarse vennootschap en deze zaakvoerder daarbij zelf in dienst was van de Belgische vennootschap).

Het Hof van Justitie van de Europese Unie benadrukte in de zaak Koelzsch dat het bij de lokalisering van de standplaats moet gaan om 'een duidelijk aanknopingspunt' ('un rattachement significatif') (zie en vgl. F. Van Overbeeke, 2018, nr. 832, blz. 372). Het is dus niet noodzakelijk voor een land om het

'hoofdzakelijk of overwegend gewoonlijk werkland' te zijn. Het Hof van Justitie van de Europese Unie gebruikt dit woord niet, doch spreekt enkel van werkzaamheden die een 'rattachement significatif' moeten hebben met een land, hetgeen volgens dit hof een minder strikt criterium is dan het criterium 'hoofdzakelijk of overwegend gewoonlijke werkland' (zie en vgl. F. Van Overbeeke, 2018, nr. 771, blz. 353).

Uit de ruime toepassing van het standplaatscriterium ex artikel 8 lid 2 Rome-1 volgt een strikt secundaire rol voor de aanknopingsfactor van de vestiging ex artikel 8 lid 3 Rome-1 (zie en vgl. F. Van Overbeeke, 2018, nr. 840, blz. 374; navolgbaar).

Kortheidshalve verwijst dit hof ook naar de inhoud, enerzijds van de conclusie van 16.12.2010 van de advocaat-generaal Trstenjak in de zaak Koelzsch (randnummers 33-37, 44-57, 81 en 96-98) en, anderzijds, de inhoud van de conclusie van diezelfde advocaat-generaal van 08.09.2011 in de zaak Voogsgeerd (randnummers 41-63 en 64-92) ter juridische en feitelijke ondersteuning van de besluitvorming in de huidige zaak. De principes zoals uiteindelijk door het Hof van Justitie EU in deze arresten vervat, op grond van de conclusies van de advocaat-generaal, zullen ook in deze zaak door dit hof worden in aanmerking genomen bij de uiteindelijke beoordeling van het strafrechtelijk gedrag, voorwerp van actuele beoordeling.

65. Samenvattend besluit dit hof dat, in het licht van de toepassing van artikel 8 Rome-1, als dusdanig de beperking op de rechtskeuze, het ruime werklandbeginsel en het marginale belang van het vestigingscriterium, mede vanuit het oog- punt van interne sociale concurrentie (of de 'sociale dumping'), ook in deze zaak toepasselijk zijn. De ruime opzet van artikel 8 Rome-1 en

de uitleg van het Hof van Justitie van de Europese Unie lijken in uitgangspunt immers ook in het weg- transport ruimte te geven en te kunnen komen tot de aanmerking van het nauwst verbonden rechtsstelsel waarin de chauffeurs sociaal en economisch zijn ingebed (zie en vgl. F. Van Overbeeke, 2018, nr. 842, blz. 375; navolgbaar in deze zaak).

66. In de rechtsleer (Lorré J., Misbruik en fraude in het Belgisch en Europees sociaal recht, een gemeenschappelijke benadering en begrippenstudie, Bibliotheek Sociaal Recht Larcier, 2018, blz. 144, nr. 97 met vn. 563) wordt ook aangegeven: *"Naast de mogelijkheid tot rechtskeuze en begrenzing door het objectief aangewezen recht, speelt nog een derde principe. Mogelijks spelen ook de bepalingen van bijzonder dwingend recht van het forum (de plaats waar desgevallend wordt geprocedeerd) een rol (Art. 9 Rome-1-Verord.)"* en Vn. 563 : *"Bepalingen van bijzonder dwingend recht zijn bepalingen waaraan een land zoveel belang hecht voor de handhaving van zijn openbare belangen, zoals zijn politieke, sociale of economische organisatie, dat zij moeten worden toegepast op elk geval dat onder de werkingssfeer ervan valt, ongeacht welk recht overeenkomstig deze verordening overigens van toepassing is op de overeenkomst. Ook de bepalingen van bijzonder dwingend recht van het land waar de verbintenissen krachtens de overeenkomst moeten worden nagekomen of zijn nagekomen, kunnen in acht worden genomen, voor zover die bepalingen van bijzonder dwingend recht de tenuitvoerlegging van de overeenkomst onwettig maken"*).

Dit hof acht deze opvatting eveneens navolgbaar en toepasselijk in de huidige strafzaak. De verplichtingen, zoals vervat in het sociaal strafrecht en die voorwerp uitmaken van actuele beoordeling middels de weerhouden telastleggingen, zijn in België immers dwingend van toepassing en behoren tot de openbare orde.

67. Op het snijpunt tussen het vrij verkeer van werknemers, gewaarborgd door artikel 45 van het Verdrag betreffende de Werking van de Europese Unie (VWEU) (Art. 45 VWEU, verder uitgewerkt in Verord. EP en Raad nr. 492/2011 van 5 april 2011 betreffende het vrije verkeer van werknemers binnen de Unie, Pb.L. 27 mei 2011, afl. 141, 1) en het vrij verkeer van diensten, gewaarborgd door artikel 56 VWEU (Art. 56 (algemeen) en art. 58, 1° (transportsector) VWEU - Art. 56 VWEU wordt verder uitgewerkt in Richtlijn EP en Raad nr. 2006/123 van 12 december 2006 betreffende de diensten op de interne markt, Pb.L. 27 december 2006, afl. 376, 36), kwam een Europese richtlijn tot stand die, ongeacht het op de arbeidsovereenkomst toepasselijk recht, een kader heeft vastgelegd waarbinnen het aan de lidstaten toegelaten werd om bepaalde dwingende arbeidsrechtelijke regels uit hun eigen recht toe te passen op de werknemers van transnationale dienst- verleners met vestiging in een andere lidstaat, die zich op hun grondgebied begeven. Als gevolg daarvan moet ook met de bepalingen van deze 'detachings- richtlijn' (DETACHERINGSRICHTLIJN 96/71/EG VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD van 16 december 1996 betreffende de terbeschikkingstelling van werknemers met het oog op het verrichten van diensten) en de medegaande 'handhavingsrichtlijn' (HANDHAVINGSRICHTLIJN 2014/67/EU VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD van 15 mei 2014 inzake de handhaving van Richtlijn 96/71/EG betreffende de terbeschikkingstelling van werknemers met het oog op het verrichten van diensten en tot wijziging van Verordening (EU) nr. 1024/2012 betreffende de administratieve samenwerking via het Informatiesysteem interne markt („de IMI-verordening") rekening worden gehouden bij de beoordeling van strafzaken die betrekking hebben op werkzaamheden die plaatsvinden binnen de sector van het internationaal wegtransporten en bij zgn. oderaannemingsover-eenkomsten (mecaniciens en paletherstellers in casu).
Deze Europese instrumenten zijn in bepaalde gevallen en omstandigheden (en onder bepaalde voorwaarden) van toepassing op de concrete arbeidsverhoudingen in deze sector (zie en vgl. ook het recent arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie dd. 01.12.2020

in de zaak 'Federatie Nederlandse Vakbeweging tegen Van den Bosch Transporten BV e.a.', met referte C-815/18; navolgbaar).

Opmerking van dit hof:

In België is de Detacheringsrichtlijn omgezet bij Wet van 5 maart 2002 (hierna: Omzettingwet - Wet van 5 maart 2002 tot omzetting van de richtlijn 96/71/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 1996 betreffende de terbeschikkingstelling van werknemers met het oog op het verrichten van diensten, en tot invoering van een vereenvoudigd stelsel betreffende het bijhouden van sociale documenten door ondernemingen die in België werknemers ter beschikking stellen, BS 13 maart 2002). De Omzettingwet is dan ook van toepassing op alle sectoren, inclusief de wegtransportsector. De handhavingsrichtlijn werd in België bij Wet van 11 december 2016 houdende diverse bepalingen inzake detachering van werknemers (BS 20 december 2016) omgezet.

68. In dit (zgn. (arbeidsrechtelijk 'detacherings', wat niet gelijk is aan het sociaal zekerheidsrechtelijk 'detacherings')-kader stelt dit hof vast:
- a. De detacheringsrichtlijn poogt twee zaken met elkaar te verzoenen. Enerzijds het vrij verkeer van diensten. Anderzijds de verzekering van een afdoende sociale bescherming voor naar een andere lidstaat gedetacheerde werknemers en, in het verlengde daarvan, de verzekering van een eerlijke concurrentie tussen de lokale ondernemingen en de grensoverschrijdende ondernemingen, gevestigd in een andere lidstaat (zie HvJ EU 12.02.2015, nr. C-396/13, 'Sähköalojen ammattiliitto/ESA', r.o. nr. 30: "*In deze context moet erop worden gewezen dat artikel 3, lid 1, eerste alinea, van richtlijn 96/71 een dubbel doel dient. Enerzijds beoogt deze bepaling eerlijke concurrentie te verzekeren tussen nationale ondernemingen en ondernemingen die grensoverschrijdende diensten verrichten, door aan laatstgenoemde ondernemingen de verplichting op te leggen om voor hun werknemers met betrekking tot een beperkte lijst aangelegenheden de arbeidsvoorwaarden en omstandigheden te garanderen die in de lidstaat van ontvangst zijn vastgelegd. Anderzijds beoogt deze bepaling te verzekeren dat op ter beschikking gestelde werknemers, terwijl zij tijdelijk werkzaamheden verrichten op het grondgebied van de lidstaat van ontvangst, de aldaar geldende bepalingen voor minimale bescherming worden toegepast wat betreft de arbeidsvoorwaarden en omstandigheden ten aanzien van voornoemde aangelegenheden (arrest Lava/ un Partneri, EU:C:2007:809, punten 74 en 76)*").
 - b. Deze dubbele betrachting blijkt al duidelijk uit de consideransen van de richtlijn. Daaruit kan men trouwens afleiden dat de noodzaak van het scheppen van een gemeenschappelijk kader voor die sociale bescherming gezien wordt in functie van het bevorderen van het vrij verkeer (Zie bv. v.o. nr. (5): "*Overwegende dat voor de bevordering van het grensoverschrijdend verrichten van diensten eerlijke mededinging alsook maatregelen die de eerbiediging van de rechten van werknemers garanderen noodzakelijk zijn.*") (zie en vgl. T. Van De Calseyde, Aanduiding toepasselijke wetgeving bij internationale tewerkstelling: Tussen vrij verkeer en sociale concurrentie, 2017, Kluwer Mechelen, blz. 31-32).
 - c. De detacheringsrichtlijn heeft betrekking op transnationale dienstverrichtingen, waarbij werknemers tijdelijk (benadrukking door dit hof) ter beschikking worden gesteld om werk te verrichten op het grondgebied van een andere Lidstaat dan de staat waar deze werknemers gewoonlijk werkzaam zijn (dit hof verwijst naar de voorafgaande overwegingen 3 en 4 van deze richtlijn, die luiden als volgt:
 - V.O. nr. 3.: *Overwegende dat de verwezen/ijking van de interne markt een dynamische omgeving biedt voor transnationale dienstverrichting, doordat steeds meer ondernemingen ertoe worden aangezet werknemers tijdelijk ter beschikking te stellen om werk te verrichten op het grondgebied van een andere Lidstaat dan de Staat waar deze werknemers gewoonlijk werkzaam zijn;*
 - V.o. nr. 4.: *Overwegende dat het verrichten van diensten geschiedt hetzij in de vorm van het voor rekening en onder leiding van een onderneming uitvoeren van werkzaamheden,*

in het kader van een tussen die onderneming en de ontvanger van de dienst gesloten overeenkomst, hetzij in de vorm van het ter beschikking stellen van werknemers voor de uitvoering van een overheids- of particuliere opdracht door een onderneming;).

- d. De Detacheringsrichtlijn moet worden gezien als een balans tussen enerzijds economische motieven, namelijk het bevorderen van het vrij dienstenverkeer, en anderzijds sociale motieven, namelijk het beschermen van werknemers die zich van de ene lidstaat naar de andere lidstaat verplaatsen (ook wel het beschermen van werknemers tegen 'social dumping' genoemd). Wat ook bij het doel van de Detacheringsrichtlijn hoort is het beschermen van de rechtspositie van mobiele werknemers evenals het bevorderen van het vrij dienstenverkeer en met het oog op het tot stand brengen van eerlijke mededinging.

Op basis van de regels van de Detacheringsrichtlijn moet er rekening worden gehouden met de rechtsregels van het gastland en dus niet alleen met de rechtsregels van het land waar de gedetacheerde werknemer vandaan komt. De Detacheringsrichtlijn moest op dit vlak meer rechtszekerheid scheppen. Tot op het ogenblik waarop deze richtlijn tot stand kwam, was er nog geen gemeenschappelijk wetgevend kader op Europees niveau dat vastlegde welke arbeidsrechtelijke regels door het gastland toegepast konden worden op de tijdelijk op zijn grondgebied tewerkgestelde werknemers. Er was enkel het EVO, maar dat was op het vlak van de zgn. bepalingen van bijzonder dwingend recht weinig concreet. Enkel op sociale zekerheidsrechtelijk vlak was Europa tot dan toe regelgevend tussengekomen met de coördinatieverordening nr. 1408/71 en haar uitvoeringsverordening nr. 574/72. De Detacheringsrichtlijn doet geenszins afbreuk aan de door deze verordeningen vastgelegde principes en beperkt zich tot het arbeidsrechtelijk kader. Zij harmoniseert de onderscheiden arbeidswetgevingen van de lidstaten evenwel niet (H. VERSCHUEREN, "Sociale concurrentie op de Europese interne markt" in M. RIGAUX en A. LATINNE (eds.), Actuele problemen van het arbeidsrecht 9, Antwerpen- Cambridge, Intersentia, 2014, 358.). Ze coördineert enkel in die zin dat ze een harde kern van bepalingen wil vastleggen die elke lidstaat niet alleen kán, maar ook móet doen naleven door de in een andere lidstaat gevestigde werkgevers die op hun grondgebied tijdelijk diensten komen verrichten met behulp van door hen in dienst genomen werknemers (T. Van De Calseyde, Aanduiding toepasselijke wetgeving bij internationale tewerkstelling: Tussen vrij verkeer en sociale concurrentie, 2017, Kluwer Mechelen, blz. 32).

- e. Samenvattend kan worden vastgesteld dat Rome-1 het basisinstrument is op grond waarvan bezien moet worden welk arbeidsrecht toepasselijk is. Indien de Detacheringsrichtlijn ook toepasselijk is op de casus, voorziet de Detacheringsrichtlijn in een waarborg van de harde kern in het tijdelijke werkland, voor zover dit gunstiger is (art. 3 lid 1 jo art. 3 lid 7 Detacheringsrichtlijn).

De harde kern wordt dus op een voorwaardelijke, op het begunstigingsbeginsel gebaseerde, wijze toegepast. De bepalingen die niet door de harde kern worden geregeld, blijven onaangetast toepasselijk ex artikel 8 Rome-1 (F. Van Overbeeke, 2018, nr. 1052, blz. 462-463).

- f. De Handhavingsrichtlijn stelt extra vereisten inzake de 'onderneming' (opmerking van dit hof : in de Europese teksten is meestal sprake van 'onderneming' i.p.v. 'vennootschap'). De richtlijn maakt ondubbelzinnig duidelijk dat postbusbedrijven niet kwalificeren onder een 'onderneming' in de zin van de Detacheringsrichtlijn, waardoor dat arbeidsmodel uit het toepassingsgebied van de Detacheringsrichtlijn valt. Meer specifiek is hier de door de Handhavingsrichtlijn ingevoerde indicatiëlijst uit artikel 4 Handhavingsrichtlijn van belang. In artikel 4 lid 2 en 3 Handhavingsrichtlijn wordt een indicatiëlijst gegeven die direct invloed heeft op de interpretatie van het begrip 'gedetacheerde werknemer' uit de Detacheringsrichtlijn (art. 1 en 2 Detacheringsrichtlijn).

Het begrip 'gedetacheerde werknemer' valt volgens de logica van de

Handhavingsrichtlijn uiteen in twee aspecten: enerzijds dient de onderneming daadwerkelijk substantiële activiteiten te verrichten in het vestigingsland (art. 4 lid 2 Handhavingsrichtlijn), anderzijds dienen de werkzaamheden werkelijk 'tijdelijk' te zijn (art. 4 lid 3 Handhavingsrichtlijn). In artikel 4 lid 1 Handhavingsrichtlijn wordt bepaald dat de elementen zoals opgesomd in de verdere leden 2 en 3 zijn bedoeld als hulp voor de bevoegde instanties bij het verrichten van controles en in het geval zij redenen hebben te vermoeden dat een werknemer niet in aanmerking komt voor de status van een gedetacheerde werknemer ex de Detacheringsrichtlijn. Hierbij wordt nog verduidelijkt dat de elementen aanwijzingen zijn voor de algemene beoordeling die moet worden verricht en dus niet los van elkaar kunnen worden gezien. In artikel 4 lid 4 Handhavingsrichtlijn wordt vervolgens het indicatieve en niet-limitatieve karakter van de indicatielijst onderstreept. Hierin wordt immers bepaald dat het niet naleven van één of meerdere feitelijke elementen uit de lijst niet automatisch betekent dat er geen sprake is van detachering. De beoordeling van de elementen dient te worden aangepast aan elk specifiek geval, rekening houdend met de specificiteit van de situatie. In nummer 5 uit de considerans Handhavingsrichtlijn wordt vervolgens wederom opgemerkt dat de lijst indicatief en niet-limitatief is en dat het in het bijzonder niet verplicht moet zijn om bij elke detachering aan elk element te voldoen. Wel benadrukt nummer 6 uit de considerans nog dat ondanks dat rekening gehouden moet worden met de concrete omstandigheden van het geval, situaties met dezelfde feitelijke elementen niet mogen leiden tot een verschillende juridische beoordeling (F. Van Overbeeke, 2018, nr. 1081-1084, blz. 474-475).

- g. Concreet ten aanzien van het begrip 'onderneming' wordt in artikel 4 lid 2 Handhavingsrichtlijn vereist dat de onderneming daadwerkelijk substantiële activiteiten verricht in het herkomstland en luidt als volgt:
- 'Om vast te stellen of een onderneming daadwerkelijk substantiële activiteiten verricht, andere dan uitsluitend intern beheer en/of administratieve activiteiten, voeren de bevoegde instanties een algemene beoordeling uit van alle feitelijke elementen die, gedurende een langere periode, kenmerkend zijn voor de activiteiten die een onderneming verricht in de lidstaat waar zij is gevestigd en, zo nodig, in de lidstaat van ontvangst.
- Deze elementen kunnen met name omvatten:
- a) de plaats waar de onderneming haar statutaire zetel heeft en haar administratie wordt verricht, waar zij kantoren heeft, belasting en sociale zekerheidspremies betaalt, en waar zij, indien van toepassing, overeenkomstig het nationaal recht een vergunning voor de uitoefening van een beroep heeft of is ingeschreven bij kamers van koophandel of beroepsorganisaties;
 - b) de plaats waar gedetacheerde werknemers worden aangeworven en van waaruit ze worden gedetacheerd;
 - c) het recht dat van toepassing is op de overeenkomsten van de onderneming met haar werknemers, enerzijds, en haar klanten, anderzijds;
 - d) de plaats waar de onderneming haar belangrijkste ondernemingsactiviteiten ontplooit en waar zij administratief personeel heeft;
 - e) het aantal overeenkomsten en/of de grootte van de omzet in de lidstaat van vestiging, rekening houdend met onder andere de specifieke situatie van nieuwe ondernemingen en kmo's.'
- In de volksmond gezegd ziet deze bepaling er dus (o.a.) op toe dat geen sprake is van een postbusbedrijf (F. Van Overbeeke, 2018, nr. 1085, blz. 476; navolgbaar).
- h. Artikel 1 lid 3 Detacheringsrichtlijn onderscheidt drie typen van detachering en luidt als volgt:

'Deze richtlijn is van toepassing voor zover de in lid 1 bedoelde ondernemingen een van de volgende transnationale maatregelen nemen:

- a) een werknemer voor hun rekening en onder hun leiding op het grondgebied van een lidstaat ter beschikking stellen, in het kader van een overeenkomst tussen de onderneming van herkomst en de ontvanger van de dienst die in deze lidstaat werkzaam is, voor zover er gedurende de periode van terbeschikkingstelling een dienstverband tussen de onderneming van herkomst en de werknemer bestaat, of
- b) een werknemer op het grondgebied van een lidstaat ter beschikking stellen van een vestiging of een tot hetzelfde concern behorende onderneming, voor zover er gedurende de periode van terbeschikkingstelling een dienstverband tussen de onderneming van herkomst en de werknemer bestaat, of
- c) als uitzendbedrijf of als onderneming van herkomst, een werknemer ter beschikking stellen van een ontvangende onderneming die op het grondgebied van een lidstaat gevestigd is of er werkzaamheden uitvoert, voor zover er gedurende de periode van terbeschikkingstelling een dienstverband tussen het uitzendbureau of de onderneming van herkomst en de werknemer bestaat'.
- i. Artikel 2 lid 1 voorziet in een definitie van een 'ter beschikking gestelde werknemer': *'iedere werknemer die gedurende een bepaalde periode werkt op het grondgebied van een lidstaat die niet de staat is waar die werknemer gewoonlijk werkt'.*
Hieruit volgen ten opzichte van artikel 1 Detacheringsrichtlijn twee aanvullende criteria: 1. 'een bepaalde periode' en 2. een ander gewoonlijk werkland.
- j. Artikel 4 lid 3 Handhavingsrichtlijn ziet op de beoordeling van de vraag in hoeverre sprake is van tijdelijkheid en luidt als volgt:
'Om te beoordelen of een gedetacheerde werknemer tijdelijk zijn of haar werkzaamheden verricht in een andere lidstaat dan die waar hij of zij gewoonlijk werkt, moeten alle feitelijke elementen die voor dat werk kenmerkend zijn, alsmede de situatie van de werknemer worden onderzocht. Deze elementen kunnen met name omvatten:
 - a) het werk wordt voor een bepaalde periode verricht in een andere lidstaat;
 - b) de datum waarop de detachering begint;
 - c) de detachering vindt plaats in een andere lidstaat dan die waar of van waaruit de gedetacheerde werknemer gewoonlijk zijn of haar arbeid verricht in de zin van Verordening (EG) nr. 593/2008 (Rome-/) en/of het Verdrag van Rome;
 - d) de gedetacheerde werknemer keert na de beëindiging van de werkzaamheden of de dienstverrichting waarvoor hij of zij was gedetacheerd, terug naar de lidstaat van waar hij of zij is gedetacheerd, of waar hij of zij wordt geacht weer te gaan werken;
 - e) de aard van de activiteiten;
 - f) de werkgever die de werknemer detacheert, zorgt voor het vervoer, de kost en inwoning of accommodatie of dat deze door hem wordt terugbetaald en waar dit het geval is, op welke wijze hierin is voorzien of op welke manier dit wordt terugbetaald;
 - g) alle eerdere tijdvakken waarin dezelfde of een andere (gedetacheerde) werknemer de betrokken werkzaamheden heeft verricht.'
- k. Uit de definitie van artikel 2 lid 1 Detacheringsrichtlijn volgt dat het van belang is dat er een lidstaat is aan te wijzen waar de werknemer gewoonlijk werkt. Voor de invulling van het begrip ontbreekt in de Detacheringsrichtlijn verder elk spoor.
De Handhavingsrichtlijn legt expliciet een link met Rome-1 zodat hierbij voor de interpretatie van het begrip 'gewoonlijk werkland' aansluiting kan worden gezocht. De ruime interpretatie inzake van het Hof van Justitie EU in de zaak Koelzsch heeft hierdoor relevantie voor het begrip in de Detacheringsrichtlijn. Concreet leidt één en ander ertoe dat indien ex artikel 8 lid 2 Rome-1 een gewoonlijk werkland elders vaststaat, dit een factor kan zijn die bijdraagt aan een positieve beoordeling van de toepasselijkheid van de Detacheringsrichtlijn (bij de invulling van artikel 2 lid 1 Detacheringsrichtlijn). Het ontbreken van een gewoonlijk werkland ex artikel 8 lid 2 Rome-1 is vervolgens een factor

voor een negatieve beoordeling. In Rome-1 wordt een zekere band vereist met het herkomstland, of preciezer: het land waar gewoonlijk wordt gewerkt. Hier dient minstens sprake te zijn van enige terugkeerintentie. Het feit dat er een band moet bestaan met het herkomstland kan in misbruiksituaties aan de toepasselijkheid van de Detacheringsrichtlijn in de weg staan en eventueel een integrale toepassing van het arbeidsrecht van het ontvangstland bieden (zie en vgl. F. Van Overbeeke, 2018, nrs. 1105-1107, blz. 486; navolgbaar).

- i. Uit artikel 5 (van de Belgische) Omzettingwet blijkt het (nationaal geldend) extensieve karakter van de omzetting van de Detacheringsrichtlijn. Dit artikel luidt immers als volgt: *'De werkgever die in België een ter beschikking gestelde werknemer tewerkstelt, is ertoe gehouden, voor de arbeidsprestaties die er worden verricht, de arbeids-, loon- en tewerkstellingsvoorwaarden na te leven die bepaald worden door wettelijke, bestuursrechtelijke en conventionele bepalingen die strafrechtelijk beteugeld worden'* De Belgische wetgever wijst hierbij expliciet op artikel 3 lid 10 Detacheringsrichtlijn en de mogelijkheid tot het opleggen van bepalingen van openbare orde.

Ten aanzien van het criterium van de strafrechtelijke beteugeling wordt opgemerkt dat dit (benadrukking door dit hof) **'een algemeen en objectief criterium' is waarvan 'moeilijk [kan] worden betwist dat bepalingen die strafrechtelijk gesanctioneerd worden bepalingen van openbare orde zijn'** (Memorie van Toelichting, p. 11 en ook p. 18 - In de Memorie van Toelichting, p. 19 wordt een niet limitatief rijtje van wetten opgesomd die beoogd worden: 'de Arbeidswet van 16 maart 1971, de wet van 4 januari 1974 betreffende de feestdagen, de wetten betreffende de jaarlijkse vakantie van de werknemers gecoördineerd op 28 juni 1971, **de wet van 24 juli 1987 betreffende de tijdelijke arbeid, de uitzendarbeid en het ter beschikking stellen van werknemers ten behoeve van gebruikers**, de wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk, de wet van 8 april 1965 tot instelling van de arbeidsreglementen, het koninklijk besluit nr. 5 van 23 oktober 1978 betreffende het bijhouden van sociale documenten **en de wet van 12 april 1965 betreffende de bescherming van het loon der werknemers evenals hun uitvoeringsbesluiten**, beoogd.

Anderzijds worden **tevens de collectieve arbeidsovereenkomsten die algemeen verbindend zijn verklaard bij koninklijk besluit**, genomen krachtens de wet van 5 december 1968 betreffende de collectieve arbeidsovereenkomsten en de paritaire comités, en die bijgevolg strafrechtelijk gesanctioneerd worden'. De ontslagregeling uit de Arbeidsovereenkomstenwet van 3 juli 1978 wordt overigens niet strafrechtelijk gesanctioneerd en valt als zodanig buiten het toepassingsgebied van artikel 5 Omzettingwet) (zie en vgl. F. Van Overbeeke, 2018, nr. 1160-1161, blz. 508).

Opmerking van dit hof: de benadrukking door dit hof aangegeven toont aan dat, naast de collectief verbindend verklaarde cao's (zie verder in dit arrest), eveneens twee wetten in deze zaak van belang zijn (wet van 24 juli 1987 en wet van 12 april 1965 - zie eveneens hierna: verweer van de beklagden).

- m. De toepasbaarheid van de geldende Detacheringsrichtlijn binnen het internationale wegtransport heeft herhaaldelijk tot discussie geleid.

Deze toepasselijkheid is evenwel thans, naar de opvatting van dit hof, boven elke redelijke twijfel verheven. Op 01.12.2020 deed het Hof van Justitie van de Europese Unie in de zaak 'Federatie Nederlandse Vakbeweging tegen Van den Bosch Transporten BV e.a.', met referte C-815/18 in dit kader immers een belangwekkende en richtinggevende uitspraak. In deze zaak werden (o.a.) volgende prejudiciële (voor de huidige beoordeling relevante) vragen gesteld:

1) *Moet [richtlijn 96/71] aldus worden uitgelegd dat deze mede van toepassing is op een werknemer die als chauffeur werkzaam is in het internationaal wegvervoer, en zijn arbeid dus in meer dan één lidstaat verricht?*

- 2) a) *Indien het antwoord op vraag 1 bevestigend luidt, aan de hand van welke*

maatstaf of welke gezichtspunten moet worden bepaald of een werknemer die als chauffeur werkzaam is in het internationaal wegvervoer, „op het grondgebied van een lidstaat' ter beschikking wordt gesteld als bedoeld in artikel 1 leden 1 en 3 [van richtlijn 96/71}, en of die werknemer „gedurende een bepaalde periode werkt op het grondgebied van een lidstaat die niet de staat is waar die werknemer gewoonlijk werkt' als bedoeld in artikel 2 lid 1 [van richtlijn 96/71]?"

Het Hof van Justitie EU bevestigt in het arrest dd. 01.12.2020 dat de Detacheringsrichtlijn van toepassing is op transnationaal wegvervoer. Volgende overwegingen uit het arrest worden alhier weerhouden (onderlijningen en benadrukking door dit hof aangebracht):
35: "De toepasselijkheid van richtlijn 96/71 op de wegvervoersector wordt uitdrukkelijk bevestigd door andere handelingen van het Unierecht, zoals richtlijn 2014/67 waarin, naast administratieve eisen en controlemaatregelen die noodzakelijk zijn om te zorgen voor een doeltreffend toezicht op de naleving van de bij met name bij richtlijn 96/71 opgelegde verplichtingen, in artikel 9, lid 1, onder b), maatregelen worden vermeld die specifiek betrekking hebben op "mobiele werknemers in de transportsector", alsmede richtlijn 2020/1057 waarin in overweging 7 is gepreciseerd dat de bepalingen van richtlijn 96/71 betreffende de terbeschikkingstelling van werknemers "van toepassing [zijn] op de wegvervoersector".

(...)

38: "Evenwel dient te worden opgemerkt dat richtlijn 96/71, zoals in punt 33 van het onderhavige arrest is benadrukt, een algemene strekking heeft. Bovendien blijkt uit overweging 1 ervan dat die richtlijn de afschaffing tussen de lidstaten van hinderpalen voor het vrije verkeer van personen en diensten beoogt en is in overweging 5 ervan opgenomen dat de noodzaak om transnationale dienstverrichtingen te bevorderen een kader vereist van eerlijke mededinging alsook van maatregelen die de eerbiediging van de rechten van werknemers garanderen".

39: "Anders dan bijvoorbeeld verordening nr. 1072/2009 die met het oog op de toepassing van het beginsel van de "communautaire vergunning" dat is neergelegd in de artikelen 3 en 4 ervan, een geheel bevat van gemeenschappelijke regels voor internationaal vervoer vanuit of naar het grondgebied van een lidstaat of over het grondgebied van één of meer lidstaten" en "voorwaarden waaronder vervoerondernemers worden toegelaten tot nationaal vervoer in een lidstaat waarin zij niet woonachtig zijn" in de zin van artikel 91, lid 1, onder a) en b), VWEU [zie in die zin advies 2/15 (Vrijhandelsovereenkomst met Singapore) van 16 mei 2017, EU:C:2017:376, punt 208}, heeft richtlijn 96/71 dus niet tot doel een gemeenschappelijk vervoersbeleid in de zin van artikel 91 VWEU tot stand te brengen. Richtlijn 96/71 bevat evenmin "maatregelen die de veiligheid van het vervoer kunnen verbeteren" of «dienstige bepalingen" op het gebied van vervoer in de zin van artikel 91, lid 1, onder c) en d), VWEU".

40: "Uit het voorgaande volgt dat het feit dat richtlijn 96/71 is gebaseerd op bepalingen van het EG-Verdrag die betrekking hebben op het vrij verrichten van diensten zonder dat de rechtsgrondslag van die richtlijn ook bepalingen inzake vervoer bevat. er niet toe kan leiden dat transnationale dienstverrichtingen in de sector van het wegvervoer, met name de sector die zich bezighoudt met het vervoer van goederen over de weg, van de werkingsfeer van die richtlijn worden uitgesloten".

In dit arrest geeft het Hof van Justitie EU ook handvatten over de vraag wanneer sprake is van terbeschikkingstelling op het grondgebied van een lidstaat. Het Hof van Justitie EU wijst er immers op dat het werk dat de werknemer verricht een voldoende nauwe band moet vertonen met dat grondgebied.

Wanneer daarvan sprake is, wordt bepaald op basis van alle omstandigheden van het geval, waarbij specifiek worden benoemd:

- de kenmerken van de dienstverrichting waarvoor de werknemer in kwestie wordt ingezet;
- de aard van de werkzaamheden die de betrokken werknemer op dat grondgebied verricht;
- voor mobiele werknemers (zoals chauffeurs) zijn ook van belang:
 - de mate waarin de werkzaamheden van die werknemer verband houden met het grondgebied van elke lidstaat waar hij werkzaam is; en
 - het aandeel van die werkzaamheden op het grondgebied van elke lidstaat in de vervoersdienst als geheel.

Met betrekking tot het aandeel van de werkzaamheden in de dienstverrichting als geheel zijn relevant:

- het laden of lossen van goederen en
- het onderscheiden of schoonmaken van voertuigen. Tenzij die werkzaamheden niet worden verricht door de chauffeurs, maar door derden.

Een werknemer die, op het grondgebied van de lidstaat waarheen hij is gezonden, zeer beperkte diensten verricht, kan volgens het Hof niet worden beschouwd als 'ter beschikking gesteld'. Denk daarbij aan een chauffeur die:

- in het kader van goederenvervoer over de weg slechts op doorreis is op het grondgebied van een lidstaat; of
- enkel grensoverschrijdend vervoer verricht vanuit de lidstaat van vestiging van de vervoersonderneming naar het grondgebied van een andere lidstaat of omgekeerd.

Het Hof van Justitie EU merkt verder op dat, het feit dat :

- een chauffeur werkzaam is in het internationaal vervoer en
- door een in een lidstaat gevestigde onderneming ter beschikking is gesteld van een in een andere lidstaat gevestigde onderneming en
- de instructies voor zijn opdrachten ontvangt op het hoofdkantoor van die tweede onderneming en die opdrachten daar begint of beëindigt, op zich ontoereikend is om te stellen dat die chauffeur op het grondgebied van die andere lidstaat ter beschikking is gesteld, indien het werk dat die chauffeur verricht op basis van andere factoren geen voldoende nauwe band vertoont met dat grondgebied.

Dit hof (en deze kamer) citeert hierna volgende relevante overwegingen uit het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie:

43: "Zoals in punt 31 van dit arrest in herinnering is gebracht, volgt uit artikel 1, leden 1 en 3, van richtlijn 96/71, gelezen in het licht van overweging 4 ervan, dat deze richtlijn van toepassing is op in een lidstaat gevestigde ondernemingen die in het kader van transnationale dienstverrichtingen die geschieden hetzij in de vorm van het voor rekening en onder leiding van een onderneming uitvoeren van werkzaamheden, in het kader van een tussen die onderneming en de ontvanger van de dienst gesloten overeenkomst, hetzij in de vorm van het ter beschikking stellen van werknemers voor de uitvoering van een overheids- of particuliere opdracht door een onderneming, werknemers ter beschikking stellen op het grondgebied van een lidstaat".

44: "Volgens artikel 2, lid 1, van die richtlijn "wordt onder 'ter beschikking gestelde werknemer' verstaan, iedere werknemer die gedurende een bepaalde periode werkt op het grondgebied van een lidstaat die niet de staat is waar die werknemer gewoonlijk werkt".

45: "Een werknemer kan gelet op richtlijn 96/71 enkel worden beschouwd als gedetacheerd op het grondgebied van een lidstaat indien het werk dat hij verricht een voldoende nauwe band vertoont met dat grondgebied (zie in die zin arrest van 19 december 2019, Dobersberger, C 16/18, EU:C:2019:1110, punt 31), wat onderstelt dat een algehele beoordeling wordt verricht van alle factoren die kenmerkend zijn voor de werkzaamheden van de betrokken werknemer".

46: "In dit verband zij opgemerkt dat het bestaan van een dergelijke band met het betreffende grondgebied onder meer kan blijken uit de kenmerken van de dienstverrichting waarvoor de werknemer in kwestie wordt ingezet. Ook de aard van de werkzaamheden die de betreffende

werknemer op het grondgebied van de betrokken lidstaat verricht, is een relevante factor bij de beoordeling of er sprake is van een dergelijke band".

47: "Wat betreft mobiele werknemers zoals chauffeurs die werkzaam zijn in het internationaal vervoer, is bij die beoordeling eveneens van belang in welke mate de werkzaamheden die door een dergelijke werknemer in het kader van de vervoersdienst waarvoor hij wordt ingezet worden verricht, verband houden met het grondgebied van elke betrokken lidstaat".

48: "Hetzelfde geldt voor het aandeel van die werkzaamheden in de betreffende dienstverrichting als geheel. Daarbij zijn het laden of lossen van goederen, het onderhouden of het schoonmaken van wegvoertuigen relevant, mits zij daadwerkelijk worden verricht door de betrokken chauffeur en niet door derden".

49: "Daarentegen kan een werknemer die op het grondgebied van de lidstaat waarheen hij is gezonden zeer beperkte diensten verricht niet worden beschouwd als "ter beschikking gesteld" in de zin van richtlijn 96/71 (zie in die zin arrest van 19 december 2019, *Dobersberger*, C 16/18, EU:C:2019:1110, punt 31). Dit is het geval voor een chauffeur die in het kader van goederenvervoer over de weg slechts op doorreis is op het grondgebied van een lidstaat. Hetzelfde geldt voor een chauffeur die enkel grensoverschrijdend vervoer verricht vanuit de lidstaat van vestiging van de vervoersonderneming naar het grondgebied van een andere lidstaat of omgekeerd".

50: "Bovendien is het feit dat een chauffeur die werkzaam is in het internationaal vervoer en door een in een lidstaat gevestigde onderneming ter beschikking is gesteld van een in een andere lidstaat gevestigde onderneming, de instructies voor zijn opdrachten ontvangt, die opdrachten begint of die opdrachten beëindigt op het hoofdkantoor van die tweede onderneming, op zich ontoereikend om te stellen dat die chauffeur op het grondgebied van die andere lidstaat "ter beschikking ijs/ gesteld", indien het werk dat die chauffeur verricht op basis van andere factoren geen voldoende nauwe band vertoont met dat grondgebied". 51: "Gelet op af het voorgaande dient op de tweede vraag, onder a), te worden uitgelegd dat een werknemer die als chauffeur werkzaam is in de sector van het internationaal wegvervoer, in het kader van een charterovereenkomst tussen de in een lidstaat gevestigde onderneming waarbij hij in dienst is en een onderneming die zich bevindt in een lidstaat die niet de staat is waar de betrokkene gewoonlijk werkt, een werknemer is die ter beschikking is gesteld op het grondgebied van een lidstaat in de zin van die bepalingen indien het werk dat hij gedurende de aan de orde zijnde bepaalde periode verricht een voldoende nauwe band vertoont met dat grondgebied. Of er sprake is van een dergelijke band wordt bepaald in het kader van een algehele beoordeling van factoren zoals de aard van de werkzaamheden die de betrokken werknemer op dat grondgebied verricht, de mate waarin de werkzaamheden van die werknemer verband houden met het grondgebied van elke lidstaat waar hij werkzaam is en het aandeel van die werkzaamheden op het grondgebied van elke lidstaat in de vervoersdienst als geheel".

52: "Het feit dat een chauffeur die werkzaam is in het internationaal vervoer en door een in een lidstaat gevestigde onderneming ter beschikking is gesteld van een in een andere lidstaat gevestigde onderneming, de instructies voor zijn opdrachten ontvangt, die opdrachten begint of die opdrachten beëindigt op het hoofdkantoor van die tweede onderneming, is op zich ontoereikend om te stellen dat die chauffeur op het grondgebied van die andere lidstaat ter beschikking is gesteld in de zin van richtlijn 96/71, indien het werk dat die chauffeur verricht op basis van andere factoren geen voldoende nauwe band vertoont met dat grondgebied".

n. Deze uitspraak van het Hof van Justitie EU, gecombineerd met de uitleg die ditzelfde Hof in de zaak *Koelzsch* over het EVO reeds had uiteengezet (en waarin het Hof van Justitie EU reeds had geoordeeld dat met het land van "waar" de werknemer ter uitvoering van de overeenkomst gewoonlijk zijn arbeid verricht ook bedoeld wordt het land "van waaruit" de arbeid verricht wordt), alsmede de codificatie van deze rechtspraak in de Rome-1- verordening (waarbij de commissie in het wetgevingsproces opmerkte dat de "van waaruit" regel beter toepasbaar zou zijn op transport), leiden dit hof tot de conclusie dat, nu in deze Europese regelingen de "waar"-regel uitgelegd wordt als een "van-waaruit"-regel, ook het bepaalde in de Detacheringsrichtlijn

steeds mede in het licht van dit alles gelezen dient te worden.

o. De standplaatscriteria in de Europese instrumenten hebben met elkaar gemeen dat zij allen een nauwe band voorstaan, waarbij o.a. ter waarborging hiervan een kwalitatieve doch hoog feitelijke toets geldt (en steeds moet gelden; navolgbaar in de huidige zaak). De toets focust zich op het vaststellen van een centrum van de werkzaamheden, waarbij de feitelijk verrichte vervoerswerkzaamheden inderdaad slechts als één van de vele gezichtspunten kunnen worden aangemerkt. Dit is naar de opvatting van dit hof in overeenstemming met de aard van de werkzaamheden in de transportsector. Een dergelijke standplaats komt het meest in de buurt van een vaste werkplaats zoals dat in de bouwsector voorkomt (en waar de bepalingen van de omzetwet en detacheringsrichtlijn eveneens moeten worden toegepast, waarbij terloops door dit hof wordt opgemerkt dat de richtlijn oorspronkelijk wellicht werd geschreven voor de bouwsector en de daarbij behorende aard van de werkzaamheden). Dergelijke conclusie strookt volgens dit hof volkomen met de geest van de detacheringsrichtlijn (zie en vgl. voor dit alles F. Van Overbeeke, 2018, nr. 1236, blz. 538; navolgbaar).

De contextuele interpretatie tussen de Detacheringsrichtlijn en Rome-1, zoals dit voortvloeit uit de Handhavingsrichtlijn, leidt dit hof aldus tot de conclusie dat, bij de interpretatie van het gewoonlijk werkland in de Detacheringsrichtlijn, inspiratie mag en kan worden opgedaan bij de invulling van het gewoonlijk werkland in Rome-1. Dit wordt o.a. voorgeschreven met het oog op misbruiksituaties waarbij van een band met het gewoonlijk werkland geen sprake is, hetgeen bij gebrek aan toepasselijkheid van de Detacheringsrichtlijn een integrale toepasselijkheid van het ontvangstland zou moeten stipuleren. Dergelijke contextuele interpretatie tussen de Detacheringsrichtlijn en Rome-1 is voor het wegtransport belangrijk. Ten aanzien van wegtransportsituaties onder Rome-1 geldt namelijk expliciet de 'van waaruit'-regel, hetgeen eveneens door het Hof van Justitie EU in de zaak Koelzsch uitvoerig is besproken en toegepast (zie en vgl. voor dit alles F. Van Overbeeke, 2018, nr. 1266-1268, blz. 550; navolgbaar).

p. Wat de verhouding tussen de Verordening Rome-1 en de Detacheringsrichtlijn betreft, kan eveneens verwezen worden naar considerans nr. 34 van de Verordening, alwaar duidelijk gesteld wordt dat het op de arbeidsovereenkomst toepasselijk recht geen afbreuk doet aan de toepassing van de politiewetten van de lidstaat van ontvangst overeenkomstig de Detacheringsrichtlijn. De Detacheringsrichtlijn primeert dus (M. MORSA, "La Directive 2014/67/UE du Parlement Européen et du Conseil du 15 mai 2014 relative à l'exécution de la Directive 96/71/CE concernant le détachement de travailleurs effectué dans le cadre d'une prestation de services: vers une plus grande effectivité des droits sociaux fondamentaux des travailleurs détachés?" in D. MARTIN, M. MORSA en Ph. GOSSIERES (eds.), *Droit du Travail Européen*, Brussel, Larcier, 2015, 393, nr. 47; de principiële voorrang van de Detacheringsrichtlijn gold ook reeds ten opzichte van het EVO, dat in zijn artikel 20 een voorrang van het Gemeenschapsrecht bepaalde) (T. Van De Calseyde, *Aanduiding toepasselijke wetgeving bij internationale tewerkstelling: Tussen vrij verkeer en sociale concurrentie*, 2017, Kluwer Mechelen, blz. 31).

q. In de huidige zaak zal inzonderheid eveneens moeten worden bepaald of nagegaan of er sprake kan zijn van 'tijdelijke' vervoerswerkzaamheden, zoals bedoeld in de detacheringsrichtlijn.

r. Daarnaast dient nu reeds opgemerkt dat er in de huidige zaak - gelet op de weerhouden telastleggingen - sprake is van dwingende Belgische wetbepalingen in de zin van de Europese instrumenten zoals hoger aangehaald. Deze strafrechtelijk gesanctioneerde Belgische wetbepalingen zijn hoe dan ook steeds van toepassing op alle in en vanuit België tewerkgestelde werknemers, zeker wanneer zij hun opdrachten ontvangen via een 'vestiging' of 'vaste inrichting' (filiaal, bijkantoor), operationeel vanuit Wingene (zie voor dit alles meer onderbouwd: hierna in dit arrest), waarbij dan ook nog 'gezag' werd uitgeoefend door de verantwoordelijke leidinggevenden binnen de structuren van de thans gedagvaarde beklagden. Dit besluit geldt in deze zaak wat betreft de betichting niet-betaling loon (telastlegging E.: telastlegging dit zich situeert binnen het arbeidsrecht) omdat er volgens het openbaar ministerie sprake is van een fraudesysteem om te ontsnappen aan de betaling van de in België geldende

minimumlonen, vervat in de in België algemeen verbindend verklaarde collectieve arbeidsovereenkomsten en waarbij inzonderheid inbreuken op de betaling van deze lonen in het sociaal strafwetboek strafbaar is gesteld.

s. Het begrip 'tijdelijk' dient naar de opvatting van dit hof bovendien in alle redelijkheid en al evenzeer 'in feite' te worden beoordeeld.

In het verlengde van deze vaststelling merkt dit hof op dat het Hof van Justitie EU op 14.10.2020 in de zaak met referte C/681/18 oordeelde, weliswaar in het kader van de toepassing van RL 2008/14, als volgt:

"R.o. 69: Indien de achtereenvolgende opdrachten van een uitzendkracht bij dezelfde inlenende onderneming tot gevolg hebben dat de duur van de activiteit bij die onderneming langer is dan wat redelijkerwijs als "tijdelijk" kan worden aangemerkt, zou dat een aanwijzing kunnen zijn voor misbruik van achtereenvolgende opdrachten in de zin van artikel 5, lid 5, eerste volzin, van richtlijn 2008/104" en

"R.o. 70: Evenzo omzeilen achtereenvolgende opdrachten die aan een uitzendkracht bij dezelfde inlenende onderneming worden toevertrouwd, zoals de advocaat-generaal in punt 57 van haar conclusie heeft opgemerkt, de kern van de bepalingen van richtlijn 2008/104 en vormen zij misbruik van deze vorm van arbeidsverhouding, aangezien zij het door deze richtlijn bereikte evenwicht tussen flexibiliteit voor werkgevers en zekerheid voor werknemers aantasten door deze zekerheid te ondermijnen".

t. Zoals eerder reeds in dit arrest aangegeven en hierna verder zal worden gemotiveerd komt dit hof in de huidige zaak tot de overtuiging van het bestaan van een frauduleus handelingencomplex, omdat er sprake is van voortdurende en herhaalde, achtereenvolgende werkzaamheden bij telkenmale dezelfde Belgische vennootschappen, opererend binnen de economische groep of 'onderneming' C.K.-G.K.. Daardoor is er in casu geenszins sprake van 'tijdelijke' opdrachten of diensten, wat leidt tot de vaststelling van een misbruik of frauduleus aspect van de bestaande beschermende bepalingen binnen de arbeidsverhouding (bestaande tussen de 'aanwervende 'werkgever' en de tewerkgestelde werknemer), temeer daar ook het 'normale werkgeversgezag' binnen dergelijk frauduleus kader telkenmale in feitelijk opzicht geschiedde in en vanuit België (Wingene) door C.K., dit in zijn verschillende hoedanigheden binnen de organieke structuren van de vennootschappen die binnen de groep of onderneming bedrijfsactiviteiten uitoefenden.

111.E.2.2.I.2. Sociaal zekerheidsrecht

69. Wat België betreft wordt vooreerst verwezen naar artikel 3 van de RSZ-Wet van 27 juni 1969 en artikel 2, § 4 van de Algemene Beginselenwet van 29 juni 1981, die bepalen dat de Belgische sociale zekerheid voor werknemers van toepassing is op de werknemers die in België in dienst zijn van een in België gevestigde werkgever of die verbonden zijn aan een in België gevestigde exploitatiezetel.

70. Het bepaalde in deze artikelen doet evenwel geen afbreuk aan wat bepaald is in internationale overeenkomsten of verordeningen, inzonderheid de Europese coördinatieverordeningen.

Deze verordeningen gaan desgevallend voor op het bepaalde in artikel 3 van de RSZ-Wet en artikel 2, § 4 van de Algemene Beginselenwet. De wetgeving inzake sociale zekerheid komt immers binnen de Europese Unie tot stand op het niveau van de lidstaten.

De Unie heeft tot nu toe niet de ambitie gehad om één Europees stelsel van sociale zekerheid voor migrerende werknemers te creëren. Ze harmoniseert de verschillende nationale wetgevingen ook niet. Ze coördineert ze enkel. Deze coördinatie moet gezien worden in het licht van de bekommernis om het vrij verkeer binnen de Unie te bespoedigen. Coördinatie is dan ook het hoofddoel van de thans (sinds 01.05.2010) geldende Europese verordening nr. 883/2004 van 29 april 2004 betreffende de

coördinatie van de socialezekerheidsstelsels. Dat was ook bij diens voorganger, de Europese verordening nr. 1408/71 van 14 juni 1971, het geval. De bedoeling is om wetsconflicten op te lossen die een belemmering zouden kunnen zijn voor werknemers om in een andere lidstaat van de Unie te gaan werken, alsook voor werkgevers om werknemers uit andere lidstaten aan te werven of om hun diensten in andere lidstaten te gaan aanbieden.

De focus bij de actuele beoordeling ligt dan ook in beginsel bij de Europese verordeningen en de toepassingsverordeningen (thans Verordening nr. 987/2009 - vroeger golden de bepalingen van de verordening nr. 1408/71 en haar toepassingsverordening nr. 574/72).

Artikel 13 van verordening 1408/71/EG stelde voorheen dat onder voorbehoud van de artikelen 14 tot en met 17, op degene die op het grondgebied van een lidstaat werkzaamheden uitoefent, de wetgeving van die lidstaat van toepassing is, zelfs indien hij op het grondgebied van een andere lidstaat woont of indien de zetel van de onderneming of het domicilie van de werkgever waarbij hij werkzaam is, zich bevindt op het grondgebied van een andere lidstaat.

Artikel 14, 2, a), van verordening 1408/71/EG bepaalde als bijzondere regel, afwijkend van artikel 13 van de verordening, dat op diegene die werkzaamheden in loondienst verricht op het grondgebied van twee of meer lidstaten en behoort tot het rijdend personeel van een onderneming welke voor rekening van anderen of voor eigen rekening internationaal vervoer van personen of goederen over de weg verricht op het grondgebied van een lidstaat haar zetel heeft, de wetgeving van deze laatste lidstaat van toepassing is, tenzij deze werknemer werkzaam is bij een filiaal of een vaste vertegenwoordiging welke de onderneming heeft op het grondgebied van een andere lidstaat dan die op het grondgebied van haar zetel, in welk geval de wetgeving van de lidstaat op het grondgebied waarvan dat filiaal of die vaste vertegenwoordiging zich bevindt, van toepassing is.

71. Artikel 11 van verordening 883/2004/EG herneemt artikel 13 van verordening 1408/71/EG en bepaalt in eerste instantie dat diegenen op wie de verordening van toepassing is, slechts zijn onderworpen aan de wetgeving van één lidstaat. Behoudens de uitzonderingen bepaald in de artikelen 12 tot en met 16 van de verordening 883/2004/EG, geldt voor degene die werkzaamheden al dan niet in loondienst verricht in een lidstaat, de wetgeving van deze lidstaat van toepassing is (artikel 11, 3 van de verordening 883/2004/EG).

Artikel 13 van verordening 883/2004/EG herneemt grotendeels de bepalingen van artikel 14, 2, a van verordening 1408/71/EG en stelt dat op diegene die in twee of meer lidstaten werkzaamheden in loondienst verricht en die geen substantieel deel van zijn werkzaamheden verricht in de lidstaat waar hij woont, de wetgeving van de lidstaat waar de zetel of het domicilie van de onderneming of de werkgever zich bevindt, van toepassing is.

Vrachtwagenbestuurders die internationaal transport verrichten zijn, hoewel zij niet meer uitdrukkelijk worden vernoemd, ook onder de toepassing van verordening 883/2004/EG nog altijd werknemers die werkzaamheden verrichten in twee of meer lidstaten. Zij vallen hierdoor onder de uitzonderingsregeling van artikel 13 van verordening 883/2004/EG, als één van de uitzonderingsregels afwijkend van het basisprincipe zoals vastgelegd in het hierboven al geciteerde artikel 11 van verordening 883/2004/EG dat stelt dat degene die werkzaamheden verricht in een lidstaat, onderworpen is aan de socialezekerheidswetgeving van die lidstaat (vgl. HvJ 13.09.2017, C-570/15, Pb C 13.11.2017, afl. 382; RW 2018-19, afl. 14, 542).

Deze regel, genoegzaam bekend als de toepassing van de 'lex loci laboris', geeft uitvoering aan de in artikel 48 VWEU neergelegde doelstelling, namelijk van het vergemakkelijken van het vrij verkeer van werknemers in de Europese Unie en maakt dat elke werknemer, ongeacht zijn woonplaats, is onderworpen aan de socialezekerheidswetgeving van de lidstaat waar hij tewerkgesteld wordt.

Artikel 14 van verordening 987/2009/AG van 16 september 2009 geeft verdere uitvoering aan artikel 13 van verordening 883/2004/EG in die zin dat artikel 14, 5 van deze verordening verduidelijkt dat: 'onder degene die in twee of meer lidstaten werkzaamheden in loondienst pleegt te verrichten [wordt] verstaan, iemand die gelijktijdig of afwisselend, voor dezelfde onderneming of werkgever of voor verschillende ondernemingen of werkgevers, op het grondgebied van twee of meer lidstaten één of meer afzonderlijke werkzaamheden uitoefent.'. Hierbij, zo benadrukte het Hof van Justitie nog, dient voor de afbakening tussen artikel 13 van verordening 883/2004/EG en de *lex loci laboris* voor ogen te worden gehouden dat voor de vaststelling van de toepasselijke wetgeving op grond van artikel 13 van verordening 883/2004/EG marginale werkzaamheden buiten beschouwing moeten worden gelaten (artikel 14, Ster van verordening 987/2009/EG; HvJ 13 september 2017, C-570/15, Pb C 13 november 2017, afl. 382; RW 2018-19, afl. 14, 542).

De praktische gids over de toepasselijke wetgeving in de Europese Unie (EU), de Europese Economische Ruimte (EER) en Zwitserland omschrijft daarbij marginale werkzaamheden als werkzaamheden die in termen van tijd en economische opbrengst verwaarloosbaar zijn. Dit maakt, nog steeds volgens het Hof van Justitie, dat uit het stelsel van de in verordening 883/2004/EG neergelegde conflictregels volgt dat slechts van de algemene regel van de *lex loci laboris* moet worden afgeweken in bijzondere situaties waarin een ander aanknopingspunt geschikter blijkt te zijn (HvJ 13.09.2017, C-570/15, Pb C 13.11.2017, afl. 382; RW 2018-19, afl. 14,542).

Bij de toepassing van artikel 13 van verordening 883/2004/EG zoals hierboven al vermeld, is het belangrijkste aanknopingspunt voor het bepalen van de toepasselijke wetgeving voor personen die in twee of meer lidstaten werkzaamheden verrichten, het begrip 'substantieel gedeelte' van de werkzaamheden van de werknemer. Wordt een substantieel gedeelte van de werkzaamheden verricht in de woonstaat van de betrokken werknemer, dan wordt deze werknemer onderworpen aan de socialezekerheidswetgeving van zijn woonstaat (artikel 13, 1, a) van verordening 833/2004/EG). Een substantieel gedeelte van de werkzaamheden betekent dat een kwantitatief substantieel deel van alle werkzaamheden in de woonstaat wordt verricht, zonder dat het daarbij om het grootste deel van deze werkzaamheden hoeft te gaan (artikel 14, 8 van verordening 987/2009/EG). Deze verordening bepaalt verder nog indicatieve criteria die bij de beoordeling van het substantieel deel van de werkzaamheden een rol spelen. Het eerste criterium betreft de werkzaamheden in loondienst en is de arbeidstijd en/of de bezoldiging. Het tweede criterium gaat over de werkzaamheden andere dan in loondienst en betreft de omzet, de arbeidstijd, het aantal verleende diensten en/of het inkomen. Daarna geeft artikel 14, 8 van verordening 987/2009/EG nog mee dat in het kader van een algemene beoordeling een aandeel van minder dan 25% van de voormelde criteria als indicatie geldt dat er geen sprake is van een substantieel aandeel van werkzaamheden in de betrokken lidstaat. Volgens de Praktische Gids is het begrip 'substantieel gedeelte' geïntroduceerd om te bepalen met welke lidstaat een persoon de nauwste banden heeft (Praktische Gids 2013, p. 25).

Ingevolge artikel 14, 10 van verordening 987/2009/EG houden de betrokken organen voor de vaststelling van de toepasselijke wetgeving conform voormelde regels, rekening met de verwachte situatie in de volgende twaalf kalender- maanden. Indien de betrokken werknemer geen 'substantieel gedeelte' van de werkzaamheden in zijn woonstaat verricht en deze werknemer voor één ondernemer of werkgever werkt, dan is de werknemer onderworpen aan de socialezekerheidswetgeving van de lidstaat waar de zetel of het domicilie van de onderneming of de werkgever zich bevindt van toepassing (artikel 13, 1, b), i) van verordening 833/2004/EG).

72. Als beginsel geldt dus: het land wiens socialezekerheidswetgeving toepasselijk is, is het land waar het werk gepresteerd wordt. Dit is het zgn. 'werklandbeginsel'. Dit geldt zowel voor de werknemer, als voor de werkgever. In considerans nr. 17 van verordening nr. 883/2004 wordt deze principiële keuze verantwoord als volgt: "Om gelijke behandeling van alle personen die op het grondgebied van een lidstaat werken zo goed mogelijk te garanderen, dient als algemene

regel de wetgeving van de lidstaat op het grondgebied waarvan de betrokkene zijn werkzaamheden, al dan niet in loondienst, verricht als toepasselijke wetgeving te worden aangewezen."

Een al te strikte toepassing van het werklandbeginsel zou echter betekenen dat de werknemer, zelfs indien deze kortstondig en tijdelijk (tussentijdse opmerking van dit hof: dit element is belangrijk in het kader van de verdere beoordeling, zoals hoger ook reeds aangegeven bij de bespreking van de detachingsrichtlijn in het arbeidsrecht) in een andere lidstaat werkt, die niet zijn gewone werkstaat

is, toch aan de sociale zekerheid van die andere lidstaat zou worden onderworpen.

De administratieve complicaties waar het wisselen van de toepasselijke sociale-zekerheidswetgeving mee gepaard zou gaan, wilde men vermijden door het invoeren van de mogelijkheid van detachering als uitzondering. De toepassing van het werklandbeginsel bij dergelijke korte tewerkstellingen in andere lidstaten zou immers een belemmering van het vrij verkeer vormen voor zowel werknemers als transnationale dienstverleners en zou ook voor de betrokken sociale zekerheidsorganen te veel kopzorgen en formaliteiten betekenen (zie en vgl. Zie o.m.: HvJ 10 februari 2000, nr. C-202/97, ECLI:EU:C:2000:75, 'Fitzwilliam', overw. 28-31; HvJ 17 mei 1984, nr. 101/83, ECLI:EU:C:1984:187, 'Brusse', overw. 16.; HvJ 17 december 1970, nr. 35/70, ECLI:EU:C:1970:120, 'Manpower', overw. 10-12; considerans (2) besluit nr. A2 van de Administratieve Commissie voor de Coördinatie van de Socialezekerheidsstelsels van 12 juni 2009 betreffende de interpretatie van artikel 12 van Verordening (EG) nr. 883/2004 van het Europees Parlement en de Raad inzake de wetgeving die van toepassing is op gedetacheerde werknemers en zelfstandigen die tijdelijk (tussentijdse opmerking van dit hof: de term 'tijdelijk' heeft in deze materie belang - zie ook verder in dit arrest) buiten de bevoegde lidstaat werken, Pb.C. 24 april 2010, 106/5 (hierna 'Besluit nr. A2'); ADMINISTRATIEVE COMMISSIE, Praktische gids over de toepasselijke wetgeving in de Europese Unie (EU), de Europese Economische Ruimte (EER) en Zwitserland, december 2013, 7). Het recht op gelijke behandeling tussen werknemers uit de zendstaat en werknemers uit de ontvangstaat moet hier dus wijken.

Maar men heeft tegelijk wel beseft dat een ongebreidelde mogelijkheid tot 'detachering' aanleiding kon geven tot een onevenredig concurrentievoordeel van de uitzendende ondernemingen ten opzichte van de ondernemingen in de ontvangstaat, wier werknemers aan de plaatselijke wetgeving onderworpen zijn. Dit zou marktverstoring kunnen werken. Om die reden werd de mogelijkheid inzake detachering aan voorwaarden onderworpen. Deze voorwaarden moeten ervoor zorgen dat het evenwicht bewaard blijft tussen enerzijds de bezorgdheid om belemmeringen ten aanzien van het vrij verkeer weg te nemen en anderzijds, de bezorgdheid om geen concurrentievervalsing te creëren.

Detachering is per definitie tijdelijk. De duur van de tewerkstelling, tijdens dewelke men onderworpen kan blijven aan de sociale zekerheid van het zendland, moet dus in essentie beperkt blijven. Onder verordening nr. 1408/71 ging men uit van een duur van 12 maanden, eenmaal verlengbaar bij onvoorziene omstandigheden en mits toestemming van het bevoegde orgaan van de lidstaat op wiens grondgebied de werken in het kader van de detachering plaatsvinden. In verordening nr. 883/2004 is 24 maanden het uitgangspunt geworden.

Tijdens de detachingsperiode moet er ook een 'organische band' blijven bestaan tussen de uitgezonden werknemer en de uitzendende onderneming. Deze voorwaarde wordt afgeleid uit het gegeven dat zowel artikel 14.1, a) van verordening nr. 1408/71, als artikel 12.1. van verordening nr. 883/2004 bepalen dat de betrokken werknemer die wordt uitgestuurd, in de lidstaat van ontvangst werkt voor rekening van de uitzendende onderneming. Voor het Hof van Justitie betekent dit dat de uitgezonden werknemer gewoonlijk verbonden moet zijn aan de onderneming die hem naar het grondgebied van een andere lidstaat uitzendt. Uit de omstandigheden van de tewerkstelling moet derhalve blijken dat de werknemer onder het gezag van de uitzendende onderneming blijft staan (HvJ 10 februari 2000, nr. C-202/97, ECLI:EU:C:2000:75, 'Fitzwilliam', overw. 22 en 24; HvJ 17 december 1970, nr. 35/70,

ECLI:EU:C:1970:120, 'Manpower', overw. 18- 19.).

In Besluit nr. A2 wordt een aantal criteria opgegeven aan de hand waarvan men dit kan nagaan. Zo zouden de verantwoordelijkheid inzake de aanwerving, de sluiting van de arbeidsovereenkomst, het loon (onverminderd eventuele over- eenkomsten tussen de werkgever in de uitzendende staat en de onderneming in de staat van tewerkstelling met betrekking tot de betaling van de werknemers), de mogelijkheid tot ontslag en het gezag om de aard van de werkzaamheden vast te stellen ook tijdens de ganse periode van detachering allemaal bij de uitzenden- de onderneming moeten blijven liggen.

De Praktische Gids van de Administratieve Commissie voegt daar nog de mogelijkheid aan toe om ten aanzien van de uitgezonden werknemer tuchtmaatregelen te nemen (ADMINISTRATIEVE COMMISSIE, Praktische gids over de toepasselijke wetgeving in de Europese Unie (EU), de Europese Economische Ruimte (EER) en Zwitserland, december 2013, 10).

Een beperkte gezagsdelegatie van de uitzendende onderneming naar de onderneming in de lidstaat van ontvangst toe is evenwel niet uitgesloten (W. VAN EECKHOUTTE, Sociaal Compendium 2016-2017. Socialezekerheidsrecht met fiscale notities, Mechelen, Wolters Kluwer, 2016, 96). Doch deze dient dan andere elementen te betreffen en daarbij dient, in de mate waarin België de lidstaat van ontvangst is, ook rekening te worden gehouden met het principiële verbod van terbeschikkingstelling (Art. 31 wet van 24 juli 1987 betreffende de tijdelijke arbeid, de uitzendarbeid en het ter beschikking stellen van werk- nemers ten behoeve van gebruikers, BS 20 augustus 1987; de gezagsdelegatie kan betrekking hebben op zgn. functioneel gezag, d.w.z. gezag met betrekking tot en in functie van de concrete uitvoering van het tussen de onderneming in de zendstaat en de onderneming in de ontvangststaat overeengekomen werk).

In zoverre de tewerkstelling enkel en alleen in het ontvangstland te situeren is, valt de werknemer op grond van artikel 11, lid 3, a) van verordening nr. 883/2004 (werklandbeginsel) tijdens de tewerkstelling in de ontvangststaat onder de sociale zekerheid van die staat (ADMINISTRATIEVE COMMISSIE, Praktische gids over de toepasselijke wetgeving in de Europese Unie (EU), de Europese Economische Ruimte (EER) en Zwitserland, december 2013, 11).

Voorts moet er een bepaalde band bestaan tussen de uitzendende onderneming en de staat van waaruit zij werknemers detacheert. Op die wijze wil men zgn. 'brievenbusondernemingen' bestrijden die louter op papier een onderneming oprichten in een lidstaat met een goedkoper tarief qua sociale zekerheidsbijdragen dan de eigen lidstaat. Vervolgens doen deze ondernemingen dan beroep op de mogelijkheid inzake detachering om vanuit die lidstaat werknemers uit te zenden naar de lidstaat waar zij oorspronkelijk gevestigd waren en in de praktijk eigenlijk nog altijd gevestigd zijn. Bij zulke brievenbusondernemingen blijven de werkzaamheden zich immers daadwerkelijk allemaal in de lidstaat van de initiële vestiging concentreren. De toepassingsverordening nr. 987/2009 vertaalt dit door te bepalen dat de uitzendende werkgever in de lidstaat van waaruit hij de werknemer detacheert, substantiële werkzaamheden verricht die verdergaan dan louter intern beheer. Dit wordt vastgesteld aan de hand van alle criteria die de door de werkgever uitgevoerde werkzaamheden kenmerken. De ter zake dienende criteria moeten zijn toegesneden op de specifieke kenmerken van elke werkgever en de ware aard van de werkzaamheden.

In het arrest Fitzwilliam somde het Hof van Justitie een aantal criteria op die het relevant achtte om te beoordelen of een uitzendkantoor substantiële activiteiten verricht in de lidstaat van waaruit het werknemers detacheerde. Het Hof oordeelde meer bepaald als volgt: "Tot die criteria behoren onder meer de plaats waar de onderneming is gevestigd en waar zij haar hoofdkantoor heeft, het aantal administratieve personeelsleden dat in de lidstaat van vestiging respectievelijk de andere lidstaat werkzaam is, de plaats waar de gedetacheerde werknemers worden aangeworven en de plaats waar het merendeel van de contracten met de klanten wordt gesloten, het recht dat op de arbeidscontracten van de onderneming met haar werknemers enerzijds, en de contracten met haar klanten anderzijds van toepassing is, alsmede de omzet die gedurende een voldoende representatieve periode in elk van de betrokken lidstaten is behaald. Deze lijst is niet uitputtend,

aangezien de keuze van de criteria aan elk specifiek geval moet worden aangepast." (HvJ 10 februari 2000, nr. C-202/97, ECU:EU:C:2000:75, 'Fitzwilliam', overw. 43).

Deze rechtspraak is achteraf opgenomen in Besluit nr. A2 van de Administratieve Commissie. Zij vond inmiddels ook haar weg naar de Praktische Gids, die echter verdergaat.

Zo acht de Commissie bijkomend relevant hoelang de detacherende onder- neming al in de zendstaat gevestigd is.

De gids spreekt verder van 'substantiële activiteiten' (In de rechtspraak van het Hof van Justitie is sprake van 'activiteiten van betekenis': HvJ 10 februari 2000, nr. C-202/97, ECU:EU:C:2000:75, 'Fitzwilliam', overw. 40; HvJ 9 november 2000, nr. C-404/98, ECU:EU:C:2000:607, 'Plum', overw. 21), zoals thans ook artikel 14.2 van verordening nr. 987/2009 vermeldt. Het wordt echter nog nader gespecificeerd dat men als een afdoende bewijs van het verrichten van substantiële activiteiten in de zendstaat beschouwt het feit dat 25 % van de omzet in deze staat behaald zou zijn. In gevallen waarin dit percentage niet gehaald wordt, zou nader onderzoek zich opdringen, aldus nog de Commissie (ADMINISTRATIEVE COMMISSIE, Praktische gids over de toepasselijke wetgeving in de Europese Unie (EU), de Europese Economische Ruimte (EER) en Zwitserland, december 2013, 9). Dit percentage komt echter niet voor in de rechtspraak van het Hof van Justitie, noch in verordening nr. 883/2004, noch in verordening nr. 987/2009, tenzij dan om aan te geven wat men onder een 'substantieel gedeelte' van de werkzaamheden verstaat, zoals bedoeld in artikel 13.1, b) van verordening nr. 883/2004, maar dat heeft geen betrekking op de hypothese van detachering, maar op deze van het werken in twee of meer lidstaten (Art. 14.8 Verord. 987/2009).

73. Artikel 13.1. van de Verordening nr. 883/2004 luidt als volgt (situatie van een werknemer die in twee of meer lidstaten werkzaamheden in loondienst pleegt te verrichten):

"a) de wetgeving van de lidstaat waar hij woont, indien hij aldaar een substantieel gedeelte van zijn werkzaamheden verricht, of

b) indien hij niet een substantieel gedeelte van zijn werkzaamheden verricht in de lidstaat waar hij woont:

i) de wetgeving van de lidstaat waar de zetel of het domicilie van de onderneming of de werkgever zich bevindt, indien hij in dienst is van één onderneming of werkgever, of

ii) de wetgeving van de lidstaat waar de zetel of het domicilie van de ondernemingen of de werkgevers zich bevindt, indien hij in dienst is van twee of meer ondernemingen of werkgevers die hun zetel of domicilie in slechts één lidstaat hebben,

of

iii) de wetgeving van de lidstaat waar de zetel of het domicilie van de onderneming of de werkgever zich bevindt, niet zijnde de lidstaat waar hij woont, indien hij in dienst is van twee of meer ondernemingen of werkgevers die hun zetel of domicilie hebben in twee lidstaten, waarvan één de lidstaat is waar de betrokkene woont,

of

iv) de wetgeving van de lidstaat waar hij woont, indien hij in dienst is van twee of meer ondernemingen of werkgevers, waarvan ten minste twee hun zetel of domicilie in verschillende lidstaten hebben, niet zijnde de lidstaat waar de betrokkene woont."

Thans is in de toepassingsverordening bij verordening nr. 883/2004 expliciet bepaald dat marginale werkzaamheden buiten beschouwing gelaten worden bij het onderzoek naar de vraag of iemand permanent in twee of meer lidstaten elkaar afwisselende prestaties verricht, al zijn deze werkzaamheden permanent en al maken ze ook deel uit van een vast werkpatroon (Art. 14.5, b) Verord. 987/2009).

Een werkzaamheid wordt volgens de Administratieve Commissie als marginaal beschouwd van zodra zij in verhouding tot de totale arbeidsduur minder dan 5 % bestrijkt en/of indien de verloning die daarop betrekking heeft in verhouding tot de totale verloning, minder dan 5 % uitmaakt (ADMINISTRATIEVE COMMISSIE, Praktische gids over de toepasselijke wetgeving in de Europese Unie (EU), de Europese Economische Ruimte (EER) en Zwitserland, december 2013, 30; de Commissie meent dat, onder verwijzing naar de Arbeidstijdenrichtlijn (in de tekst wordt

verkeerdelijk over 'verordening' gesproken), de zgn. beschikbaarheidstijd, nl. de tijd gedurende dewelke de werknemer zich beschikbaar moet houden op een door de werkgever bepaalde plaats, maar zonder dat hij de ganse tijd daadwerkelijk arbeid hoeft te verrichten, volledig meegerekend moet worden (ibid., voetnoot 28); de ratio legis van het niet in aanmerking nemen van marginale activiteiten, is het voorkomen van misbruik (ibid., 30)). Dit percentage komt weliswaar niet als zodanig voor in de toepassingsverordening zelf.

Nog volgens de Commissie is het percentage van de arbeidstijd en/of verloning ook niet het enige criterium waardoor men zich kan laten leiden om een werkzaamheid als marginaal te bestempelen. Ook uit de aard van de werkzaamheid kan zulks blijken, bijvoorbeeld omdat het gaat om een werkzaamheid met een ondersteunend karakter, die afhankelijk en louter in functie van een andere, hoofdwerkzaamheid wordt verricht.

Het (Belgisch) Hof van Cassatie oordeelde reeds dat zowel onder het regime van verordening nr. 1408/71, als onder dat van verordening nr. 883/2004, een werknemer enkel beschouwd kan worden als een persoon die in twee of meer lidstaten werkzaamheden in loondienst pleegt te verrichten en aldus onder de werkingssfeer valt van artikel 14.2. van verordening nr. 1408/71 en artikel 13, lid

1 van verordening nr. 883/2004, wanneer hij gewoonlijk werkzaamheden in loondienst verricht op het grondgebied van meerdere lidstaten, wat inhoudt dat hij in die meerdere lidstaten doorgaans activiteiten van betekenis verricht en dus geen activiteiten met slechts een marginale betekenis. Het komt aan de feitenrechter toe om op onaantastbare wijze te oordelen in feite of dat al dan niet het geval is (Cass. 18 april 2017, P.14.1858.N, terug te vinden via https://juportal.be/JUPORTAwork/ECLI:BE:CASS:2017:ARR.20170418.8_NL.pdf; vgl. HvJ 30 maart 2000, nr. C-178/97, ECLI:EU:C:2000:169, 'Banks', overw. 25.).

74. Wanneer blijkt dat de werknemer geen substantieel deel van zijn prestaties in loondienst verricht in zijn woonland, zal men in veel gevallen voor de toepasselijke wetgeving uitkomen bij het recht van de lidstaat waar de zetel of domicilie van de werkgever is gevestigd. Teneinde evenwel te vermijden dat ondernemingen hun zetel enkel fictief zouden vestigen in een bepaald land, bijvoorbeeld teneinde aldaar te kunnen genieten van de gebeurlijk lagere sociale lasten, stelt artikel 14.Sbis van verordening nr. 987/2009 dat onder 'zetel' of 'domicilie', verstaan moet worden "de zetel of domicilie waar de voornaamste beslissingen betreffende de onderneming worden genomen en waar de centrale bestuurstaken ervan worden uitgeoefend". Dat wil niet zeggen dat ondernemingen de vaak torenhoge sociale lasten in een bepaald land niet mogen ontlopen door zich elders te vestigen, waar deze lasten lager zijn. Het delokaliseren van een bedrijf, of het oprichten van een bijkomende vestiging in een andere lidstaat, ook al is dat ingegeven door de betrachting om daar een fiscaal of sociale zekerheidsrechtelijk voordeel uit te halen, is op zich een normaal gebruik van de vrijheid van vestiging en maakt op zichzelf geen misbruik uit (HvJ 12 september 2006, nr. C-196/04, ECLI:EU:C:2006:544, 'Cadbury Schweppes', overw. 36-38; HvJ 11 december 2003, nr. C-364/01, ECLI:EU:C:2003:665, 'Barbier', overw. 71; HvJ 9 maart 1999, nr. C-212/97, ECLI:EU:C:1999:126, 'Centros', overw. 24.). Het betekent nochtans wel dat, wanneer zij deze keuze maken, ze ook alle daarmee gepaard gaande normale gevolgen moeten accepteren. Wie het louter doet uitschijnen, alsof de zetel of domicilie van zijn onderneming in een bepaald land is gevestigd, terwijl uit de praktijk blijkt dat dit enkel op papier zo is, en dat deze zetel in werkelijkheid elders ligt, creëert een schijntoestand en

maakt zich schuldig aan veinzing of simulatie. Deze situatie kan door de rechter doorgeprikt worden, in die zin dat deze het papier opzij kan schuiven om voorrang te geven aan de ermee onverenigbare feitelijke realiteit.

Zo oordeelde het Hof van Justitie bijvoorbeeld (evenwel in een fiscale zaak) het volgende: "De contractuele bepalingen vormen weliswaar een in aanmerking te nemen factor, maar zijn niet doorslaggevend bij de vaststelling wie de verrichter en de ontvanger zijn van een 'dienst' in de zin van de artikelen 2, punt 1, en 6, lid 1, van de Zesde richtlijn (77/388/EEG) van de Raad van 17 mei 1977 betreffende de harmonisatie van de wetgevingen der lidstaten inzake omzetbelasting - Gemeenschappelijk stelsel van belasting over de toegevoegde waarde: uniforme grondslag, zoals gewijzigd bij richtlijn 2000/65/EG van de Raad van 17 oktober 2000. Aan de contractuele bepalingen kan met name worden voorbijgegaan wanneer blijkt dat zij niet de economische en commerciële realiteit weergeven, maar een zuiver kunstmatige constructie vormen die geen verband met de economische realiteit houdt en alleen bedoeld is om een belastingvoordeel te verkrijgen, hetgeen de nationale rechter moet beoordelen": HvJ 20.06.2013, nr. C-653/11, ECLI:EU:C:2013:409, 'Newey', overw. 52 en dictum) (zie en vgl. voor dit alles: T. Van De Calseyde, Aanduiding toepasselijke wetgeving bij internationale tewerkstelling : Tussen vrij verkeer en sociale concurrentie, 2017, Kluwer Mechelen, blz. 197).

Maar de kernvraag is natuurlijk wat precies volstaat en wat niet, opdat er sprake zou zijn van een 'zetel of domicilie' van een onderneming die als aanknopings-punt geldt voor de sociale zekerheid en wanneer men kan spreken van een loutere brievenbusvennootschap.

In de Praktische Gids van de Administratieve Commissie wordt teruggegrepen naar een arrest van het Hof van Justitie EU (opnieuw in een fiscaal dossier), alwaar het Hof nadere criteria omschreef om de zetel van de bedrijfsuitoefening te bepalen. Het Hof oordeelde ter zake als volgt:

"Bij het bepalen van de plaats van de zetel van de bedrijfsuitoefening van een vennootschap dient rekening te worden gehouden met tal van factoren, waarvan de belangrijkste zijn de statutaire zetel, de plaats van het centrale bestuur, de plaats waar de bestuurders van de vennootschap vergaderen en de plaats - meestal dezelfde - waar het algemene beleid van deze vennootschap wordt bepaald. Ook andere elementen, zoals de woonplaats van de hoofdbestuurders, de plaats waar de algemene vergaderingen worden gehouden, waar de administratie en de boekhouding zich bevinden en waar de financiële en vooral de bankzaken hoofdzakelijk worden geregeld, kunnen in aanmerking worden genomen. Bijgevolg kan een fictieve vestiging, zoals die welke kenmerkend is voor een 'brievenbusmaatschappij' of een 'schijnvennootschap', niet worden aangemerkt als zetel van de bedrijfsuitoefening in de zin van artikel 1, punt 1, van de Dertiende richtlijn (zie naar analogie arrest van 2 mei 2006, Eurofood IFSC, C341/04, Jurispr. blz. 13813, punt 35, en arrest Cadbury Schweppes en Cadbury Schweppes Overseas, reeds aangehaald, punt 68)" (HvJ 28 juni 2007, nr. C-73/06, ECLI:EU:C:2007:397, 'Planzer', overw. 61 en 62).

Deze criteria dienen evenwel ingevuld te worden met oog voor de specifieke elementen, die de activiteiten waarmee de onderneming in kwestie zich bezighoudt, kenmerken. (Opmerking van dit hof : in de huidige zaak betreft dit een transportonderneming die behoort tot de sector van het 'internationaal transport').

Wanneer het bijvoorbeeld om een onderneming gaat, actief in internationaal transport over de weg, dan lijkt de plaats die op grond van de EU-verordeningen is aangewezen als de plaats die verantwoordelijk is voor het beheer en het bijhouden van de administratie in verband met de wettelijke voorschriften van de sector, de plaats te zijn waar de gegevens van de bestuurderskaarten van de chauffeurs worden uitgelezen, en waar dus de rij- en rusttijden worden geregistreerd en bijgehouden, een en ander overeenkomstig de ter zake toepasselijke regelgeving (zie hierna: concrete beoordeling aan de hand van de feitelijke gedane vaststellingen in Wingene in deze zaak).

Het Hof van Justitie EU oordeelde specifiek wat betreft een onderneming, actief in internationaal transport over de weg, opnieuw in een fiscaal dossier, dat er maar sprake kan zijn van een vaste

inrichting mits er ten minste een kantoor is waarin overeenkomsten kunnen worden opgemaakt en waar de beslissingen van dagelijks bestuur kunnen worden genomen. Tevens moet er een stallingsmogelijkheid voorzien zijn voor de voor deze activiteiten bestemde voertuigen. Het loutere feit dat deze voertuigen in de betrokken lidstaat zijn geregistreerd, vormt nog geen aanwijzing voor het bestaan van een vaste inrichting in die lidstaat. Een vaste plaats die enkel gebruikt wordt om voor de onderneming voorbereidende of hulpactiviteiten te verrichten, zoals het aanwerven van personeel of het aankopen van technische middelen, nodig voor het uitoefenen van de ondernemingsactiviteiten, is geen vaste inrichting (HvJ 28 juni 2007, nr. C-73/06, ECLI:EU:C:2007:397, 'Planzer', overw. 55 en 56).

Deze rechtspraak werd later herbevestigd, onder meer in een arrest uit 2011, alwaar het Hof oordeelde, eens te meer in een fiscale zaak, dat bij het bepalen van de plaats van de zetel van de bedrijfsuitoefening van een vennootschap rekening dient te worden gehouden met tal van factoren, waarvan de belangrijkste zijn de statutaire zetel, de plaats van het centrale bestuur, de plaats waar de bestuurders van de vennootschap vergaderen, en de plaats - meestal dezelfde - waar het algemene beleid van deze vennootschap wordt bepaald. Het Hof voegde eraan toe dat andere factoren, zoals de woonplaats van de hoofd- bestuurders en de plaats waar de algemene vergaderingen worden gehouden, in tweede instantie in aanmerking kunnen worden genomen bij het bepalen van bijvoorbeeld de daadwerkelijke zetel van een vennootschap met een fictieve vestiging, zoals kenmerkend is voor een 'brievenbusvennootschap' (HvJ 6 oktober 2011, nr. C-421/10, ECLI:EU:C:2011:640, 'Stoppelkamp', overw. 30 en 31).

75. In geval van grensoverschrijdende tewerkstelling wordt de toepasselijke wetgeving op verzoek van de werknemer of van de werkgever door het bevoegde orgaan vastgesteld volgens bepaalde procedures en dit resulteert in de afgifte van een meeneembaar document 'A1', voorheen 'E-101'.

Dit document vermeldt desgevallend de datum tot wanneer het van toepassing blijft, alsook de voorwaarden (Art. 19.2. Verord. 987/2009). Artikel 5 b) van het Besluit nr. A2 bevat een opgave van de verplichtingen die berusten in hoofde van

de werkgever en de werknemer bij toepassing van artikel 12 (opmerking van dit hof: en dus niet artikel 13) van de Verordening nr. 883/2004 (BESLUIT Nr. A2 van 12.06.2009 betreffende de interpretatie van artikel 12 van Verordening (EG) nr. 883/2004 van het Europees Parlement en de Raad inzake de wetgeving die van toepassing is op gedetacheerde werknemers en zelfstandigen die tijdelijk buiten de bevoegde lidstaat werken - dit hof verwijst in dit kader eveneens naar het BESLUIT Nr. A1 van 12.06.2009 betreffende de instelling van een dialoog- en bemiddelingsprocedure met betrekking tot de geldigheid van documenten, het bepalen van de toepasselijke wetgeving en het verlenen van prestaties uit hoofde van Verordening (EG) nr. 883/2004 van het Europees Parlement en de Raad).

De procedure in geval van tewerkstelling in twee of meer lidstaten is geregeld in artikel 16 van de Verordening nr. 987/2009.

Bij meningsverschil tussen de organen of autoriteiten van twee of meer lidstaten inzake de vaststelling van de toepasselijke wetgeving is artikel 6 van Verordening nr. 987/2009 van toepassing, zowel in geval van detachering, als in geval van tewerkstelling in twee of meer lidstaten trouwens, ofschoon enkel artikel 16 van verordening nr. 987/2009 hier expliciet naar verwijst. Dat houdt in dat in afwachting van een uitkomst van de discussie, de toepasselijke wetgeving voorlopig wordt vastgesteld aan de hand van een objectief criterium, dat verschilt, afhankelijk van de concrete situatie waarin men zich bevindt. Het is in deze hypothese dat er een dialoog- en bemiddelingsprocedure is voorzien, alsmede een eventuele tussenkomst van de Administratieve Commissie voor de coördinatie van de sociale zekerheidsstelsels.

Een fundamenteel principe in deze Europese coördinatieregels is de bindende kracht van het AI-document.

Eens een AI-document is verstrekt door het bevoegde orgaan in een lidstaat, dan bindt dit zowel de bevoegde organen als de rechters in alle andere lidstaten. Deze laatsten kunnen dit niet naast zich neerleggen wanneer zij van oordeel zijn dat het document ten onrechte werd uitgereikt en zij menen dat de aangewezen toepasselijke wetgeving niet correct is.

Het is het bevoegde orgaan zelf dat het AI-document heeft verstrekt, dat het ongeldig moet verklaren of intrekken. Dit wordt in artikel 5.1. van verordening nr. 987/2009 als volgt verwoord: "De door het orgaan van een lidstaat voor de toepassing van de basisverordening en de toepassingsverordening afgegeven documenten over iemands situatie en de bewijsstukken op grond waarvan de documenten zijn afgegeven, zijn voor de organen van de andere lidstaten bindend zolang de documenten of bewijsstukken niet door de lidstaat waar zij zijn afgegeven, zijn ingetrokken of ongeldig verklaard."

Dit artikel is een codificatie van de rechtspraak van het Hof van Justitie van de voorbije jaren. Het Hof van Justitie EU leidt het principe van de bindende kracht van het formulier enerzijds af uit het principe van eenheid van onderwerping en anderzijds uit het beginsel van loyale samenwerking tussen de organen van de lidstaten (HvJ 10 februari 2000, nr. C-202/97, ECU:EU:C:2000:75, 'Fitzwilliam',

overw. 54 en 55; HvJ 30 maart 2000, nr. C-178/97, ECU:EU:C:2000:169, 'Banks', overw. 41 en 42; HvJ 26 januari 2006, nr. C-2/05, ECU:EU:C:2006:69, 'Herbosch- Kiere', overw. 25 en 26). Het beginsel van de loyale samenwerking is vervat in artikel 4, lid 3 van het Verdrag betreffende de Europese Unie (VEU).

De tekst hiervan luidt:

"Krachtens het beginsel van loyale samenwerking respecteren de Unie en de lidstaten elkaar en steunen zij elkaar bij de vervulling van de taken die uit de Verdragen voortvloeien.

De lidstaten treffen alle algemene en bijzondere maatregelen die geschikt zijn om de nakoming van de uit de Verdragen of uit de handelingen van de instellingen van de Unie voortvloeiende verplichtingen te verzekeren.

De lidstaten vergemakkelijken de vervulling van de taak van de Unie en onthouden zich van alle maatregelen die de verwezenlijking van de doe/stellingen van de Unie in gevaar kunnen brengen." Artikel 76 van verordening nr. 883/2004 verwoordt ook een plicht tot samenwerking voor de bevoegde organen van de lidstaten in het kader van de toepassing van de daarin vervatte regels. In essentie komt dit neer op een plicht tot informatie-uitwisseling, waarbij onder meer gesteld wordt dat men binnen een redelijke termijn moet reageren op aanvragen.

Het Hof van Justitie concretiseert het beginsel van loyale samenwerking op het vlak van de bepaling van de toepasselijke wetgeving inzake sociale zekerheid verder op drie manieren:

(i) Gedegen onderzoek van de feiten - garantie op correctheid

Uit het beginsel van loyale samenwerking vloeit aan de ene kant voort, aldus nog het Hof, dat het bevoegde orgaan van de lidstaat die het AI-formulier verstrekt, verplicht is om de feiten die voor de toepassing van de regels betreffende de vaststelling van de geldende socialezekerheidswetgeving relevant zijn, juist te beoordelen en derhalve de juistheid van de gegevens in het AI-formulier te garanderen (HvJ 10 februari 2000, nr. C-202/97, ECLI:EU:C:2000:75, 'Fitzwilliam', overw. 51; HvJ 30 maart 2000, nr. C-178/97, ECLI:EU:C:2000:169, 'Banks', overw. 38; HvJ 26 januari 2006, nr. C-2/05, ECLI:EU:C:2006:69, 'Herbosch-Kiere', overw. 22).

(ii) Werkstaat kan doorzendstaat uitgereikt formulier niet naast zich neerleggen. Aan de andere kant vloeit uit dit beginsel echter ook voort dat het bevoegde orgaan en de gerechten van de werkstaat zich niet op het standpunt kunnen stellen dat zij niet gebonden zouden zijn door het in de andere lidstaat uitgereikte formulier, waardoor zij de betrokken werknemer aan hun eigen sociale zekerheid zouden kunnen onderwerpen (HvJ 10 februari 2000, nr. C-202/97,

ECLI:EU:C:2000:75, 'Fitzwilliam', overw. 52; HvJ 30 maart 2000, nr. C-178/97, ECLI:EU:C:2000:169, 'Banks', overw. 39; HvJ 26 januari 2006, nr. C-2/05, ECLI:EU:C:2006:69, 'Herbosch-Kiere', overw. 23).

(iii) Verplichting tot onderzoek en, desgevallend, intrekking door zendstaat. Een derde concretisering van het beginsel van loyale samenwerking vinden we terug in de verplichting die het Hof ten slotte ontwaart voor de staat wiens bevoegde orgaan het AI-formulier uitreikte om de situatie opnieuw te onderzoeken op het ogenblik dat het bevoegde orgaan van een andere lidstaat zijn twijfels uit over de juistheid van de daaraan ten grondslag liggende feiten en dus ook van de

gegevens die in het formulier vermeld worden. Wanneer blijkt dat het formulier een andere wetgeving toepasselijk verklaarde dan diegene die op grond van de coördinatieverordeningen als toepasselijk moest worden aangewezen in de voorliggende concrete omstandigheden, dient het bevoegde orgaan van de lidstaat van uitgifte het formulier desnoods ook effectief in te trekken (HvJ 10 februari 2000, nr. C-202/97, ECLI:EU:C:2000:75, 'Fitzwilliam', overw. 56; HvJ 30 maart 2000, nr. C-178/97, ECLI:EU:C:2000:169, 'Banks', overw. 43; HvJ 26 januari 2006, nr. C-2/05, ECLI:EU:C:2006:69, 'Herbosch-Kiere', overw. 27).

Voor het geval de bevoegde organen van de lidstaten het niet met elkaar eens geraken over de kwestie van de toepasselijke wetgeving, verwijst het Hof steevast naar het gegeven dat het hen dan vrijstaat de kwestie voor te leggen aan de Administratieve Commissie. En wanneer de commissie er niet in slaagt de partijen te verzoenen, verwijst het Hof naar de mogelijkheid om, onverminderd een eventueel beroep in rechte in de lidstaat waarvan het bevoegde orgaan de AI-verklaring heeft afgeleverd, een niet-nakomingsprocedure te starten in de zin van artikel 259 VWEU (Dit artikel luidt als volgt: "Ieder van de lidstaten kan zich wenden tot het Hof van Justitie van de Europese Unie, indien hij van mening is dat een andere lidstaat een van de krachtens de Verdragen op hem rustende verplichtingen niet is nagekomen. Voordat een lidstaat tegen een andere lidstaat een klacht indient op grond van een beweerd schending van de verplichtingen welke krachtens de Verdragen op deze laatste rusten, moet hij deze klacht aan de Commissie voorleggen. De Commissie brengt een met redenen omkleed advies uit nadat aan de betrokken staten de gelegenheid is gegeven om over en weer schriftelijk en mondeling opmerkingen te maken. Indien de Commissie binnen drie maanden na indiening van de klacht geen advies heeft uitgebracht, kan desniettemin de klacht bij het Hof worden ingediend.").

76. Voorlopige conclusie van dit hof, gelet op de hier gedane vaststellingen:

a. De Europese regelgeving is er vooral op gericht om zoveel mogelijk een toepasselijke sociale wetgeving te bepalen voor personen die zich in een welbepaalde situatie bevinden. De bedoeling van de wetgever is duidelijk vermijden dat de concurrentie-voorwaarden worden vervalst door een rotatie van personeel uit lidstaten met lage sociale zekerheidsbijdragen. Dit blijkt uit overweging 1 van de Verordening die voorziet dat de voorschriften ter coördinatie van de nationale sociale zekerheidsstelsels behoren tot de regelingen betreffende het vrije verkeer van personen en moeten bijdragen aan de verhoging van de levens-standaard en de verbetering van de arbeidsomstandigheden. Deze overweging komt zowel voor in verordening 1408/71 als in verordening 883/2004.

De filosofie van de regelgeving is dat de wetgeving van het land waar de activiteiten uitgeoefend worden determinerend is en dat slechts bij uitzondering (detachering) de wetgeving van het uitzendende land van toepassing is of dat slechts bij tewerkstelling in meerdere landen initieel {bij voldoende activiteit} het woonland of slechts (bij onvoldoende activiteit) het land van de zetel van de onderneming van belang is.

Dit blijkt uit overweging 10 van verordening 1408/71: "overwegende dat de gelijke behandeling van alle werknemers die op het grondgebied van een lidstaat werken het best gegarandeerd wordt door, als algemene regel, de wetgeving van de lidstaat op het grondgebied waarvan de persoon zijn beroepswerkzaamheden als loontrekkende of zelfstandige uitoefent als toepasbare wetgeving aan te wijzen".

In overweging 11 luidt het "overwegende dat er in specifieke situaties die een ander aanknopingscriterium rechtvaardigen van deze algemene regel kan worden afgeweken".

Dit blijkt ook uit overweging 17 van verordening 883/2004: "Om gelijke behandeling van alle personen die op het grondgebied van een lidstaat werken zo goed mogelijk te garanderen dient als algemene regel de wetgeving van de lidstaat op het grondgebied waarvan de betrokkene zijn werkzaamheden, al dan niet in loondienst, verricht als toepasselijke wetgeving te worden aangewezen.

In overweging 18 luidt het dat "in specifieke situaties die een ander toepassingscriterium rechtvaardigen, is het nodig van deze algemene regel af te wijken". Uitzonderingen op het algemeen principe (onderwerping in het werkland) dienen derhalve strikt te worden uitgelegd. Uiteraard dient daarbij rechtsmisbruik uitgesloten te worden om de regels toe te passen.

b. In het kader van het strafrechtelijk onderzoek en de beoordeling van dergelijke zaken dient de bepaling van het objectief toepasselijke recht inzake sociale zekerheid zoveel als mogelijk aan te sluiten bij de economische realiteit (= samenvallen met de plaats waar de activiteiten meestal worden uitgevoerd of die een aanknopingspunt vormen).

Immers, indien men de toepassing zou kunnen kiezen in functie van de zetel van de onderneming (niet beantwoordend aan enige economische realiteit) dan zou de onderneming met de keuze van de zetel eveneens de plaats van het toepasselijke sociale zekerheidsstelsel op de door hen uitgevoerde activiteiten (vervoer in verschillende landen) kunnen bepalen in functie van de kostprijs van de sociale zekerheidsheffingen wat tot een verstoring van de vrije mededinging zou leiden.

Aanvaarding van het enige criterium zetel (niet beantwoordend aan enige economische realiteit) zou leiden tot een vervalsing van de mededinging tussen op dezelfde markt werkzame ondernemingen (zie en vgl. de conclusie van advocaat-generaal A. La Pergola dd. 16.01.1997 in de zaak DFDS, zaak C- 266/95, Jurispr. blz. 1-1018, randnummers 32 en 33).

Deze zienswijze blijkt ook uit de conclusie van de advocaat-generaal Darnen van 07.06.1988 (in de zaak C-81/87, The Queen/Daily Mail and General Trust, Jurispr. blz 5502, randnummer 9). Daarin wordt bepaald dat men geen beroep kan doen op het gemeenschapsrecht wanneer uit "objectieve omstandigheden" blijkt dat op een bepaalde wijze wordt gehandeld teneinde een nationale wettelijke regeling "te ontduiken".

Het valt dan ook niet uit te sluiten dat rekening wordt gehouden met het feit dat de werkzaamheden van een vennootschap voornamelijk plaatsvinden op het grondgebied van een andere lidstaat dan die waarheen haar bestuurszetel wil verplaatsen. Een dergelijke omstandigheid zou er eventueel op kunnen wijzen dat het niet om een echte vestiging gaat, met name wanneer de verplaatsing van de bestuurszetel tot gevolg heeft dat de vennootschap ontkomt aan de toepassing van de wettelijke regeling waaraan zij anders zou onderworpen zijn. Volgens vaste rechtspraak moet bij de uitlegging van een bepaling van gemeenschapsrecht niet uitsluitend met de daarin gebezigde bewoordingen te rade (...) worden gegaan, doch in voorkomend geval eveneens met de context daarvan en de doelstellingen van de regeling waarin zij voorkomt. (Arrest van 30 januari 1997, De Jaeck, C-340/94, Jurispr. blz. 1-461, punt 17, met bijzondere verwijzing naar het arrest van 17.11.1983, zaak 292/82, Merck, Jurispr. 1983, blz. 3781, r.o. 12).

De gemeenschapsregeling mag immers niet zo ruim worden toegepast, dat zij misbruiken van ondernemers zou dekken, dit wil zeggen, hier in casu dat onderwerping aan een bepaald sociaal zekerheidsstelsel niet werd verricht in het kader van normale tewerkstelling, maar uitsluitend met het doel om de door het gemeenschapsrecht toegekende voordeel (lagere sociale zekerheidsbijdragen in een andere lidstaat) onverschuldigd te verkrijgen. (Naar

analogie met het arrest van 21.02.2006, zaak 255/02, Halifax, blz 1 - 1675, r.o. nr. 69, met bijzondere verwijzing naar de arresten van 11.10.1977, Cremer, 125/76, Jurispr. blz. 1593, punt 21, en 03.03.1993, General Milk Products, C-8/92, Jurispr. blz. 1-779, punt 21, en 04.12.2000, Emsland-Stärke, C-110/99, Jurispr. blz. 1-11569, punt 51). Er wordt immers, in weerwil van de wil van de wetgever, een concurrentieel voordeel onder de vorm van lagere sociale zekerheidsbijdragen genoten en deze constructie werd enkel met dit doel opgezet en beantwoordt aan geen enkele economische realiteit (zie zaak Halifax randnummers 74, 75 en 76). In zijn conclusie dd. 04.02.1998 in de zaak Kefalas, zaak C-367/96, Jurispr., blz. 1-2856, onder randnummers 24 en 25 stelde de advocaat-generaal dat iedere rechtsorde maatregelen dient te bevatten teneinde te voorkomen dat de daardoor bekomen rechten op abusieve, buitensporige of verkeerde wijze worden uitgeoefend, wat volgens hem in de communautaire rechtsorde het geval is (met verwijzing naar de arresten van 07.07.1992, Singh (C-370/90, Jurispr. blz. 1-4265, randnummer 24) en 03.12.1974, Van Binsbergen (33/74, Jurispr. blz. 1299, randnr. 13); 07.02.1979, Knoors (115/78, Jurispr. blz. 399), 04.12.1986, Commissie/Duitsland (205/84, Jurispr. blz. 3755, randnr. 22); 03.02.1993, Veronica Omroep Organisatie (C-148/91, Jurispr. blz. 1-487, randnr. 12), alsmede 05.10.1994, TV 10 (C-23/93, Jurispr. blz. 1-4795, randnr. 21). Nog steeds volgens de advocaat-generaal is er een stroming in de rechtspraak volgens welke de door het verdrag geschapen mogelijkheden er niet toe mogen leiden dat degenen die ervan profiteren deze kunnen misbruiken om zich aan de werking van hun nationale recht te onttrekken.

In zijn conclusie stelt de advocaat-generaal verder dat het hof ook heeft kunnen verduidelijken dat de nationale rechtsordes de mogelijkheid van beroep op het gemeenschapsrecht mogen weigeren indien wordt aangetoond dat een persoon die een beroep doet op een door een gemeenschapsbepaling toegekend recht door zijn handelen de wet ontduikt (met verwijzing naar de arresten van 03.03.1993, General Milk Products (C-8/92, Jurispr. blz. 1-779), waarin het Hof vaststelde, dat "het enkel anders [kan] zijn wanneer kwam vast te staan, dat de invoer en de wederuitvoer van deze kaas niet in het kader van normale handelstransacties hebben plaatsgevonden, maar uitsluitend met het doel misbruik te maken van de mcb-regeling (...)." De feitelijke beoordeling die noodzakelijk is om het reële karakter van deze transacties te verifiëren, behoort tot de bevoegdheid van de verwijzende rechter" (randnr. 21), arrest dd. 27.09.1989, Van de Bijl (130/88, Jurispr. blz. 3039, randnr. 26), waarin het Hof erkende, dat de lidstaat van ontvangst niet gebonden is aan een verklaring inhoudende dat degene die haar overlegt, in de lidstaat van herkomst gedurende een bepaalde periode werkzaamheden heeft uitgeoefend, terwijl "vaststaat dat hij in diezelfde periode werkzaam is geweest op het grondgebied van de lidstaat van ontvangst" (randnr. 27). Zo ook arrest van 02.05.1996, Paletta II (C-206/94, Jurispr. blz. 1-2357), waarin het Hof verklaarde, dat de in dat geval aangevoerde gemeenschapsbepaling "er niet aan in de weg [staat], dat de werkgever bewijzen kan overleggen op grond waarvan de nationale rechter in voorkomend geval kan vaststellen, dat er sprake is van misbruik of bedrog in die zin, dat de werknemer, ofschoon hij zich op een overeenkomstig artikel 18 van verordening nr. 574/72 vast-gestelde arbeidsongeschiktheid beroept, niet ziek is geweest" (randnr. 27).

Hij herinnert aan de verklaring van het Hof dat de nationale rechterlijke instanties weliswaar op basis van objectieve gegevens rekening kunnen houden met misbruik of bedrog door een belanghebbende en die in voorkomend geval de toepassing kunnen ontzeggen van de bepalingen van gemeenschapsrecht waarop hij een beroep heeft gedaan doch bij de beoordeling van dergelijk misbruik of bedrog de door de betrokken bepalingen nagestreefde doelstellingen in aanmerking dienen te nemen.

c. Bijkomende overwegingen:

1. In het verlengde van hetgeen hoger in dit arrest reeds werd aangegeven inzake het vrij verkeer van vestiging stelt dit hof vast dat in de Europese regelgeving diverse begrippen zijn vervat omtrent de plaats waar een bedrijf 'gevestigd' is. De ene keer spreekt men van zetel zonder te preciseren of men de werkelijke dan wel statutaire zetel bedoeld, de andere keer van de zetel

van bedrijfsuitoefening of nog vestigingszetel, filiaal of vaste inrichting.

2. In de verordening 883/2004 (sociale zekerheid) wordt in artikel 13, 1, b in de Engelse versie duidelijk vermeld de plaats waar de firma geregistreerd is of de plaats van bedrijfsuitoefening, waarbij beide als gelijk(w)aardig beschouwd worden.

3. Artikel 54 VWEU (oud artikel 48 VEG) bepaalt : "De vennootschappen welke in overeenstemming met de wetgeving van een lidstaat zijn opgericht en welke hun statutaire zetel, hun hoofdbestuur of hun hoofdvestiging binnen de Unie hebben, worden

voor de toepassing van de bepalingen van dit hoofdstuk gelijkgesteld met de natuurlijke personen die onderdaan zijn van de lidstaten".

Artikel 102 VWEU (oud artikel 82 VEG) stelt voorts : onverenigbaar met de interne markt en verboden, voor zover de handel tussen lidstaten daardoor ongunstig kan worden beïnvloed, is het, dat een of meer ondernemingen misbruik maken van een machtspositie op de interne markt of op een wezenlijk deel daarvan. Dit misbruik kan met name bestaan in:

(...)

c) het toepassen ten opzichte van handelspartners van ongelijke voorwaarden bij gelijkwaardige prestaties, hun daarmee nadeel berokkenend bij de mededinging

(...)"

Deze bepaling houdt het verbod in op het creëren van kunstmatige voorwaarden om zodoende onder ongelijke (= meer gunstige) voorwaarden bij gelijkwaardige prestaties de mededinging nadeel te berokkenen.

Zoals hierna zal blijken is dit hof de overtuiging toegedaan dat in casu sprake is van het creëren van dergelijke (kunstmatige) voorwaarden, nu vastgesteld kan worden dat er enkel een vennootschap in Polen werd opgericht door een Belgische natuurlijke persoon (die 100% van de aandelen van de Poolse vennootschap bezit) en die van hieruit (Wingene) de algemene leiding en zelfs het 'feitelijk bestuur' van deze Poolse vennootschap dagdagelijks waarnam. Het algemeen beleid en dagelijks bestuur werd door hem (feitelijk) bepaald. De 'vestiging' in Polen betrof enkel het vestigen van een administratieve zetel aldaar, waarbij er voor het overige in concreto van daaruit geen substantiële bedrijfswerkzaamheden inzake internationaal transport werden verwezenlijkt, doch deze bedrijfsactiviteiten integendeel wel op duurzame wijze en voor ongeveer 99% geschieden vanuit een 'secundaire vestiging' of bijkantoor (filiaal of vaste inrichting) in Wingene (België), zodat het gewone werk- land van de aldus tewerkgestelde werknemers ook België en niet Polen betreft. Het centrum van bedrijvigheid van de Poolse vennootschap lag in Wingene: van daaruit werd alles gecentreerd, georganiseerd en gecontroleerd. De Poolse werknemers werden vanuit de duurzame 'secundaire vestiging' in Wingene 'tewerkgesteld'. Er waren geen substantiële bedrijfsactiviteiten in en vanuit Polen.

4. In de bijzondere regels inzake toepasselijke wetgeving blijft de intentie van de wetgever in de Verordeningen inzake sociale zekerheid steeds dat het "werkland" de plaats is waar de sociale zekerheidsregeling van toepassing is. Dit hof gaat er ook in dat geval van uit dat de 'zetel van de onderneming' zich bevindt in het land daar waar de activiteiten van de werknemer minstens opgestart, plaatsvinden of van waaruit ze minstens hoofdzakelijk georganiseerd en uitgevoerd worden. Dit hof verwijst alhier naar hetgeen bijkomend in concreto zal worden vastgesteld.

5. In zijn arrest nummer 10 van 30 januari 1986, heeft het toenmalige (Belgische) Arbitragehof het begrip "exploitatiezetel" als volgt omschreven: "iedere vestiging of centrum van activiteit met enige standvastigheid". Het is tevens de plaats "waaraan het personeelslid gehecht is. waar de sociale contacten tussen de twee partijen in principe plaatshebben. waar doorgaans de opdrachten en

instructies aan het personeelslid gegeven worden, waar hem alle mededelingen gedaan worden

en waar hij zich wendt tot zijn werkgever".

Wellicht kan deze interpretatie steun vinden in de rechtspraak van het Hof van Justitie van de EU in de zaak Ahmed Mahamdia/Algerije (C- 154/11- dd. 19.07.2012), waarin het Hof overwoog als volgt:

"R.o. nr. 40 : Verordening nr. 44/2001, inzonderheid hoofdstuk II - waarin artikel 18 staat - bevat een stelsel van regels dat een omvattend systeem vormt dat niet alleen van toepassing is op de verhoudingen tussen de lidstaten, maar ook op de verhoudingen tussen een lidstaat en een derde staat (zie advies 1/03, reeds aangehaald, punt 144).

R.o. nr. 41 : Inzonderheid bepaalt artikel 18, lid 2, van die verordening dat wanneer een werknemer een arbeidsovereenkomst aangaat met een werkgever die geen woonplaats heeft op het grondgebied van de Unie, maar in een lidstaat een filiaal, agentschap of andere vestiging heeft, de werkgever voor de bepaling welk gerecht bevoegd is wordt geacht zijn woonplaats te hebben op het grondgebied van die lidstaat.

R.o. nr. 42 : Om de volle werking van die verordening en met name van voormeld artikel 18 te verzekeren, is een autonome en dus voor alle staten gemeenschappelijke uitlegging van de erin vervatte rechtsbegrippen geboden (zie in die zin, aangaande de uitlegging van het Executieverdrag, onder meer arrest van 22 november 1978, Soma/er, 33/78, Jurispr. blz. 2183, punt 8).

R.o. nr. 43 : Inzonderheid moet, om vast te stellen welke kenmerken bepalend zijn voor de begrippen „filiaal", „agentschap" en "andere vestiging" in artikel 18, lid 2, van verordening nr. 44/2001, bij gebreke van aanwijzingen in de tekst van de verordening het doel van deze laatste in de beschouwing worden betrokken.

R.o. nr. 44 : Voor geschillen inzake arbeidsovereenkomsten geeft afdeling 5 van hoofdstuk II van verordening nr. 44/2001 een reeks regels die, zoals blijkt uit punt 13 van de considerans van die verordening, tot doel hebben de zwakkere contractpartij te beschermen door bevoegdheidsregels die gunstiger zijn voor de belangen van die partij (zie in die zin arrest van 22 mei 2008, Glaxosmithkline en Laboratoires Glaxosmithkline, CIZJ462/06, Jurispr. blz. IIZJ3965, punt 17).

R.o. nr. 45 : Inzonderheid kan de werknemer volgens die regels zijn werkgever dagen voor het gerecht dat zich naar zijn oordeel het dichtst bij zijn belangen bevindt, doordat hij zich kan wenden tot een gerecht van zijn woonstaat of van de staat waar hij gewoonlijk werkt dan wel de staat waar zijn werkgever gevestigd is. Ook beperken de bepalingen van bedoelde afdeling de mogelijkheid van forumkeuze voor de werkgever die optreedt tegen de werknemer, en de mogelijkheid om af te wijken van de in de verordening neergelegde bevoegdheidsregels.

R.o. nr. 46 : Blijkens de rechtspraak van het Hof inzake de in het Executieverdrag opgenomen bevoegdheidsregels voor arbeidsovereenkomsten (zie arresten van 26 mei 1982, /vene/, 133/81, Jurispr. blz. 1891, punt 14; 13 juli 1993, Mulox IBC, CIZJ125/92, Jurispr. blz. /IZJ4075, punt 18; 9 januari 1997, Rutten, CIZJ383/95, Jurispr. blz. f IZJ57, punt 22, en 10 april 2003, Pugliese, CIZJ437/00, Jurispr. blz. /IZJ3573, punt 18), moet bij de uitlegging van de bepalingen van afdeling 5 van hoofdstuk II van verordening nr. 44/2001 rekening worden gehouden met het streven naar een passende bescherming van de werknemer als de sociaal zwakkere contractpartij.

R.o. nr. 47 : Om de continuïteit tussen die verordening en het Executieverdrag te waarborgen moeten bovendien de erin vervatte begrippen „filiaal", „agentschap" of "andere vestiging" worden uitgelegd volgens de criteria die het Hof heeft aangegeven in zijn rechtspraak over artikel 5, punt 5, van het Executieverdrag, dat dezelfde begrippen hanteert en bijzondere bevoegdheidsregels bevat voor geschillen over de exploitatie van een tweede vestiging van een onderneming. Deze bepaling wordt overigens letterlijk weergegeven in artikel 5, punt 5, van verordening nr. 44/2001.

R.o. nr. 48: Bij de uitlegging van voormelde begrippen „filiaal", „agentschap" of "andere vestiging" heeft het Hof aangegeven dat twee criteria bepalen of een rechtsovereenkomst betreffende de exploitatie van een van die categorieën vestigingen aanknoping met een lidstaat vertoont. In de eerste plaats impliceert het begrip „filiaal", agentschap¹¹ of "andere vestiging" een centrum van werkzaamheid dat zich naar buiten duurzaam manifesteert als het verlengstuk van een

moederbedrijf Dat centrum moet beschikken over een eigen directie en materiële uitrusting, zodat het zaken kan doen met derden, zonder dat die zich rechtstreeks tot het moederbedrijf hoeven te wenden (zie arrest van 18 maart 1981, Blanckaert & Wilfems, 139/80, Jurispr. blz. 819, punt 11). In de tweede plaats moet het geschil betrekking hebben op hetzij handelingen die verband houden met de exploitatie van die eenheden, hetzij verbintenissen die deze zijn aangegaan namens het moederbedrijf, wanneer die moeten worden uitgevoerd in de staat waar de eenheden gelegen zijn (zie in die zin arrest Somafer, reeds aangehaald, punt 13}'. Volgens de definitie van het Hof van Justitie EU is dit dus een centrum van werkzaamheid dat zich naar buiten duurzaam manifesteert als het

verlengstuk van een moederbedrijf. Dat centrum moet beschikken over een eigen directie en materiële uitrusting zodat het zaken kan doen met derden zonder dat die zich rechtstreeks tot het moederbedrijf hoeven te wenden (zie ook arrest HvJ EU 18.03.1981 Blanckaert & Willems C-139/80).

6. Inzake het begrip 'filiaal of vaste vertegenwoordiging' merkt dit hof op dat artikel 50 VWEU (oud artikel 44) bepaalt dat de beperkingen van vrijheid van vestiging geleidelijk moeten opgeheven worden wat de oprichtingsvoorwaarden van een filiaal of dochteronderneming op het grondgebied betreft van een andere lidstaat alsmede de toelatingsvoorwaarden voor personeel van de hoofdvestiging tot organen van beheer en toezicht van deze agentschappen, filialen of dochterondernemingen. Een andere inrichting dan de zetel kan worden overwogen indien de inrichting een zekere bestendigheid vertoont doordat zij duurzaam over het personeel en de technische middelen beschikt die voor die bepaalde diensten noodzakelijk zijn (arrest van het Hof van Justitie EU van 04.07.1985, zaak C-168/84, Berkholz, Jurispr. 1985, blz 2251, r.o. 17 en 18). Om van vestiging te spreken moet er duurzaamheid zijn alsmede de beschikking over eventueel personeel en technische middelen alsmede vertegenwoordigingsbevoegdheid. Dit is eveneens op dergelijke manier verwoordt in de conclusie van advocaat-generaal Darmon van 7 juni 1988 (in de zaak C-81/87, The Queen/Daily Mail and General Trust, Jurispr. blz 5500 en 5501, arrest HvJ EU 27.09.1988).

111.E.2.2.I.3. Feitelijke vaststellingen, blijkend uit het vooronderzoek en het onderzoek ter terechtzitting met medegaande feitelijke en juridische besluitvorming door dit hof:

III.E.2.2.1.3.1 Vennootschapsrechtelijke structuren de 'groep van vennootschappen' rond C.K. (en zijn echtgenote G.K.)

77. Aan de hand van de onderzoeksresultaten (navolgende processen-verbaal 000358/2013 (14/01/2013) FGP C.T., 000980/2013 (25/01/2013) FGP Tondeleir, 010705/2012 (28/12/2012) FGP Tondeleir, 012166/2012 (27/12/2012) FGP Tondeleir en nazicht van het Belgisch Staatsblad blijken volgende gegevens:

a. NV K. heeft als vestigingseenheid (...), (...) en werd opgericht op 15/03/1989. Als gedelegeerd bestuurder fungeren sinds 3 mei 2011 (ontslag bestuurder C.K.): Gedelegeerd bestuurder NV S. (maatschappelijke zetel (...), (...)) met als vaste vertegenwoordiger C.K. (domicilie (...), (...)).

- Bestuurder NV K.S. (maatschappelijke zetel (...)) met als vaste vertegenwoordiger G.K. (domicilie (...), (...)). (Opmerking van dit hof : G.K. is de echtgenote van C.K.)

- Bestuurder S.R. (bestuurder sinds 9/07/1996).

b. NV S. heeft als maatschappelijke zetel (...), (...) en werd opgericht op 27/12/1984. In deze vennootschap fungeren als bestuurders :

- Gedelegeerd bestuurder C.K..

- Bestuurder G.K..
- Bestuurder S.R. (sinds 03/03/2010).

NV S. is eigenaar van de woning en de loods (waarin de brand ontstond waarvan hoger in dit arrest sprake).

c. NV O. heeft als maatschappelijke zetel (...), (...) en werd opgericht op 20/07/1993.

Tot 02/05/2011 : bestuurder G.K..

Tot 02/05/2011 : bestuurder NV K. met als vaste vertegenwoordiger S.R..

Bestuurders:

Gedelegeerd bestuurder NV S. (maatschappelijke zetel (...)) met als vaste vertegenwoordiger C.K. (domicilie (...)). Sinds 21/11/2006.

Bestuurder NV K.S.(maatschappelijke zetel (...)) met als vaste vertegenwoordiger G.K. (domicilie (...)). Sinds 03/05/2011.

d. NV K.S. heeft als maatschappelijke zetel (...) en als bestuurders:

- Gedelegeerd bestuurder C.K..
- Gedelegeerd bestuurder G.K..

e. NV T. heeft als maatschappelijke zetel (...) en als bestuurders:

Gedelegeerd bestuurder NV S. (maatschappelijke zetel (...), (...)) met als vaste vertegenwoordiger C.K. (domicilie (...)).

Bestuurder G.K. (domicilie (...)).

Gedelegeerd bestuurder S.R. (sinds 10/04/2012).

Bestuurder NV K.((...), maatschappelijke zetel (...)) met als vaste vertegenwoordiger S.R. sinds 01/07/2008 tot na jaarvergadering 2010.

f. NV K. Sp zoo (Poolse vennootschap} met zetel (...) - Polen en 100% aandeelhouder C.K. en als voorzitter Z.P..

g. C.K. heeft in/bij al deze vennootschappen aldus een beslissende belangrijke rol (in Nv W., NV K. Nv, NV T., NV O. en NV K.S. is hij bestuurder of gedelegeerd bestuurder hetzij in persoonlijke naam, hetzij via één van de vennootschappen, terwijl hij in de Poolse vennootschap NV K. 100% aandeelhouder is). Zijn echtgenote G.K. is blijkbaar ook één van bestuurders in een aantal vennootschappen.

78. In syntheseberoepsconclusie, neergelegd bij dit hof, zet C.K. uiteen op welke wijze hij tewerk is gegaan bij het uitbouwen van zijn onderneming inzake transport en groothandel in paletten:

- a. Hij startte op 2 juli 1992 met een groothandel in paletten, waarbij paletten werden aangekocht in Polen en naar België werden gebracht door externe transportfirma's.
- b. Omdat er problemen waren met het transport, groeide het idee om zelf in transport te voorzien. In 1995 werd dan ook gestart met de firma NV K.(= tweede beklagde) en NV K. Sp Zoo. Er werden twee chauffeurs aangeworven die uitsluitend binnenlands vervoer in België verrichtten.
- c. Later werd het binnenlands vervoer ondergebracht in de firma NV O. (= derde beklagde).
- d. Het internationaal vervoer Polen-België gebeurde met vrachtwagens van NV K. nv, die bestuurd werden door Poolse chauffeurs. Deze waren verbonden met NV K. Sp Zoo, hetzij als werknemer, hetzij als zelfstandige.

(...)

e. Hij is er (...) altijd van uit gegaan dat de Poolse chauffeurs-werknemers van NV K. Sp Zoo terecht onder de Poolse sociale zekerheid vielen, gelet op het door de RSZ gevoerde onderzoek in 1999 en het standpunt door de RSZ ingenomen op 13 maart 2003. Dit werd jaren later ook tot tweemaal toe bevestigd door de ZUS, naar aanleiding van vragen van de Belgische RSZ om de Al-documenten in te trekken. Deze intrekking werd tot tweemaal toe gemotiveerd geweigerd door de ZUS.

f. In de loop der jaren breidden de activiteiten uit. De palettenhandel werd oorspronkelijk gestart als eenmanszaak in Ardoois. Later verhuisden de activiteiten naar Wingene en werd de palettenhandel ondergebracht in de firma NV T.(= vijfde beklagde).

g. Het vastgoed (bedrijfsterreinen, gebouwen) werd ondergebracht in de vennootschap NV S.(= vierde beklagde).

h. Voor het herstellen van paletten werd beroep gedaan op een Poolse onderaannemer, geleid door W.D.(= zesde beklagde), die deze werken in onderaanneming met eigen personeel uitvoerde in Wingene.

i. Later werd ook nog de firma NV O. overgenomen, die binnenlands vervoer verricht met een vijftal Belgische chauffeurs.

j. Voor internationale vervoersopdrachten doet NV O. beroep op onderaannemers, waaronder NV K. Sp Zoo.

(...)

k. NV K. België deed voor de uitvoering van haar opdrachten vooral beroep op het Poolse transportbedrijf NV K. Polen (ook aangeduid als NV K. Sp Zoo, maar ook op andere onderaannemers (zie pv verhoor C.K., pv 6036/2012 dd. 27 juni 2012): "NV K. Polen doet geen beroep op K.S.Z.. NV K. België doet in eerste instantie beroep op NV K. Polen. Wanneer dit niet past om een vracht te rijden wordt beroep gedaan op andere aannemers. Ken je er een aantal uit het hoofd? Ik weet dat er bedrijven zijn uit alle EU landen die voor NV K. België rijden wanneer NV K.

Polen niet kan. Het zijn plaatsgebonden transporteurs die voor ons rijden, zoals D.N., G., K., S. enzovoort".

1. NV T., de paletfirma, deed op haar beurt beroep op de Poolse onderaannemer K.S.Z., die met haar eigen personeel herstelopdrachten uitvoerde. Deze samenwerking was het voorwerp van een uitgewerkte samenwerkingsovereenkomst (zie de overeenkomst van 1 juli 2011, bijlage bij het pv 4293/2012 dd. 8 mei 2012, karton Ivan het strafdossier).

m. Het statuut van de werknemers van de onderscheiden vennootschappen, maakte eveneens deel uit van het onderzoek.

n. C.K. stelt daarna dat de Poolse chauffeurs terecht aan de sociale zekerheid in Polen zijn onderworpen. De werkgever was volgens hem de Poolse vennootschap (opmerking van dit hof : vennootschap waarin hij 100% van de aandelen bezat). Hij verwijst naar de aflevering van zgn. Al-documenten en de toepassing van artikel 13 van de Verordening 883/2004

(gelijktijdige tewerkstelling in meer landen - te onderscheiden van 'detachering' in acht genomen artikel 12 van deze Verordening).

79. In het licht van de huidige beoordeling hecht dit hof bijzonder belang aan de in deze zaak bestaande vennootschapsrechtelijke (bestuurs)-structuren en de samenwerking die in dit kader tot stand kwam tussen de verschillende Belgische vennootschappen waarin C.K. telkenmale beslissende bevoegdheden had en de Poolse vennootschap waarvan hij 100% eigenaar was. Het is binnen dit economisch complex dat C.K. - zowel in economisch als in sociaalrechtelijk opzicht - een beslissende feitelijke invloed kon uitoefenen en ook daadwerkelijk uitoefende op de

tewerkstelling van Poolse onderdanen, aangeworven in Polen door de Poolse vennootschap, teneinde in en vanuit België (Wingene) arbeidsprestaties te leveren voor de Belgische vennootschappen, behorend tot de 'groep' die hij rond zich had gevormd.

Met misbruik van de figuur van de onderaanneming werden de aldus aangeworven personen de facto tewerkgesteld binnen de structuren en organisatie van de Belgische vennootschappen die eveneens tot de groep 'C.K.' behoorden. C.K. stelde daarbij handelingen die door dit hof worden aangemerkt als uitoefening van gezag, terwijl hij in feitelijk opzicht al evenzeer bestuurder was van de Poolse vennootschap. Het centrum van dit 'bestuur' lag al evenzeer in Wingene.

Tussentiidse vaststellingen van dit hof:

a. In het Belgisch sociaal recht wordt 'aanneming' effectief verboden terbeschikkingstelling (zie wet van 24 juli 1987 betreffende de tijdelijke arbeid, de uitzendarbeid en het ter beschikking stellen van werknemers ten behoeve van gebruikers) als de klant ook gedeeltelijk werkgeversgezag gaat uitoefenen op het personeel van zijn aannemer.

b. In dit kader verwijzen de beklagden naar § 1 van artikel 31 van de wet van 24 juli 1987 betreffende de tijdelijke arbeid, de uitzendarbeid en het ter beschikking stellen van werknemers ten behoeve van gebruikers, dat - in de versie van toepassing ten tijde van de feiten - het volgende bepaalde:

"§ 1 Verboden is de activiteit(...) om in dienst genomen werknemers ter beschikking te stellen van derden die deze werknemers gebruiken en over hen enig gedeelte van het gezag uitoefenen dat normaal aan de werkgever toekomt.

Geldt evenwel niet als de uitoefening van een gezag in de zin van dit artikel, het naleven van de derde van de verplichtingen die op hem rusten inzake het welzijn op het werk, alsook instructies die door de derde worden gegeven in uitvoering van de overeenkomst die hem met de werkgever verbindt, zowel inzake arbeids- en rusttijden als inzake de uitvoering van het overeengekomen werk."

c. Dit hof citeert alhier ook de volgende paragrafen van dit artikel, nl.

" § 2. De overeenkomst waarbij een werknemer in dienst werd genomen om ter beschikking te worden gesteld van een gebruiker in strijd met de bepaling van § 1, is nietig vanaf het begin der uitvoering van de arbeid bij laatstgenoemde.

§ 3. Wanneer een gebruiker arbeid laat uitvoeren door werknemers die te zijner beschikking werden gesteld in strijd met de bepaling van § 1, worden die gebruiker en die werknemers beschouwd als verbonden door een arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd vanaf het begin der uitvoering van de arbeid.

De werknemers kunnen evenwel de overeenkomst beëindigen zonder opzegging, noch vergoeding. Van dit recht kunnen zij gebruik maken tot op de datum waarop zij normaal niet meer ter beschikking van de gebruiker zouden zijn gesteld.

§ 4. De gebruiker en de persoon die werknemers ter beschikking stelt van de gebruiker in strijd met de bepaling van § 1, zijn hoofdelijk aansprakelijk voor de betaling van de sociale bijdragen, lonen, vergoedingen en voordelen die uit de bij § 3 bedoelde overeenkomst voortvloeien.

d. Zoals hoger in dit arrest aangegeven behoort deze bepaling in België tot de openbare orde en kan ook dit hof niet zomaar voorbij gaan aan deze bepaling.

e. In casu komt dit hof tot het besluit dat er wel degelijk sprake is van een verboden gezagsoverdracht naar de Belgische vennootschappen toe (dit hof verwijst naar hetgeen hierna bijkomend vastgesteld), zodat ook dit onderdeel van het verweer van de beklagden elke grond mist. Als dusdanig en gelet op dit besluit vielen de Poolse werknemers hoe dan ook onder toepassing van de Belgische wetsbepalingen inzake arbeidsrecht en sociaal zekerheidsrecht.

Tussen alle vennootschappen van de 'groep' bestond dan ook duidelijk een organisatorische en economische eenheid, met een gecentraliseerde zeggenschap (of bestuur) vanuit België.

In juridisch (vennootschapsrechtelijk) opzicht had men weliswaar te maken met een juridische veelheid (verschillende rechtspersonen), waarbij de Poolse werknemers geen concreet inzicht

hadden in de structuren van de groep, waardoor ze zich niet eens realiseerden dat zij opereerden binnen deze juridische veelheid (zie ook hoger in dit arrest). Nog minder realiseerden de werknemers zich dat de inbedding van hun arbeidsovereenkomst binnen deze groepsstructuur juridische implicaties kon hebben, die afwijken van de klassieke enkelvoudige relatie tussen (aanwervende) werkgever en werknemer binnen één onderneming.

De 'groep' C.K., bestaande uit verschillende vennootschappen, was een economische eenheid, dit omwille van het feit dat deze vennootschappen onderling met elkaar waren verbonden en onder een centrale leiding stonden met het oog op het duurzaam (en dus niet: tijdelijk) uitoefenen van een economische activiteit, nl. internationaal vervoer.

Deze duurzame uitoefening van economische activiteit greep in werkelijkheid enkel plaats vanuit Wingene en niet vanuit Polen. De beslissende instructies werden vanuit België ingegeven in een computersysteem dat zowel door de Belgische vennootschappen als door de Poolse vennootschappen gelijktijdig werd gebruikt.

C.K. had binnen deze 'groep' overheersende (zoniet: uitsluitende) zeggenschap, inzonderheid via de vennootschap NV S.. Deze laatste vennootschap, waarin hij gedelegeerd bestuurder was, tezamen met zijn echtgenote en S.R., was immers ook bestuurder in NV K., NV O. en NV T., dit telkenmale via haar vaste vertegenwoordiger : C.K..

Het was bovendien C.K. die ook voor honderd procent eigenaar was van de Poolse vennootschap NV K. SP zoo. In deze vennootschap was hij in werkelijkheid de 'feitelijke bestuurder' (zie ook hierna: feitelijke en concrete vast- stellingen) en hij oefende van hieruit 'gezag' uit over de tewerkgestelde vreemde werknemers, dit telkenmale in zijn hoedanigheid van lasthebber van de Belgische vennootschappen. Hij bepaalde als eigenaar ook het globaal en uiteindelijk algemeen beleid van deze Poolse vennootschap en stelde in die hoedanigheid ook autonoom de bestuurder(s) in deze vennootschap aan. Uit het feitelijk onderzoek blijkt dat de Poolse bestuurder geenszins daadwerkelijke autonome bestuursbevoegdheden kon uitoefenen. Hij voerde gewoon slaafs de opdrachten van C.K., ook op bestuurlijk vlak uit. C.K. was de 'feitelijke bestuur- der' die opdrachten doorgaf aan de (pro-forma) voorzitter van het bestuur van de Poolse vennootschap, die hij zelf had aangesteld als aandeelhouder.

Uit de feitelijke vaststellingen, zoals hierna gedetailleerd weergegeven, komt aldus vast te staan dat de activiteiten van C.K. in de Poolse vennoot- schap NV K. de normale aandeelhoudersrelatie te buiten gingen en dat hij in werkelijkheid evenzeer de feitelijke leiding (of: het feitelijk bestuurderschap) waarnam binnen deze Poolse vennootschap, naast de leiding van alle vennootschappen die binnen de economische groep (of eenheid) opereerden. De Poolse bestuurder had overduidelijk en voor dit hof op overtuigende wijze bewezen nauwelijks contact met de chauffeurs en mecaniciens (zie ook hierna: concrete vaststellingen - de Poolse werknemers zagen deze bestuurder quasi enkel bij het afsluiten van de arbeidsovereenkomst). Wat de dagelijkse organisatie betrof werd bijkomend alles georganiseerd en gedirigeerd vanuit Wingene via een computersysteem: opdrachten werden doorgegeven aan Poolse bedienden, die in Polen werkzaam waren op een bovenverdieping van een appartement en van daaruit gewoon doorgaven wat zij vanuit België als opdracht kregen. De bestuurder in Polen had niet de minste beslissingsbevoegdheid op dit vlak.

Het is ook, mede uitgaande van deze fundamentele vaststellingen, dat dit hof tot de conclusie komt dat de (sociale) wetgeving (arbeidsrecht en sociale zekerheid) van België in deze zaak, gelet op de specifieke feitelijke context, in objectief opzicht en op feitelijk legaal onderbouwde wijze toepasselijk diende te zijn i.p.v. de Poolse wetgeving.

Bij de materiële beoordeling van de 'vestigingsplaats' is de 'maatschappelijke of economische realiteit' naar de overtuiging van dit hof, eveneens mede bepalend, ja zelfs beslissend en doorslaggevend. De zelfstandige bedrijfsactiviteiten in Polen door de Poolse vennootschap waren uiterst marginaal: het merendeel van de activiteiten van de Poolse vennootschap betrof immers

internationale vervoersactiviteiten, ggz. uitgevoerd in onderaanneming voor de Belgische vennootschap NV K. (hierna zal blijken dat het onderzoek heeft uitgewezen dat 99% van de totale activiteit van de Poolse vennootschap werd uitgevoerd ingevolge opdrachten van de Belgische vennootschappen). Ongeveer alle vervoersactiviteiten die de Poolse vennootschap uitvoerde waren aldus opdrachten die

vanuit België werden gegeven in opdracht van eigen (ook Poolse) klanten van de NV K. of NV O., ggz. in het kader van een 'onderaanneming'. Deze laatste figuur was evenwel duidelijk een bijkomend fraudestuk in de globale economische (ondernemings)puzzel die door C.K. werd ontworpen. Het was C.K. die alles leidde en coördineerde vanuit de 'vaste inrichting' in België (Wingene), dit in zijn verschillende hoedanigheden.

De Poolse vennootschap was in feite enkel een loutere 'personeelsvennootschap' of 'papieren werkgever', die voor het overige volledig in handen was van C.K. en door hem feitelijk bestuurd werd, terwijl de Belgische vennootschappen, waarbinnen hij al evenzeer een gezagspositie innam, de eigenlijke 'werkvennootschappen' waren. Daarbij had de Poolse vennootschap enkel een (pro-forma) maatschappelijke zetel in Polen, waarbij zij onmiddellijk, permanent en op duurzame wijze ook een filiaal of 'vaste inrichting' (bijkantoor) had in Wingene, van waaruit de bedrijfsuitbating inzake internationale vervoers-verrichtingen concreet werd georganiseerd, gedirigeerd en gecontroleerd, dit alles onder het feitelijk gezag en bestuur van C.K., dit in zijn verschillende hoedanigheden in de diverse vennootschappen. De aandeelhouder van de Poolse vennootschap (C.K.) oefende van hieruit in ieder geval ook (door de Belgische wet verboden) gezag uit over de aldus tewerkgestelde Poolse werknemers.

Poolse onderdanen werden in Polen aangeworven om daadwerkelijk praktisch uitsluitend arbeid te presteren in de Belgische 'werkvennootschappen' (beklaagden in de huidige zaak). De aanwerving geschiedde via een Poolse bestuurder, die aangeduid was door C.K. (hij was immers 100% aandeelhouder van de Poolse vennootschap) en die slaafs het 'economisch en sociaal beleid' navolgde dat hem door de enige aandeelhouder werd opgelegd. Het is hoegenaamd niet aannemelijk gemaakt dat deze Poolse bestuurder zelfstandige (bestuurders) beslissings- of -bevoegdheden had inzake organisatie van het werk van de chauffeurs en mecaniciens.

Zowel het vestigen van een louter maatschappelijke zetel (op een zolderkamer in een appartement) in Polen, zonder dat er aldaar of van daaruit effectief zelfstandige bedrijfsactiviteiten inzake internationaal transport plaatsvonden, het onmiddellijk daarbij aansluiten van een exploitatiezetel (bijkantoor of vaste vesting inzake exploitatie) in Wingene, het louter afsluiten van Poolse arbeidsovereenkomsten (die voor het overige daadwerkelijk praktisch uitsluitend in en vanuit België werden uitgevoerd) als het uitvoeren van 'dienstverrichtingen' in het kader van een (beweerd) onderaannemingscontract leidden er in werkelijkheid toe dat werknemers werden tewerkgesteld in en vanuit België en onder het gezag van een uitsluitend in België aanwezige persoon die de algemene leiding had van de Poolse vennootschap en daarbij beslissende handelingen stelde die als een gezagsuitoefening binnen een arbeidsrelatie kunnen worden aangemerkt. Door combinatie van al deze handelingen werd beoogd en daadwerkelijk verwezenlijkt dat deze werknemers de bepalingen van het Belgisch arbeidsrecht en sociaal zekerheidsrecht werd ontzegd, dit tegen alle criteria inzake toepassing van het objectief toepasselijke recht (zie hoger : beslissingen en interpretatie van de diverse Europese bepalingen inzake arbeidsrecht en sociaal zekerheidsrecht). Op grond van feitelijke vaststellingen wordt dit hof overtuigd dat de tewerkstelling van Poolse werknemers in elk van de onderscheiden gevallen (chauffeurs, mecaniciens en paletherstellers) het nauwst verbonden was met België en niet met Polen. De Belgische bepalingen dienen dan ook toepassing te vinden omdat zij regels van dwingend recht uitmaken, nu deze regels bij niet-naleving in België ook strafrechtelijk kunnen worden gesanctioneerd.

De 'papieren werkgever' verdween uit het beeld van zodra de arbeidsovereenkomst was getekend en de aldus in Polen aangeworven werknemers presteerden verder in werkelijkheid quasi

uitsluitend werk onder gezag van de Belgische 'werkvennootschappen', gezag dat in feite werd uitgeoefend door C.K. als gedelegeerd bestuurder of vaste vertegenwoordiger van de de NV S. (zie hoger). Het instructierecht ging al eveneens uit van deze Belgische vennootschappen, nu de Poolse werknemers in feite volkomen werden geïntegreerd in de werkzaamheden en bedrijfsstructuren van de Belgische vennootschappen. Daarnaast wordt C.K. ook beschouwd als 'feitelijke bestuurder' van de Poolse vennootschap, dit op grond van concrete vaststellingen zoals hierna gedetailleerd weergegeven.

Dit hof blijft dan ook in deze zaak niet blind voor de vaststelling dat de laatste decennia meer en meer ondernemingen voor operationale werkzaamheden de vorm aannemen van 'vennootschapsgroepen'. C.K. en zijn echtgenote G.K. vormden in deze zaak rondom zich een 'groep vennootschappen', waarbij inzonderheid een Belgische en Poolse vennootschap dezelfde naam, nl. 'NV K.' dragen (wat op zich natuurlijk reeds tot verwarring aanleiding kan geven). De Poolse vennootschap 'NV K.' was blijkbaar (enkel) het vehikel dat quasi uitsluitend internationale transportverrichtingen uitvoerde in opdracht van en ten voordele van andere (Belgische) vennootschappen binnen deze 'groep' (nl. NV O. en NV K.).

De benadering en beoordeling zoals door dit hof alhier gemaakt vindt naar de opvatting van dit hof eveneens steun in Europeesrechtelijk opzicht, waarbij het begrip 'onderneming' ter sprake komt, zoals blijkt uit de artikelen 101 en 102 VWEU. In dit kader worden o.a. door dit hof volgende bijkomende vaststellingen gemaakt:

- a. Advocaat-Generaal Jacobs stelde in de zaak Albany international BV (HvJ 21.09.1999, C-67/96, Albany International BV t. Stichting Bedrijfspension- fonds Textielindustrie, Opinie Advocaat-Generaal JACOBS, par. 206) : "In de eerste plaats dient het begrip onderneming in het systeem van artikel 85 volgens mij een dubbel doel. Enerzijds - en deze functie is het duidelijkst - maakt dit begrip het mogelijk de categorie verkeersdeelnemers te bepalen waarop de mededingingsregels van toepassing zijn. Dat punt komt bijvoorbeeld naar voren in zaken betreffende openbare lichamen (arresten van 04.05.1988, Boclson {30/87, Jurispr. blz. 2479); Höfner en Eiser, arrest van 23. 04.1991 {C-41/90, Jurispr. blz. 1-1979) en van 19. 01., SAT Fluggesellschaft {C-364/92, Jurispr. blz. 1-43). In dergelijke zaken is de maatstaf, of de verkeersdeelnemer een activiteit verricht van economische of commerciële aard. Anderzijds dient het begrip om de eenheid vast te stellen waaraan een bepaalde gedraging moet worden toegerekend. Dit tweede punt doet zich bijvoorbeeld voor in zaken waarin het gaat om de verhouding tussen dochter- en moedermaatschappijen {arrest van 24. 10.1996, Viho/Commissie (C-73/95 P, Jurispr. blz. 1-5457), en de arresten die in punt 16 van dat arrest worden aangehaald). De maatstaf is dan, of er sprake is van een onafhankelijke eenheid die zelfstandig handelt dan wel slechts van een "vertegenwoordiger", die zijn gedragslijn niet autonoom kan bepalen".
- b. In het arrest Höfner Eiser vs. Macrotron GmbH (HvJ 23.04.1991, C-41/90, Höfner Eiser v. Macrotron GmbH) besloot het HvJ EU dat arbeids- bemiddeling wel degelijk kon gezien worden als een economische activiteit, waaruit volgde dat iedere entiteit die zich bezighield met arbeidsbemiddeling als een onderneming in de zin van art. 101 en art. 102 VWEU diende te worden beschouwd. Dit arrest en haar definitie werd nadien (HvJ 16.03.2004, C-264/01, C-306/01, C-354/01 en C-355/01, AOK-Bundesverband en anderen, opinie advocaat-generaal JACOBS, par. 46.; HvJ 11.07.2006, C-205/03, Fenin v. Commissie, par 25; HvJ, 16.11.1995, C- 244/94, Fédération Française des sociétés d'assurance, Société Paternelle- Vie, Union des assurances de Paris-Vie en Caisse d'assurance et de prévoyance mutuelle des agriculteurs tegen het Ministerie van landbouw en visserij, par 14.; HvJ 28.06.2005, C-189/02, C-205/02, C-206/02, C-207/02, C-208/02, C-2123/02, Dansk Røindustri ea v. Commissie, par. 3) aanvaard als de standaard.
- c. Opvallend is de zeer ruime definiëring die het Hof van Justitie EU hanteert. De definitie die men in Höfner Eiser terugvindt en het principe dat daar uit voortvloeit, namelijk dat een onderneming in de zin van het mededingingsrecht niet (per se) overeenstemt met een enkele

juridische rechtspersoonlijkheid en aldus een functionele invulling dient te krijgen, wordt reeds lang door het Europees Hof gehanteerd.

Reeds in 1972 bestond er discussie of een vennootschap (deels) kon ontsnappen aan aansprakelijkheid op basis van het gegeven dat zij een te onderscheiden rechtspersoonlijkheid was. Het Hof stelde in *ICI v. Commission* en *Geigy v. Commission* zeer duidelijk dat de formele scheiding tussen twee vennootschappen, als gevolg van hun te onderscheiden rechtspersoonlijkheid, niet opweegt tegenover hun uniform gedrag op de markt (HvJ 14.07.1972, 48-69, *ICI t. Commissie*, par. 140; HvJ 14.07.1972, 52-69, *Geigy v. Commissie*, par. 45.; HvJ 21.02.1973, 6-72, *Europemballage Continental cans*).

In de zaak *Hydrotherm* ging het om een overeenkomst tussen twee ondernemingen, die door een natuurlijk persoon werden gecontroleerd. In functie van die controle en het gebrek aan autonomie, beschouwde het Hof deze laatste drie als één enkel geheel (HvJ 12.07.1984, C-170/84, *Hydrotherm*, par. 10-12):

"R.o. nr. 10: Volgens artikel 1, lid 1, van verordening nr. 67/67 wordt artikel 85, lid 1, van het Verdrag buiten toepassing verklaard voor overeenkomsten "waarbij slechts twee ondernemingen partij zijn." De toepasselijkheid van deze bepaling is aan twijfel onderhevig, omdat de onderhavige overeenkomst is gesloten tussen enerzijds *Hydrotherm* en anderzijds drie verschillende personen, te weten de heer A., een natuurlijk persoon, alsmede de vennootschappen *Compact* en *Officine Sant'Andrea*. Daarbij wordt niet betwist, dat A. elk van deze beide vennootschappen volledig controleert.

R.o. nr. 11 : In het kader van het mededingingsrecht moet onder het begrip onderneming worden verstaan een met betrekking tot het voorwerp van de desbetreffende overeenkomst bestaande economische eenheid, ook al wordt deze economische eenheid gevormd door verscheidene natuurlijke of rechtspersonen. Aan het vereiste van artikel 1, lid 1, van verordening nr. 67/67 is dan ook voldaan, wanneer te ener zijde van de overeenkomst ondernemingen deelnemen die een identiek belang hebben en door een en dezelfde - eveneens aan de overeenkomst deelnemende - natuurlijke persoon worden gecontroleerd. Immers, in deze omstandigheden bestaat er geen mogelijkheid van mededinging tussen de personen die tezamen, als één enkele partij aan de betrokken overeenkomst deelnemen.

R.o. nr. 12: Derhalve dient op de eerste vraag te worden geantwoord, dat verordening nr. 67/67 ook moet worden toegepast wanneer te ener zijde van de overeenkomst verschillende, juridisch zelfstandige ondernemingen deelnemen, indien deze ondernemingen wat de overeenkomst betreft een economische eenheid vormen".

d. In het Belgisch recht verwijst dit hof bijkomend naar de bepalingen van het Wetboek Economisch recht, terwijl in de Wetboek Vennootschappen en Verenigingen (artikelen 1:14 en 1:15) sprake is van de eerder universeel ingeburgerde begrippen als 'moeder- en dochtervennootschappen'. In dit laatste wetboek wordt niet gesproken over de gehele entiteit van verschillende vennootschappen, maar wordt ingezoomd op de relatie tussen twee vennootschappen onderling. Wanneer de ene vennootschap controle uitoefent over de ander, zal de controlerende vennootschap doorgaans als moeder aangemerkt worden en de gecontroleerde vennootschap als dochter.

e. Bij de toepassing van het principe van de economische eenheid op het groepsgebeuren, schenkt het HvJ EU veel aandacht aan de relatie moeder- dochter, waarbij één criterium wordt vooropgesteld: in hoeverre kan de dochtervennootschap een autonome koers varen op de markt? Het HvJ EU geeft ook aan wat de achterliggende redenering is. Wanneer de dochter haar gedrag niet zelfstandig kan bepalen maar de instructies van haar moeder volgt, zijn ze te beschouwen als een economische eenheid, waarvan de verschillende stukken niet te onderscheiden vallen.

Wat betreft de relatie 'moeder'-'dochter' blijkt uit de Europese rechtspraak dat, om eventueel de moeder verantwoordelijk te stellen voor de daden van haar dochter en de daden van dochter en moeder als één te beschouwen, in de eerste plaats moet worden aangetoond dat zij één enkele onderneming zijn. Gezien de rechtspraak die zich met *ICI* gevormd heeft, komt dit er op neer om aan te tonen dat hun gedrag één en hetzelfde is.

In de zaak *Metsä-Serla* werd als principe gesteld : "De redenering van het Gerecht kan niet als foutief worden beschouwd, aangezien volgens vaste rechtspraak het mededingingsversturend gedrag van een onderneming aan een andere onderneming kan worden toegerekend wanneer eerstgenoemde onderneming niet zelfstandig haar marktgedrag bepaalde, doch in hoofdzaak de door laatstgenoemde onderneming verstrekte instructies volgde, in het bijzonder gelet op de economische en juridische banden die hen verenigden" (HvJ 16.11.2000, C-294/98, *Metsä-Serla* t. Commissie, par. 27. en HvJ 02.10.2003, C-196/99, *Aristrain* t. Commissie, par. 96).

In het arrest *AEG* bouwde het HvJ EU voort op de *ICI*-rechtspraak, nl. dat een moeder niet louter kan ontsnappen aan de toerekening van het gedrag van de dochter doordat zij gescheiden rechtspersoonlijkheid hebben - zeker niet wanneer de dochter in ieder opzicht de instructies van haar moeder uitvoert (HvJ 14.07.1972, 48-69, *Imperial Chemical Industries Ltd* t. Commissie, par. 133). In *AEG* onderscheidt het hof principieel drie verschillende stappen voor men kan overgaan tot de toerekening van het gedrag van de dochter: (1) zij moeten een economische eenheid vormen, (2) de moeder moet in een positie verkeren om beslissende invloed uit te oefenen op de distributie en het prijsbeleid van haar dochters en (3) men dient na te gaan of de moeder ook daadwerkelijk gebruik gemaakt heeft van haar macht (HvJ 25.10.1983, 107/82, *AEG-Telefunken Groep*, par. 49-50). Hoewel het Hof dit niet met zoveel woorden uitdrukt, lijkt het alsof zij hier een vermoeden inlast dat de dochter - voor zover 100% in handen - het commercieel beleid volgt van de moeder.

80. Uit de rechtspraak van het Hof van Justitie EU inzake het sociaal- en fiscaal- rechtelijk contentieux), zoals hoger in dit arrest door dit hof aangehaald, blijkt dat bij de beoordeling rekening moet worden gehouden met alle specifieke (feitelijke) omstandigheden die in een zaak aan de orde zijn wat betreft de concrete inhoud van de 'arbeidsverhouding'.

Alle omstandigheden moeten worden gezien en beoordeeld in hun onderlinge verband.

In deze zaak is dit hof van oordeel dat ook aan het breder begrip 'economische eenheid' niet kan worden voorbij gegaan. De geschetste economische en vennootschapsrechtelijke toestand heeft in deze zaak immers hoe dan ook een beslissende feitelijke invloed op de inhoud van de arbeidsverhouding tussen Poolse werknemers en Belgische vennootschappen, werkzaam binnen eenzelfde 'groepsverband'.

Het economisch recht, vennootschapsrecht en sociaal recht staan niet op zichzelf, doch beïnvloeden elkaar over en weer wanneer het erom gaat de juridische positie van de werknemer, tewerkgesteld in een internationale of grens- overschrijdende arbeidsverhouding, in dergelijk 'groeps'kader te bepalen.

In sociaal strafrecht moet daarenboven ook steeds met 'begunstigings- principe en het 'beschermingsbeginsel' rekening worden gehouden, zoals hoger reeds aangegeven. Dergelijke beginselen vormen immers mede doelstellingen van het 'Europees (sociaalrechtelijk) instrumentarium' zoals hoger aangehaald.

Volgens het begunstigingsprincipe dient het conflictenrecht van zijn regelblindheid en waarde neutraliteit te abstraheren (dit is hetgeen dit hof doet in deze zaak) door bij de oplossing van internationale conflicten voorrang te verlenen aan die rechtsregel, die van de verschillende toepasselijke rechtsregels als beste of meest gunstig kan worden bestempeld, waardoor materiele onrechtvaardigheid kan worden vermeden. Bij het beschermingsbeginsel wordt de keuze van de aanknopingsfactor bepaald door de beschermende strekking van de regels van het objectieve recht. Uit de strekking van de regel kan worden afgeleid welk subject de regeling tracht te beschermen. In arbeidsrecht en sociaal zekerheidsrecht betreft het dan inzonderheid de sociaal en/of economisch zwakkere partij, in casu de werknemer (aangezien het begunstigingsprincipe een verbijzondering is van het beschermingsprincipe geldt dit ook ten aanzien van het begunstigingsprincipe).

De feitelijke toestand, zoals hierna gedetailleerd en concreet onderbouwd, brengt dit hof dan ook tot de conclusie dat in de huidige zaak de Belgische en Poolse vennootschap 'NV K.' in feite één duurzaam geheel vormden en zeer innig met elkaar waren verbonden (vrachtwagens, computerapparatuur, GPS e.d.m.). C.K. heeft in 1995 klaarblijkelijk beslist een Poolse vennootschap op te richten waarin hij 100% zeggenschap en algemene leiding heeft. In deze Poolse vennootschap was hij niet alleen 100% eigenaar, doch nam hij ook het feitelijk bestuurderschap waar. Dit blijkt overduidelijk uit het gegeven dat deze Poolse vennootschap in feite (enkel) dienst deed als 'vestiging van indiensttreding' van Poolse werknemers (die voor het overige onmiddellijk in en vanuit België internationale vervoersverrichtingen uitvoerden in opdracht van de Belgische vennootschappen NV K. en NV O.). Het werkgeverschap werd daarbij in feite uitgeoefend door de Belgische vennootschappen, middels tussenkomst van de steeds weerkerende figuur, nl. C.K.. Dit had concreet ook als gevolg dat in deze zaak 'werkgever' en 'vestiging van indiensttreding van de Poolse vennootschap' niet samenvielen. Het 'forum' van de (werkelijke) werkgever was een geheel andere dan de vestiging waar de werknemer in dienst was getreden (en waar enkel (pro forma) administratieve activiteiten plaatsvonden).

De Poolse vennootschap met 'secundaire vestiging' (of bijkantoor/filiaal) in België was, in werkelijkheid en in economisch opzicht, slechts een ondergeschikte 'afdeling' van de Belgische vennootschappen die enkel instond voor de werving, selectie en aanname van personeel. Vanuit sociaalrechtelijk oogpunt was de werkelijke 'werkgever' gevestigd in België.

Bij de huidige beoordeling is het niet zozeer de plaats waar de arbeidsovereenkomst in juridische zin gestalte heeft gekregen die als doorslaggevend moet worden beoordeeld, doch wél om de plaats waar de werknemer zijn werkzaamheden feitelijk en in concreto heeft uitgeoefend. Deze opvatting spoort met de filosofie van de verschillende Europese instrumenten die hoger in dit arrest reeds werden aangehaald.

Het 'in dienst nemen' van de werknemer kan trouwens feitelijk of normatief worden opgevat. Feitelijk, in de zin van toetreding tot de organisatie (of economische eenheid). Normatief in die zin dat de vestiging de plaats representeert waar de arbeidsovereenkomst is afgesloten (lex loci contractus). De feitelijke opvatting verdient hier echter de voorkeur, gelet op het feit dat in het IPR (EVO en Rome-1) de bescherming van de werknemer mede ten grondslag heeft gelegen wanneer het arbeidsovereenkomsten aangaat (zie hoger in dit arrest). Een normatieve opvatting met betrekking tot de vestiging die de werknemer in dienst heeft genomen (zoals door de beklagden in deze zaak voorgelaten) leidt enkel tot misbruik en afwending van de doelstellingen van de Europese wetgever wat het sociaal rechtelijk aspect betreft. De keuze voor een bepaalde plaats met de bedoeling de arbeidsovereenkomst aldaar af te sluiten bracht een indirecte rechtskeuze tot stand, met andere woorden: het van toepassing zijnde recht wordt op deze wijze beïnvloed, zonder dat de bedoelde IPR-bescherming hierop van toepassing is.

81. De tewerkgestelde chauffeurs en mecaniciens, doch ook de paletterstellers opereerden in deze zaak binnen de (hoger geschetste) organisatie- en groepsstructuur. Zij hadden niet alleen te maken met degene met wie zij de arbeidsovereenkomst ondertekenden, maar zagen zich tevens geconfronteerd met 'derden' (in Wingene verblijvend) die direct of indirect hun invloed, soms diepgaand, uitoefenden op de (nakoming en uitoefening van de) arbeidsovereenkomst. Wat het 'internationaal transport' betreft werden de vennootschappen NV K. en NV O. daarbij in feitelijk opzicht soms in het geheel niet als een 'derde' ervaren door de werknemers, simpelweg omdat deze chauffeurs en mecaniciens binnen de geschetste groepsstructuur feitelijk permanent en op duurzame wijze (opmerking van dit hof : er was geen sprake van een 'tijdelijke' tewerkstelling, op permanente en duurzame wijze werd arbeid gepresteerd onder Belgische gezagsstructuren) werkzaam waren binnen een andere vennootschap dan die, waarmee zij een arbeidsovereenkomst hadden afgesloten. Het feit dat zowel de Belgische als de Poolse vennootschap eenzelfde naam droegen droeg aan deze verwarring natuurlijk bij).

De 'groep' C.K. was een economische of minstens feitelijke realiteit, waarbinnen het werkgeversbegrip mede moet worden beoordeeld aan de hand van deze specifieke

omstandigheid (groepsstructuur en interne samenwerking, met medegaande gezagsuitoefening door andere vennootschappen dan diegene met wie in formeel opzicht een arbeidsovereenkomst was afgesloten). Bij de beoordeling van arbeidsverhoudingen in dit kader moet men zich dan ook eveneens rekenschap geven van deze economische realiteit (het betreft een specifieke omstandigheid die niet buiten beoordeling kan blijven).

Inzonderheid bij de bepaling van het begrip 'werkgever' en de daaruit voortvloeiende of daarmee gepaard gaande 'gezagsverhouding' heeft dit aspect in deze zaak een beslissende invloed. De feitelijke toestand speelt daarin een beslissende rol, los van de inhoud van de papieren documenten. In zekere zin gaat het over een 'groepswerkgeversschap' en/of een (door de Belgische wetgeving van openbare orde: verboden) 'intra-groepsdetachering'. De wijze waarop partijen in concreto uitvoering hebben gegeven aan hun rechtsverhouding en aldus daaraan inhoud hebben gegeven is voor dit hof doorslaggevend bij de huidige beoordeling. De vraag hoe de factoren kapitaal en arbeid zich binnen dit alles verhouden kan niet buiten het gezichtsveld blijven. Indien binnen dergelijke groepsstructuren rechtspersonen (in sociaalrechtelijk opzicht) zodanig worden gebruikt (eigenlijk 'misbruikt') dat aan de bescherming van de werknemers tekort wordt gedaan op een wijze die maatschappelijk onaanvaardbaar is, kan daar juridisch tegen worden opgetreden (fraude en rechtsmisbruik worden alzo effectief tegengegaan, ter verwezenlijking van de doelstellingen van de Europese Unie). Dit hof is inzonderheid van oordeel dat de juridische vormgeving van de arbeidsovereenkomst, binnen de in deze zaak bestaande 'groep' of 'economische eenheid', de werknemer(s) niet ten nadele mag strekken. Daarbij moet de vennootschapsrechtelijke constructie eventueel kunnen worden 'doorprikt' door de (straf)rechter, zeker wanneer - zoals in casu - (sociaalrechtelijk) bedrog en - fraude in het spel (en de bedoeling) zijn. De maatschappelijke of economische realiteit krijgt dan ook de voorrang boven het 'juridisch verschijnsel' van de rechtspersoon, zeker wanneer blijkt dat het de bedoeling geweest is te ontkomen aan de toepassing van het legale of objectieve recht (arbeidsrecht of sociaal zekerheidsrecht, bepalingen die in België strafrechtelijk gesanctioneerd worden), met medegaande (economische) concurrentievervalsing als gevolg.

82. In de huidige zaak blijkt overduidelijk dat de Poolse vennootschap enkel een (formele) maatschappelijke zetel had in Polen en dat er van daaruit geen zelfstandige bedrijfsactiviteiten plaatsvonden. De echte 'vestiging', minstens 'vaste inrichting' of 'filiaal' lag in Wingene, waar permanent personeel was tewerkgesteld en waarbij de genaamde A.B. zelfs permanent in de burelen van NV K. contacten onderhield met de al evenzo alhier tewerkgestelde chauffeurs en mecaniciens.

Nu evenwel ook in feite komt vast te staan (zie hierna) dat er van hieruit eveneens door C.K. in zijn verschillende hoedanigheden binnen de Belgische vennootschappen daadwerkelijk handelingen werden gesteld die als een werkelijke gezagsuitoefening kunnen worden aangemerkt is in alle opzichten de Belgische en niet de Poolse wetgeving van toepassing op de transnationale arbeidsverhoudingen in deze zaak.

83. Het standpunt van de beklagden innemen (als zou de Poolse wetgeving toepassing moeten vinden) zou betekenen dat een oneigenlijk (frauduleus) gebruik van de Europeesrechtelijke en Belgische bepalingen wordt goedgekeurd. België was zowel vanuit economisch als vanuit sociaalrechtelijk oogpunt het land dat het nauwst verbonden was met de concrete inhoud van de arbeidsverhoudingen.

111.E.2.2.I.3.2. Verdere beoordeling van het verweer van de beklagden

84. Dit hof treedt de stelling van beklagden bij dat de arbeidsverhouding met de chauffeurs

en mecaniciens valt binnen de toepassing van artikel 13 van de Verordening 883/2004 en niet artikel 12 van deze Verordening (detachering). De voorgestelde prejudiciële vraag zoals geformuleerd op blz. 47/104 van zijn syntheseberoepsconclusie hoeft dus niet te worden gesteld.

85. De toepassing en interpretatie van deze bepaling moeten evenwel geschieden overeenkomstig de criteria die het Hof van Justitie in haar rechtspraak hanteert (zie hoger in dit arrest).

86. De beklagden beweren dat er tussen de Belgische en de Poolse vennootschap NV K. een contract van 'onderaanneming' zou hebben bestaan. Dit hof kan ter zake enkel opmerken dat een overeenkomst desbetreffend nooit werd overgelegd aan dit hof. Schriftelijke documenten die de blote beweringen aannemelijk zouden kunnen maken en die meer concreet inzicht zouden kunnen geven omtrent de precieze aard en afspraken tussen de beide vennootschappen wanneer het erop aankomt de arbeidsverhoudingen van de tewerkgestelde werknemers te bepalen, ontbreken derhalve volledig, wellicht omdat deze onbestaande zijn.

Bovendien is dit hof de overtuiging toegedaan dat de concrete omstandigheden waarin de Poolse werknemers prestaties leverden geenszins kunnen worden aangezien als prestaties in het kader van een 'normale' onderaannemings- overeenkomst, nu er telkenmale hoe dan ook sprake was van een feitelijke gezagsverhouding tussen de 'werknemer' en de zgz. 'hoofdaannemer' (Belgische vennootschappen, inzonderheid C.K. die telkenmale in naam en voor rekening van deze vennootschappen alles dirigeerde en controleerde). De feitelijke en concrete vaststellingen, zoals hierna gedetailleerd opgesomd, dwingen dit hof tot dit besluit. De figuur van de zgn. onderaanneming vormde dan ook een integrerend en constitutief onderdeel binnen een (frauduleuze) constructie, om het naar buiten uit te doen voorkomen dat het objectief toepasselijke sociaal recht (arbeidsrecht en sociaal zekerheidsrecht) niet van toepassing zou zijn. De tussenkomst van de Poolse bestuurder van de Poolse vennootschap, eenmaal de arbeidsovereenkomst afgesloten, was praktisch en in feite onbestaande.

Feitelijke controle en gezag over de tewerkgestelden van Poolse nationaliteit werden in en vanuit België uitgeoefend, terwijl de werkzaamheden al evenzeer werden geïntegreerd en georganiseerd in en vanuit België (Wingene).

Dit hof is dan ook de overtuiging toegedaan dat de figuur van de 'onderaanneming' een belangrijk (deel)aspect uitmaakt van de globale frauduleuze economische, vennootschapsrechtelijke en sociaalrechtelijke constructie die C.K., telkenmale in zijn verschillende beslissende hoedanigheden in het hiervoor geschetste frauduleus complex en binnen de door hem geleide 'groep' van vennootschappen, ook als 100% eigenaar van de Poolse vennootschap, doorheen de tijd heeft ontwikkeld en op punt heeft gesteld, dit met de uitsluitende bedoeling de Belgische wetsbepalingen inzake het sociaal recht (nl. verloning chauffeurs, mecaniciens en paletherstellers) naast zich neer te leggen en de bestaande wetten inzake sociale zekerheid te ontduiken en aldus 'sociale fraude', zoals bedoeld onder de misdrijfomschrijvingen die in deze zaak lastens hem en zijn vennootschappen werden weerhouden, te plegen. Dit wordt hierna verder onderbouwd en toegelicht.

87. Wat betreft de 'vestiging' van de Poolse onderneming NV K. SP zoo wordt een bepaald aspect (nl. verwijzing naar de Europese vervoersverordeningen) van het verweer van de beklagden door dit hof hoegenaamd niet bijgetreden en/of gehonoreerd. Dit hof heeft hoger in dit arrest, onder verwijzing naar standpunten in de rechtsleer, reeds uiteengezet waarom de bepalingen van de zgn. 'vervoers- verordeningen' nrs. 1071/2009 en 1072/2009 van 21 oktober 2009 in deze zaak (sociaal (straf)recht) irrelevant zijn bij de huidige beoordeling.

Inzonderheid volgende stelling, ingenomen door C.K., wordt door dit hof niet gedeeld: "Aangezien NV K. Sp Zoo beschikt over een communautaire transport- vergunning, staat vast dat zij beantwoordt aan de drie hoger toegelichte vestigingsvoorwaarden. Bijgevolg is NV K. Sp Zoo per definitie geen postbusonderneming (want dit zou strijdig zijn met de communautaire transportvergunning). Het Hof kan derhalve niet oordelen dat NV K. Sp Zoo niet in Polen gevestigd is, want dit zou strijdig zijn met de communautaire transportvergunning". Zoals hoger reeds vastgesteld wordt bij de beoordeling van frauduleuze praktijken in het Europese normencomplex door dit hof eveneens met heel wat andere factoren en beginselen rekening gehouden, nu de beginselen van het 'vrij verkeer', vervat in Europese instrumenten (en dit op verschillende onderdelen), steeds moeten worden getoetst aan de doelstellingen die in deze instrumenten worden gehuldigd en waarbij ook moet worden gelet op de eigenheid en de beschermingsbeginselen die aan deze instrumenten eveneens ten grondslag liggen. Dit hof verwijst naar hetgeen hoger reeds werd gesteld, inzonderheid de inhoud van diverse uitspraken van het Hof van Justitie van de Europese Unie, waarbij bepaalde begrippen nader worden uitgewerkt en verduidelijkt.

Het standpunt van beklaagden met betrekking tot de vervoersverordeningen is een zuiver eenzijdig en alleenstaand standpunt, dat naar de opvatting van dit hof faalt naar recht, zeker wanneer het erop aankomt frauduleus gedrag in economische en sociale context te evalueren en tegen te gaan.

De prejudiciële vraag, zoals geformuleerd op blz. 50/104 van de synthese- beroepsconclusie van C.K. wordt door dit hof niet gesteld: De verplichting om op basis van artikel 267, derde lid van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU), dat stelt dat de nationale rechterlijke instanties waarvan de beslissingen volgens het nationale recht niet vatbaar zijn voor hoger beroep, verplicht zijn zich tot het Hof van Justitie te wenden, geldt in de Belgische context niet voor de hoven van beroep, die immers niet in laatste aanleg oordelen, maar enkel voor het Hof van Cassatie, de Raad van State en het Grondwettelijk Hof als hoogste rechters in de zin van voormeld artikel 267 VWEU. Het stellen van een prejudiciële vraag is dan ook geen verplichting voor dit hof.

88. Dit hof beoordeelt in de huidige zaak al evenmin rechtstreeks 'feiten die kunnen wijzen op frauduleuze verkrijging (in Polen) of verder frauduleus gebruik van E 101-verklaringen' ten opzichte van administratieve instellingen in hoofde van C.K. of (in hoofde van) enig andere Belgische beklagde, betrokken in de huidige zaak.

Nergens blijkt dat C.K. of één van de huidige Belgische beklagden in Polen in dit kader handelingen zouden hebben gesteld. Uit de voorhanden zijnde gegevens blijkt enkel aannemelijk dat deze documenten in Polen aangevraagd werden door andere natuurlijke of rechtspersonen dan diegene die in de huidige zaak (als beklagde) betrokken zijn. Een frauduleuze aanvraag door de huidige beklagden maakt dan ook als dusdanig niet rechtstreeks (als feit) voorwerp uit van de huidige telastleggingen C. en E"

Nogmaals benadrukt dit hof hierbij dat de strafrechtelijke beoordeling volledig onderscheiden wordt van het voorwerp van een eventuele administratieve procedure, die daarenboven blijkbaar enkel wordt gevoerd tussen twee nationale administratieve organen, waarbij de Belgische rechtspersonen (huidige beklagden in de zaak), noch C.K. betrokken zijn. Ook hier verwijst dit hof korthedshalve naar hetgeen reeds hoger in dit arrest werd uiteengezet.

Huidige strafrechtelijke beoordeling geschiedt integendeel wél volgens eigen bewijsregels, die niet vervat zijn in enig Europees instrument met betrekking tot de alhier besproken wetgeving, doch die als algemene beginselen inzake strafrecht van toepassing zijn. In het Europees instrumentarium zoals hoger aangegeven is er trouwens nergens sprake van tussenkomst van een strafrechter, noch van een verplichting voor deze laatste om een strafprocedure stil te leggen wanneer de administratieve organen in de betrokken landen de procedure, zoals vervat in het Europees instrumentarium (coördinatieverordeningen) en zoals in casu: niet verder zetten, integendeel.

Het enige wat in deze zaak - gelet op het niet verder zetten van de administratieve procedure - momenteel kan worden vastgesteld is dat de strafrechter hoegenaamd niet kan worden weerhouden de huidige strafzaak (waar geoordeeld wordt over de individuele 'schuld' van de beklaagden) overeenkomstig de beginselen vervat in artikel 6 EVRM verder te zetten, nu de administratieve organen, niettegenstaande de beginselen inzake loyale samenwerking, blijkbaar helemaal niet de intentie hebben of aanstalten maken om deze administratieve procedure verder te zetten, zoals in de Europese coördinatieverordening(en) voorzien. Er is momenteel nergens een bindende uitspraak binnen de administratieve procedure en dergelijke uitspraak kan blijkbaar nog heel lang op zich laten wachten... : een niet-nakomingsprocedure in de zin van artikel 259 VWEU werd helemaal niet opgestart door de bevoegde autoriteiten.

De huidige strafzaak moet echter (eveneens) worden afgehandeld binnen een redelijke termijn. Dit geldt trouwens ook voor de administratieve procedure (die 'onverwijld' moet worden gevoerd wat in deze geenszins het geval is), doch wat deze procedure betreft stelde dit hof hoger in dit arrest reeds vast dat de Poolse instelling 'ZUS' weigerde vrijwillig informatie, zoals gevraagd door de Belgische administratieve instelling, aan deze laatste te verstrekken. Sindsdien is er een administratieve 'patstelling', zonder enige hoop op een definitieve administratieve uitspraak. Inzonderheid gelet op deze stilstand in de administratieve procedure kan dit hof momenteel in geen enkel opzicht (noch omwille van enige geldige redenen) gehouden zijn tot 'schorsing of stopzetting' van de strafrechtelijke procedure, temeer daar alhier strafrechtelijk gesanctioneerd gedrag van andere personen dan de Poolse werknemers of de Poolse vennootschap NV K. SP-zoo dienen te worden beoordeeld. Ook dit aspect van het verweer faalt naar recht.

Zoals hoger reeds aangegeven en louter volledigheidshalve merkt dit hof bijkomend op dat het Hof van Justitie EU in de zaak 'Vueling' heeft geoordeeld dat anderzijds de administratieve instanties op hun beurt niet gebonden (kunnen) zijn door het zgn. 'gezag van gewijsde' van een uitspraak die werd gedaan door een strafrechter (waarbij in casu kan worden opgemerkt dat in de beide procedures andere 'actoren' betrokken zijn) zodat ook in dit opzicht de rechten van de huidige beklaagden niet kunnen geschonden worden en zelfs volledig gevrijwaard worden (zie vaststellingen hoger in dit arrest gedaan).

Tezamen met C.K. stelt dit hof vast dat, uit de thans voorliggende gegevens, blijkt dat de bevoegde (nationale) administratieve autoriteiten er verschillende visies op na houden en dat voorsnog geen verdere stappen werden ondernomen in deze discussie door het verder voeren van de administratieve procedure. De vraag of er in zulke gevallen al dan niet sprake is van een 'loyale samenwerking' behoort niet tot de eigenlijke beoordelingsbevoegdheid van dit hof, doch dergelijke gang van zaken kan in ieder geval niet tot gevolg hebben dat actueel een strafprocedure (zoals in casu), gevoerd tussen andere partijen (ter uitsluiting van nationale organen of autoriteiten en met een gans ander doel en voorwerp), tot in de eeuwigheid zou moeten worden stilgelegd, met eventueel verjaring van de strafvordering tot gevolg. Het is niet op dergelijke wijze dat fraude ordentelijk en efficiënt kan worden of wordt bestreden.

Het kader en de contouren waarbinnen fraudebestrijding binnen de Europese Unie moet gebeuren werd reeds diverse malen in tal van uitspraken van het Hof van Justitie uiteengezet. Het verweer van C.K. wat dit aspect van de zaak betreft faalt en alle door hem in dit kader gesuggereerde prejudiciële vragen worden voorsnog niet gesteld, om dezelfde redenen zoals hiervoor reeds aangehaald (art. 267 VWEU). Een administratieve 'pat'-stelling kan een verdere beoordeling in strafrecht in geen enkel opzicht in de weg staan. De strafprocedure kan, gelet op de specifieke omstandigheden in deze zaak, dan ook niet verder worden 'lamgelegd'.

89. Een volgend onderdeel van het verweer van de beklaagden, onder verwijzing naar de Altun-rechtspraak, betreft de inhoud en betekenis van het begrip 'fraude'.

Daarbij wordt o.a. gesteld (blz. 58 syntheseberoepsconclusie): "De objectieve voor- waarde om bij gelijktijdige tewerkstelling in meerdere landen te kunnen spreken van fraude in de zin van het

Altun-arrest, is dan dat ofwel (1) de werknemers niet werken in meerdere landen, of (2) de werkgever niet gevestigd is in de lidstaat waarvan het sociale zekerheidsstelsel wordt toegepast. Zoals hoger werd aangetoond, werken de chauffeurs in meerdere landen en is NV K. Sp Zoo wel degelijk gevestigd in Polen, nu zij voldoet aan de drie vestigingsvoorwaarden van de verordening 1071/2009. Bijgevolg is de objectieve voorwaarde om te kunnen spreken van fraude niet aanwezig. De argumenten die het O.M. aanhaalt om het tegendeel te bewijzen, zijn niet relevant. Dit werd ook hoger reeds aangetoond (cfr. het is niet relevant dat de chauffeurs zelden in Polen transporten verrichten, het is niet relevant dat NV K. Sp Zoo weinig activiteiten in Polen heeft, ...).

De subjectieve voorwaarde om te kunnen spreken van fraude, is dat NV K. Sp Zoo opzettelijk zaken verkeerd heeft voorgesteld of zaken heeft achtergehouden. Uit het strafdossier blijkt hoegenaamd niet dat dit het geval was. In elk geval geeft het O.M. niet aan wat NV K. Sp Zoo verkeerd heeft voorgesteld of heeft achtergehouden, noch wat daar de rol van conluant in zou geweest zijn (uit geen enkel element van het dossier blijkt dat conluant betrokken was bij de aanvraag van Al-documenten). Bijgevolg is ook de subjectieve voorwaarde om te kunnen spreken van fraude niet aanwezig".

Dit hof onderschrijft al evenmin deze (vast)stelling van C.K.. Het hof vindt het trouwens merkwaardig dat C.K. middels dit verweer plots spreekt over NV K. Sp Zoo en niet over NV K.(België), noch over zijn eigen leidinggevende functies en de feitelijke gezagsuitoefening die hij van hieruit (Wingene) stelde in het globale fraudecomplex. Dit hof oordeelt geenszins over handelingen gesteld door NV K. Sp Zoo bij het verkrijgen van zgn. Al- documenten in Polen. De precieze handelingen en feiten en omstandigheden, op grond van dewelke de schuld van de beklagden in deze zaak alhier zullen worden vastgesteld worden hierna gedetailleerd besproken en beoordeeld. De verwijzing naar de verordening 1071/2009 werd hoger reeds van de hand gewezen door dit hof.

De zaak Altun betreft bovendien een zaak inzake 'detachering' (cf. artikel 12 Verordening 883/2004) en niet van 'gelijktijdige tewerkstelling' (cf. artikel 13 van deze verordening), waarbij andere voorwaarden gelden (zoals trouwens door C.K. terecht opgemerkt), terwijl dit hof tot de conclusie komt dat er op onwettige wijze sprake zou zijn van om het even welke 'detachering' in het kader van een normale onderaanneming, nu uit de feitelijke gegevens blijkt dat de hoofdaannemer telkenmale gezag uitoefende op de in België tewerkgestelde Poolse werknemers. Opnieuw weze benadrukt - zoals hoger reeds aangegeven - dat dit hof, bij de beoordeling van dit aspect van de zaak, een totaal andere (globale en bredere) visie hanteert dan de eerder beperkte (louter formele) visie van de beklagden. Dit wordt hierna bijkomend uitvoerig uiteengezet en onderbouwd, onder verwijzing naar concrete feiten en omstandigheden overeenkomstig dewelke en waarin de feitelijke arbeidsverhoudingen werd uitgeoefend.

Het is dit globale feitencomplex (dat zowel economische, vennootschapsrechtelijke als (inzonderheid) sociaalrechtelijke aspecten vertoont) dat determinerend zal (en moet) zijn bij de actuele strafrechtelijke beoordeling en dat gesteund is (moet zijn) op objectief en tegensprekelijk vastgestelde feiten, omstandigheden en verklaringen, verricht door bevoegde opsporingsinstanties, onder leiding van magistraten van het openbaar ministerie en een onafhankelijk onderzoeksrechter. De eventuele papieren vermeldingen en inhoud van documenten kunnen daarbij opzij worden geschoven wanneer ze niet overeenstemmen met de werkelijkheid: 'het wezen gaat vóór op de schijn'. Ook in de Europese recht- spraak wordt dit beginsel diverse malen gehanteerd, herhaald en toegepast.

Bij dergelijke beoordeling komt een eventueel verkeerd gedrag van de Poolse vennootschap NV K. SP zoo of enige bestuurder van deze vennootschap, wat betreft handelingen gesteld in Polen bij de aanvraag van het bekomen van E101 of Al-documenten, in feite niet aan de orde.

Mede gelet op deze vaststellingen zal dit hof dan ook al evenmin ingaan op de gesuggereerde vraag zoals vervat op blz. 59 van de syntheseberoepsconclusie van C.K..

Volledigheidshalve en in het verlengde van dit actueel besluit merkt dit hof op dat in deze zaak in geen enkel opzicht hoeft te worden geoordeeld over de ongeldigheid of nietigheid van

afgeleverde E101 of A1-documenten, laat staan dat dit eventuele gevolgen zou kunnen hebben voor de bevoegde administratieve instellingen. Dat is immers een bevoegdheid die behoort tot het administratief of burgerlijk contentieux.

Wel heeft het Hof van Justitie in de zaak Altun geoordeeld dat een nationale rechter in bepaalde gevallen dergelijke documenten buiten toepassing kan laten (wat iets anders is dan ongeldig verklaren of nietig verklaren) wanneer er sprake is van fraude en de administratieve organen het beginsel van de loyale samenwerking niet volgen of respecteren en dit binnen een redelijke termijn. Dit laatste is in deze zaak precies het geval. De administratieve procedure wordt geenszins benaarstigd, laat staan dat deze onverwijld werd of wordt verder gezet. Volgens vaste rechtspraak van het Hof van Justitie EU kunnen de justitiabelen in geval van bedrog of misbruik geen beroep op het Unierecht doen en kunnen de nationale rechterlijke instanties van geval tot geval op basis van objectieve gegevens rekening houden met misbruik of bedrog door de betrokkenen en hun in voorkomend geval een beroep op de bepalingen van het betrokken recht ontzeggen, waarbij zij de doelstellingen van de betrokken Unierechtelijke bepalingen in aanmerking dienen te nemen (zie arresten van 21.02.2006, Halifax e.a. (ClzI255/02, EU:C:2006:121, punt 68 en aldaar aangehaalde rechtspraak) en 21.07.2011, Oguz (ClI1186/10, EU:C:2011:509, punt 25 en aldaar aangehaalde rechtspraak)). Dit beginsel is een algemeen Unierechtelijk beginsel (zie in die zin arresten van 05.07.2007, Kofoed (ClI1321/05, EU:C:2007:408, punt 38), en 18.12.2014, Schoenimport "Italmoda" Mariana Previti e.a. (ClzI131/13, ClzI163/13 en ClzI164/13, EU:C:2014:2455, punten 43 en 46). Zie ook conclusie van advocaat-generaal La Pergola in de zaak Centros (ClII212/97, EU:C:1998:380, punt 20) en conclusie van advocaat-generaal Poiares Maduro in de zaak Halifax e.a. (ClII255/02, EU:C:2005:200, punt 64)), dat geldt ongeacht enige tenuitvoerlegging ervan in de Europese of nationale wetgeving (zie in die zin arrest van 18.12.2014, Schoenimport "Italmoda" Mariana Previti e.a. (ClII131/13, ClII163/13 en ClII164/13, EU:C:2014:2455, punt 59)). Uit dit beginsel vloeit voort dat een nationale rechter bij een frauduleus beroep op de Unierechtelijke bepalingen niet alleen de mogelijkheid, maar in zijn hoedanigheid van rechterlijke instantie van de Unie ook de plicht heeft om fraude te bestrijden door de betrokkenen het beroep op die bepalingen te ontzeggen (zie in die zin arresten van 03.03.2005, Fini H (ClzI32/03, EU:C:2005:128, punt 34), en 18.12.2014, Schoenimport „Italmoda" Mariana Previti e.a. (ClzI131/13, ClzI163/13 en ClzI164/13, EU:C:2014:2455, punt 44 en aldaar aangehaalde rechtspraak).

Daaruit vloeit voort dat dergelijke documenten door een rechterlijke instantie ook in dit strafrechtelijk kader buiten toepassing kunnen worden gelaten wanneer zij beschikt over voldoende elementen om vast te stellen dat er fraude werd gepleegd.

Voorts pleiten ook sociaal-economische overwegingen ervoor om in een dergelijke situatie voorrang te verlenen aan fraudebestrijding. (Sociale} fraude in het alhier geschetste globale kader (economisch, vennootschapsrechtelijk en sociaalrechtelijk kader) en aldus verwezenlijkt door andere handelingen dan het verkeerdelijk handelen bij het verkrijgen van dergelijke documenten vormen op zich een bedreiging voor de samenhang van de socialezekerheidsregelingen van de lidstaten en de medegaande en bedoelde bescherming van de zwakkere werknemer. De Lidstaten hebben in dit kader een rechtmatig belang bij het nemen van passende maatregelen om hun financiële belangen te beschermen en het financiële evenwicht van hun socialezekerheidsstelsels te waarborgen (zie in soortgelijke zin met betrekking tot BTW, arrest van 29.06.2017, Commissie/Portugal (C[7]126/15, EU:C:2017:504, punt 59 en aldaar aangehaalde rechtspraak). Verder kan eraan worden herinnerd dat het Hof van Justitie EU in de context van de door het Verdrag gewaarborgde fundamentele vrijheden heeft geoordeeld dat de bestrijding van fraude, met name sociale fraude, en de voorkoming van misbruik, inzonderheid de bestrijding van zwartwerk, dwingende redenen van algemeen belang zijn die een beperking van die vrijheden kunnen rechtvaardigen, voor zover deze doelstelling kan samenhangen met, met name, de doelstelling om het financiële evenwicht van de socialezekerheidsstelsels te beschermen: zie arrest van 03.12.2014, De Clercq e.a. (Cl7I315/13, EU:C:2014:2408, punt 65 en aldaar aangehaalde

rechtspraak). Zie ook in die zin arrest van 19.12.2012, Commissie/België (C171577/10, EU:C:2012:814, punt 45)). Dergelijke fraude vormt al evenzeer een vorm van oneerlijke mededinging en doet afbreuk aan de gelijkheid van de arbeidsvoorwaarden op de nationale arbeidsmarkten.

Voor de vaststelling van fraude zijn een objectief en een subjectief element vereist. Het objectieve element bestaat erin dat in werkelijkheid niet is voldaan aan de voorwaarden voor de verkrijging van het beoogde voordeel, te weten in casu de voorwaarden als bedoeld in de coördinatieverordeningen. Dit volstaat evenwel niet om te concluderen tot het bestaan van fraude waardoor een rechterlijke instantie van de lidstaat van ontvangst de E 101-verklaring buiten toepassing kan laten. Een dergelijke situatie kan immers het gevolg zijn van een (eenvoudige) feitelijke of juridische vergissing. Naast een objectief element is ook een subjectief element vereist, namelijk het oogmerk tot fraude, dat kan worden onderscheiden van de loutere vaststelling dat niet is voldaan aan de voorwaarden die worden gesteld in de coördinatieverordeningen. Het is aan de nationale rechter om na te gaan of in casu het objectieve en het subjectieve element die vereist zijn voor de vaststelling van fraude, voorhanden zijn. In dit verband moet hij rekening houden met alle omstandigheden van het concrete geval. De fraude moet worden vastgesteld in het kader van een procedure op tegenspraak, met wettelijke waarborgen voor de betrokkenen alsmede met eerbiediging van hun grondrechten, in het bijzonder het in artikel 47 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie neergelegde recht op een doeltreffende voorziening in rechte. In deze context staat het aan de bevoegde organen (zijnde het arbeidsauditoraat, ter uitsluiting van de RSZ) om het bewijs van het bestaan van fraude aan te dragen, te weten rechtens genoegzaam aan te tonen, enerzijds, dat in casu niet is voldaan aan de voorwaarden als bedoeld in de bepalingen van de coördinatieverordeningen (objectief element) en, anderzijds, dat de betrokkenen opzettelijk hebben verborgen dat niet was voldaan aan die voorwaarden (subjectief element). Enkel in deze specifieke omstandigheden kan een rechterlijke instantie van de lidstaat van ontvangst vaststellen dat sprake is van fraude.

De Uniewetgever heeft bij de vaststelling van de coördinatieverordeningen de fraudekwestie niet behandeld en al helemaal geen beslissing daarover genomen. In geval van vaststelling van fraude moet de noodzaak, te verzekeren dat de betrokkenen geen enkel voordeel halen uit de frauduleuze gedragingen, noodzakelijkerwijs prevaleren boven het beginsel dat de socialezekerheidswetgeving van één enkele lidstaat van toepassing is. In dit verband oordeelt dit hof dat het beginsel van loyale samenwerking geen absoluut beginsel is en kan worden beperkt in uitzonderlijke omstandigheden, met name bij vaststelling van fraude, vastgesteld door een strafrechter. Dit besluit wordt door dit hof mede en bijkomend ondersteund door de specifieke omstandigheid en determinerende vaststelling dat de (Europese) administratieve procedure in de huidige zaak geenszins een volledig verloop, laat staan een eindpunt kende zoals vooropgesteld in de coördinatieverordeningen. Bovendien mag dergelijk beperkt administratief overleg geenszins invloed hebben op de bevoegdheid van een strafrechtelijke instantie van de lidstaat van ontvangst om de fraude vast te stellen en in dergelijke omstandigheden de E101 of A1-documenten buiten toepassing te laten wanneer zij over voldoende elementen beschikt om vast te stellen dat er effectief fraude werd gepleegd, zowel in objectief als subjectief opzicht. Dit is hetgeen hierna zal gebeuren door dit hof en waarbij dit hof rekening houdt met alle specifieke feitelijke omstandigheden, eigen aan de huidige zaak.

90. De beklagden beweren eveneens dat NV K. (België) niet kan worden aangemerkt als de werkgever van de chauffeurs (blz. 59 syntheseberoepsconclusie). Gezagsuitoefening door de NV K. België is volgens hen niet bewezen. Blijkbaar geldt deze redenering ook voor de mecaniciens. In het kader van hun verweer wordt verwezen naar artikel 31 van de wet van 24 juli 1987 betreffende de tijdelijke arbeid, de uitzendarbeid en het ter beschikking stellen van werknemers ten behoeve van gebruikers, dat (toendertijd: ogenblik van de feiten) bepaalde (zie ook hoger in dit arrest):

""§ 1 Verboden is de activiteit (. . .) om in dienst genomen werknemers ter beschikking te stellen van derden die deze werknemers gebruiken en over hen enig gedeelte van het gezag uitoefenen dat normaal aan de werkgever toekomt.

Geldt evenwel niet als de uitoefening van een gezag in de zin van dit artikel, het naleven van de derde van de verplichtingen die op hem rusten inzake het welzijn op het werk, alsook instructies die door de derde worden gegeven in uitvoering van de overeenkomst die hem met de werkgever verbindt, zowel inzake arbeids- en rusttijden als inzake de uitvoering van het overeengekomen werk."

Dit hof is ook op dit vlak een andere overtuiging toegedaan, dit op grond van een bredere feitelijke en alles omvattende analyse van het concrete gedrag en de handelingen, gesteld binnen het globale (economisch, vennootschapsrechtelijk en inzonderheid sociaalrechtelijk) feitencomplex dat aan deze zaak mede ten grondslag ligt en dat duidelijk werd blootgelegd in het onderzoek, gevoerd in België {dat als 'centrumland' kan worden beschouwd, zowel bij de uitgevoerde werkzaamheden als bij de uitoefening van feitelijke bestuursbevoegdheden in de Poolse vennootschap}. Hoger in dit arrest werden reeds een aantal elementen aangegeven met betrekking tot de gezagsverhouding die aanwezig was tussen de beklaagden en de Poolse werknemers. Dit zal hierna in concreto en meer feitelijk worden onderbouwd.

Het is duidelijk dat C.K. en de Belgische vennootschappen (waarin hij beslissende machten bezat), met louter bedrieglijke inzichten (nl. ontsnappen aan de betaling van Belgische minimumlonen (opgenomen in Belgische dwingende wetsbepalingen, die bovendien strafrechtelijk gesanctioneerd zijn bij niet naleving) en het ontsnappen aan de dwingende bepalingen van de Belgische sociale zekerheidswetgeving), een in meerdere opzichten (economisch, vennootschapsrechtelijk en sociaalrechtelijk - deze componenten kunnen niet los van elkaar worden gezien) frauduleuze 'groepsamenwerking' heeft uitgewerkt, waarbij uiteindelijk de bepalingen van het Europees sociaalrechtelijk instrumentarium van hun essentieel doel werden afgewend (ja, zelfs grovelijk misbruikt of ontdoken), teneinde in werkelijkheid, binnen de sector van het internationaal transport (en aanverwante sector van herstellingen aan paletten), deze regelgeving te omzeilen en buiten werking te stellen, dit uit louter winstbejag binnen de firma's waarin hij de leidinggevende bevoegdheden en het eigenaarschap had. Zodoende werd niet alleen beoogd, maar ook eveneens daadwerkelijk bewerkstelligd dat, onder ongelijke (= meer gunstige) voorwaarden bij gelijkwaardige prestaties de mededinging tussen ondernemingen op het vlak van de sociale rechten en verplichtingen in Europeesrechtelijk opzicht werd vervalst en met de voeten getreden. Er werd noch min noch meer gedaan aan verboden 'forumshopping' (of nog beter omschreven: 'lawshopping'), een fraudetechniek die ook in Europeesrechtelijk opzicht dient te worden bestreden, desnoods via strafbaarstellingen in de nationale wetgevingen (zie ook hoger : rechtspraak Hof van Justitie EU).

De 'vestiging' (met 'delokalisatie' van de internationale vervoersactiviteiten van de Belgische vennootschappen NV K. en NV O. naar Polen) van een vennootschap in Polen was daarbij een belangrijke stap, zeker wanneer komt vast te staan dat deze Poolse vennootschap in feitelijk opzicht enkel een 'pro forma' administratieve zetel had in Polen en er voor het overige geen substantiële internationale vervoersopdrachten werden uitgevoerd of plaatsvonden in of vanuit Polen. Deze Poolse vennootschap fungeerde binnen het frauduleus geheel dan ook enkel als een 'pion' op het frauduleuze Europees sociaalrechtelijk schaakbord van C.K.. De Poolse vennootschap deed immers enkel dienst als 'ronselaar' voor het aanwerven van werknemers en voor verdere loonadministratie van deze werknemers, dit vanuit de bovenverdieping van een appartement, zonder dat er voor het overige werkelijk sprake was van een echte 'vestiging' van een exploitatiezetel voor de werkelijke bedrijfsuitoefening (internationaal vervoer) in (en vanuit) Polen. De eigenlijke bestuursactiviteiten binnen deze vennootschap deden zich al evenzeer voor vanuit Wingene (C.K. was 100% eigenaar van de Poolse vennootschap en handelde als 'feitelijk bestuurder' van de Poolse vennootschap) en de internationale vervoersactiviteiten van deze Poolse vennootschap werden in organisatorisch opzicht bovendien zelfs volledig geïntegreerd in de verwezenlijking van het maatschappelijk doel en de werking van o.a. de Belgische

vennootschap NV K. en andere vennootschappen binnen de 'groep C.K.-G.K.', zoals hierna in dit arrest verder zal worden onderbouwd en aangetoond. De vrachtwagens werden alhier gestald en de chauffeurs kregen dagdagelijks alle opdrachten vanuit Wingene. Het commercieel en vennootschapsrechtelijk 'hart' of 'zenuwcentrum' van de Poolse vennootschap bevond zich als dusdanig en in werkelijkheid in Wingene (België), in plaats van in Polen. Aldus was er hoogstens sprake van een 'secundaire vestiging' (of filiaal) in Wingene, alwaar trouwens permanent, duurzaam en op stabiele wijze (dus: geenszins tijdelijk) Poolse werknemers werkzaam waren die contacten onderhielden met de chauffeurs en mecaniciens (nl. inzonderheid A.B. - zie ook hierna). Het is hoegenaamd door de beklagden niet aannemelijk gemaakt dat het 'gewone werkland' van de chauffeurs en de van mecaniciens op enige substantiële wijze in Polen zou gelegen hebben, integendeel. Hetzelfde geldt trouwens wat betreft de palet-herstellers (NV T. - K.S.Z. - zie concrete vaststellingen hierna aangegeven). Daarbij kan worden verwezen naar de feitelijke gang van zaken bij de uitvoering van de dagdagelijkse activiteiten van de chauffeurs: Belgisch personeel (tewerk-gesteld binnen NV K. NV) gaf telefonisch of via de computer beslissende gegevens door aan administratief personeel in Polen, zonder dat de chauffeurs hun werkzaamheden in of vanuit Polen aanvingen, laat staan na uitvoering van hun opdrachten aldaar terugkeerden om er aldaar verder arbeidsprestaties uit te voeren ingevolge zelfstandige opdrachten van de Poolse vennootschap. Aldus was de ganse (zeer beperkte) infrastructuur in Polen (enkel een bureau op de

bovenverdieping van een appartement in een woonblok) een louter formeel 'scherm', waarachter de werkelijke en feitelijke Belgische leiding (en medegaand bestuur) zich schuil hielden. Dat er van hieruit (Wingene) controle en gezag werd uitgeoefend blijkt niet alleen duidelijk uit het aangetroffen 'drivers-handboek' (richtlijnen voor de chauffeurs, opgesteld in het kader van het verkrijgen van een ISO-certificaat volgens C.K., die in syntheseberoepsconclusie uitdrukkelijk aangeeft: "Wat het "drivers handbook" en de checklijsten betreft. Het betreft hier documenten die verplicht moesten opgesteld worden door een auditfirma die verantwoorde/ijk was om een ISO-certificaat toe te kennen aan NV K. (wat noodzakelijk was om nog verder te kunnen werken met één van de belangrijkste klanten, met name B. en "Verder wil ik ook nog eens terugkomen op uw vragen inzake de diverse lijsten die in Wingene werden aangetroffen met informatie over de Poolse chauffeurs (p. 8 van het PV van verhoor van 28 april 2014 door mevr. D. en I. van rsW). Ik heb hierover verder navraag gedaan, en het is gebleken dat wij hiertoe verplicht werden door AIB V. om een ISO-certificaat te bekomen. Het is zo dat onze grootste klant, B., in 2008 eiste dat wij ISO-gecertificeerd zouden zijn, zoniet zouden zij niet meer met ons werken. Wij hebben toen de certificering aangevraagd. In het kader van de audit die toen werd gedaan door AIB V. werd het certificaat in eerste instantie geweigerd omwille van een "zware tekortkoming" die er in bestond dat wij geen controle deden op de chauffeurs. Het is in dat kader dat wij dan verplicht werden om lijsten te hebben. In de praktijk zorgen we er voor dat we die hebben tegen dat er een ISO-controle komt. De echte evaluaties en controles gebeuren evenwel in NV K. Polen; zij hebben daar een eigen softwareprogramma waarin ze alles bijhouden. Als bijlage vindt u enkele screenshots van dit programma." (zie ook hetgeen hierna nog vermeld met betrekking tot deze firma, klant van NV K. België en voor wie ook vervoersopdrachten werden uitgevoerd door Poolse chauffeurs - het is in deze zaak hoe dan ook niet aannemelijk gemaakt dat er controles in Polen plaatsvonden, zoals beweerd door C.K.)), doch ook uit diverse aangetroffen email-berichten, verstuurd vanuit België naar Polen alsmede uit het hierna opgenomen nominatief organigram, al evenzeer aangetroffen in het Belgisch onderzoek (voor dit alles: ook hierna).

Uit dit organigram blijkt duidelijk dat de chauffeurs en mecaniciens zich onderaan de organisatie van Belgische vennootschapsrechtelijke 'groep' C.K. (NV T. - NV K. en NV S.) bevonden, dit binnen de afdeling 'transport'. Zij waren volledig afhankelijk van de administratie, die eveneens werkzaam was vanuit Wingene. Er was zelfs een Poolse werknemer (A.B.) alhier permanent aanwezig om alles in goede banen te leiden. Alle vennootschappen stonden permanent met elkaar in verbinding door eenzelfde computer- en navigatiesysteem, waarmede de chauffeurs

permanent werden gevolgd en gecontroleerd. Het was C.K. die op beslissende wijze tussenkwam wanneer hij fouten, in hoofde van de chauffeurs, vaststelde (zie ook hierna : mailverkeer). Dergelijke structuur en werking stroken geenszins met de normale verhoudingen tussen een hoofd- en onderaannemer. Zowel in bestuurlijk als in operationeel opzicht werd deze Poolse vennootschap vanuit België geleid en gecontroleerd. De zogenaamde zaakvoerder in Polen volgde daarbij slaafs de richtlijnen van C.K. (die volle eigenaar was van de Poolse vennootschap en tegelijkertijd optrad als 'feitelijk bestuurder' van deze vennootschap).

Afbeelding: organigram van de 'groep' C.K.:

De 'aanzienlijke werkzaamheden inzake internationaal transport' werden dan ook zowel in economisch als in sociaalrechtelijk kader verricht binnen de organisatie- en gezagsstructuur van de Belgische vennootschap NV K. (alsmede NV O.) en niet binnen de contouren van de Poolse vennootschap, die een louter aanhangsel was van de Belgische vennootschap, en enkel dienst deed als 'leverancier' van werknemers, die voor het overige voor 99% vervoersprestaties leverden binnen de (maatschappelijke) werking(sstructuren) van de Belgische vennootschappen. Deze Belgische vennootschappen dienen in feitelijk opzicht te worden aangemerkt als een vennootschapsrechtelijke 'groep', onder leiding van C.K. en waartoe in feite ook de Poolse vennootschap toe behoorde.

91. De besluitvorming van dit hof wordt bijkomend (en gedetailleerd) toegelicht en ondersteund door de hierna, gedetailleerd aangegeven, concrete en feitelijke vaststellingen, aan het licht gekomen middels een grondig en nauwkeurig en uiterst betrouwbaar onderzoek, verricht door de Belgische bevoegde opsporingsdiensten. Deze besluitvorming is geenszins in hoofdzaak, noch in beslissend opzicht of doorslaggevende wijze gesteund op loutere verklaringen van Poolse werknemers. Deze verklaringen ondersteunen enkel de materiële vaststellingen, verricht tijdens het vooronderzoek in deze zaak.

92. Wat de verwijzing door C.K. naar het begrip 'werkgever' betreft merkt dit hof alsnog en bijkomend het volgende op:

- a) De groei van multilaterale arbeidsrelaties (bv. uitzendarbeid, onderaan- nemingsketens en ondernemingsgroepen) dwingt ertoe de traditionele, contractuele benadering van het begrip "werkgever" nauwkeuriger onder de loep te nemen, zeker wanneer beweerde fraude in het spel is. Het globale economisch, vennootschapsrechtelijk en sociaalrechtelijk kader moeten daarbij in hun onderlinge verbanden en uitwerkingen op sociaal vlak onder ogen worden genomen en beoordeeld.
- b) In zijn recente beslissing in de zaak AFMB Ltd e.a./Raad van bestuur van de Sociale verzekeringsbank (Zaak C-610/18, ECU: EU: C:2020:565 (AFMB) - hierna verkort aangegeven als "AFMB") heeft het Hof van Justitie EU voor het eerst overwogen hoe het werkgeversbegrip in het Unierecht op een fundamenteel niveau moet worden begrepen.
- c) In de rechtspraak van het Hof van Justitie EU inzake de coördinatie van de sociale zekerheid kan worden vastgesteld dat moet worden gekeken naar de feitelijke arbeidssituatie van de werknemer en niet alleen naar de contractuele documenten. In de arbeidsverhouding wordt een hiërarchische verhouding gekenmerkt door feitelijke bevoegdheden op het gebied van leiding en toezicht. De contractuele verhouding tussen de beide partijen is slechts indicatief van aard en de identiteit van de werkgever moet de realiteit van de arbeidsverhouding weerspiegelen.
- d) Op grond van deze overwegingen concludeerde het Hof van Justitie EU dat voor de identificatie van de werkgever rekening moet worden gehouden met de objectieve situatie van de werknemer en met alle omstandigheden van diens dienstbetrekking. Hoewel het bestaan van een

contractuele verhouding indicatieve waarde heeft, blijft het noodzakelijk om rekening te houden met de wijze waarop de uit die overeenkomst voortvloeiende verplichtingen in de praktijk worden uitgevoerd. Bijgevolg moet worden nagegaan welke entiteit het feitelijke gezag over de werknemer uitoefent, de feitelijke loonkosten draagt en de feitelijke bevoegdheid heeft om de werknemer te ontslaan. De keuze voor een feitelijke in plaats van een contractuele benadering wordt ondersteund door de doelstellingen van verordening nr. 883/2004, aangezien aldus wordt gewaarborgd dat de werknemers aan de wetgeving van één enkele lidstaat zijn onderworpen, misbruik van het aanknopingspunt "werk-gever" wordt voorkomen en tot rechtszekerheid leidt.

e) Hierna zal de feitelijke context nauwkeurig worden aangegeven : daaruit blijkt dat er in België gezag werd uitgeoefend op de Poolse werknemers (chauffeurs, mecaniciens en paletherstellers), die permanent in en/of vanuit België (Wingene) werden tewerkgesteld en gedirigeerd en gecontroleerd door C.K. in zijn verschillende hoedanigheden. Wat NV K. België en 'NV K.' Polen betreft komt daarbij vast te staan dat niet alleen de naam verwarringsscheppend was, doch dat C.K. als 100% eigenaar ook op bestuurlijk maatschappelijk vlak in de Poolse vennootschap de bestuurlijke touwtjes in handen hield, waardoor alle aspecten die verband houden met 'Polen' in feite enkel een 'scherm' betroffen om zagezegd de Poolse bepalingen inzake arbeidsrecht en sociaal zekerheidsrecht van toepassing te laten zijn. Dergelijk bedrieglijk doel dient in strafrecht op gepaste wijze te worden 'doorbroken' en voorrang moet worden gegeven aan de feitelijke, werkelijk toestand zoals deze dagdagelijks plaatsvond, mede ter handhaving van de bescherming van de betrokken werknemers en ter vrijwaring van de financiering van het sociaal zekerheidsstelsel in de Lidstaten.

111.E.2.2.1.3.3. Feitelijke en concrete vaststellingen, in de huidige zaak weerhouden in de bewijsconstructie van dit hof:

III.E.2.2.1.3.3.1. Algemeen

93. Doorslaggevende en beslissende bewijselementen m.b.t. de zgn. 'vestiging' van de firma NV K. SP-Zoo in Polen, de bedrijfsactiviteiten van deze zogenaamde vestiging in Polen, de infrastructuur inzake 'bedrijfsuitoefening internationaal transport' aldaar, de contacten tussen de zaakvoerder en het administratief personeel aldaar aanwezig enerzijds en de betrokken Belgische vennootschappen en C.K. anderzijds : het frauduleus geheel waarbinnen alle handelingen plaatsvonden.

De besluitvorming van dit hof is op doorslaggevende wijze gesteund op onderzoeksresultaten, zoals hierna weergegeven, verkregen middels

- huiszoeken,
- uitvoering van rechtshulpverzoeken,
- verklaringen van de beklaagden en
- verklaringen van het Belgisch personeel van de NV K.,

ter uitzondering van de verklaringen van Poolse chauffeurs die in België werden verhoord.

Dit hof analyseert en beoordeelt al deze gegevens en verklaringen alhier in hun onderlinge samenhang en verbanden, teneinde alzo een strafrechtelijke bewijsconstructie te weerhouden met betrekking tot de beoordeling van de telastleggingen C. en E..

Het zijn uitsluitend deze elementen en gegevens die telkenmale beslissend en doorslaggevend zijn bij de strafrechtelijke beoordeling en besluitvorming door dit hof. De verklaringen van sommige Poolse werknemers, zoals hierna in ondergeschikte orde geciteerd en samengevat, ondersteunen enkel sporadisch wat aldus op beslissende wijze werd vastgesteld en verklaard.

Deze verklaringen van Poolse werknemers gelden dan ook enkel als bijkomend ondersteunend element, zonder dat het nodig is om in het kader van een eerlijke procesvoering deze chauffeurs,

gelet op deze vaststellingen, eventueel nog aanvullend te horen ter terechtzitting.

Door de globale frauduleuze technieken die werden ontwikkeld, hadden klaarblijkelijk ook een aantal van de Poolse werknemers geen duidelijk, concreet en/of betrouwbaar zicht op de precieze aard en inhoud van hun arbeidsrelatie, zodat het verhoor van Poolse chauffeurs ter zitting van dit hof ook al niet zou kunnen leiden tot het bekomen van (meer) betrouwbare gegevens.

In dit verband werd hoger in dit arrest trouwens ook reeds aangegeven dat deze vaststelling niet zo verbazingwekkend is, nu de Poolse werknemers helemaal geen concreet inzicht hadden in de precieze vennootschapsrechtelijke en economisch bestaande 'groepsstructuren', waarbinnen hun arbeidsverhouding in concreto al evenzeer dient te worden beoordeeld.

Het zou verkeerd zijn in juridisch opzicht zich bij deze beoordeling te steunen op de (verkeerde, louter subjectieve) 'gevoelens' of 'percepties' van de verhoorde werknemers, nu uit andere overtuigende gegevens in het dossier blijkt dat deze gevoelens hoe dan ook niet overeenstemmen en concorderen met de feitelijke en werkelijke toestand, zoals vastgesteld en blootgelegd in het Belgisch straf- onderzoek.

In feite werden ook deze werknemers door de constructie en gestelde handelingen bedrogen. Het betreft zwakkere partijen bij de arbeidsovereenkomsten, aan wie alzo de toepassing van beschermende en gunstiger bepalingen werd ontzegd, wat trouwens ook de bedoeling en het opzet was van de beklagden, opererend in 'groepsverband' en als daders-mededaders (art. 66 Sw.).

De diverse beklagden hebben kennis kunnen nemen van de integrale inhoud van het strafdossier zoals het bij dit hof voorligt en alle elementen maakten voorwerp uit van een tegensprekelijk debat, zodat van een schending van de rechten van verdediging geenszins sprake kan zijn. Er zijn geen geloofwaardige of aannemelijke gegevens naar voor gebracht die bij dit hof ook maar enigszins redelijke twijfel zouden kunnen teweegbrengen en/of de actuele beoordeling inzake het bewijs van de feiten en de schuld van de beklagden anderszins zouden kunnen beïnvloeden.

De bewijswaardering behoort tot de uitsluitende bevoegdheid van dit hof, waarbij volgende beginselen gelden als uitgangspunt:

a. De rechter (en dus ook dit hof) beoordeelt de schuld van elke beklagde volgens zijn innerlijke overtuiging. Hij veroordeelt hem wanneer hij de menselijke zekerheid heeft dat de beklagde schuldig is aan het hem ten laste gelegde feit (Cass., 07/12/1999, P.98.1005.N., Arr. Cass., 1999, nr. 668; navolgbaar}. De overtuiging van de rechter kan stoelen op zekere en precieze vermoedens op voorwaarde dat zij versterkt zijn door overeenstemmende elementen en niet afgeleid zijn uit andere vermoedens. De loutere samenloop van gebeurtenissen en data maken slechts vermoedens uit wanneer zij een verband vertonen dat vaststaat.

b. In het verlengde van het principe van de vrijheid van bewijsvoering, geldt in strafzaken ook het beginsel van de vrije bewijswaardering. Wanneer de wet geen bijzonder bewijsmiddel voorschrijft beoordeelt de rechter in strafzaken op onaantastbare wijze in feite de bewijswaarde van de hem regelmatig overgelegde gegevens waarover de partijen tegenspraak hebben kunnen voeren. Zo ook beoordeelt de rechter op soevereine wijze de bewijswaarde van opeenvolgende verklaringen die door dezelfde persoon werden afgelegd. De vrijheid van de rechter in de waardering van de aangebrachte bewijzen, betekent dat de rechter geen enkele richtlijn te volgen heeft aangaande het geloof dat hij aan een bepaald bewijs- element dient te hechten. Hij beoordeelt volkomen vrij de waarde die aan een bewijselement kan worden gegeven. Behoudens uitdrukkelijke afwijking in de wet, geldt dit beginsel voor alle elementen van het dossier. De vrije bewijswaardering door de rechter heeft niet alleen betrekking op de gegevens die met de schuld van de beklagde te maken hebben, doch met alle gegevens van het dossier die aan de rechter voorgelegd worden

- c. De innerlijke overtuiging als leidend motief van de strafrechtelijke besluitvorming is te omschrijven als het resultaat van de vrije bewijs- waardering door dit hof. De rechter beoordeelt in beginsel volkomen vrij de bewijswaarde die hij aan een bepaald bewijselement toekent, met dien verstande evenwel dat het moet gaan om op regelmatige wijze ingewonnen en verkregen bewijselementen, die daarenboven aan de tegenspraak van partijen werden onderworpen.
- d. Deze regel houdt ook in dat de rechter van elk element de geloofwaardigheid meet en gebeurlijk een keuze maakt met betrekking tot die elementen die hij doorslaggevend vindt.
- e. Wat betreft de beoordeling van diezelfde schuldvraag, houdt het gegeven dat de rechter aan bepaalde verklaringen meer geloof hecht dan aan andere geen motiveringsgebrek in de zin van artikel 149 Gecoördineerde Grondwet in.
- f. Het is met de algemene beginselen van het strafrecht bestaanbaar dat voor elk misdrijf een moreel element is vereist en de bewijslast daarvan rust op het openbaar ministerie, doch dat bij bepaalde misdrijven, omwille van de eigenheid van de strafbaar gestelde gedraging, het bewijs dat de dader het feit wetens en willens heeft gepleegd voortvloeit uit de overtreding van het voorschrift zelf, met dien verstande evenwel dat de dader vrijuit gaat wanneer overmacht, onoverwinnelijke dwaling of een andere schulduitsluitingsgrond wordt aangetoond, minstens niet ongelooftwaardig is.
- g. Uit de bewoordingen van de inleidende akte en de omschrijving van de diverse telastleggingen blijkt dat de beklaagden werden vervolgd als mededader in de zin van artikel 66 strafwetboek. Een mededader moet niet het opzet hebben gehad dat vereist is voor het misdrijf waaraan hij zijn medewerking verleent. Vereist is enkel dat hij een door de wet bepaalde vorm van medewerking aan het misdrijf verleent, hij weet dat hij daaraan zijn medewerking verleent en het opzet heeft daaraan zijn medewerking te verlenen. Die kennis moet het feitelijke voorhanden zijn van alle wettelijke bestanddelen van het misdrijf betreffen.
- h. De rechter ten gronde beoordeelt op onaantastbare wijze in feite of de beklagde deelgenomen heeft aan de uitvoering van het misdrijf onder de bij de artt. 66 Sw. bedoelde voorwaarden. Het gemeen overleg tussen de deelnemers aan het misdrijf hoeft niet op uitdrukkelijke wijze te zijn geuit. Het vrijwillig afzien van meer concrete kennis en opzet is een deel van het stilzwijgend overleg. De omstandigheid dat de deelnemer bewust een meer concrete kennis en opzet van het voorgenomen misdrijf verzaakt, brengt niet mee dat hij daardoor onbewust tot dit misdrijf bijdraagt, maar dat hij met kennis van zaken wil bijdragen tot om het even welk bepaald misdrijf.
- i. Mededaderschap is ook een handelingencomplex, waarvan elke dader een deel voor zijn rekening neemt : er is een bewuste samenwerking, een taakverdeling, een samenspel dat voortvloeit uit één plan of opzet. Elkeen heeft zijn eigen taak, elk brengt zijn deel bij tot de uitvoering van het plan, elke handeling past in een vooraf bestudeerd kader. Wie in dit opzet meewerkt is niet louter aansprakelijk voor hetgeen hij persoonlijk verricht, maar daar het opzet ruimer is dan de inzet, reikt de aansprakelijkheid tot het gezamenlijk plan. Elke persoonlijke daad is slechts een inbreng die bijdraagt tot de verwezenlijking van het strafbaar opzet, door deze steun, door deze bijdrage neemt elkeen deel aan het geheel : elkeen hoeft de delictsinhoud niet volledig te vervullen, het kan zelfs gebeuren dat elke bijdrage afzonderlijk genomen niet eens onder de toepassing van de strafwet valt, maar de handelingen worden als één complex beschouwd en alle daders worden geacht deel te hebben genomen aan het hele opzet.
- j. De eerlijke behandeling van een strafzaak wordt beoordeeld in het licht van de rechtspleging in haar geheel, door na te gaan of het recht van verdediging werd geëerbiedigd, te onderzoeken of de vervolgte persoon de mogelijkheid werd geboden de geloofwaardigheid van de bewijzen te betwisten en zich tegen de aanwending ervan te verzetten, na te gaan of de omstandigheden waarin de elementen à charge werden vergaard twijfel zaaien over de geloofwaardigheid of de juistheid van dat bewijs- materiaal, en de invloed te beoordelen van het onregelmatig verkregen bewijselement op de afloop van de strafvordering.
- k. Een beklagde is niet verplicht om op enigerlei wijze aan de bewijslevering mee te werken. Een beklagde hoeft zijn onschuld niet aan te tonen. Voert hij een feit aan dat zijn

onschuld meebrengt en dat naar de omstandigheden niet geheel ongeloofwaardig is, moet de vervolgende partij de onjuistheid ervan aantonen. Wanneer de beklaagde zich beroept op een rechtvaardigingsgrond en zijn aanvoering niet van alle grond van geloofwaardigheid is ontbloot, dient de onjuistheid ervan door de vervolgende partij te worden bewezen. In strafzaken rust het in beginsel op het openbaar ministerie het bewijs ervan te leveren dat de beklaagde ten onrechte een grond van rechtvaardiging inroept.

1. De beoordeling van de bewijswaarde van de tijdens het vooronderzoek verzamelde bewijsmiddelen komt alleen toe aan de rechtbanken en hoven, die oordelen over de al dan niet gegrondheid van de strafvordering. De hoven en rechtbanken houden daarbij geenszins rekening met subjectieve standpunten en meningen van de organen/personen die tijdens het vooronderzoek deze gegevens hebben verzameld.

III.E.2.2.1.3.3.2. Concrete bevindingen en besluiten

94. Tewerkstelling van Poolse werknemers en wijze waarop hun dagdagelijkse activiteiten in concreto en op permanente wijze werden georganiseerd en gecontroleerd: gewoontelijke en hoofdzakelijke tewerkstelling in en/of vanuit België en medegaande gelijktijdige en voortdurende concrete, feitelijke gezagsuitoefening vanuit Wingene - het bestaan van een 'vestiging van een filiaal of van een 'vaste inrichting' in Wingene, van waaruit alles werd georganiseerd en gedirigeerd - de exploitatiewerkzaamheden grepen van hieruit plaats - in Polen bestond terzake geen enkele aangepaste infrastructuur en was enkel een kleine ruimte in een appartementsblok voorzien waarin administratief personeel aanwezig was dat permanent via computer informatie en gegevens ontving vanuit Wingene, doch van waaruit voor het overige geen enkel contact bestond tussen de aldaar eveneens 'pro forma' aangestelde zaakvoerder (die opereerde onder leiding en toezicht van C.K.) en de werknemers (zie ook verklaringen van de werknemers zoals hierna vermeld) - deze laatsten hadden hun hoofdzakelijke en voornaamste contacten met het oog op het vervullen van hun vervoerswerkzaamheden doch ook wat hun loonuitbetaling betreft in het bureau te Wingene - van een dagdagelijkse en permanente gezagsuitoefening door de Poolse bestuurder was in geen enkel opzicht sprake.

94.1. Vooreerst: De navolgende (vast)stellingen van het openbaar ministerie worden bevestigd door dit hof:

Volgende (vast)stellingen van het openbaar ministerie, zoals vervat in synthesebesluiten, neergelegd bij de eerste rechter, en door de beklaagden onvoldoende aannemelijk of geloofwaardig weerlegd, worden door dit hof over- genomen en beaamd, nu deze door dit hof op beslissende en doorslaggevende wijze correct werden bevonden, inzonderheid omdat ze steun vinden in bevindingen en verklaringen, zoals hiervoor onder de noemer 'III.E.2.2.1.3.3.1. Algemeen' nader aangegeven:

- a. Het onderzoek wijst uit dat het gezag wel degelijk werd uitgeoefend door de EERSTE (C.K.), zowel ten aanzien van de chauffeurs als ten aanzien van mecaniciens (transportactiviteiten), als ten aanzien van de paletherstellers: het onderzoek, dat door de onderzoeksrechter zowel à charge en à décharge werd gevoerd, heeft dit naar voor gebracht.
- b. De EERSTE voert het dagelijks beheer uit van de firma's NV K.(DE TWEEDE), NV O. (DE DERDE) en de NV T. (DE VIJFDE).
- c. Het nominatief organigram NV T. -NV S. -NV K.(KAFT 7, stuk 2002) maakt duidelijk dat enkel het personeel in Polen werd geronseld, doch dat de leiding en toezicht zich wel degelijk in België bevond, zowel ten aanzien van de chauffeurs als ten aanzien van paletherstellers. Paletten: terreinverantwoordelijke is S.R. (medebestuurder NV T.) - herstellende via W. P. (= voorganger K.S.Z.)

Transport: dispatchers zijn D.A., W.P. en C.K., de chauffeurs zijn extern (NV K. Polska) -

Administratie: medewerker A.B. en V.L.J..

d. Transportactiviteiten. Het uitvoerig gevoerde onderzoek door TSW Netwerk heeft aan het licht gebracht dat de plaats van waaruit gewoonlijk arbeid werd verricht wel degelijk België is en niet Polen.

e. Bovendien is de werkelijke zetel van NV K. S. in België gevestigd én zijn er geen substantiële activiteiten in Polen in hoofde van de chauffeurs.

f. De EERSTE, (die 100% eigenaar is van de Poolse onderneming) heeft een Poolse transportonderneming opgericht om op bedrieglijke wijze de betalingsplicht van sociale zekerheidsbijdragen in Polen te leggen.

g. De locatie waar de beweerde onderaannemer NV K. Sp Zoo is gevestigd, is een appartementsblok bestaande uit 3 verdiepingen. In Polen was er louter een bureel, waarbij er geen enkele technisch adequate faciliteit werd aangetroffen (die noodzakelijk was voor de vestigingseis van een transportonderneming). Aan de FGP West-Vlaanderen bevestigde de Poolse Politie geen voertuigen en/of vrachtwagens van de firma NV K. te kennen en/of te hebben opgemerkt. (cf. PJ BG.48.LS.2094/2012 - KAFT S).

h. De terreinen van de TWEEDE werden door de Poolse chauffeurs gebruikt als de plaats waar de vrachtwagen werd achtergelaten als ze in verlof gaan naar Polen. De terreinen in Wingene waren derhalve een startpunt na de verlofperioden en een eindpunt (vooraleer zij op verlof gaan).

i. Tussenin werden de terreinen in Wingene aangewend als verblijfplaats en als rustplaats. Tevens werd hoofdzakelijk getankt in Wingene.

j. Aangezien er nauwelijks transportactiviteiten waren in Polen, werd op een bedrieglijke wijze voorgehouden dat er een gelijktijdige tewerkstelling zou zijn in België en Polen.

k. De FGP West-Vlaanderen heeft een detailfactuur geanalyseerd en kwam tot de volgende vaststelling: met betrekking tot de verkregen informatie van 73 trekkers van NV K. Polen kon aan de hand van de kilometers vastgesteld worden dat NV K. Poland S. in maart 2012: 97,42% kilometers aflegde voor NV K.(de TWEEDE) 1, 75 % kilometers aflegde voor NV O. (de DERDE)

0,83% kilometers aflegde voor andere firma's (of 6400 km op een totaal van 750.982 km)

Hieruit blijkt dat het overgrote deel van de opdrachten in en vanuit Wingene (99,17%) worden gegeven. De vervoersactiviteiten werden volledig vanuit Wingene georganiseerd.

Eenzelfde beeld wordt bevestigd wanneer de detailfactuur van maart 2012 werd gecontroleerd, die betrekking had op de verloning van de chauffeurs en de dagvergoeding (zgh. DIETY). De chauffeurs ontvangen een kostenvergoeding van 20 Euro voor een rit in Polen en 46 Euro voor een rit buiten Polen.

Met behulp van het overzicht van deze dagvergoedingen, kon vastgesteld worden dat er in de maand maart van 2012 volgende ritten werden verricht: 14 in Polen (2,4%)

567 buiten Polen (97,6%)

Er waren derhalve geen substantiële activiteiten in Polen.

1. Bestuurderskaarten werden uitgelezen in Wingene. Tevens werden de vrachtbrieven (CMR's) afgegeven in Wingene. Deze werden afgegeven aan A.B., een Poolse onderdaan die de taken van administratieve medewerker in Wingene vervult. Betrokkene was reeds sinds 1 oktober 2007 werkzaam te Wingene. Na de brand werd betrokkene rechtstreeks in dienst genomen van de TWEEDE.

V.L.J., in dienst als bediende van de vierde beklagde stelt hieromtrent:

"A.B. die hier ook op kantoor werkt, scant de CMR's in. Het is zo dat de

chauffeurs hun vrachtbrieven (CMR's) hier op kantoor binnenbrengen. Die worden hier ingescand en in het informaticasysteem ingevoerd. Eenmaal ingescand, hebben de planners en ik toegang tot de CMR's. Die ingescande CM R's krijgen in het systeem een nummer en zo worden ze samengevoegd met het order. De facturatie zelf op basis van de orderbon en CMR wordt opgemaakt door Nancy, zij zin in een afzonderlijk bureau maar heeft ook toegang tot het informaticasysteem waarmee wij werken. ik weet dat hier veel wagens met Poolse nummerplaten

op het bedrijfsterrein staan geparkeerd. Dat zijn wagens van de Poolse chauffeurs. Het is zo dat de Poolse chauffeurs met hun eigen wagen van Polen naar hier komen; dat ze dan 3 weken met de vrachtwagen transporten doen en dat ze daarna weer naar huis gaan."

m. Tijdens de huiszoeken in de burelen op het bedrijventerrein in Wingene (bij TWEEDE en DERDE) werd een lijst aangetroffen van de voertuigen (met Poolse nummerplaat) (KAFT 2 - stuk 64 fotodossier). Tevens werden klasseermappen gevonden, waarop per map een Poolse nummerplaat vermeld stond (KAFT 2 - stuk 71 fotodossier). Ook werden in deze mappen Poolse nummerplaten aangetroffen.

n. De chauffeurs keerden systematisch terug naar Wingene met hun vrachtwagen (en niet naar Polen). Het overgrote deel van hen verklaarde niet op het bedrijf in Polen te komen. Maar er is meer: hoewel eerste beklagde voorhoudt dat hij zonder meer bestuurder is van de opdrachtgever, blijkt overduidelijk uit het dossier dat hij gezag uitoefende over de werknemers van NV K. Sp. Z.o.o. Het onderzoek bewijst dat in België rechtstreeks gezag werd uitgeoefend door de Belgische transportondernemingen NV K. en NV O. via tussenkomst van de EERSTE ten aanzien van de Poolse chauffeurs om transportopdrachten uit te voeren. Er is derhalve wel degelijk contact tussen Poolse vrachtwagenchauffeurs en de Belgische ondernemingen NV K. en OROTRA in verband met het geven van instructies. Een en ander wordt ook bevestigd door de vaststelling dat de Poolse chauffeurs ook rijden met de vrachtwagens van de EERSTE en de TWEEDE (met Belgische nummerplaten

- cf. infra).

o. Een uitgebreide informatiebrochure, uitgaande van NV T. (DE VIJFDE), NV S. (DE VIERDE) en NV K.(DE TWEEDE) en toepasselijk op alle chauffeurs, toont onder meer aan dat het gezag wel degelijk wordt uitgeoefend vanuit België (gevoegd bij navolgend PJ nr. 2848/2014). In 2008 werd dit door G.N. (boekhoudster NV T.) onder meer gecommuniceerd aan de EERSTE, met verzoek zijn opmerkingen te formuleren.

In dit 'driversbook' wordt onder meer het volgende opgelegd (KAFT 7): Klachten over chauffeurs (mening van de klant) worden in het kantoor op een lijst genoteerd. Maandelijks wordt deze lijst naar NV K. Polen overgemaakt en eventuele bonussen niet uitbetaald. (p.4)

- Gelieve ons onmiddellijk te waarschuwen wanneer onvoorziene omstandigheden zich voordoen. (p.5)

- Beschadiging van de vracht. Belangrijk: ons onmiddellijk informeren, wij moeten de klant en de verzekeringsfirma inlichten. (p. 13)

- Tank eerst vol bij aankomst in Wingene door gebruik te maken van je Wingene kaart (p. 16)

- We zien onmiddellijk het verbruik van je vrachtwagen. In geval van diefstal kun je onmiddellijk je baan verliezen! (p. 17)

- In Wingene worden de verschillende kosten verrekend. (p. 17)

- GSM: Indien je het Belgisch kantoor wilt bellen en je bevindt je niet in België, laat het dan 2 keer bellen. Wij bellen je terug. (= rechtstreeks contact met de chauffeurs)

- Vergeet niet om alle CMR's terug te geven aan de administratieve medewerker in Wingene (p. 30)

- Wanneer een maand voorbij is geef dit aan een administratieve medewerker. Hij zal dit naar NV K. Polen sturen om je salaris te berekenen. (p. 30)

- Vergeet niet: de oude tachograaf blijft in België. (p. 35)

- Zorg ervoor dat het kantoor je steeds kan bereiken!! Het is voor ons erg belangrijk dat wij weten waar je bent! Indien je een uur moet wachten voor het laden/uitladen van je vrachtwagen contacteer het kantoor zodat zij de klant kunnen bellen. Indien ze in de volgende 30 min nog niet laden/uitladen, bel ons opnieuw. Indien je bang bent voor de telefoonkosten, laat het dan 1 keer bellen en we bellen je terug. Zo hoef je de oproep niet te betalen.

p. Uit het verslag van de directiebeoordeling worden D.A., W.P. en de EERSTE als dispatchers aangeduid. (kaft 7, bijlage 1 PJ2872/14- stuk 2011-2012). NV K. België heeft evenwel geen enkele

chauffeur in dienst. Deze dispatchers werden ingeschakeld om de Poolse chauffeurs te volgen.

q. (Dat de EERSTE vanuit de burelen in Wingene het doen en laten van de Poolse chauffeurs volgde, blijkt op manifeste wijze uit de stukken. Uit het onderzoek kon vastgesteld worden dat de opvolging gebeurde enerzijds via N. plannings- en opvolgingssysteem, anderzijds via een afschrift van de berichten die elke chauffeur via de boordcomputer zendt. (Dy. V.).

Ter zake kan worden verwezen naar KAFT 7 - map navolgende PV's - PV 2872/2014 - Nazicht computerbestanden - relevante stukken - vertalingen: uit deze berichten van de EERSTE blijkt dat hij de gedragingen van de chauffeurs opvolgt en gezag uitoefent. Hierna worden een aantal mailberichten van de EERSTE geciteerd:

Stuk 103: "gelieve het geld van de chauffeurs terug te bezorgen dewelke een lang weekend verlof hadden tussen binnenkomt en vertrek van Bramka in Frankrijk."

Stuk 113: ten aanzien van een chauffeur die een te lange pauze nam: "beter eens praten met deze toerist, ik denk vandaag hetzelfde met deze chauffeur.

Kun je deze chauffeur controleren; ik denk dat hij vandaag een te lange rustpauze nam.

Stuk 128: mail aan 'drivers' en de overige dispatchers in Wingene: "(...) komt vandaag een tweede keer naar Wingene zonder vooraf te informeren of een reden op te geven. 35 km verloren.

Gelieve 35€ van zijn premie af te trekken."

Stuk 133: mail aan 'drivers' en dispatcher in Wingene: "(...) 39 km zonder reden. Deze chauffeur heeft extra km van B Zele tot Wingene." Stuk 142: mail aan 'drivers' en dispatchers in Wingene: "lijkt erop dat hij de ergste is. Wanneer we genoeg nieuwe chauffeurs hebben, kunnen we hem best verliezen."

Stuk 153: mail aan 'drivers' en dispatchers in Wingene: "(...) stond 64u in Wingene. Klopt dit dat deze van het weekend een rust van 64h nodig had?"

Stuk 158: "Gelieve bijgaande lijst te vinden van het stationair draaien van de motoren zonder te rijden. Het idee is om de premie te verlagen van de chauffeurs met hoog stationair draaien van de motor (rood) en extra premies te betalen aan de chauffeurs met een lager verbruik (groen). We zullen hetzelfde doen wanneer in het groen gereden wordt."

Stuk 161: mail aan 'drivers' en dispatchers in Wingene "Waarom nam (...) niet de kortste route van Frankrijk naar Brussel? Extra kilometers aanrekenen?"

Voor het overige wijst mijn ambt naar het uitvoerig gemotiveerde verslag van TSW (KAFT 6: p.136 - 139) waarbij op precieze wijze de gezagselementen worden uiteengezet, hetgeen blijkt uit:

Het opvolgen van de dagelijkse bewegingen van de chauffeurs

In Wingene werden de dagelijkse bewegingen van de Poolse chauffeurs en vrachtwagens van nabij opgevolgd. Dit enerzijds via het N. plannings- en opvolgingssysteem, anderzijds wordt er steeds een kopie van de berichten ontvangen die elke chauffeur via de boordcomputer zendt (Dy. systeem van V.)

De opvolging van de tankbeurten en het dieselverbruik, gebruik van kaarten en inhoudingen voor de premie of loon

Het tankgedrag van de Poolse chauffeurs wordt nauwgezet gevolgd door de eerste gedaagde. Het opleggen van sancties/inhoudingen op het loon/premies wordt ook beslist door de eerste gedaagde.

Opvolging van fouten van chauffeurs en ingrijpen op hun bonus, waarbij deze fouten systematisch in België worden bijgehouden (Map K./NV K./bonus).

Ook bij andere fouten van de Poolse chauffeurs grijpt de eerste gedaagde in.

Het opleggen van sancties, inhoudingen op loon en premie wordt ook beslist door de eerste gedaagde. Bij tweede beklagde worden er lijsten opgemaakt en bijgehouden die betrekking hebben op de fouten en schadegevallen veroorzaakt door de Poolse chauffeurs.

Eerste gedaagde trad derhalve rechtstreeks op als baas. Vrachtwagenchauffeur L.R. stelde net na de brand:

"Ik heb de brandweer niet gebeld. Ik denk dat G.M. de baas gebeld heeft. De baas is C.K., de baas van NV K. dus. ik weet zeker dat G.M. naar de baas gebeld heeft want hij heeft het mij gezegd." (Verklaring L.R., KAFT 1, map 4, verhoor dd. 1 april 2012).

r. Het onderzoek van TSW Netwerk heeft ook aan het licht gebracht dat de beslissingsmacht in Wingene ligt. Eerste gedaagde speelt hierin een centrale rol.

Eerste gedaagde geeft hierbij talrijke instructies aan de Poolse bedienden en de Poolse zaakvoerder Z.P..

Tevens dient nog vermeld te worden dat de mecaniciens logischerwijze na de brand op 1 april 2012 rechtstreeks in dienst werden genomen door de NV K.. Ook A.B., de Poolse werknemer die voorheen voor NV K. S.p.o.o. vanuit Wingene alle bestuurderskaarten uitlas, werd na de brand rechtstreeks in dienst genomen door NV K..

s. Ook zijn in het dossier voldoende aanwijzingen aanwezig dat NV O. (de DERDE) tevens Poolse chauffeurs inschakelde in het kader van haar transportactiviteiten, tevens onder toezicht oog van DE EERSTE en dispatcher V.G., die in dienst is van NV O..

t. Tijdens een controle op 26 augustus 2015 bleek andermaal dat er nog steeds op dezelfde wijze wordt gewerkt. Een vrachtwagen met Poolse nummerplaat en met vermelding van de DERDE op de cabine (O.) werd aan een controle onderworpen. De betrokken chauffeur bevestigde dat 'V.G.' zijn dispatcher was, waarbij het gsm-nummer werd getoond (...). Uitlezing van de bestuurderskaart bracht andermaal aan het licht dat deze vrachtwagen nimmer in Polen activiteiten verrichtte.

Bevraging bij de telecomoperator bracht aan het licht dat dit gsm-nummer toebehoort aan NV K., met vermelding van de EERSTE, (...) (ter zake wordt verwezen naar het gevoegde dossier S3312/2015).

u. Tenslotte werd ook vastgesteld dat de eigen vrachtwagens met Belgische nummerplaat van de TWEEDE (betrokken onderneming beschikte over 20 Belgische kentekenplaten) ook werden bemand door Poolse chauffeurs. De TWEEDE had zelf geen chauffeurs in dienst. Ook waren er Poolse chauffeurs die reden met vrachtwagens van O. met Belgische kentekenplaten. De zaakvoerder van NV K. Polen rekende de Belgische vrachtwagens van NV K. en NV O. trouwens tot zijn vloot: "Voor het moment hebben we 90 voertuigen: eigenaars zijn NV K. Polska, NV K. Belgia en NV O.. (...) NV K. Polska heeft 70 auto's, 10 tot 20 auto's heeft NV K. Belgia en misschien 5 heeft de firma NV O..

Op de vraag wie met de Belgische vrachtwagens reed, antwoordde betrokkene: "met deze vrachtwagens rijden de chauffeurs die rijden voor NV K. Polska, wij hebben een contract van 1997 om samen te werken. Elke maand maken wij facturen naar NV K. België voor de gepresteerde werken van de chauffeurs."

Met betrekking tot de vrachtwagens van NV O., werd hetzelfde antwoord gegeven. (verhoor Z.P. op 26 april 2012, KAFT 5)

Naar aanleiding van een PJ werd trouwens door V.W. (accountant van DE EERSTE en zijn ondernemingen) aan het sociaal bureau een schets van de situatie gegeven (e-mailbericht dd. 23 augustus 2011) NV K. Polen Sp.Z.o.o. is een Poolse vennootschap welke 40 trekkers/opleggers telt en in hoofdzaak transport verricht in onderaanneming voor NV K. NV. Op de Belgische wagens van NV K. (35 wagens) (met B-nummerplaat) zitten Poolse chauffeurs ingeschreven in de Poolse transportfirma (zusterfirma). NV O., een 99%-dochter van NV K. NV, heeft een 12-ta/ vaartuigen waarvan op enkele Poolse chauffeurs zitten die ook in NV K. Polen zijn ingeschreven (rest zijn Belgische chauffeurs). Een van de NV O.-wagens werd tegengehouden en hiervoor werd een PV

opgesteld. (inbreuk gezien de werknemer niet ingeschreven is in NV O.) (emailbericht van V.W. dd. 23 augustus 2011, KAFT 7, stuk 134).

In dezelfde lijn antwoordde de EERSTE hieromtrent:

"We hebben nu nog steeds een deel (35%) van de wagens in België staan, dit om reden van risico spreiding. Indien om een of andere reden wij beter voor de toekomst deze wagens verzetten naar ons Pools filiaal dan vraagt dit wat werk, doch perfect haalbaar". {email van de EERSTE dd. 23 augustus 2011, KAFT 7, stuk 134}.

De uitvoering van het rechtshulpverzoek in Polen heeft daarnaast aangetoond dat het bureel van NV K. SP ZOO gevestigd is in een dakappartement, onderverdeeld in 5 burelen. Hierbij bevestigde de lokale politie het bedrijf niet te kennen.

v. Met betrekking tot de tenlastelegging C2, die betrekking heeft op 12 paletherstellers, blijkt uit het gerechtelijk onderzoek dat het gezag rechtstreeks werd uitgeoefend door de onderneming NV T. via de EERSTE en dhr. S.R., lasthebber van de VIJFDE, die het dagelijks beheer voor zijn rekening nam.

De Poolse onderneming K.S.Z. oefende geenszins gezag uit over de betrokkene Poolse werknemers. De verklaringen van de Poolse werknemers zijn op dat punt unaniem, waarbij de opdrachten in België worden gegeven via de EERSTE en S.R.. Mijn ambt verwijst ter zake naar het uitvoerig verslag van TSW, die de samenwerking tussen NV T. en K.S.Z. heeft doorgelicht. (Kaft 6). Deze Poolse werknemers hebben trouwens nooit gewerkt in Polen, doch zijn via een carrousel van opeenvolgende "detacheringen" (W.P., E., O. en K.S.Z.) tewerkgesteld in Wingene.

NV T. bepaalde de arbeidsduur van de paletherstellers, er was geen enkele ploegbaas die voor K.S.Z. het gezag uitoefende ten aanzien van deze werknemers. Geen van de werknemers heeft verklaard dat zij instructies zouden krijgen van één van de verantwoordelijken van K.S.Z.. (cf. verslag TSW - Kaft 6- p. 12-18).

De inspectiedienst besluit dat de activiteiten die werden uitgevoerd door de werknemers van K.S.Z., kaderen in een geveinsde onderaanneming.

De ZESDE fungeerde hierbij als een 'doorgeefluik' van werknemers (paletherstellers): hij ronselde werknemers in Polen en deze werknemers werden dienvolgens onmiddellijk naar Wingene doorgestuurd.

Deze werknemers hebben nooit in Polen prestaties verricht voor K.S.Z.. In weerwil tot hetgeen de eerste en vijfde beklagde voorhouden, kan er van een gelijktijdige tewerkstelling in 2 lidstaten geen sprake zijn. De arbeids- overeenkomst van de betrokken paletherstellers vermeldt dienvolgens frauduleus een tewerkstelling in Polen. De voorgelegde AI-documenten vermelden op hun beurt - eveneens in strijd met de werkelijkheid - een gelijktijdige tewerkstelling in België en in Polen.

Uit het strafdossier blijkt duidelijk dat de werknemers in Polen worden geronseld met tussenkomst van de zesde beklagde, en waarbij de Poolse onderneming fungeert als niet-erkend uitzendkantoor.

Ter zake kan ook verwezen worden naar de e-mail van G.N., die de boekhouding verzorgde ten aanzien NV K. NV/ NV T./ NV O. en communiceerde met de gemeente Wingene omtrent het verblijf van Poolse werknemers:

"Goedemorgen,

Deze mensen zijn tewerkgesteld bij ons via een Pools interimkantoor K.S.Z.. (...) Het interimkantoor heeft beloofd dit in orde te brengen." (E-mailbericht van G.N. aan G.N. dd. 9 maart 2012 (administratieve medewerkster gemeente Wingene - KAFT 1, subkaft 8, stuk 9)).

Er was derhalve bovendien een gezagsoverdracht, waarbij de palet- herstellers onder het gezag stonden van de eerste beklagde en zijn rechterhand S.R..

Dat K.S.Z. fungeerde als niet-erkend uitzendkantoor blijkt bovendien uit de diverse sectoren waarin deze onderneming actief was. Zonder meer werd personeel ter beschikking gesteld, zodat de aannemingsovereenkomst geveinsd wordt en er bovendien geenszins sprake is van een

gelijktijdige tewerkstelling in België en Polen:

- K.S.Z. verbond er zich toe om bij de BVBA G.G.D. containers te bevrachten met wortels op paletten
- K.S.Z. verbond er zich toe om bij de vijfde beklagde paletten te repareren
- K.S.Z. verbond er zich toe om bij de bvba F.I. panelen te leggen

(kaft 3 - uitvoering rechtshulpverzoek - overeenkomsten met de Belgische zijde)

w. Er werd aldus een constructie opgezet, waarbij als doel het ontduiken van de Belgische sociale zekerheid. De vennootschappen NV K. S.p.z.o.o. en K.S.Z. S.p.z.o.o. traden op als vehikel waarbij de illusie werd gecreëerd dat de chauffeurs, mecaniciens en paletherstellers werkelijk verbonden zouden zijn met een vennootschap in Polen, terwijl zij steeds in of vanuit België werkten en bovendien nog eens onder het gezag stonden van de eerste gedaagde. Werkelijke activiteiten in Polen waren onbestaande, terwijl de gewoonlijke activiteit steeds in of vanuit België werd aangestuurd. Inbreuken C.1., C.2. en C.3. zijn bewezen.

94.2. Vervolgens: Eigen bijkomende vaststellingen/overwegingen van dit hof - vrachtwagenchauffeurs en mecaniciens alsmede paletherstellers:

De hierna vermelde elementen en gegevens overtuigen het hof bovendien bijkomend en ten volle dat de 'aanzienlijke werkzaamheden inzake internationaal transport' door de Poolse chauffeurs en mecaniciens voor het overgrote deel (volgens vaststellingen FGP voor 99%) werden verricht binnen de organisatie- en gezagsstructuur van de Belgische vennootschap NV K. alsmede NV O. en helemaal niet binnen de contouren of gezagsstructuren van de Poolse vennootschap NV K. SP-zoo.

Van 'substantiële werkzaamheden' in Polen was dan in het geheel geen sprake.

Deze laatste vennootschap was duidelijk enkel in werkelijkheid een louter formeel 'partner' van de Belgische vennootschap, en deed enkel dienst als postbus voor het overmaken van vervoersdocumenten en de verdere documenten inzake salarisadministratie en loonuitbetaling, alsmede andere bijkomende administratieve formaliteiten, dit alles teneinde de schijn op te wekken dat er een werkelijke vestiging of vaste inrichting bestond in Polen tot exploitatie van een internationale vervoersonderneming.

De activiteiten van de chauffeurs en mecaniciens in Polen waren echter uiterst miniem tot zelfs onbestaande in vergelijking met de activiteiten die zij in en vanuit België (Wingene) volbrachten (zie ook hoger reeds : analyse van de FGP zoals vermeld in de stelling van het openbaar ministerie : quasi 99% van de activiteiten gebeurde buiten Polen).

Deze Poolse vennootschap was bovendien in werkelijkheid volkomen geïntegreerd in de organisatiestructuur van de 'groep' van vennootschappen waarin C.K. gezagsvolle en beslissende machten had. C.K. was bovendien ook 100% eigenaar van de Poolse vennootschap, die door hem uitsluitend was bedoeld en uitsluitend werd gebruikt als 'leverancier' van Poolse werknemers, die prestaties leverden binnen de organisatie- en gezagsstructuur van de Belgische vennootschappen waarin hij leidinggevende functies vervulde. Er was helemaal geen sprake van een tijdelijke tewerkstelling in het kader van een zogenaamde 'onderaanneming', doch wel van een stabiele en permanente tewerkstelling in en vanuit België binnen de groepsstructuur, telkenmale onder uiteindelijke leiding en gezag van C.K. (zie de vaststellingen van het openbaar ministerie in graad van eerste aanleg zoals hoger in dit arrest aangegeven, zoals door dit hof beaamd). Hij dient op grond van de feitelijke vaststellingen zelfs aangemerkt als 'feitelijke bestuurder' van de Poolse vennootschap NV K. (zie ook hierna).

Deze Poolse vennootschap had voor het overige geen voldoende of substantiële eigen of zelfstandige activiteiten die zij kon ontwikkelen of daadwerkelijk ontwikkelde in Polen en om te kunnen worden beschouwd als een 'vestiging' in de zin van de Europese instrumenten (zie hoger in dit arrest - beginselen zoals vastgesteld in Europese rechtspraak).

Volgens bestuurder C.K. werden zowel in België als in Polen transport- opdrachten geplaatst in N.. Daaruit blijkt evenwel dat één van de weinige Poolse firma's (nl. 'B.'), voor wie transportopdrachten werden verricht, eigenlijk klant was van de Belgische vennootschap NV K. i.p.v. NV K. Sp ZOO ("Ik haal hiervoor aan onze grootste klant B. Een traject start in B. Polen (...). Daar worden banden geladen met bestemming Frankrijk. Deze opdracht mailt B. door (gelijktijdig) naar NV K. Polen en België. Ik wil echter opmerken dat Bridgestone er op staat vanuit België zijn factuur te ontvangen. Deze vracht komt in het transportprogramma N.").

C.K. gaf voor deze stelling dan ook als voorbeeld van de werking van NV K. slechts één van de weinige POOLSE klanten aan, namelijk B. (...), waardoor zijn uiteenzetting over de algemene werking van NV K. een vertekend beeld krijgt. De Poolse zaakvoerder van NV K. Sp zoo antwoordde op de vraag "wie zijn de klanten van jullie firma in Polen?" met "wij hebben goede contacten met B. in Szczecinie, markt van tweedehands paletten, de firma Pr. en de firma P.T.. Wij zijn gebruikers van vrachtbeurs Ti."

De uitwerking van het voorbeeld B. van C.K. kan naar de overtuiging van dit hof geenszins veralgemeend worden. Het is een voorbeeld van één van de weinige Poolse klanten. Uit zijn voorbeeld blijkt dat B. een nieuwe transportopdracht gelijktijdig doorstuurt naar NV K. en naar NV K. Sp zoo. Deze nieuwe vracht komt in het transportprogramma N. Een Poolse bediende zou dan voor deze nieuwe vracht nazien welke vrachtwagen er in Polen beschikbaar is en de vracht koppelen aan een specifieke vrachtwagen. C.K. verklaarde dat na lossen in Parijs één van de bedienden reeds een andere vracht voorzien had voor deze wagen. Op de vraag welke bedienden, antwoordde hij dat het bijvoorbeeld D.A. kon zijn in Wingene. "Het is immers zo dat zelfs voor het laden in Polen er geweten is op welke dag en uur in Parijs gelost wordt. Deze wagen zal een nieuwe vracht krijgen. De instructies hiervoor aan de chauffeur worden door een bedienden van NV K. Polen aan de chauffeur gestuurd". Samenlezing met andere stukken uit het strafdossier overtuigt dit hof dat de opdrachten vanuit België ongewijzigd werden doorgegeven aan de chauffeurs door Poolse bedienden, die de opdrachten van de Belgische bedienden van NV K. slaafs en na vertaling opnieuw overmaakten aan deze chauffeurs. Dit was opnieuw een handeling waarbij de schijn werd opgewekt dat alles vanuit Polen gebeurde.

De zetel van de effectieve bedrijfsuitoefening (transportopdrachten) lag duidelijk in België. In Polen kan niet over een zetel van bedrijfsuitoefening gesproken worden aangezien daar o.a. geen enkele technische structuur voorzien was die noodzakelijk was om een zelfstandige verrichting van de betrokken dienst mogelijk te maken. De zetel waar de firma zich gevestigd had was niet de zetel van de effectieve en daadwerkelijke bedrijfsuitoefening.

Deze Poolse vennootschap beantwoordde dan ook geenszins aan een werkelijke zelfstandige economische realiteit en was een louter kunstmatig en bedrieglijk onderdeel van het crimineel opzet van de beklaagden en hun leidinggevende figuur C.K.. De wijze waarop dagdagelijks in de praktijk werd (samen)gewerkt strookt geenszins met de gebruikelijke manier van werken bij de figuur van 'onderaanneming(sovereenkomsten)'. Ook deze bedrieglijke voorstelling van zaken vormde een crimineel stukje van de frauduleuze puzzel die door C.K. en zijn Belgische vennootschappen was ontwikkeld teneinde minder lonen te betalen en hogere Belgische sociale zekerheidsbijdragen te ontduiken. Van het bestaan van een geldige 'onderaannemingsovereenkomst' was er al evenmin sprake (dergelijke overeenkomst werd trouwens nooit overgelegd aan dit hof). Alle eigenlijke bedrijfsactiviteiten van deze Poolse

vennootschap grepen plaats in Wingene, binnen de exploitatiestructuren van de 'groep' van vennootschappen, geconcentreerd rond C.K. en onder zijn beslissende leiding. De Poolse vennootschap kon slechts 'leven en voortbestaan' bij gratie van C.K. en haar Belgische opdrachtgever(s). Daardoor waren de Belgische wetsbepalingen van het wetboek van sociaal strafrecht eveneens van toepassing en is de verantwoordelijkheid van de beklaagden alhier mede in het geding.

Deze vaststellingen en besluitvorming worden volledig ondersteund door de verklaringen van de chauffeurs. Aldus blijkt dat de ontwikkelde en gedurende lange tijd volgehouden frauduleuze (schijn)constructie er eveneens toe heeft geleid dat bepaalde chauffeurs de werkelijke juridische en feitelijke toedracht alsmede inzonderheid de juiste inhoud van hun arbeidsverhouding eveneens niet correct hebben ingeschat, laat staan ook maar enigszins correct konden inschatten. Door het frauduleuze 'scherm' en de globale kunstmatige werkingsstructuur, die aldus werden opgetrokken en in stand gehouden, was alles immers voor de werknemers uiterst onduidelijk en verwarringscheppend, wat precies ook de bedoeling en opzet is geweest bij het uitwerken van de ganse bedrieglijke constructie. Hun frauduleuze handelingen hadden ook in dit opzicht het door C.K. en zijn Belgische (groep) vennootschappen beoogde daadwerkelijk effect, ook in hoofde van de werknemers.

In feite kwam het hierop neer dat de hoofdtaak van NV K. Polen kan omschreven worden als het "leveren" van de Poolse vrachtwagenchauffeurs (alsmede mecaniciens) om de transportopdrachten te vervullen, dit alles binnen de feitelijke doch ook organische 'groep NV K.- NV O.- NV S. en NV T.'. De 'organische band' bestond in werkelijkheid enkel tussen de Belgische vennootschappen en de Poolse werknemers, ter uitsluiting van Poolse vennootschappen. Mede middels beslissende tussenkomst van C.K., in zijn hoedanigheden van 100% eigenaar en feitelijk bestuurder van de Poolse vennootschap NV K. werd bewerkstelligd dat de Poolse werknemers uiteindelijk permanent werden tewerkgesteld binnen de Belgische vennootschappen.

De figuur van de onderaanneming is in dit geheel telkenmale kunstmatig en frauduleus en beantwoordde geenszins aan de gebruikelijke economische realiteit. De activiteiten van de Poolse vennootschap betroffen geenszins zelfstandige, occasionele en tijdelijke uitvoering van vervoersopdrachten in 'onderaanneming', doch maakten wel constitutief, organisch en stabiel onderdeel uit van vervoersopdrachten binnen het kader van de 'groep' van vennootschappen onder leiding van C.K. (en ook wel van zijn echtgenote - zie hoger: vennootschapsrechtelijke structuren), dit onafgebroken en gedurende lange tijd, waarbij er voor het overige geen zelfstandige substantiële vervoers- activiteiten geschieden in of vanuit Polen.

Hetzelfde besluit geldt voor de tewerkgestelde Poolse paletherstellers in dienst van NV T..

94.3. Huiszoeking in België - afgelegde verklaringen en aangetroffen documenten

Uit nazicht van de inbeslaggenomen computers tijdens de huiszoeking d.d. 26/04/2012, blijkt al evenzeer dat er vanuit België werd gewerkt en controle werd uitgeoefend. Dit hof verwijst alhier korthedshalve naar de stukken die zijn gebundeld in onderkapt V van het oorspronkelijk dossier (3 klasseurs met een resem aan documenten en volledig overzicht van de inhoud van de structuren en werkzaamheden binnen de groep van vennootschappen onder toezicht en leiding van 'C.K.' (zie ook organigram, hiervoor reeds aangehaald door dit hof in dit arrest)).

Uit de verklaringen van Belgische werknemers van NV K. (België) blijkt al evenzeer dat de bedrijfsactiviteiten (internationaal vervoer) tussen NV K.- NV O. en NV K. Polen SP-zoo derwijze innig met elkaar waren verstrengd en op mekaar afgestemd dat in feitelijk opzicht vanaf het begin alle opdrachten en instructies ontstonden en verder uitgingen vanuit België (Wingene), dit via een eenvormig computersysteem en de in beide landen (door de Belgische vennootschappen en de Poolse vennootschap) gebruikte identieke software. Een eenvormig systeem, gekoppeld aan een even identieke navigatie-software leidde ertoe dat alle richtlijnen en orders alsmede het verloop van de vervoersverrichtingen steeds en permanent zichtbaar waren, zowel in Polen als in België (in Polen op computers van een zeer beperkt aantal personen - zie ook de resultaten van de uitgevoerde rechtshulpverzoeken in Polen).

De instructies, telkenmale ab initia afkomstig vanuit België, werden in Polen gewoonweg (en alweer via een identiek computersysteem en gebruikte software tussen beide bedrijven) overgemaakt aan de Poolse chauffeurs (zie ook de navolgende vaststellingen met betrekking tot de computersystemen en de software die in dit feitencomplex werden gebruikt om ook de oorsprong van de opdrachten aan de chauffeurs te verbergen).

NV K. Polen was op die wijze gewoonweg een slaafs 'doorgeefluik' en geenszins zelfstandig opererend orgaan waarvan gezags- of bestuursinstructies uitgingen. Alles bleef permanent uitgaan en gecontroleerd vanuit België via deze ingenieuze computerstructuur. In Polen werd daar qua 'gezagsuitoefening' helemaal niets aan toegevoegd (de Poolse vennootschap en haar zaakvoerder hadden geen zelfstandige beslissingsmacht inzake de vervoersverrichtingen die geschieden binnen de structuren van de Belgische vennootschappen). In Polen geschiedde hoogstens een vertaling van de uit België bekomen gegevens en orders. Bij doorgifte aan de chauffeurs bevonden deze laatsten zich steeds hoofdzakelijk buiten Polen, want de activiteiten in Polen waren uiterst miniem tot zelfs onbestaande, zoals hoger in dit arrest reeds vastgesteld. De Poolse zaakvoerder stond zelf in feite onder de leiding en het toezicht van C.K., nu deze laatste voor 100 % eigenaar was van deze Poolse vennootschap en het 'feitelijk bestuurderschap' van de Poolse firma waarnam. Het is zelfs helemaal niet aannemelijk gemaakt dat NV K. Polen een eigen volwaardig en zelfstandig klantenbestand had (zie bv. Bridgestone zoals hoger in dit arrest aangegeven, was in feite klant van NV K. NV).

C.K. handelde bij dit alles evenzeer als feitelijk vertegenwoordiger en lasthebber van de betrokken Belgische vennootschappen. Hij deed dit wetens en willens, zodat ook de verantwoordelijkheid van elk van deze vennootschappen telkenmale in het geding is en zij mede kunnen worden gestraft. In dit opzicht merkt dit hof op dat alle beklagden voor de misdrijven C. en E. telkenmale werden vervolgd als daders-mededaders (art. 66 Sw. - dit hof verwijst in dit juridisch kader naar hetgeen hoger werd uiteengezet bij de beginselen inzake 'bewijswaardering', toegepast in deze zaak).

Dit hof verwijst o.a. naar volgende verklaringen:

D.A. uit proces verbaal van verhoor d.d. 26/04/2012 adres (...) NV K. door K.B., Sociale Inspectie. Het volgende werd o.a. verklaard:

"Ik werk als bediende bij de firma NV K. sedert 29.06.2005. Mijn taak is de volgende: Ik zoek klanten over heel Europa en dit voor vrachtwagens die leeg rondrijden. Ik heb enkel contact met klanten van NV K., nooit met de chauffeurs. Als ik over NV K. spreek en haar klanten dan bedoel ik

NV K. Ik weet niet of NV K. chauffeurs in dienst heeft.

Ik kan via mijn PC zien welke vrachtwagens waar zijn en welke beschikbaar zijn om transporten uit te voeren. Alle vrachtwagens met vermelding van de nummerplaat zitten in dat systeem. Ik neem de bestellingen van de klanten aan en bekijk in het systeem of wij de opdracht al dan niet kunnen aannemen.

Mijn collega J. voert dit in het systeem. De opdrachten voor de chauffeurs worden vanuit Polen gegeven en niet van hieruit. In Polen hebben ze namelijk hetzelfde informaticasysteem ter beschikking. Ik heb ook contact met de firma in Polen. Dit gebeurt per fax, telefoon of per e-mail. Mijn contactpersonen in Polen zijn El. en Ma. Zij verdelen de opdrachten over de chauffeurs en als er iets misloopt bvb. een chauffeur geraakt er niet op tijd, dan verwittigen zij ons opnieuw. Wij nemen dan op onze beurt weer contact op met de klant.

Mijn werk is eigenlijk hetzelfde als dat van mijn collega W.P. maar W.P. doet de transporten binnen de Benelux en naar Groot-Brittannië. Ik ben verantwoordelijk voor alle andere Europese transporten uitgezonderd Polen. Voor de transporten in Polen wordt alles geregeld door de Poolse firma. Als u mij vraagt wat het verschil is tussen NV K. België en NV K. Polen dan antwoord ik u dat NV K. Polen chauffeurs tewerkstelt en dat NV K. België werk zoekt voor deze chauffeurs/vrachtwagens."

W.P. uit proces verbaal van verhoor d.d. 26/04/2012 adres (...) NV K. door K.B., Sociale Inspectie. Het volgende werd o.a. verklaard:

"Ik ben als bediende in dienst bij de firma NV K. sedert 12.01.2009. Ik werk hier als dispatcher. Mijn taak is de volgende: ik neem ladingen aan van klanten en dit voor de Benelux en Groot-Brittannië. Zij contacteren mij om een lading te verzenden en dit via telefoon, fax of mail. Ik laat dan weten of wij dat transport al dan niet kunnen uitvoeren. Eenmaal wij een transport hebben aangenomen stuur ik dat door naar Polen alwaar de concrete opdracht voor het transport wordt afgehandeld Dit gebeurt per fax. Mijn vaste contactpersoon in Polen is El. Zij is Poolse. Met haar converseer ik in het Duits. Een andere contactpersoon in Polen is Ma. Met haar converseer ik in het Engels.

Toen u mij bij uw aankomst hier op het bedrijf vroeg wat ik hier precies deed antwoordde ik u dat ik hier de dispatching deed voor een 75-tal chauffeurs. Ik verbeter en verduidelijk: ik neem transportopdrachten aan maar heb geen rechtstreeks contact met de chauffeurs. Met die 75 chauffeurs bedoelde ik dat het bedrijf in z'n totaliteit met een 75-tal chauffeurs werkt. Het is zo dat NV K. zelf geen chauffeurs in dienst heeft. Alle chauffeurs zijn in dienst bij het Pools bedrijf Ik heb geen idee waarom alle transport vanuit Polen wordt verricht.

V.L.J. uit proces verbaal van verhoor d.d. 26/04/2012. adres (...) NV K. door K.B., Sociale Inspectie. Het volgende werd o.a. verklaard:

"Ik ben sedert 04/08/2011 als bediende in dienst van de firma NV S. Ik weet niet precies wat de firma NV S. doet en wat haar verband is met NV K. NV. Ikzelf doe administratief werk voor de firma's NV O., NV K. en NV T., de juiste volledige naam van deze laatste firma ken ik niet, het is iets van C.K. Paletten. Mijn baas is dhr. C.K..

Mijn hoofdactiviteit betreft het invoeren van orders in het computersysteem. De orders krijg ik van de planners, mn. D.A., W.P. en V.G.. Zij staan in contact met de klanten en geven orders door aan mij die ik dan invoer in het informaticasysteem. Het betreft een Nederlandstalig softwarepakket Ikzelf heb weinig of geen contact met de klanten. Het gebeurt wel eens dat een klant mij opbelt maar dan verbind ik deze door met de bevoegde planner. Ik kan u niet zeggen wat het verschil is tussen NV K. Polen en NV K. België. Ik werk hier nog niet zo lang en heb daar eigenlijk geen duidelijk zicht op."

V.G. uit proces verbaal van verhoor d.d. 26/04/2012 adres (...) NV K. door K.B., Sociale Inspectie. Het volgende werd o.a. verklaard:

"Ik ben als bediende werkzaam bij de firma NV O. sedert 17.08.1998. Ik neem vrachten aan van

klanten van de firma NV O.. De opleggers van NV O. zijn van een ander type als deze van NV K.. De opleggers van NV K. zijn bestemd voor volumetransport en bestaan uit twee delen. De opleggers van NV O. hebben een laadruimte van 13,6 meter.

Soms doet NV O. ook transport voor klanten van NV K. met name wanneer de lading niet kan worden vervoerd met het type vrachtwagens dat NV K. in zijn bezit heeft. NV O. heeft vooral Belgische klanten, slechts een paar Nederlandse. De chauffeurs doen transporten van België naar Frankrijk en Nederland. NV O. heeft 5 chauffeurs in dienst. Het betreffen allen Belgische chauffeurs. Ik sta rechtstreeks in contact met de chauffeurs. Ze komen hier vaak langs. Als ze op de baan zijn dan heb ik telefonisch contact met hen. Op uw vraag wat het verschil is tussen NV K. België en NV K. Polen kan ik u het volgende antwoorden. NV K. Polen houdt zich bezig met alles wat de chauffeurs betreft en NV K. België houdt contact met de klanten hier."

Uit het navolgend proces verbaal 003878/2012 (26/04/2012) FGP B.D. - Uitvoering beschikking tot huiszoeking te (...) (...) blijkt o.a.

In één groot bureel zijn 4 personen aanwezig.

D.A. in dienst NV K. als dispatcher. W.P. in dienst NV K. als dispatcher.

V.L.J. in dienst Nv S. voert de transportadressen in het computersysteem.

V.G. in dienst NV O. als dispatcher.

Deze vier personen werken allen met drie verschillende computerschermen. Op een van de drie schermen zijn wegenkaarten te zien.

In het eerste kleine bureel is A.B. aanwezig. In dit bureel liggen o.a. analoge tachograafschijven.

In het tweede kleine bureel is G.N. aanwezig, in dienst van NV T. als boekhoudster.

Het contact met de klanten en het aannemen van alle Europese transportopdrachten (behalve Polen werd verklaard} vond also plaats in België in de burelen te Wingene. Dit gebeurde door Belgische bedienden.

Via het gemeenschappelijke en gelijktijdig draaiende informaticasysteem, zowel in België als Polen, heeft de Belgische bediende zicht waar alle Poolse en Belgische vrachtwagens zich bevinden en welke beschikbaar zijn en hierdoor wordt vanuit België beslist een nieuwe opdracht aan te nemen.

Aan de hand hiervan kan afgeleid worden dat de toewijzing van een vracht aan een bepaalde vrachtwagen ook effectief vanuit België gebeurde. Alle nieuwe transportopdrachten werden door de Belgische bedienden ingegeven in het systeem N. en waren zo ook raadpleegbaar in Polen. Bedienden van NV K. en NV K. Sp zoo stonden ook in verbinding met elkaar via email en telefoon. Zie nazicht van fotodossier en printscreens genomen tijdens uitvoering

rechtshulpverzoek in Polen d.d 26/04/2012. Uit navolgend proces verbaal 007207/2012 (01/08/2012) van FGP Bertels blijkt dat de Poolse bediende T.E. tijdens de uitvoering rechtshulpverzoek op 26/04/2012 drie computerschermen had openstaan. De email van 'A.' had als onderwerp " FW:camion qui charge au relais 35690 acigné ce jour."

C.K. (proces verbaal van verhoor FGP Bertels d.d. 27/06/2012} verklaarde het volgende: "Hoe is deze aannemingsovereenkomst tot stand gekomen? Er is een contract tussen NV K. België en NV K. Polen..."

Wat zijn de activiteiten van de vennootschap NV K. nv? Wie heeft de dagelijkse leiding?
Zij verzorgen internationaal transport over de weg voor rekening van derden en bevrachting.
Ikzelf heb de dagelijkse leiding.

Wat zijn de activiteiten van de vennootschap NV O.? Wie heeft de dagelijkse leiding?
Hetzelfde als NV K.nl. internationaal transport over de weg voor rekening van derden en bevrachting. Ikzelf heb de dagelijkse leiding.

Hoeveel mensen zijn in dienst bij NV K. nv? Wat is hun taak?

2 à 3 mensen. Zij nemen orders aan, klanten te woord staan, ingeven van orders, verwerken van orders, alle administratieve taken daar rond (facturatie van de eindklant).

Hoeveel mensen zijn in dienst bij NV O.? Wat is hun taak?

We hebben een 2 luik zijnde 1 persoon op het bureel en een zestal chauffeurs. Ik tel wel twee mensen bij die thuis zijn en niet werken. (na ongeval of tijdens ziekte).

Hoeveel chauffeurs heeft NV K.(België) in dienst? NV K. heeft geen chauffeurs in dienst.

Doet NV K. België nog een beroep op andere (onder-)aannemers behoudens NV K. Polen en K.S.Z.?

NV K. België doet in eerste instantie beroep op NV K. Polen. Wanneer dit niet past om een vracht te rijden wordt beroep gedaan op andere aannemers. Ken je er een aantal uit het hoofd? Ik weet dat er bedrijven zijn uit alle EU landen die voor NV K. België rijden wanneer NV K. Polen niet kan. Het zijn plaats- gebonden transporteurs die voor ons rijden, zoals D.N., G., K., S. enzovoort.

Dispatching van de vrachtwagens die voor NV K. België en NV O. België rijden:

hoe wordt dit georganiseerd? Hoe geven de dispatchers V.G., D.A., W.P. hun opdrachten door?

Er wordt geen onderscheid gemaakt. Er is een platform N. van M. die gelijktijdig in Polen en België draait. Hierop worden alle lijsten met vrachten geplaatst dit gebeurt zowel in Polen als in België.

Na iedere vracht een vrachtklaar waar alle details van iedere klant op staat. Zowel in Polen als in België worden daar vrachten in gestopt. In dit zelfde programma worden wagens aan deze ladingen gekoppeld, de bedienden V.G., D.A. en W.P. geven geen opdrachten door. Zij nemen vrachten aan en plaatsen dan de vrachten in het systeem N. . De opdrachten doorgegeven aan de chauffeurs wordt in Polen gedaan. In NV K. Polen is men immers met een tien à elf bedienden. Van deze mensen zijn sommige dispatcher en sommige bedienden. Er gaan er tussen zitten die beide zaken uitoefenen.

In samenspraak geef ik u een voorbeeld hoe het werkt.

Ik haal hiervoor aan onze grootste klant B.. Een traject start in B. Polen - (...). Daar worden banden geladen met bestemming Frankrijk. Deze opdracht mailt B. door (gelijktijdig) naar NV K. Polen en België. Ik wil echter opmerken dat B. er op staat vanuit België zijn factuur te ontvangen. Deze vracht komt in het transportprogramma N. . Ela van NV K. Polen zal voor deze vracht nazien welke vrachtwagen zij in Polen beschikbaar heeft. Ze zal deze koppelen aan deze vracht. Ze zal ook rechtstreeks afspreken met B. klant in (...) ivm laad- en losafspraken. Ze zal ten gepaste tijden wanneer de vrachtwagen zich leeg meldt, alle instructies via GPS doorsturen. Deze wagen rijdt bijvoorbeeld richting Frankrijk Om bijvoorbeeld in de buurt van Parijs te lossen. De wagen legt zijn traject af over Polen, vervolgens Duitsland, vervolgens Nederland, vervolgens België. In België meerbepaald in Wingene komt de wagen tanken. Dit maakt voor ons een deel van de winst.

Indien deze wagen onder de weg zou tanken bijvoorbeeld grens (...) waar hij ook zou passeren dit een ander literprijs zou geven. Het is immers zo dat de diesel aangekocht wordt per volle oplegger en hierdoor een betere prijs wordt bekomen. De wagen zal na het tanken in Wingene zijn traject verder zetten richting Parijs. Na lossen in Parijs zal een van de bedienden reeds een andere vracht voorzien hebben voor deze wagen. Welke bedienden? Het kan bijvoorbeeld D.A. zijn in Wingene. Het is immers zo dat zelfs voor het laden in Polen er geweten is op welke dag en uur in Parijs gelost wordt. Deze wagen zal een nieuwe vracht krijgen. De instructies hiervoor aan de chauffeur worden door een bediende van NV K. Polen aan de chauffeur gestuurd. Van daaruit kunnen zij alle richtingen uit. De vrachtwagen rijdt bijvoorbeeld naar het zuiden van Frankrijk en daar herhaalt

zich het bovenstaande proces."

Opmerking van dit hof: Volgens C.K. werden zowel in België als in Polen vrachten geplaatst in N.. Dit bleek echter niet uit de verhoren van de Belgische bedienden. Deze Belgische bedienden verklaarden dat nieuwe transportopdrachten in België werden aangegaan en dat deze vrachten in België in N. werden geregistreerd en dat de nieuwe transportopdrachten aangegaan in België ook via het informaticasysteem raadpleegbaar waren in NV K. sp zoo. Dit hof acht de verklaringen van de Belgische bedienden geloofwaardig en betrouwbaar, nu zij dagdagelijks en in feite met het systeem werkten. De verklaringen van C.K. wegen niet op tegen gelijklopende en met elkaar overeenstemmende verklaringen van meerdere bedienden.

Uit nazicht van de inbeslaggenomen databestanden is bovendien gebleken dat er verschillende documenten en lijsten en statistieken in NV K. werden opgemaakt en bijgehouden. Deze documenten en lijsten hadden betrekking op de Poolse werknemers en de Poolse vrachtwagens van NV K. Sp zoo. Belgische bedienden voerden administratieve taken uit die eigenlijk in praktijk zouden moeten uitgevoerd worden door bedienden van NV K. Polen. NV K. A.B. speelt een centrale rol bij dit alles. De facturatie van de Dy. contracten (ook voor de Poolse vrachtwagens) werd ook in België gecontroleerd/opgevolgd door C.K., K., Na. en Je.. De communicatie over de facturatie met V. en V.R. gebeurde door C.K..

Belangrijke vaststelling : Uit onderzoek blijkt dat de genaamde A.B. in dienst was van NV K. Sp zoo van 02/07/2007 tem 13/04/2012, in dienst NV K.16/04/2012-17/08/2012, in dienst NV K. Sp zoo op 10/09/2012. Bij nazicht van Genesis/ Limosameldingen d.d. 18/11/2013 zijn er geen Limosameldingen/Al gekend op naam van A.B..

Uit de verhoren van de Belgische bedienden, bestuurder C.K. en G.K. blijken volgende beslissende gegevens :

V.L.J. (proces verbaal van verhoor d.d. 26/04/2012) blijkt o.a.:

"A.B. die hier ook op het kantoor werkt scant de CMR 'sin. Het is zo dat de chauffeurs hun vrachtbrieven (CMR 's) hier op het kantoor binnenbrengen. Die worden hier ingescand en in het informaticasysteem ingevoerd."

V.G. (proces verbaal van verhoor d.d. 26/04/2012) blijkt o.a.: "A.B. die hier op het bureel naast mij werkt scant de vrachtbrieven in. Hij ontvangt die van de chauffeurs... Hij doet dit meestal maar ook Je. doet dit gedeeltelijk. Hij scant zowel de vrachtbrieven voor NV K. alsook deze voor NV O. in."

G.K. (d.i. de echtgenote van C.K. - proces verbaal van verhoor FGP H.J.C. d.d. 04/09/2012) blijkt o.a.:

"Vraag: Tijdens het uitvoeren van de beschikking tot huiszoeking op 26 april 2012 op het terrein en de gebouwen van de (...) NV K.S. te (...) werd vastgesteld dat het voorste gedeelte van het pand ingericht is om een aantal personen onder te brengen. In dit gedeelte staan 10 bedden en was het duidelijk dat dit gedeelte bewoond werd. Wie betrok het voorste woongedeelte van het pand?"

Antwoord: A.B. betrok reeds het voorste gedeelte van het complex in gevolge de brand bij NV K. NV. Op 01 april 2012 hebben we ervoor gezorgd dat een aantal Poolse werknemers daar konden wonen."

Bestuurder C.K. (proces verbaal van verhoor FGP Bertels d.d.

27/06/2012).

Het volgende werd o.a. verklaard:

'Wat doet de Poolse werknemer werkzaam in Wingene? Zoals reeds eerder meegegeven wenst de klant vanuit België gefactureerd te worden en wordt de vrachtbrief aan die vracht ingescand in het platform N.. Deze taak wordt uitgeoefend door A.B. en in NV K. Polen zelf'.

Naar aanleiding van de uitvoering van het rechtshulpverzoek werden de Poolse bedienden die aldaar werkzaam waren verhoord. Daaruit blijken volgende gegevens wat betreft de genaamde A.B.

Verhoor d.d. 26/04/2012 van G.S. te Tomaszow Lubelski, Polen door W.D. procureur van het Openbaar Ministerie in Tomaszow Lubelski, afgenomen tijdens uitvoering rechtshulpverzoek op de zetel van het bedrijf NV K. Sp Zoo in PL.22-600 Tomaszow Lubelski.

"Vraag: hoe krijgen jullie de tachografen terug van de chauffeurs?

Antwoord: er is een persoon die in België voor de firma werkt. de chauffeurs geven de tachografen aan deze persoon en hij mailt deze naar onze bureau in polen.

Soms brengen de chauffeurs de tachografen zelf terug.

De persoon die werkt in België heet A.B. ...Vanaf nu werkt hij bij NV K. België maar ik weet niet precies bij welke firma, er zijn daar ook andere firma's."

Verhoor d.d. 26/04/2012 van E.B. te Tomaszow Lubelski, Polen door P.S.- assessor Openbaar Ministerie in Tomaszow Lubelski, afgenomen tijdens uitvoering rechtshulpverzoek op de zetel van het bedrijf NV K. Sp Zoo in PL.22-600 Tomaszow Lubelski.

Het volgende werd o.a. verklaard:

"Vraag: met wie heb je contact in het buitenland.

Antwoord: ik heb alleen contact met 1 persoon: A.B. werkt voor de firma NV K. in België, ik spreek met hem in het pools via skype."

Uit proces verbaal 011641/2012 (12/12/2012) FGP Bertels volgt dat er tijdens de huiszoeking in beslag werd genomen o.a. een Pools inschrijvingsbewijs voor het voertuig (...) op naam van A.B. en een parkeerboete met overschrijvingsformulier d.d. 03/09/2011 te Oostende voor het voertuig BMW -(..).

94.4. Vaststellingen door dit hof met betrekking tot 'A.B.':

Dit hof verwijst in eerste instantie naar de plaats die betrokkene inneemt in het organigram (zie hoger in dit arrest). Hij wordt duidelijk begrepen binnen de organisatorische structuren van de groep rond C.K..

Bijkomend blijkt uit de stukken (zie het verslag van de directiebeoordeling 17/08/2011. o.a. punt 10):

Personeel ...

Het functioneel organigram is in principe niet gewijzigd sedert het invoegen van NV K.. Hiermee bedoelen wij het volgende. Wij hebben een administratief medewerker erbij nl. V.L.J.. De functie van onze Poolse bediende A.B. is ook administratief medewerker maar de taken en verantwoordelijkheden van Je. zullen deels hetzelfde zijn als van A.B. en deels andere taken zijn. Vandaar dat ik een onderscheid gemaakt heb met BE ervoor, nl. "BE administratief medewerker". In het nominatief organigram heb ik Je. naam onder A.B. genoteerd...

Vervolgens blijkt uit nazicht van het fotodossier huiszoeking (...) te Wingene d.d. 26/04/2012 en

uit navolgend proces verbaal 005655/2012 FGP D.A. dat er in het bureel van A.B. o.a. een kaartlezer werd aangetroffen, dozen met analoge tachograafschijven, dozen met vrachtbrieven (CMR).

Uit navolgend proces verbaal 003978/2012 (26/04/212) B.D. FGP Brugge blijkt, met betrekking tot de huiszoeking op het adres (...) (...) bij de vennootschappen NV K. Nv, NV O., NV S., Nv, NV T. dat in het bureel van A.B. 36 dozen werden aangetroffen met analoge tachograafschijven. Het betrof tachograaf schijven periode 2010-2011 van vrachtwagens met Belgisch kentekenplaat en Poolse bestuurders van NV K. Sp zoo.

Uit een instructieboek, bestemd voor de chauffeurs, aangetroffen na de brand blijkt o.a. de centrale rol van de vestiging in Wingene, alsmede de tussenkomst van A.B.:

Punt 16 Tachografen:

Vermelding o.a. : "...Vergeet niet de oude tachograaf blijft in België .

... 1) Tachoschijven

Gebruik van een apart formulier waarin vermeld staat hoeveel tachoschijven de chauffeurs aan de administratieve bediende gegeven heeft. Hij zal deze tellen en ondertekenen als bewijs. alles wordt gestuurd naar NV K. sp zoo. Zij hebben dit allemaal nodig voor de salarisberekening...

2) digitale tacho's

... De gegevens kunnen opgeladen worden van het systeem in zijn vrachtwagen indien de chauffeur in de laatste 4 weken niet hier is geweest.... de administratieve medewerker zal de gegevens elke 2 maanden opladen...

De bewerking van deze gegevens gebeurt in NV K. Sp zoo. Dit zal op de server bewaard worden.

Zij doen dit door op onze server in te loggen en verkrijgen dan alle nodige gegevens van ons.

Niemand hoeft als bewijs een specifiek document te ondertekenen dat de gegevens overgedragen werden aan de administratieve medewerker. alles is digitaal en onmiddellijk consulteerbaar voor NV K. Polen."

Bovendien zijn er ook de beslissende verklaringen van de Belgische werknemers en alle hiervoor aangehaalde vaststellingen: daaruit blijkt dat er op permanente wijze contact is tussen A.B. en de Poolse vrachtwagenchauffeurs in België op de burelen te Wingene.

Dit wordt trouwens ook ondersteund door diverse verklaringen van verhoorde chauffeurs:

A.P. uit proces verbaal van verhoor d.d. 10/06/2012 blijkt o.a.:

"Mijn digitale tachograafschijven worden uitgelezen door A.B. hier op de site te Wingene van NV K. België. Mijn CMR 's moet ik afgeven aan A.B., ik denk dat hij ze dan opstuurt naar Polen. Ik weet het niet voor wie hij werkt. Ik heb het hem nooit gevraagd maar ik vermoed dat hij voor NV K. Polen werkt."

C.J. uit proces verbaal van verhoor d.d. 10/06/2012 blijkt o.a.:

"Ik moet mijn tachograafschijven afgeven aan een Poolse man in het bureau in Wingene: A.B.. Die A.B. heeft een lezer en doet de lezing van de digitale tachograafschijven ter plaatse in NV K. Wingene....De vrachtbrieven moeten afgegeven worden aan A.B."

C.T. uit proces verbaal van verhoor d.d. 10/06/2012 blijkt o.a.: "Ik moet de vrachtbrieven afgeven

aan A.B. hier in Wingene."

J.K. uit proces verbaal van verhoor d.d. 10/06/2012 blijkt o.a.: "Mijn vrachtwagen heeft een analoge tachograaf De schijven geef ik gewoonlijk af aan Ba. hier op het kantoor in Wingene, soms ga ik zelf naar een postkantoor in België om de schijven naar Polen te zenden, of als ik naar huis ga, verzend ik ze vanuit Polen naar het kantoor....Nadat ik verlof genomen heb mag ik mijn verlofkaart ophalen bij Ba."

G.R. uit proces verbaal van verhoor d.d. 10/06/2012 blijkt o.a.: " ...De tachograafschijven geef ik terug aan de Poolse firma NV K. of ik geef deze soms ook af in Wingene aan een jongen. Ik zeg je de naam niet, het is een Pool, ik weet niet bij wie in dienst. dan moet ik binnegaan in de bureau in Wingene. Ook voor de CMR documenten ..."

G.G.J. uit proces verbaal van verhoor d.d. 10/06/2012 blijkt o.a.: "Mijn vrachtwagen heeft een analoge tachograaf. De schijven geef ik gewoonlijk af aan Ba. hier op het kantoor in Wingene. In mijn vrachtwagen zit de Poolse vervoerslicentie op naam van de firma NV K. in TOMASZÓW LUBELSKI. De CMR 's moet ik ook aan Ba. afgeven. op het kantoor in Wingene heb ik enkel contact met Ba.. Ik word altijd op tijd betaald en als er problemen zijn kan ik altijd bij A.B. gaan en dat wordt meestal opgelost"

G.M. uit proces verbaal van verhoor d.d. 10/06/2012 blijkt o.a.: "De schijven geef ik gewoonlijk af aan Ba., hier op het kantoor in Wingene. In mijn vrachtwagen zit een kopie van de Poolse vervoerslicentie op naam van de firma NV K. Polen. De CMR 's moet ik ook aan Ba. afgeven. Nadat ik verlof genomen heb mag ik mijn verlofkaart ophalen bij Ba. "

H.B.A. uit proces verbaal van verhoor d.d. 10/06/2012 blijkt o.a.: "Meestal geef ik de tachograafschijven af op de bureau in België aan A.B.. Die stuurt de schijven dan op naar Polen. Ik moet ook de cmr 's afgeven aan A.B. in België. A.B. geeft mij ook mijn tankkaart om te tanken en controleert hoeveel diesel we verbruiken."

Z.H. uit proces verbaal van verhoor d.d. 10/06/2012 blijkt o.a.: "Als ik in Wingene kom met de vrachtwagen wordt de tachograaf ook uitgelezen, da 's ongeveer om de drie weken. De tachograaf wordt hier op de zetel in Wingene uitgelezen door A.B.. Ik beschik over een bestuurderskaart. Deze werd afgeleverd in Polen. De vrachtbrieven (CMR) moet ik ook aan A.B. afgeven hier in Wingene. Telkens als ik in Wingene kom geef ik de vrachtbrieven daar af".

Navolgend proces verbaal 004175/2012 (26/04/2012) (...) FGP en navolgend proces verbaal 011641/2012 (12/12/2012) Bertels FGP: Documenten werden in beslag genomen tijdens de huiszoeking d.d.26/04/2012 op adres (...). Dit is de plaats waar bepaalde Poolse werknemers van K.S.Z. werden ondergebracht na de feiten van de brand. Het betreft de maatschappelijke zetel van NV K.S., waarvan C.K. en diens echtgenote G.K. gedelegeerd bestuurder zijn. In slaapruimte 6 werden 5 fotokopies van Poolse documenten waarop de naam A.B. staat meegenomen. **Het betreft o.a. een voltijdse arbeidsovereenkomst van A.B. met NV K. Sp zoo van beperkte duur van 01/10/2010 TEM 20/09/2012 als kantoormedewerker. De vermelde plaats van tewerkstelling is (...). "discretionaire premie van 0 tot 80%.**

Alle beslissende vaststellingen, bijkomend ondersteund door verklaringen van Poolse chauffeurs en alle gegevens gelezen in onderling verband en samenhang, tonen overduidelijk aan en overtuigen dit hof dat deze persoon werkzaam was in Wingene op de burelen van NV K. en dit sinds lange tijd, op volgehouden, duurzame en stabiele wijze. Hij voerde alhier uit wat hem door

C.K. was opgedragen en er werd ook voortdurend toezicht uitgeoefend op zijn werkzaamheden door deze laatste. De Poolse bediende A.B. werd ter plaatse in de kantoren van NV K.in Wingene tewerkgesteld. Er vonden werkgerelateerde sociale contacten plaats tussen de Poolse werknemers en de bediende A.B., zij wendden zich tot hem in het kantoor te Wingene. Uit bovenstaande blijkt opnieuw dat er een duidelijk aanknopingspunt met België was.

94.5. Rechtshulpverzoek uitgevoerd door Poolse bevoegde autoriteiten:

Uit navolgend proces verbaal 004052/2012 (24/04/2012) FGP Bertels, **uitvoering rechtshulpverzoek NV K. Polen** blijkt dat **het adres (...) Tomaszow lubelski, (...) een appartementsblok betreft**, bestaande uit drie verdiepingen gelegen in een woonblok. Op de brievenbus staat de naam NV K. Sp Zoo. **De firma is gevestigd op de bovenste verdieping. In de onmiddellijke omgeving zijn geen elementen van een eventuele transportfirma waar te nemen. De Poolse politie bevestigt geen voertuigen en/of vrachtwagens van de firma NV K. te kennen en/of te hebben opgemerkt.** In het appartement zijn vier vrouwen aan het werk. Het appartement is ingericht als bureel. **De vier vrouwen hebben elk een computer en twee computerschermen. Naast het bureel van de vier bedienden is een afzonderlijk bureel van de zaakvoerder. Dit bureel is voorzien van een computer met drie computerschermen.** In de burelen worden boekhouding, contracten, tachograafschijven bewaard. **Er is geen dispatching waarneembaar.**

Uit navolgend proces verbaal 007207/2012 (01/08/2012) FGP Bertels - **Fotodossier en printscreens genomen tijdens uitvoering rechtshulpverzoek in Polen d.d. 26/04/2012 - blijkt dat NV K. Polen is gelegen in een woonwijk (...) Tomaszow Lubelski, Polen.** Het bedrijf werd opgericht in 1997 en de lokale Poolse politie bevestigde het bedrijf niet te kennen. De politie en de bevoegde magistraat zijn verwonderd dat op de bovenste verdieping van een woonblok in een woonwijk een internationale transportfirma is gevestigd. **De lokale Poolse politie heeft geen weet van een garage, loods en/of parking waar NV K. Polen vrachtwagens zou stallen.**

Verhoren zaakvoerder (Z.P.) en bedienden die werkzaam waren in Polen op de administratieve zetel van NV K. Polen SP-Zoo aldaar.

Uit navolgend proces- verbaal 005399/2012 (20/06/212) FGP Bertels - Verhoor d.d. 26/04/2012 van Z.P. te Tomaszow Lubelski, Polen door M.S., district officier justitie Zamosc Polen, afgenomen tijdens uitvoering rechtshulpverzoek op de zetel van het bedrijf NV K. Sp Zoo in (...) Tomaszow Lubelski, blijkt dat het volgende werd verklaard:

"Vanaf wanneer werk je daar?"

Antwoord: vanaf begin, wij hebben de firma samen met C.K. opgericht in mei 1997.

Vraag: Wie is C.K. en welke connecties heeft hij met de firma NV K.? Antwoord: Hij is 100% eigenaar.

Vraag: wie geeft de opdrachten aan de chauffeurs?

Antwoord: Alle opdrachten komen van onze firma, wij kunnen kijken in dezelfde server als in België

Vraag: wie is er verantwoordelijk en organiseert de routes van de chauffeurs van de firma NV K.?

Antwoord: de opdrachtgever van de bestellingen is NV K. België, zij hebben contacten met de klanten. NV K. België zoekt klanten en voert hun opdrachten uit. Wij werken heel nauw met hen.

Vraag: werken de werknemers van NV K. Polska op het domein in Wingene? Antwoord: ...Zij blijven daar alleen om hun voertuig te tanken, geven documenten terug, drinkwater nemen, zij verblijven daar in het weekend.

Vraag: welke firma heeft de taken gegeven aan deze mensen?

Antwoord: In onze opdracht werkten ze samen met NV K. België, maar de chauffeurs konden ook

werken met de firma NV O., je kan dat niet opsplitsen. Vraag: wat doet de eigenaar van de firma NV K. Polska?

Antwoord: de eigenaar heeft recht op de winst van de firma en elk jaar sluit hij het boekjaar af. C.K. beslist zelf wat hij doet met de winst en hij geeft de opdracht aan het bestuur. De eigenaar doet geen werk voor de firma NV K. Polen..."

Verhoor d.d. 26/04/2012 van E.B. te Tomaszow Lubelski, Polen door P.S.- assessor Openbaar Ministerie in Tomaszow Lubelski, afgenomen tijdens uitvoering rechtshulpverzoek op de zetel van het bedrijf NV K. Sp Zoo in (...) Tomaszow Lubelski.

Het volgende werd o.a. verklaard:

"Vraag: welke taken krijgt de firma NV K.?"

Antwoord: ... onze firma wordt verhuurd naar andere firma's om hun bestellingen te vervoeren. Wij doen enkel de transport.

Vraag: waar staan de vrachtwagens en andere voertuigen van de firma's. Antwoord: zij staan op onze afdeling in België waar de hoofdafdeling is van de firma NV K..

Soms staan de vrachtwagens ook op de parking van de autosnelweg. Vraag: met wie heb je contact in het buitenland.

Antwoord: ik heb alleen contact met 1 persoon, A.B. werkt voor de firma NV K. in België, ik spreek met hem in het Pools via skype.

Verhoor d.d. 26/04/2012 van T.E. te Tomaszow Lubelski, Polen door A.T. Openbaar Ministerie in Tomaszow Lubelski, afgenomen tijdens uitvoering rechtshulpverzoek op de zetel van het bedrijf NV K. Sp Zoo in (...) Tomaszow Lubelski.

Het volgende werd o.a verklaard:

"Vraag: welke werk doet de firma NV K.?"

Antwoord: zij doen de transport in binnenland en buitenland, zij nemen de bestellingen aan of zij verkopen de bestelling aan andere transportfirma's als wij dit niet kunnen uitvoeren.

Vraag: waar staan de vrachtwagens en andere voertuigen van de firma's? Antwoord: zoveel dat ik weet hebben we geen garages en de vrachtwagens zijn constant op de baan.

Vraag: met wie heb ie contact in het buitenland?

Antwoord: ik ken bijna iedereen in het bureau in België. Ik spreek Duits. Ik ken de eigenaar C.K., G.N., D.A., W.P., V.G., V.L.J.) werken in het bureau."

Bijkomende beslissende en doorslaggevende vaststellingen in de bewijsconstructie door dit hof alhier weerhouden met betrekking tot de omstandigheden waarin de chauffeurs waren tewerkgesteld in het kader van het 'internationaal vervoer' dat plaatsvond in en vanuit België, onder het gezag van de Belgische vennootschappen en haar leidinggevende organen, middels de bedienden tewerkgesteld bij deze Belgische firma's:

De Poolse bediende T.E. had tijdens de uitvoering rechtshulpverzoek op 26/04/2012 drie computerschermen openstaan.

Eén scherm (fotodossier) bevatte mailverkeer van NV K. Polen. Uit de genomen printscreens blijken verschillende emails in de inbox van NV K. Polen afkomstig van (...).com. (internetsite (...).com : bij contact wordt (...).com vermeld als emailadres van NV K. NV, (...).com.pl vermeld als emailadres van NV K. Polen).

Voorbeeld: op 26/04/2012 tot 12:12 uur staan 10 emails in de inbox afkomstig van (...).com en een email afkomstig van "ann". De email van An. heeft als onderwerp fw: camion qui charge au relais 35690 acigné ce jour." In de emailmappen is een map (S.O.) inbox genaamd met de deelmappen D.A., V.G., C.K., G.N., W.P.. Dit zijn belgische bedienden en de bestuurder van NV K.

nv. D.A., V.G., C.K., G.N. en W.P..

Twee schermen staan open met de toepassing Dy. online V.T.C. Op een scherm is de positie van de vrachtwagens visueel te volgen op Mapy.

Op een scherm "communicatie" (komunikaty) staan de kentekenplaten vermeld van NV K. Polen en NV K. België. Van hieruit wordt per GPS gecommuniceerd met de chauffeurs. Per kentekenplaat staan korte boodschappen vermeld in Pools, Duits, Engels.

Vergelijking van de printscreens en de verklaring van betrokken Belgische bediende W.P. uit proces verbaal van verhoor d.d. 26/04/2012 adres (...) NV K.door B.K. Sociale Inspectie.

Het volgende werd o.a. verklaard:

"Ik neem transportopdrachten aan maar heb geen rechtstreeks contact met de chauffeurs."

In tegenstelling tot het verhoor blijkt uit de printscreen (TEI967 W.P. good morning friend. Empty P.R.) wel degelijk contact met een Poolse chauffeur en de Belgische bediende W.P.. De Poolse vrachtwagen- chauffeur doet de melding dat de vrachtwagen leeg is aan deze Belgische bediende. W.P. is de afkorting van de Belgische bediende W.P.. Dit blijkt uit o.a. onderstaande verhoor.

Verhoor d.d. 26/04/2012 van T.E. te Tomaszow Lubelski, Polen door A.T. Openbaar Ministerie in Tomaszow lubelski, afgenomen tijdens uitvoering rechtshulpverzoek op de zetel van het bedrijf NV K. Sp Zoo in (...) Tomaszow Lubelski.

"Vraag: met wie heb je contact in het buitenland?"

Antwoord: ik ken bijna iedereen in het bureau in België. Ik spreek Duits. Ik ken de eigenaar C.K., G.N., An., W.P., V.G., V.L.J.)- werken in het bureau."

V.G. (proces verbaal van verhoor d.d. 26/04/2012) adres (...) NV K.door B.K. Sociale Inspectie.

Het volgende werd o.a. verklaard:

"Op uw vraag wat het verschil is tussen NV K. België en NV K. Polen kan ik u het volgende antwoorden. NV K. Polen houdt zich bezig met alles wat de chauffeurs betreft en NV K. België houdt contact met de klanten hier."

Uit de printscreen ((...) G. eine frage, in CUR ist rue des cerperations, ich habe nur rue (...), ist die rue (...) ok? Heniek) blijkt dat de Belgische bediende V.G. wel contact heeft met een Poolse chauffeur. De Poolse vrachtwagenchauffeur vraagt iets over een adres aan deze Belgische bediende.

D.A. uit proces verbaal van verhoor d.d. 26/04/2012 adres (...) NV K.door B.K. Sociale Inspectie.

Het volgende werd o.a. verklaard:

"Mijn taak is de volgende: Ik zoek klanten over heel Europa en dit voor vrachtwagens die leeg rondrijden. Ik heb enkel contact met klanten van NV K., nooit met de chauffeurs."

Uit de printscreens ((...) An. 5 miejsce zaladowany ja/de info P.R. en uit de printscreen (...) An. (...) stoi pusty pozdro info load please this Dy. or my Telephone (...)) blijkt dat de Belgische bediende D.A. wèl contact heeft met Poolse chauffeurs. De Poolse vrachtwagenchauffeurs vragen deze Belgische bediende info/instructies over een lading.

Verhoor d.d. 26/04/2012 van M.W. te Tomaszow Lubelski, Polen door A.H. procureur van het Openbaar Ministerie in Tomaszow Lubelski, afgenomen tijdens uitvoering rechtshulpverzoek op de zetel van het bedrijf NV K. Sp Zoo in (...) Tomaszow Lubelski.

Het volgende werd o.a. verklaard:

"Vraag: wie is jou baas?"

Antwoord: zoals ik net heb verteld, ik werk in de firma NV K. in Tomaszow Lubelski. De preses van NV K. is Z.P.. Ik weet niet wie de eigenaar is maar wij werken heel dicht samen met de firma NV K. in België...

Vraag: welk werk doet de firma NV K.?

Antwoord: NV K. is een transportfirma, wij hebben meer dan 100 chauffeurs in dienst, hoeveel precies weet ik niet, wij hebben onze eigen auto's meer dan 70. Onze chauffeurs rijden ook naar NV K. te België. Wij doen de transport voor verschillende firma's die geven ons de opdrachten. Wij doen enkel internationale transport.

Vraag: waar staan de vrachtwagens en de auto's?

Antwoord: wij hebben enkel vrachtwagens. Wij hebben geen parkeerplaats waar ze kunnen staan te Polen. De auto's rijden altijd op de baan, de chauffeurs komen aan en wisselen van vrachtwagen en rijden terug verder. De chauffeur laat de auto op een private parking staan, indien dit nodig is of dicht bij zijn huis. NV K. betaalt de private parking terug.

Vraag: met wie heb je contacten in het buitenland?

Antwoord: in de firma NV K. in België heb ik contact met G.N., Katrien, C.K., W.P. en An. Ik herinner de namen uit de mails niet meer. Ik heb ook contact met de boekhouding van de garage V. uit België maar ik weet de namen niet meer.

Vraag: werken jullie enkel met de firma NV K. uit België of ook met andere firma's?

Antwoord: wij werken enkel met de firma NV K. in België en met de V. garage."

Bijkomende (beslissende en doorslaggevende) vaststellingen in de bewijsconstructie, alhier weerhouden door dit hof met betrekking tot de uitoefening van gezag vanuit België over de Poolse chauffeurs:

Het systeem Dy. online, (bron (...).com), betreft een beheersysteem van V.T., dat geïnstalleerd in de truck werkt d.m.v. gecombineerde GPS/GSM-antenne.

Het kantoor en de chauffeur kunnen op elk moment met elkaar communiceren via tekstberichten. Op elk gewenst moment kan de exacte locatie en status van de trucks en chauffeurs worden weergegeven. Er kan toegang gekregen worden tot het Dy. online systeem door aanmelding bij het Dy. web portaal (invoeren van gebruikersnaam en wachtwoord). Dat kan zowel door NV K. Polen als door NV K. België. Tachograaf gegevens kunnen automatisch gedownload worden.

Uit navolgend proces verbaal 008697/2012 (25/09/2012) FGP Bertels - Verder onderzoek computerprogramma N. blijkt o.a. dat het transportbedrijf NV K. gebruik maakt van het computerprogramma N. van M. Uit de verklaring van bestuurder C.K. (proces verbaal van verhoor FGP Bertels d.d. 27/06/2012) blijkt dat NV K. Nv, NV O. en NV K. Polen gelijktijdig met hetzelfde computerprogramma werken. De drie bedrijven staan permanent in verbinding ...het computerprogramma N. biedt de mogelijkheden om alle voorbereidingen van een transport op één locatie uit te voeren en van op een andere locatie het transport te koppelen aan een vrachtwagen.

De beklagden zijn de mening toegedaan dat 'het begrip "adequate technische voorzieningen en faciliteiten" niet betekent dat men over parkeerplaatsen voor de vrachtwagens moet beschikken in de lidstaat van vestiging. Het volstaat derhalve om te beschikken over de nodige apparatuur (computers, software, communicatiemiddelen om instructies te geven aan de chauffeurs) om de transportactiviteiten uit te oefenen").

Dit hof is de overtuiging toegedaan dat de 'vestiging' in Wingene als uitgangspunt moet worden genomen, nu niet alleen daar parkingplaatsen voor vrachtwagens van de Poolse firma waren voorzien, doch ook omdat er aldaar steeds een werknemer aanwezig was (A.B.) die permanent contacten met de chauffeurs onderhield (en waar de CMR's werden afgeleverd en tachograafschijven werden uitgelezen) en waar ook de nodige computer- en navigatieapparatuur aanwezig was om van hieruit berichten naar de Poolse firma te sturen en de werknemers

permanent te controleren en orders te geven,

1 PAGE 01-□□□□2500440-□2□9-□268-□1-□5-i:-i

v-r (. ""

alsmede de vervoersopdrachten toe te bedelen aan de vrachtwagens die vrij waren. Dit alles geschiedde via personeel van de vennootschappen in België (burelen NV K. NV) en dit personeel gaf deze orders door aan personeel in Polen dat aldus deze orders simpelweg doorgaf aan de chauffeurs die evenwel oorspronkelijk aangeduid waren door personeel in België : er werd in Polen alleen doorgegeven aan de chauffeurs wat men medegedeeld kreeg vanuit België. In het kader van de uitoefening van gezag door C.K. (aanwezig in België) verwijst dit hof eveneens naar volgende verklaring van deze laatste:

""Kunt u sancties opleggen aan Poolse vrachtwagenchauffeurs? Welke?

Wanneer een klacht in verband met een chauffeur van een klant mij bereikt, dan ga ik deze steeds doorgeven aan NV K. Polen. Zij gaan op hun beurt de chauffeur interpellieren.

Kunt uzelf beslissen omeen Poolse werknemer van NV K. Sp zoo te laten ontslaan ?

Wanneer een hele ernstige klacht over een chauffeur mij bereikt, dan ga ik deze doorgeven aan Z.P. van NV K. Polen.

Kunt u duidelijker zijn met "mij bereikt" ? Bedoelt u hiermee van een klant?

Niet noodzakelijk, dit kan ook bijvoorbeeld de Belgische politie zijn. Stel dat mij een bericht bereikt dat een chauffeur zou dronken zijn, dan zal ik dat onmiddellijk doorgeven aan de bedrijfsleider Z.P. in Polen."

Deze handelwijze behoorde tot een bedrieglijke werkwijze, die enkel gehanteerd werd om naar buitenuit de indruk te wekken dat de opdrachten vanuit Polen werden gegeven, wat niet met de werkelijkheid overeenstemde : primair werd evenwel alles beslist in België en pas 'secundair' doorgegeven naar Polen, om van daaruit gewoonweg verder te worden gecommuniceerd naar de chauffeurs. In ieder geval verrichtte de Poolse vennootschap aldus van hieruit daadwerkelijk en permanent haar activiteiten met betrekking tot de voertuigen, dit met de nodige administratieve uitrusting en adequate technische voorzieningen en faciliteiten: zonder de apparatuur in België en zonder de permanente aanwezigheid van de genaamde A.B. zou dit niet mogelijk zijn geweest. Dit alles maakte deel uit van de kunstmatige constructie en subjectieve aspect van de gepleegde fraude in deze zaak. Ook het gezagsrecht op deze werknemers werd vanuit België uitgeoefend (zie ook verder in dit arrest).

In het fotodossier en de printscreens, genomen tijdens uitvoering rechtshulpverzoek in Polen d.d. 26/04/2012 werd een email opgenomen, gericht van (...) com.pl aan G.N. NV K. nv.

"Hello G.N.. We've got some original invoices trom Ma. If you need any of it please let me know." Hieruit blijkt dat er communicatie is tussen NV K. België en NV K. Polen over de facturatie en dat facturen aan elkaar worden doorgegeven.

In de emailmappen van Ma. is een map INBOX genaamd met de deelmappen An., V.G., C.K., G.N., W.P.. Dit zijn Belgische bedienden van NV K.D.A., V.G., C.K., G.N. en W.P..

Bijkomende vaststelling van dit hof: uit de inbeslaggenomen documenten blijkt eveneens dat de Poolse firma weliswaar instond voor de salarisadministratie, doch dat de middelen waarmede de lonen werden betaald aan de Poolse werknemers volledig afkomstig waren van de gefactureerde vervoersprestatie, zgz. in het kader van de uitvoering van de 'onderaanneming'. Daardoor betaalden de Belgische beklagden (groep C.K.) in feite (in werkelijkheid) ook de lonen van de Poolse werknemers. Voor het overige waren er weinig zelfstandige inkomsten bij deze Poolse firma. Het tegendeel is hoe dan ook niet aannemelijk gemaakt. Dit alles is opnieuw een bewijs van

de fraude als samenstellend bestanddeel binnen het grotere economisch-sociaal kader dat thans wordt beoordeeld. Naast het gezag werd ook het loon in feite geprovisioneerd door NV K. België en C.K..

De effectieve transportopdrachten ontvangen de Poolse vrachtwagen- chauffeurs o.a. via het communicatiesysteem Dy. Zowel NV K. Nv, NV O. als NV K. Sp zoo staan in verbinding met hetzelfde computer- programma N. en werken allen gelijktijdig met dit programma. De drie bedrijven staan zo in constante verbinding met elkaar. Uit onderzoek blijkt dat de effectieve instructies tot transportopdrachten ook via NV K.verstuurd worden naar de Poolse vrachtwagenchauffeurs. Sommige Poolse vrachtwagen- chauffeurs hebben er geen weet van of deze opdrachten van Polen of van België komen.

In de sector van het internationale transport moet men bepalen in welk land de werknemer gewoonlijk zijn arbeid verricht en met welk land er duidelijke aanknopingspunten zijn. Er moet rekening gehouden worden met specifieke kenmerken van de werkzaamheid. D.m.v. het systeem Dy. staan de Poolse chauffeurs ook rechtstreeks in contact met NV K. NV. Uit bovenstaande blijkt dat er ook in dit opzicht een belangrijk aanknopingspunt met België te zijn.

Verhoor d.d. 26/04/2012 van G.S. te Tomaszow Lubelski, Polen door W.D. procureur van het Openbaar Ministerie in Tomaszow Lubelski, afgenomen tijdens uitvoering rechtshulpverzoek op de zetel van het bedrijf NV K. Sp Zoo in (...) Tomaszow Lubelski.

Het volgende werd o.a. verklaard:

"Vraag: welke opdrachten doet de firma NV K.?"

Antwoord: zij doen de binnenlandse transporten maar meestal rijden wii in het buitenland.

Vraag: waar staan de vrachtwagens en andere voertuigen?"

Antwoord: zoveel dat ik weet hebben we een afdeling in België, in de stad Wingene, onze firma heeft enkel vrachtwagens, in Polen hebben wii enkel een bureau.

1 PAGE □1-□0□02500440-0211-0268-□1-05-

Vraag: hoe gebeurt de sollicitatie?"

Antwoord: wij zoeken mensen via het internet maar meestal bellen of komen de chauffeurs zelf naar onze firma. Zij sturen emails of ze faxen, zij krijgen ook de informatie van onze chauffeurs.

Vraag: met wie heb je contact in het buitenland?"

Antwoord: voor de documenten neem ik contact op met G.N. ...,wii spreken in het Pools. Met dezelfde persoon neem ik contact op voor de financiële zaken tussen de 2 firma's."

Verhoor C.K. in België (doorslaggevend en beslissend bewijselement met betrekking tot de in Polen bestaande infrastructuur voor uitoefening van werkzaamheden 'internationaal vervoer')

Verhoor C.K. C.K. - proces verbaal van verhoor FGP Bertels d.d. 27/06/2012:

"Wat is NV K. Polen?"

Het betreft een internationale transportonderneming over de weg voor rekening van derden.

Wie is de zaakvoerder van NV K. Polen? De zaakvoerder is Z.P.. Wie is eigenaar van NV K. Polen? (Wie beschikt over de aandelen?) Ik bezit 100% van de aandelen.

Op 26.04.2012 werd op vraag van de onderzoeksrechter een huiszoeking verricht op de zetel van

het bedrijf NV K. Polen. Bent u al op de zetel van dit bedrijf geweest? Kan je het bedrijf omschrijven?

Ik ben er ooit geweest doch dit is nu reeds meer dan 10 jaar geleden dat ik daar nog was. Het is zo dat de dagelijkse leiding gebeurt door Pa... Opmerking/vaststelling van dit hof : uit deze verklaring blijkt duidelijk dat ook de leiding en bestuurlijke werkzaamheden van de Poolse vennootschap in en vanuit België geschieden. C.K. ging zelfs niet naar daar om vergaderingen bij te wonen als eigenaar ...

Beschikt NV K. Polen over adequate technische voorzieningen en faciliteiten om haar activiteiten in Polen te verrichten? (vb: garage, terreinen, loodsen, opslagruimte, enz)...

Op vraag van mijn raadsman wens ik een vertrouwelijk overleg. Dit loopt van 14.20 tot 14.27 uur.

Hierop wens ik te antwoorden dat de adequate technische middelen om het werk te doen zijn wat mij betreft computerinfrastructuur, communicatie infrastructuur om chauffeurs aan te sturen en niet loodsen, opslagruimtes en terreinen. Op uw opmerking dat er geen ruimte is om de vrachtwagens te stallen antwoord ik u dat er een honderdtal vrachtwagens rondrijden en dat wij nergens plaats hebben om deze vrachtwagens te stallen. We hebben in Wingene ook loodsen, geen opslagruimtes voor de transportmiddelen, de opslagruimtes en terreinen die houden verband met de palettenhandel van NV T. en maken geen deel uit van NV K. België.

Ondersteunende verklaringen van chauffeurs, bij de beslissende vaststellingen, verricht in Polen met betrekking tot de aldaar 'gevestigde firma' en de verklaringen van de bedienden en zaakvoerder aldaar afgenomen

Uit de (voor dit hof enkel ondersteunende) verklaringen van Poolse chauffeurs blijkt dat de chauffeurs - werkzaam in de sector van het internationale transport - geenszins in Polen hoofdzakelijk en/of gewoonlijk arbeid verrichten. Zij hadden geen of nauwelijks contacten met de aldaar aanwezige 'voorzitter' of zaakvoerder van de Poolse vennootschap.

De maatschappelijke zetel van NV K. Sp zoo bevond zich in TOMASZÓW LUBELSKI Polen.

Uit het merendeel van de ondervraagde Poolse werknemers van NV K. Sp zoo blijkt dat ze slechts op de zetel in NV K. Polen geweest zijn bij de ondertekening van een contract of dat ze er nooit zijn geweest, dat ze de Poolse zaakvoerder van NV K. Sp zoo nooit hebben ontmoet of slechts hebben ontmoet bij de ondertekening van een arbeidsovereenkomst, dat ze contact hebben met NV K. Polen via telefoon, email, post, dat er geen hangars parkings, opslagruimten of stelplaatsen zijn bij NV K. Polen, dat de zetel van NV K. Polen eruit ziet als een (woon)huis, dat er enkel een kantoor is, dat de verlengingen of aanpassingen van de arbeidsovereenkomsten gebeuren via de post of dat deze zelfs worden gefaxt naar het kantoor in Wingene van NV K..

Het criterium van de zetel als "de vestiging die de werknemer in dienst heeft genomen" kan slechts toepassing vinden wanneer het effectief niet mogelijk is om te bepalen in welk land de arbeid gewoonlijk wordt verricht, rekening houdend met bepaalde specifieke kenmerken van een werkzaamheid. Uit het onderzoek blijkt dat er verschillende elementen zijn die aantonen dat de plaats waar of van waaruit de chauffeurs gewoonlijk de arbeid verrichtten de zetel is van NV K.in België en NIET de (loutere administratieve of 'pro forma') maatschappelijke zetel van NV K. Sp zoo in Polen. Het criterium van de plaats waar de werknemer gewoonlijk zijn arbeid verricht, moet eerst worden toegepast, en deze toepassing sluit de in aanmerkingneming uit van het subsidiaire kenmerk van de plaats van de vestiging die de werknemer in dienst heeft genomen, zeker wanneer ook wordt vastgesteld dat de directieven en het medegaand gezag over de vervoersactiviteiten in werkelijkheid uitgingen van Belgische personen en één Poolse persoon, tewerkgesteld in de firma NV K. België.

A.P. uit proces verbaal van verhoor d.d. 10/06/2012 blijkt o.a.:

"Mijn werkgever is NV K. Polen en ik werk reeds 5 jaar voor hen. De zaakvoerder van NV K. Polen is Zo. Ik heb hem nog maar 2 keer gezien, en dit op de bureau te Polen. Het adres van de firma is te (...) Tomaszow, (...). Het is een groot gebouw met één bureau. Er werken daar nog 4 mensen El., Ma., St. en Ew., plus de baas. Ik heb niets gezien van een hangar, een opslagplaats of een parking waar de trekkers kunnen geparkeerd worden. Ik ken geen mensen die enkel en alleen in Polen werken. Al de collega's die ik ken, werken hier en in Europa. Dit zijn allen chauffeurs."

C.J. uit proces verbaal van verhoor d.d. 10/06/2012 blijkt o.a.:

"Dat is een ingewikkelde situatie. NV K. heeft met mij een werkovereenkomst die louter inhoudt om de data te weten wanneer ik vertrek en wanneer ik terug moet komen. Z.P. zou vermoedelijk de benoemde baas zijn. Ik heb hem maar twee keer gezien in de drie jaar dat ik daar werk. Alleen bij het ondertekenen van het contract.

Ik ben op de zetel geweest van mijn werkgever voor het ondertekenen van mijn contract. Het adres is een kleine eengezinswoning met een verdieping en op de zolder is een bureau ingericht waar er drie of vier personen werken + de zaakvoerder.

Ik ben twee keer op de hoofdzetel geweest in Polen.

Die overeenkomsten waren in het Pools opgesteld. De eerste werd in het bureau ondertekend door Z.P. op zijn adres. De rest was via de post."

C.T. uit proces verbaal van verhoor d.d. 10/06/2012 blijkt o.a.: "Telkens als ik in Polen ben ga ik langs op het adres van de firma. Ik woon daar niet ver vandaan.

Het bedrijf is een groot gebouw van minstens drie, vier verdiepingen. Ik verbeter mij, het is een gezinswoning met een bureau op de laatste verdieping. Er is niets van bijgebouwen, parkings.

Ik werk voor een Pools bedrijf en ik verblijf in België. Het bureel is in Polen maar de activiteit van transport is in België. Dat is de reden waarom ik hier ben."

D.J. uit proces verbaal van verhoor d.d. 10/06/2012 blijkt o.a.:

"Ik ben vrachtwagenchauffeur. Mijn werkgever is NV K. uit de stad Tomaszow Lubelski in Polen. Ik ken de zaakvoerder van de firma niet. Ik had nooit contact met de baas. Ik heb enkel contacten met de mensen in de bureau."

G.R. uit proces verbaal van verhoor d.d. 10/06/2012 blijkt o.a.:

"U vraagt of ik een goed contact heb met de Poolse zaakvoerders. Ik kan dat niet bepalen, ik heb de laatste keer de Poolse zaakvoerder gezien bij mijn

contracttekening. Voor de Belgische zaakvoerder heb ik respect, hij is de eigenaar."

G.G.J. uit proces verbaal van verhoor d.d. 10/06/2012 blijkt o.a.: "Ik ben sedert zes jaar tewerkgesteld door deze firma NV K. uit Polen, met als zaakvoerder de heer Z.P.. Ik heb mijn arbeidsovereenkomst getekend op de zetel van de firma in TOMASZÓW LUBELSKI, samen met de heer Zo. De arbeidsovereenkomst is opgemaakt in het Pools. Dat was de enige keer dat ik naar de zetel van de firma geweest ben. Dat kantoor is op de eerste verdieping van een private woning beneden was het een woning; er is geen hangar of garage, en ik zag er geen vrachtwagens."

H.B.A. uit proces verbaal van verhoor d.d. 10/06/2012 blijkt o.a.:

"Ik woon 15 kilometer van deze firma en ben er elke keer als ik nieuwe opdrachten krijg. De bureau is in een huis op de eerste verdieping. Er werken daar 5 mensen + de eigenaar. De bureau is geïnstalleerd met bureaumateriaal, computers en telefoons... Ik kom normaal gezien elke anderhalve maand op de hoofdzetel in Tomaszow Lubelski."

K.M. uit proces verbaal van verhoor d.d. 10/06/2012 blijkt o.a.: "Mijn werkgever is Z.P.. Hij is de zaakvoerder van de firma NV K. uit Tomaszow Lubelski, (...). Ik werk daar sinds 2 of 3 februari 2003. Ik ben slechts één keer op de hoofdzetel geweest. Ik ben daar enkel geweest om mijn contract te ondertekenen."

K.M. uit proces verbaal van verhoor
01/04/2012 blijkt o.a.:

Regio Tielt d.d.

"De firma NV K. België en de firma NV K. Polen betreffen dezelfde firma's."

L.J. uit proces verbaal van verhoor d.d. 10/06/2012 blijkt o.a.:

"Ik ben chauffeur bij de Poolse firma NV K. Polska. De firma is gevestigd te 22- 600 Tomaszow Lubelski, UI.(...). Ik ben er twee keer geweest. Op het adres waar mijn werkgever in Polen is gevestigd is er enkel een kantoor, er is daar geen opslagruimte, hangar of stelplaats voor vrachtwagens De laatste keer dat ik er was is inmiddels 5 of 6 jaar geleden. Ik werk voor NV K. Polska sedert meer dan 10 jaar. Na de ondertekening van mijn contract ben ik vanuit Polen met een vrachtwagen naar België gereden nl. naar de zetel van NV K. om er te tanken. Met de hoofdzetel in Polen heb ik alleen contact via telefoon".

S.K. uit proces verbaal van verhoor d.d. 27/04/2012 blijkt o.a.:

"De vrachtwagen waarmee ik rijd is een V. " De vergunning is afgeleverd aan NV K. Spolka. Ik werk reeds sinds 2005 voor die firma, met een pauze van enkele maanden in 2009. De baas van die firma is C.K. Ik ben nog NOOIT op de zetel van de firma in Polen geweest, alles verloopt via e mail, telefonisch en post."

S.M. uit proces verbaal van verhoor d.d. 10/06/2012 blijkt o.a.:

"Op het adres van NV K. was de zaakvoerder denk ik tijdens de ondertekening van het contract, ik weet zijn naam niet. Ik moet eigenlijk niet meer zijn op dat adres, 2 keer ben ik daar geweest namelijk bij de aanvang voor de ondertekening van de contracten. De laatste contracten van 3 jaar bepaalde duur en 1 jaar werden dan gefaxt naar het kantoor in Wingene van NV K.."

S.Z. uit proces verbaal van verhoor d.d. 10/06/2012 blijkt o.a.:

"Op het adres waar mijn werkgever in Polen is gevestigd is er enkel een kantoor, er is daar geen opslagruimte, hangar of stelplaats voor vrachtwagens."

Z.H. uit proces verbaal van verhoor d.d. 10/06/2012 blijkt o.a.:

"De firma is gevestigd te 22-600 Tomaszaw lubelski, (...). Ik ben er één keer geweest. Op het adres waar mijn werkgever in Polen is gevestigd is er enkel een kantoor, er is daar geen opslagruimte, hangar of stelplaats voor vrachtwagens ... Met de hoofdzetel in Polen heb ik alleen contact via telefoon, per fax of per brief"

Z.M. uit proces verbaal van verhoor d.d. 10/06/2012 blijkt o.a.:

"De eigenaar van mijn trekker is de Poolse firma NV K.. Ja, ik ben al een keer op de zetel van de firma geweest bij de ondertekening van mijn contract. Het is een gewoon woonhuis en daar is er een bureel op de zolder. Daar werken maximum vijf personen. Anders niets. Ik begon voor deze werkgever te werken op ongeveer 29 september 2009. Ik heb dus de zaakvoerder fysiek nooit gezien. Ik ben daar ook maar één keer geweest als ik in dienst kwam."

Z.C. uit proces verbaal van verhoor d.d. 10/06/2012 blijkt o.a.:

"De zaakvoerder van NV K. Polen ken ik niet, ik heb hem nog nooit ontmoet. Ik ben daar reeds ter plaatse geweest om mijn contract te ondertekenen misschien ben ik daar nog één keer geweest. Anders verloopt het contact via telefoon en email. Dit bedrijf ziet er uit als een appartement in een huis. Ik heb daar 3 à 4 mensen gezien. Naast deze bedrijfsruimte waarin er bureaus en computers stonden, is er geen hangar of een parking voor de trekkers."

94.6. Beslissende bijkomende vaststellingen:

Volgens de Poolse zaakvoerder werkt NV K. in West- Europa, Frankrijk, België, Nederland, Italië, Polen, Tsjechië, Engeland en Duitsland. Klanten in Polen zijn B. in (...), markt van tweedehands paletten, de firma Pr. en de firma P.T..

De Poolse bedienden antwoorden vaag over het rijden van de Poolse vrachtwagenchauffeurs in Polen.

T.E. zegt het is moeilijk te zeggen hoeveel keer ze terug komen naar Polen, dat hangt er vanaf van de opdrachten van onze klanten. Wij hebben contracten met andere bedrijven en van hen krijgen wij opdrachten. Wij rijden naar landen waar wij meer kunnen verdienen.

G.S. zegt wij werken samen met Rent., NV O., Ma., T.D. Daar doen wij het onderhoud van onze voertuigen wij kopen daar ook de brandstof. Via de firma De. DKV regelen wij de wegentaksen ... Op de vraag werkt de firma NV K. in Polen enkel met de firma NV K. in België of ook met andere firma's? G.S. zegt zij rijden meestal in West Europa, heel weinig in Polen.

Het merendeel van de ondervraagde Poolse werknemers van NV K. Sp zoo vervolledigen en ondersteunen de aldus gedane vaststellingen en verklaren dat het internationale transport betreft en er voornamelijk gereden wordt in (West) Europa zoals Benelux, Frankrijk, Spanje, UK, Duitsland...

Meestal worden o.a. paletten geladen in België en wordt de vracht dan gereden naar andere landen binnen Europa. Laden in België dat kan zijn de zetel van NV K.in Wingene of andere (grotere) Belgische klanten. Er worden niet enkel houten paletten vervoerd, ook andere vracht. Ritten met vracht van en naar Polen zijn uitzonderlijk. De vrachtwagens worden naar Polen gebracht voor de technische controle. De Poolse werknemers keren niet systematisch terug naar NV K. Sp zoo in Polen.

Uit de verhoren van de Poolse bedienden en zaakvoerder blijkt overduidelijk dat het terrein van NV K. door de Poolse chauffeurs ook gebruikt wordt als plaats waar de vrachtwagen achtergelaten wordt als ze in verlof gaan naar Polen. Het terrein van NV K. wordt door de Poolse chauffeurs hoofdzakelijk gebruikt als startpunt na de verlofperiode in Polen. Het terrein van NV K. wordt door de Poolse chauffeurs hoofdzakelijk gebruikt als "verblijfplaats", "vaste rustplaats" tijdens bepaalde rustperioden (als ze in de omgeving zijn).

Deze verklaringen worden volledig ondersteund door verhoren van het merendeel van de ondervraagde Poolse werknemers van NV K. Sp zoo. Daaruit blijkt o.a. het volgende: Bij aanvang van verlof van de Poolse chauffeur moet deze de gebruikte vrachtwagen parkeren op de zetel van NV K. in Wingene. Na het verlof van de Poolse chauffeur moet deze een vrachtwagen terug ophalen op de parking van de zetel van NV K.in Wingene. De Poolse chauffeurs komen na hun

verlof met een privé wagen van een collega naar de startplek op de zetel van NV K. in Wingene. De bestuurder van de privé wagen krijgt hiervoor een vergoeding betaald. De vergoeding wordt bestempeld als niet toereikend te zijn om de werkelijke kosten te dragen. De medereizigers/collega chauffeurs moeten niet betalen voor deze reis en krijgen geen vergoeding voor de tijd onderweg. De Poolse chauffeurs kunnen ook gebruik maken van een of andere privé (mini)bus. Ze moeten hiervoor niet betalen en krijgen geen vergoeding voor de tijd onderweg. Dus het terrein van NV K. wordt door de Poolse chauffeurs ook gebruikt als plaats waar de vrachtwagen achtergelaten wordt als ze in verlof gaan naar Polen. Het terrein van NV K. wordt door de Poolse chauffeurs hoofdzakelijk gebruikt als startpunt na de verlofperiode in Polen. Het terrein van NV K. wordt door de Poolse chauffeurs hoofdzakelijk gebruikt als "verblijfplaats", "vaste rustplaats" tijdens bepaalde rustperiodes (als ze in de omgeving zijn). L.J. zegt ik ga nooit met de vrachtwagen terug naar Polen. Ik weet niet waarom ik niet met de vrachtwagen naar Polen terug kan keren. Uit verhoren van de Poolse mecaniciens blijkt ook nog dat deze mecaniciens als taak hebben de Poolse vrachtwagenbestuurders soms op te halen in Polen en deze naar België te brengen. Dit gebeurt met de privé wagen van de mecanicien of met een firma wagen.

Wat de CMR's betreft verklaarde V.L.J. (proces verbaal van verhoor d.d. 26/04/2012 adres (...) NV K. door V.D.P., Toezicht Sociale Wetten - Opmerking: V.L.J. is bediende in dienst van de firma NV S.) het volgende: "A.B. die hier ook op het kantoor werkt scant de cmr's in. Het is zo dat de chauffeurs hun vrachtbrieven (cmr) hier op het kantoor binnenbrengen. die worden hier ingescand en in het informaticasysteem ingevoerd. Eenmaal in gescand hebben de planners en ik toegang tot de CMR's. Die ingescande CMR's krijgen in het systeem een nummer en zo worden ze samengevoegd met het order... De facturatie zelf op basis van orderbon en cmr wordt opgemaakt door G.N., zij zit in een afzonderlijk bureau maar heeft ook toegang tot het informaticasysteem waarmee wij werken".

In het kader van het 'bestuur' van de Poolse vennootschap, zg. door Z.P., merkt dit hof op :

a) C.K. komt ook op beslissende wijze tussen de aan- en verkoop van vrachtwagens van NV K. Polen. De Poolse zaakvoerder zegt voor het moment hebben we 90 voertuigen, de eigenaars zijn NV K. Polska, NV K. Belgia en NV O.. Volgens de Poolse zaakvoerder heeft NV K. Sp zoo 70 voertuigen. Hij zegt de aankopen van de vrachtwagens voor NV K. Sp zoo zelf te doen. Hij koopt ze aan van NV K. of hij koopt nieuwe. Dit is tegenstrijdig met een verhoor van D.P. (zaakvoerder NV D.). Hieruit blijkt dat een aantal vrachtwagens van NV K. Sp zoo werden verkocht aan NV D. en dat de aan- en verkoop van vrachtwagens enkel werd onderhandeld met C.K.. De Poolse chauffeurs van NV K. Sp zoo rijden ook met de vrachtwagens van NV K. en met de vrachtwagens van NV O.. Sinds 1997 is er contract tot samenwerking NV K. En NV K. Sp zoo. Elke maand maakt NV K. sp zoo een factuur op voor NV K. voor de gepresteerde werken van de chauffeurs.

b) Nazicht van de databestanden die in beslag werden genomen bevestigt dat de planning van aankoop- en verkoop, alsook de effectieve verkoop en aankoop, van zowel de Poolse en de Belgische wagens in werkelijkheid gebeurt door C.K.. C.K. vraagt advies aan V.W.. Hij maakt meldingen aan NV K. Polen over zijn beslissingen hieromtrent. Het is C.K. die de beslissingen neemt.

Voorbeelden:

[3041 (10/11/2011) Poolse vrachtwagen (...) wordt verkocht, maar blijkbaar vanuit België. C.K. geeft aan alle betrokkenen orders wat er moet gebeuren, en meldt aan Ela Polen dat de nummerplaat naar Polen gebracht wordt door de eerste chauffeur die naar Pl gaat, dat El. o.a. de AS24, Ut. moet blokkeren.

c) C.K. geeft ook instructies aan de Poolse bedienden werkzaam binnen de Poolse vennootschap aldaar (opmerking van dit hof: uit dit alles blijkt opnieuw dat de beleids- en bestuursbeslissingen voor NV K. Polen uitgingen van C.K. en dat ook het 'bestuurlijk centrum' van deze Poolse vennootschap vanuit België functioneerde):

[308] (18/11/2011) G.N. moet zelf bij NV D. tussenkomst vragen afstempeling factuur) nav

controle v.d. boekhouding van NV K. Sp zoo in PL. Het betreft de verkoop aan NV D. van de Poolse truck LTM35HS. In bijlage van de mail de factuur van NV K. Sp zoo aan NV D..

[709] (12/10/2011) Mail tussen Belgische bedienden over aantal Belgische en Poolse nummerplaten van trucks zonder NV O., TM., PI. en onderaannemers op datum van 30/09/2011. Antwoord: 41 Poolse en 43 Belgische.

[312] (22/11/2011) Excel bestand in België van de verkochte gestopte wagens, ook Poolse.

3131 (21/03/2012) mailwisseling tussen België en Polen. C.K./G.N. zegt Z.P. Polen dat ze geen verkoopfacturen meer mag opmaken voor Belgische trucks verkocht aan Polen voor 1/1/2013.

C.K. geeft DE INSTRUCTIE dat er geen Belgische NV K. trucks meer zullen verkocht worden aan NV K. Polen tot 1/1/2013. Het betreft de trucks met nummer (...)

De lagere nummers (oudere trucks) moeten asap verkocht worden. C.K. zegt dat ze gaan verder doen met het systeem: alle NV K. België trucks verkopen aan NV K. Polen.

Er wordt vermeld dat indien ze herinvesteren dat er dan geen taksen moeten betaald worden op de verkochte waarde.

[339] (21/10/2011) Mailwisseling tussen C.K. en V.W. inzake planning aankoop nieuwe vrachtwagens 2012-2014. Bespreking over herbeleggingsverplichting, contract 20 stuks tegen eind 2012, 15 tegen eind 2013.

Berekening o.a. verkoop van 35 wagens van NV K. België aan NV K. Polen in 2012 en de herbelegging. Melding C.K. "ik zal dus nu tot 2022 of tot 2023 moeten bezig zijn met werken in de transport ipv 2017".

[314] Mailwisseling tussen C.K. en V.W. inzake planning aankoop nieuwe vrachtwagens en doorverkoop naar Polen. V.W. stelt dat inzake herinvestering nu reeds alle NV K. wagens mogen verkocht worden aan NV K. Polen voor 30/06/2012 en dat hoe rapper ze in NV K. Polen zitten hoe meer afschrijving ze daar produceren en hoe meer kan doorgerekend worden aan NV K. België als kost. Verzekering daar zal goedkoper zijn en eventueel ook verkeersbelasting. V.W. stelt dat de cijfers in Polen goed moeten opgevolgd worden dat de kilometerprijs in functie van de afschrijvingen wordt aangepast. C.K. antwoordt "we zetten gewoon alle B nummerplaten om in PL platen". V.W. stelt dat er switch moet gebeuren en dat Belgische chauffeurs (dus van NV O.) op niet afgeschreven Belgische voertuigen zitten.

[346] (24/10/2011) C.K. meldt Z.P. Polen dat NV K. alle Belgische trucks zal overdragen naar NV K. Polen.

[807] (23/06/2010) Poolse wagen (...) werd hersteld bij Spillier/Torhout, maar blijkbaar niet ok. O. vraagt probleem na bij Sp.. Ma. Polen vraagt O. om toelating om factuur aan S.-D. te betalen.

Volgens de Poolse zaakvoerder gebruiken de Poolse mecaniciens het gereedschap "van de andere zone". Hiermee bedoelt hij het gereedschap van de afdeling in België namelijk de zetel van NV K.in Wingene.

Meestal rijden de mecaniciens naar de plaats van de herstelling en slapen zij in hun auto, aldus de Poolse zaakvoerder. De mecaniciens rijden niet met de vrachtwagens.

De Poolse mecaniciens verblijven in Wingene tenzij ze voor interventie onder weg zijn.

Het onderhoud van de Poolse vrachtwagens gebeurt (hoofdzakelijk) in België en niet in Polen.

Tenzij er interventies nodig zijn buiten Belgisch grondgebied en dit naargelang de plaats waar de vrachtwagen zich bevindt onderweg en dringende assistentie nodig heeft. Deze interventies worden dan uitgevoerd door externen of door de Poolse mecaniciens.

Voor de technische keuring gaan de Poolse vrachtwagens wel naar Polen.
Dit alles wordt ondersteund door inbeslaggenomen data tijdens de huiszoeken.

Het volgende werd o.a. verklaard door C.K. in verband met het tanken van de vrachtwagens (ook hieruit blijkt beslissende tussenkomst van C.K. in het bestuur van de Poolse vennootschap en de prijsafspraken die ter zake werden gemaakt binnen het globaal handelingencomplex):

"In België meer bepaald in Wingene komt de wagen tanken. Dit maakt voor ons een deel van de winst. Indien deze wagen onder de weg zou tanken bijvoorbeeld grens Rekkem waar hij ook zou passeren dit een ander literprijs zou geven. Het is immers zo dat de diesel aangekocht wordt per volle oplegger en hierdoor een betere prijs wordt bekomen. De wagen zal na het tanken in Wingene zijn traject verder zetten richting Parijs."

Nazicht van de databestanden die in beslag genomen werden toont overduidelijk aan dat het tankgedrag van de chauffeurs ook nauwgezet door C.K. werd gevolgd, en ook gedeeltelijk administratief verwerkt in Wingene:

Voorbeeld [127] (29/08/2011) ivm tankbeurten met UTA-kaart in Italië, chauffeur tankte teveel.

V.L.J. stelt voor een print screen met het probleem door te zenden naar Polen. C.K. antwoordt positief en zegt dat ze (Polen dus) het verschil in tarief dan moeten door rekenen aan chauffeur.

Voorbeeld [158] (28/09/2011) uit deze e-mail blijkt dat C.K. de chauffeurs premie afhankelijk wil stellen van de hoogte van het stationair verbruik. Hij vraagt Je. de statistiek en de opdracht door te zenden naar NV K. Polen. Voorbeeld [1631 (05/10/2011) discussie tussen o.a C.K. en Z.P. over chauffeur Se. die tankte voor eigen gebruik met vracht- wagenkaart, blijkbaar met akkoord van Ela en medeweten van A.B.. C.K. wil dat NV K. Polen hierop reageert. Blijkbaar mogen Poolse chauffeurs tanken in Wingene voor hun privéwagens, maar wel met een 'office- kaart', niet met hun vrachtwagen kaart. Ze moeten dan binnengaan in het bureel in Wingene en dergelijke kaart vragen. Er is iemand in de burelen van Wingene van 6 uur tot 21 uur.

Voorbeeld [303] (10/11/2011) G.N. klaagt over tankgedrag chauffeur (...). C.K. vraagt aan Polen of hijzelf moet reageren, en vraagt de naam van de chauffeur.

In het instructieboek voor de chauffeurs (zie ook hoger in dit arrest) is volgende passus opgenomen:

Punt (...) en andere schikkingen:

Er wordt o.a. vermeld dat de chauffeurs om de week informatie over brandstofprijzen van bepaalde landen ontvangen. Als ze duurdere brandstof tanken zonder geldige reden dan moeten ze die zelf betalen.

Vermelding o.a. : "Tank eerst vol bij aankomst in Wingene door gebruik te maken van de Wingene kaart. Kom pas daarna naar de administratieve medewerker met al je data zoals je brandstof in binnen- en buitenland (= gebruik van UTA kaart, AS24, in Wingene...Hiervoor moest je een speciaal document invullen voor NV K. Sp zoo met enkel alle buitenlandse tankbeurten), kilometers... In Wingene moet je een formulier invullen met de hoeveelheid liters die getankt werden in Wingene. Enkel datum, nummerplaat en liters. Wanneer deze lijst volledig is zal dit naar NV K. Polen gestuurd worden.

...Wij zien onmiddellijk het verbruik van je vrachtwagen. In geval van diefstal kun je onmiddellijk je baan verliezen.

... Onkosten. In Wingene worden de verschillende kosten verrekend, onkosten online in te geven voor NV K. Polen).

Wat de mecaniciens betreft verklaarde C.K. (proces verbaal van verhoor FGP Bertels d.d. 27/06/2012):

"Wie doet het onderhoud van deze voertuigen? Het onderhoud van deze vrachtwagens gebeurt op verschillende plaatsen. Ik stel u de vraag over welke vrachtwagens u het hebt. Antwoord: Het onderhoud van NV O. gebeurt op verschillende plaatsen. Bij de garages van de merken V. en DA., bij Ca., V.E. Ooigem en Moeskroen, herstellingen die gebeuren onder de weg. NV K. heeft weinig wagens in bezit. Bij NV K. zijn het de jongste wagens. Deze wagens gaan steeds naar het merk zelf. De meeste hebben (hadden) nog garantie.

Het onderhoud van NV K. Polen vrachtwagens heeft verschillende plaatsen. De merken zelf V. en Sc., daarnaast interventie onder de weg (twee luiken nl interventies door het merk en interventies door driver mecaniekers van NV K. Polen en deze vallen onder de regels van internationale chauffeurs). Pa., de bedrijfsleider in Polen heeft steeds gezegd dat dit zo diende te gebeuren. Sinds de brand van 01.04.2012 heb ik Pavel nog navraag gedaan ivm de driver mecaniekers. Ik voel me hier onzeker bij ik heb dan ook beslist dan deze zelf in dienst te nemen bij NV K. België NV K. België factureert de reparaties door gelijk de merken dit ook doen. Ik heb nu beter zicht of dat deze sociaal in orde zijn.

Hoe verplaatsen de chauffeurs van NV K. Polen zich naar hun vrachtwagen en/of naar Wingene? NV K. Polen heeft volgende werknemers zijnde 10 of 11 bedienden, 120 of meer chauffeurs waaronder een paar driver mecaniekers...

Waar logeren de driver mecaniekers?

De driver mecaniekers logeren voor de brand in de EU mee met de chauffeur onder weg. Ze logeren ook in Wingene (...) en (...) in functie van de oproepen voor interventies. Zoals reeds eerder meegegeven heb ik beslist deze personen zelf in dienst te nemen zoals hoger vermeld. Ze verblijven onder de weg en in de (...).

Wordt er ook in het weekend gewerkt? Hoe wordt het weekendloon betaald? Voor de brand verwijs ik naar NV K. Polen. Na de brand en in dienst van NV K. België gebeurt dit sporadisch indien de nood zich voordoet.

Wie heeft de leiding over deze mensen?

Voor de brand NV K. Polen. Zij krijgen hun instructie van de bedienden in Polen alsook kregen zij communicatie/instructies van chauffeurs NV K. Polen. Na de brand werkend voor NV K. België krijgen zij instructies vanuit verschillende richtingen van de chauffeurs van NV K. Polen, van de elf mensen bedienden vanuit NV K. Polen. Het zou ook van mezelf kunnen zijn, indien het noodzakelijk is in de praktijk. {opmerking van dit hof : opnieuw blijkt dat C.K. ook opdrachten gaf aan de mecaniciens - voor het overige blijkt dat de mecaniciens opdracht kregen van de chauffeurs, van wie hoger reeds werd vastgesteld dat zij opdrachten kregen vanuit België en dat van hieruit alles werd gecentraliseerd en georganiseerd, om nadien te worden gedistribueerd naar Polen om alzo de indruk en de schijn te wekken dat alles gebeurde 'vanuit' Polen, doch wat niet met de feiten en werkelijkheid overeenstemde).

Uit de ondersteunende verklaringen van de Poolse mecaniciens blijkt dat voor hun verplaatsingen aan de mecaniciens een voertuig ter beschikking wordt gesteld. Een mecanicien is in de veronderstelling dat het een wagen betreft van NV K. Polen, een andere mecanicien verklaart dat de wagen afkomstig is van NV K. Wingene. De wisselstukken en het werkmateriaal van de mecaniciens staan ter beschikking in de firma in Wingene. Er wordt ook gewerkt door de mecaniciens op de hoofdzetel van de firma NV K. te Wingene.

Uit de verhoren blijkt dat de functie als chauffeur niet is als vrachtwagenchauffeur. De mecaniciens hebben als taak de Poolse vrachtwagenbestuurders soms op te halen in Polen en deze naar België te brengen bij aanvang van hun werkweken. Dit vervoer door de mecaniciens gebeurt met de privé wagen van de mecanicien of met een firma wagen. Het vervoer met de privé wagen van de mecanicien wordt vergoed, als verplaatsingsvergoeding. De hoogte van dit bedrag is afhankelijk van het feit of de mecanicien alleen rijdt of indien hij werknemers moet meenemen. R.S. zegt: er is nog niets voorzien omtrent wanneer ik terug naar Polen zal kunnen terugkeren maar ik denk wel dat ik zal werken in een systeem waarbij ik maximum 4 weken in België zal

werken en daarna een week verlof om terug naar Polen terug te keren. Ik weet nog niet wat mijn volgende bestemming is, noch hoelang ik in België zal blijven werken.

De Poolse bedienden weten niet veel te verklaren over de Poolse mecaniciens. De Poolse zaakvoerder zegt dat de mecaniciens niet met de vrachtwagen rijden. De mecaniciens hebben contact met de vrachtwagenchauffeurs en deze laatste geven opdrachten aan de mecaniciens. Opdrachten komen ook "van het bureau".

Mecaniciens gebruiken het gereedschap van "de andere zone".

De mecaniciens verblijven en slapen op de afdeling in België waar de zetel van NV K.is. Ze kunnen gebruik maken van de infrastructuur en moeten niet betalen voor overnachting. Ze krijgen geen extra vergoeding, hebben altijd hetzelfde loon.

94.7. Paletherstellers K.S.Z. (Polen) - NV T. (België)

Wat de paletherstellers betreft bracht het Belgisch onderzoek volgende beslissende gegevens aan het licht:

a) Uit onderzoek blijkt dat sommige Poolse paletherstellers van K.S.Z. al vanaf 2006/2007 En. gedetacheerd worden/werden bij de Belgische gebruiker NV T. in Wingene. Deze Poolse werknemers werden na verloop van tijd steeds werknemer van andere Poolse firma's. Van werknemer van W.P. Sp zoo naar werknemer van Eu. Sp zoo naar werknemer van K.S.Z. en sinds 2013 werknemer van Ox. Sp zoo. Steeds enkel detachering bij de Belgische gebruiker NV T.. Er is steeds een link van deze Poolse firma's met uitzendkantoor Lo. Sp zoo met P.Z. W.D.(mede beklaagde in deze zaak).

b) Uit het ondersteunend verhoor van B.J. d.d. 26/04/2012 door D.H.S. Sociale Inspectie blijkt dat hij het volgende verklaarde:

"Ik werk als werknemer voor een Poolse firma. De huidige benaming van die firma is "K.S.Z.", voordien was dit "Europen" en nog eerder was dit W.G. Poland. De baas is wel steeds dezelfde gebleven nl. W.D.. De zetel is gevestigd in Wroclaw.

Het is nu reeds het vierde jaar dat ik in België werk, steeds bij NV K., voor het herstel en sorteren van paletten" en ik werkte er de gehele tijd via de opeenvolgende firma's van W.D.. Ik ben maar 1 keer in het bureau in Wroclaw geweest, nl. voor de ondertekening van mijn eerste contract. Het is wel zo dat er soms mensen van K.S.Z. komen, soms W.D. of soms iemand anders die in het bureau te Wroclaw werkt, als er hier iets te zeggen valt. Bijvoorbeeld bij naamsverandering van de firma of onlangs nog bij wettelijke loonsverhoging.

c) W.D. komt naar Wingene als er mededelingen zijn zoals bij verandering van de Poolse firma, ondertekenen van contracten. Dan kunnen de Poolse werknemers een nieuwe Poolse arbeidsovereenkomst tekenen op de site van NV T.. Direct na aanwerving vertrekken de Poolse werknemers naar NV T. in Wingene om het werk aan te vatten. Sommigen tekenden een eerste arbeidsovereenkomst op de maatschappelijke zetel in Wroclaw van Lo.. Dit betreft een interim- of arbeidsbemiddelingskantoor.

d) Verhoor G.M. d.d. 01/04/2012 door PZ Regio Tielt: Hij verklaarde o.a. het volgende:

"Ik werk reeds 7 jaar voor de Poolse firma K.S.Z.. In opdracht van deze firma werk ik voor de firma NV T. C.K.. Ik werk als heftruckbestuurder. Ik dien europaletten te laden en te lossen. Ik word betaald door K.S.Z.. De baas betreft W.D.... Maandelijks verdien ik ongeveer 1500 á 1600 euro. Mijn werkschema ziet er als volgt uit: ik werk 4 weken in België en ga vervolgens 2 weken in verlof in Polen. Bij mijn verblijf in België logeer ik steeds in deze woning. Het huis en de loods is eigendom van C.K.. Ik dien geen huur te betalen. C.K. betaalt zelf het eten... Ik vorm altijd vaste ploeg samen met Ro., Ra. en Ye. Kr. zorgt altijd voor het eten... Gisteren heb ik gewerkt van 07.00 uur tot 14.00 uur, dit te Wingene... Zoals gewoonlijk werkte ik samen met Ro., Ra. en Ye. Ik ging in mijn slaapkamer mijn GSM halen. Ik belde naar C.K.... hij spreekt Pools. Ik vroeg hem om snel de brandweer te bellen omdat het brandde C.K. zei "OK".. Van daaruit werden we (ik en Kr.) door G.N. gebracht naar een paardenhoeve in Ruiselede ...".

- e) Verhoor B.J. d.d. 26/04/2012 door D.H.S. Sociale Inspectie. "De kwaliteit van ons werk wordt gecontroleerd door C.K.. Hij is dagelijks aanwezig op de firma en hij komt dan eens langs om te zien of we degelijk werk afleveren. Hij geeft eigenlijk geen opmerkingen. We weten, ook door ervaring, wat we moeten doen en wat de kwaliteit moet zijn..."
- f) Verhoor M.M. d.d. 26/04/2012 door K.B. Sociale Inspectie. "Ik werk in de palettenafdeling samen met nog 8 andere collega's. Er is geen ploegchef of baas. Bij problemen of voor praktische zaken wend ik mij tot één van de oudere werknemers zoals G.M., Ro. en Ar. We kunnen natuurlijk ook altijd bij C.K. te rade gaan maar ikzelf heb eigenlijk nog nooit problemen ondervonden."
- g) Verhoor S.E. d.d. 26/04/2012 door D.C.G. Sociale Inspectie: Ik krijg mijn opdrachten van C.K., de eigenaar van NV K. en van Ro., een pool die hier al lang werkt. Ik denk dat deze Pool voor de firma uit To. De werkuren zijn opgelegd door C.K.. Mijn arbeidsovereenkomst heb ik ondertekend in de burelen van NV K.. Hierbij waren W.D. en ikzelf aanwezig. C.K. is enkel eventjes binnen geweest. W.D. verblijft in Polen, hij komt soms naar België, soms 1 keer, soms 2 keer per maand. Dit vooral om contracten te tekenen en om ons verblijf te regelen, enz. Er zijn hier nog andere Polen, vertegenwoordigers van K.S.Z., nl een man en een vrouw, die in Wingene een bureeltje hebben. Zij zijn een beetje personeelsdienst. Zij zijn een beetje contactpersoon tussen ons en K.S.Z. in Polen. Ik ken hun namen niet en ik ben nog nooit bij hen geweest. Zij komen naar het bedrijf. ik weet niet waar zij wonen".
- h) Uit onderzoek blijkt: S.R. had zijn domicilie sinds 28/01/2011 in de (...) 13. S.R. was toen bij NV T. één van de vertegenwoordigers van de aandeelhouders. Sinds 10/04/2012 is S.R. gedelegeerd bestuurder van NV T.. Deze S.R. woonde dus in dezelfde woning/in de nabijheid van Poolse werknemers van K.S.Z.. Ro. wordt genoemd als de ploegchef/ploegbaas voor de herstelling van de paletten; hij wordt genoemd als diegene die het werk regelt voor het herstel van de paletten. Hij spreekt Pools. G.N. is de Belgische bediende van NV T.. Als de Poolse werknemers problemen hebben kunnen ze bij haar terecht. Ze spreekt Pools en de Poolse arbeiders kunnen communiceren met haar. Geen enkele Poolse werknemer verklaart dat ze instructies zouden krijgen van verantwoordelijken van K.S.Z. of dat ze beoordeeld worden op de kwaliteit van de uitvoering van hun werkzaamheden.
- i) Aan de hand van het geheel van de concrete elementen, verklaringen en vaststellingen kan besloten worden dat de redelijke grenzen van gezagsoverdracht naar de gebruiker NV T. toe overschreden werden en dat er sprake is van onwettige en verboden terbeschikkingstelling (zie artikel 31 wet 24 juli 1987). Ook ontbreekt het aan enige duidelijke afspraken tussen de gebruiker en de eigenlijke werkgever. In de onderaannemings overeenkomst tussen K.S.Z. en NV T. staat het volgende vermeld: "Alleen de opdrachtnemer (=K.S.Z.) is toegelaten om deze werknemers bevelen, instructies, richtlijnen en verboden te geven." Dit is een enge omschrijving die bovenal niet overeenkomt met de realiteit. In de onderaannemings- overeenkomst tussen K.S.Z. en NV T. staat het volgende vermeld over de ploegbaas: "De opdrachtnemer (=K.S.Z.) wijst uit het personeel dat de opdracht zal uitvoeren een persoon aan als teamleider/coördinator, die gerechtigd is als het enige aanspreekpunt voor de opdrachtgever ivm de uitvoering van deze overeenkomst, zoals...". Ook dit komt niet overeen met de realiteit. Er is geen werknemer van K.S.Z. die de functie heeft van ploegbaas. S.R. van NV T. wordt genoemd als de ploegchef /ploegbaas voor de herstelling van de paletten. NV T. oefent niet alleen technisch maar ook qua organisatie van het personeel, zoveel gezag uit dat het de grenzen van gezagsoverdracht naar een gebruiker heeft overschreden. NV T. heeft een zo verregaand instructie- en gezagsrecht, dat de organieke band tussen de werknemer en zijn zgz. (Poolse) werkgever zo niet quasi onbestaande, dan toch op zijn minst sterk uitgehold is. Er is een inmenging door NV T. in de uitoefening van het werkgeversgezag. Het is niet louter de aard van de instructies of de gezagsuitoefening door de gebruiker die

doorslaggevend zijn, maar vooral de intensiteit ervan. Er zijn heel wat feitelijke en concrete elementen die wijzen op een niet- getolereerde gezagsoverdracht.

j) C.K. werd verhoord op 27.06.2012 en verklaarde: Wie is K.S.Z.?

In 1992 heb ik samen met mijn vader in Ardoorie gestart (de activiteiten van de verkoop van paletten). Het aan- en verkopen van paletten. We dienden met regelmaat herstellingen uit te voeren. Mijn vader en ikzelf voerden toen zelf de herstellingen uit. Toen handelden we vooral in paletten die weinig herstellingen nodig hadden. Verschillende jaren later hebben we dan iemand aangenomen. In totaal zijn er over een langere periode een zestal mensen op afzonderlijke tijdstippen in dienst geweest om paletten te herstellen. Dit was moeilijk om dat na enige tijd die mensen telkens zelf vertrokken. Het moet ongeveer 2005 geweest zijn dat het idee kwam om de herstellingen van de paletten in onderaanneming uit te besteden. We hebben hier destijds dan ook informatie ingewonnen bij de firma NV S. Ik overhandig u hierbij enkele stukken die hierna verwijzen. Deze informatie (5,5 euro/uur (bruto) + huisvesting) van NV S. werd vertaald en doorgestuurd naar NV K. Polen

nl de bedrijfsleider Z.P. zag Z.P. het niet zitten.

is een tijd overgegaan. Op het einde van de rit

Via via zijn we dan in contact gekomen met de Pool W.D.. Hij zag het wel zitten tegen 1 euro per palet. Daar ikzelf dit werk gedaan heb, weet ik dat je makkelijk 12 paletten per uur kan doen. In het begin is het aantal stuks bijgehouden geweest. Na bepaalde tijd zagen we dat het onbegonnen werk was. Er is een aannemingsovereenkomst tussen NV T. en K.S.Z.. Gezien ik weet dat er 12 paletten haalbaar is, simpele regeling maakt uit dat je 12 euro per uur komt voor K.S.Z.. Doordat ze 5,5 euro per uur bruto moeten hebben volgens NV S. kan K.S.Z. met de 12 euro de Belgische lonen betalen.

Wie is de zaakvoerder van K.S.Z.?

Ik heb contact met de Pool W.D., die ons met grote regelmaat de mensen komt bezoeken. Ik weet niet of hij de zaakvoerder is.

Is K.S.Z. een bedrijf dat zich heeft gespecialiseerd in paletherstelling? Of hebben zij meerdere activiteiten? Of is dit een interimkantoor?

Ik vermoed dat hij meerdere activiteiten heeft. Ik heb het hem nog niet gevraagd. Voor wat hij bij mij doet, is hij een onderaannemer of hij daarnaast ook als interimbureau werkt, weet ik niet.

K.S.Z. herstelt een palet voor 1 euro.

Hoe lang is K.S.Z. reeds werkzaam voor NV T.? K.S.Z. is actief sinds 01.07.2011.

Is deze activiteit tijdelijk in België?

Er is een hele grote relatie in zijn mensen. In het kader van deze zaak houd ik mij eraan dat K.S.Z. in orde is.

Wordt er gewerkt met elkaar opvolgende aannemingsovereenkomsten?

Met K.S.Z. is dit de eerste (bij mijn weten). Vóór 01.07.2011 werkte NV T. met een andere firma.

W.P. En wie is zaakvoerder? Mijn contact- persoon was dezelfde namelijk W.D....

Hoe wordt er door K.S.Z. gefactureerd? Hoe wordt de prijs bepaald? Hoeveel ontvangen de werknemers uiteindelijk per uur?

K.S.Z. maakt maandelijks een prestatiefactuur voor zijn onderaanneming. De prijs wordt bepaald volgens het aantal herstelde paletten. De uurlonen worden bepaald door de onderaannemer. Wij menen dat met de betaalde facturen dat hij in staat is om de Belgische lonen te respecteren aangezien hij van ons 12 euro per uur krijgt (12 paletten per uur). (Zie onze navraag bij NV S.).

Hoe wordt het verlof geregeld van de werknemers van K.S.Z.?

Dat moet ik navragen bij K.S.Z.. Dat wordt geregeld door K.S.Z.. Hoe worden de prestaties geevalueerd van het personeel van K.S.Z.?

S.R. ziet na of de paletten goed hersteld zijn. Indien deze niet voldoen plaatst hij deze terug bij de te herstellen paletten. S.R. houdt ook bij hoeveel mensen hoeveel dagen aanwezig zijn, doch niet de gewerkte uren. Hij doet dit om achteraf de facturatie van K.S.Z. te controleren.

Bij ziekte van de werknemers van K.S.Z.: wat dient er te gebeuren? Wie wordt verwittigd?

Ik weet niet wat er gebeurt. ik denk dat contact opnemen met hun werkgever om dit te regelen.

Ik weet enkel dat S.R. bijhoudt wie er al dan niet aanwezig is.

Hoe worden de prestaties bijgehouden?

Uit ervaring weten we dat er 12 paletten per uur hersteld worden. Daarnaast hebben we onze uitgaande facturatie (onze verkopen). Daaraan toetsen wij het factuur van K.S.Z. af. We tellen niet exact hoeveel paletten hersteld werden.

Wie controleert de werkzaamheden?

S.R. controleert of de paletten goed hersteld zijn. K.S.Z. heeft er gemiddeld 8 arbeiders aan het werk het kunnen er meer of minder zijn. Het is wisselend Wie doet de controle van de arbeiders?

Ik veronderstel K.S.Z. zelf NV T. ontvangt een vracht met paletten. Hierbij worden de goeie paletten gestapeld en de te herstellen paletten opzij gelegd. Wanneer deze berg met te herstellen paletten blijft liggen, weet NV T. dat er weinig of niet gewerkt wordt.

Huisvesting van paletherstellers: wie zorgt ervoor? Betalen de werknemers voor deze huisvesting (inhouding op de lonen)? NV T. stelt huisvesting zoals in de aannemingsovereenkomst bepaald ter beschikking aan K.S.Z.. ik weet niet of de paletherstellers iets betalen van hun loon. Deze vraag moet je stellen aan K.S.Z..

Wat zijn de arbeidsuren voor deze arbeiders?

Wij houden dit zelf niet bij. Zoals reeds gemeld houdt S.R. bij wie/welke dag aanwezig is. Ik sluit niet uit dat er zijn die te weinig paletten gedaan hebben en daardoor van hun werkgever meer uren moeten doen. Ik vermoed dit daar ik soms één of twee mensen aan het werk zie na 17uur.

Hoe dit juist zit met K.S.Z. weet ik niet. Het is wel zo dat na de brand, ik K.S.Z. heb gecontacteerd om meer uren te werken, dit omdat we na de brand een tijd lang hebben stilgelegen.

Wordt er ook in het weekend gewerkt? Hoe wordt weekendloon betaald? Normaal wordt er in het weekend niet gewerkt, doch na de brand zoals juist meegegeven hebben wij K.S.Z. gevraagd van meer prestaties te leveren om een inhaalbeweging te doen.

Wie heeft de leiding over deze mensen?

K.S.Z. of zijn afgevaardigde die met regelmaat ons bezoekt. Wat is regelmaat? Zeker 2 tot 3 keer per maand Hetzij (W.D.) of zijn afgevaardigde.

Waarom maakt NV T. gebruik van een buitenlandse onderneming voor het herstellen van paletten?

Zoals reeds eerder meegegeven was vroeger het luik te herstellen paletten een kleine deel van de omzet. Doch vandaag door de grotere omzet is dit gegroeid Daarnaast heb ik reeds geschetst dat voor de onderaanneming wij een zestal Belgische mensen in dienst gehad hebben door de jaren heen doch deze zijn steeds na enige tijd vertrokken...

Hoeveel paletherstellers heeft NV T. in dienst? Deze maken deel uit van K.S.Z....

Welke documenten worden er bijgehouden ten aanzien van de buitenlandse werknemers?

NV T. houdt geen documenten bij. NV T. controleert wel of de werknemers van K.S.Z. een limosa melding hebben...

k) Verder onderzoek wees uit dat sommige Poolse werknemers reeds jaren voor NV T. werken. Telkens via andere Poolse firma's met steeds de link naar uitzendkantoor Lo. Sp zoo met P.Z. W.D.. Deze Poolse werknemers werken niet in Polen voor deze Poolse werkgevers maar steeds bij NV T. in België. Het duurzame karakter van tewerkstelling toont aan dat er van een (tijdelijke) detachering voor uitvoering van werken geen sprake was.

De terbeschikkingstelling heeft niet plaatsgevonden gedurende een beperkte tijd. Het betreft een voortgezette uitvoering. Het herstellen van de houten paletten betreft een activiteit die behoort tot de normale werkzaamheden van NV T.. NV T. deed geen beroep op de diensten van K.S.Z. om een werk uit te voeren dat als een afzonderlijk geheel kan beschouwd worden. Het ging om de uitvoering van de normale werkzaamheden die binnen de bedrijfsactiviteit van NV T. vallen. Dergelijke werkwijze kadert niet in een aanneming van werk. Het gaat hier om een geveinsde onderaanneming.

Onderzoek heeft uitgewezen dat hier geen sprake is van een aanneming of contract te goeder trouw waarbij een opdrachtgever de andere partij belast met het uitvoeren van een bepaalde opdracht tegen een bepaalde prijs, in onafhankelijkheid en voor rekening van de opdrachtgever. Het gaat om een overeenkomst met als voorwerp het ter beschikking stellen van diensten tegen een uurloon van 12 euro voor het herstellen van paletten. Het is duidelijk dat TCP nv personeel inhurt tegen een vaste prijs van 12 euro per uur en niet per stukprijs van 1 euro per palet wordt gerekend.

Ook uit de wijze waarop de werken werden uitgevoerd, blijkt dat van een overeenkomst van aanneming geen sprake kon zijn en dat het werkgeversgezag bij NV T. berustte.

Bestuurder C.K. verklaart over S.R. dat zijn taken de volgende zijn:

- nazien/ controleren of de paletten goed hersteld
- bijhouden hoeveel mensen hoeveel dagen aanwezig zijn. Hij doet dit om achteraf de facturatie van K.S.Z. te controleren.

- bijhouden Wie al dan NIET (welke dag) aanwezig is (van de Poolse werknemers).

S.R. heeft tezamen met C.K. de dagelijkse leiding over NV T.. Echter uit verder onderzoek blijkt dat S.R. en ook C.K. wel degelijk gezag uitoefenen over de Poolse werknemers van K.S.Z., gezag dat normaal aan de eigenlijke werkgever toekomt.

1) Wat W.D. betreft:

Algemeen Lo. Sp zoo

Lo. Sp zoo, maatschappelijke zetel (...), Polen. P.Z. (voorzitter van het bestuur) Lo. Sp zoo is W.D. K.S.Z.

Maatschappelijke zetel (...), Polen. P.Z. is M.M.W.. Aandeelhouders/ deelnemers van K.S.Z.: IDEM Lo. SP ZOO, maatschappelijke zetel Wroclaw, (...) Polen met 75 aandelen EN G.U. met 25 aandelen.

De hoofdaandeelhouder van K.S.Z. is Idem Lo. sp zoo.

Er werd bijkomende info ontvangen d.d. 9/07/2013 door inspectorat general du travail Departement de la légalité de l'emploi (Pools arbeidsinspectie): Aandeelhouders Lo. Sp zoo: periode 16/11/2004 - 08/01/2009: Ja. Sp zoo (...), (...)

periode 09/01/2009 17/09/2009: S.A. (PESEL (...)), Ma. sp zoo (...).

periode 18/09/2009 - heden (antwoord brief d.d. 09/07/2013): W.D. (PESEL (...)), W.U. (PESEL (...)). Uit de internetsite www.logispl.eu blijkt Lo. Sp zoo vooral actief in België en Duitsland. Er wordt personeel aangeboden aan deze klanten.

De omschreven activiteiten van Lo. Sp zoo zijn o.a. opmaken payroll, aanwervingsdiensten aanbieden, aanwerving van personeel, aanbiedingen van vertalingen waaronder Nederlands, business meetings met klanten in de Benelux. In de rubriek " customer fleet manager" wordt een emailadres (...) vermeld en is een wegenkaart van België (streek rond Aalst- Brussel - Leuven - Mechelen) afgebeeld.

Eerste verhoor d.d. 08/05/2012 van W.D. te Prudnik Polen door K.J., onder procureur district Prudnik Polen. Ontvangen antwoord RHV (rechtshulpverzoek) Polen, datum 06/06/2012.

Het volgende werd o.a. verklaard:

"Ik ben de voorzitter van de firma Lo. vennootschap met beperkte aansprakelijkheid die zich bevindt in Wroclaw sinds het jaar 2010. Voorwerp van activiteit van de vennootschap is het aanbieden van binnenlandse en buitenlandse zaken op het gebied van besturen, ploeg (menschappen), lonen, boekhouding, logistiek, transport.

De firma K.S.Z. vennootschap met beperkte aansprakelijkheid die zich bevindt in Krzyzkowice heeft opdracht gegeven aan de vennootschap Lo. zijn diensten aan te bieden aan Belgische contractant NV T., die ik verder in het verhoor NV T. zal noemen. Dat was juli 2011. De werknemers van de vennootschap K.S.Z., aantal 10, hadden als opdracht het herstellen van de europaletten. De opdracht van de vennootschap Lo. was het leiden van de boekhouding en de manschappen voor de vennootschap K.S.Z., inclusief de tewerkstelling en het delegeren van deze werknemers naar België om er te werken.

De werknemers waren tewerkgesteld in Polen volgens het Poolse Wetboek van Arbeid, waar de volledige documentatiegegevens van de werknemers werden bijgehouden, inclusief op het gebied van tewerkstelling, betaling van belastingen, lonen, verzekeringen, sociaal en gezondheidsverzekeringen, en bovendien waren ze gedelegeerd om in het buitenland te werken volgens een getekend contract tussen de firma K.S.Z. en NV T.. Ik wil duidelijk opmerken dat ik de volledige documentatiegegevens van de werknemers, in kopieën met bevestiging van bewijs van origineel, al vroeger heb gegeven aan de Procureur op zijn/haar eis. Voor de eerste keer zijn de werknemers naar België vertrokken in juli 2011. Dat waren 10 werknemers, die gedelegeerd waren om te werken in de stad Wingene. Wij hebben de informatie over de tewerkstelling van de werknemers en de uitvoering van het werk gekregen van de Belgische kant. Op basis van dat hebben wij de werknemers betaald en hebben hun werktijd verrekend volgens het Pools Wetboek van Arbeid, inclusief sociaal en gezondheidsverzekering, daarentegen voor de Belgische kant, vennootschap NV T., hebben wij een factuur gemaakt van de gerealiseerde diensten.

Dus het is een feit dat die werknemers aan waren voor de vennootschap K.S.Z. die in de omkadering van een overeenkomst over de samenwerking op basis van onderaanneming was verrekend met de Belgische kant volgens de Directie van de Europese Unie over de vrijheid van dienstverlening in omkadering van de Europese Unie.

Ik ken de man C.K. met naam, hij is de eigenaar van de firma NV T. in Wingene. En van dat weet ik dat de firma K.S.Z. een overeenkomst heeft gesloten over de samenwerking op Belgisch grondgebied. Ik heb persoonlijk contact opgenomen met C.K. en M.M.W., de firma K.S.Z. kant, heeft de overeenkomst getekend.

Door mijn kennis van Engels en Duits was ik bemiddelaar tussen die twee kanten tijdens het sluiten van deze overeenkomst. Van daar weet ik dat deze overeenkomst geschreven was in het Pools en in het Nederlands (tweetalige versie). De overeenkomst is gevoegd bij de documentatie die gelegd is bij de Procureur.

In de overeenkomst staat dat de Belgische kant zal zorgen voor de inkwartiering van de Poolse werknemers. De werknemers kennen de condities van de inkwartiering en de werkomstandigheden, en daarover weet ik dat ze tevreden waren. Ik weet dat die werknemers ondervraagd zijn door de Belgische inspectie van arbeid en ze hadden daar geen problemen mee. Ik weet dat een deel van die kamers in het magazijn van het gebouw waren, maar ik weet niet of ze gebruikt waren als slaapkamer of als logeerkamers. Als ik in België was, was ik of in het woongebouw waar een deel van de werknemers woonde of in de werkplaats. Ik weet dat ze allemaal ingeschreven waren op het stadhuis van Wingene, bovendien hadden ze een opleiding gekregen over veiligheid en hygiëne op het werk volgens de Poolse normen.

m) De hoofdaandeelhouder van K.S.Z. is Idem Lo. sp zoo. Deze laatste firma heeft een erkenning in Polen als uitzendkantoor. De Poolse werknemers zijn officieel in dienst van K.S.Z.. Als er al contact is, verloopt het contact van de Poolse werknemers van K.S.Z. met W.D.. Hij is de prezes (voorzitter) Z. van Lo. Sp zoo. De Poolse werknemers van K.S.Z. hebben na de indiensttreding praktisch geen contact met K.S.Z.. Dit blijkt althans niet uit de verklaringen van de Poolse werknemers.

K.S.Z. heeft een overeenkomst met Lo. Sp zoo en volgens de verklaring van D.W. staat Lo. Sp zoo in voor o.a. de rekrutering van de Poolse werknemers, de detacheringsformaliteiten, de berekening van de lonen en uitbetaling hiervan, opmaak Limosa documenten, het contact met de

werknemers, de bemiddeling en contact met de Belgische klant NV T., opmaken van facturen van K.S.Z. aan NV T., het leiden van de boekhouding, het leiden van het personeel.

Uit verder onderzoek blijkt dat sommige Poolse paletterstellers van K.S.Z. al vanaf 2006/2007 enkel gedetacheerd worden/werden bij de Belgische gebruiker NV T. in Wingene. Deze Poolse werknemers werden na verloop van tijd steeds werknemer van andere Poolse firma's. Van werknemer van W.P. naar werknemer van Eu. Sp zoo naar werknemer van K.S.Z. en sinds 2013 werknemer van Ox. Sp zoo. Steeds enkel detachering bij de Belgische gebruiker NV T.. Er is steeds een link van deze Poolse firma's met uitzendkantoor Lo. Sp zoo met Prezes Z. W.D..

Uit verschillende verhoren van Poolse werknemers van K.S.Z., in dienst april 2012, bleken deze werknemers oorspronkelijk te denken dat hun werkgever Lo. Sp zoo was, terwijl ze in dienst waren bij K.S.Z.. Andere werknemers die langer in dienst zijn aanzien hun baas als W.D., de prezes Z. van Lo. Sp.

n) M.M.W. verklaarde dat hij NI de eigenaar is van K.S.Z., wel de voorzitter van het bestuur. Hij is niet in staat namen van werknemers van K.S.Z. op te noemen. Het betreft werknemers van

K.S.Z., het gaat niet om zelfstandigen. K.S.Z. heeft overeenkomsten met NV T. en NV K. in België waarbij K.S.Z. niet rechtstreeks de overeenkomsten heeft aangegaan. K.S.Z. werkte hierbij in bemiddeling met Lo. Sp zoo uit WROCLAW. Tussen K.S.Z. en Lo. Sp zoo is een overeenkomst afgesloten over de administratieve omkadering en boekhouding. Lo. Sp zoo is verantwoordelijk voor de gedelegeerde werknemers waaronder die in België. M.M.W. is niet in staat details te geven over werkdocumenten. Deze zijn in het beheer van Lo. sp zoo.

o) Er is een aannemingsovereenkomst tussen NV T. en K.S.Z. vanaf 01.07.2011. Tijdens het onderzoek werden ook aannemingsovereenkomsten bezorgd tussen NV T. en W.P. en tussen NV T. en Eu. SP ZOO. Deze aannemingsovereenkomsten betreffen quasi gelijkaardig opgestelde overeenkomsten ook naar lay out toe. Telkens werd opgenomen bij de rechten en plichten van de opdrachtgever (=NV T.) dat de opdrachtgever zorg draagt voor de huisvesting.

p) Uit een email-bericht van 04.08.2005 opgesteld door V.D.L. en gericht aan C.K. en G.N. blijkt dat het sociaal secretariaat aan deze laatste navolgende inlichtingen liet geworden:

"Betalen van een minimum loon gelijk aan het Belgische minimum loon van het paritair comité waaronder de activiteiten die in België worden uitgevoerd door de Poolse werknemers ressorteren. Voor de betrokken werknemers

{laden, lossen en sorteren van goederen is dit paritair comité 140.09- goederenbehandeling voor derden).

Indien CONTRACTUEEL wordt vastgelegd dat de werknemers in België huisvesting krijgen, mag TWEE VIJFDEN van het loon bestaan uit de gratis terbeschikkingstelling van een huis en gratis nutsvoorzieningen.

Dit betekent dat in de Poolse arbeidsovereenkomst of in de detacheringsovereenkomst moet vermeld worden dat er gratis huisvesting en gratis nutsvoorzieningen) zal worden voorzien tijdens de tewerkstelling in België.

De Poolse werkgever moet hiervan de kost ten laste nemen (vb. huurovereenkomst tussen eigenaar van het huis (NV S.) en NV K. Polen. Het minimum uurloon van de betrokken werknemers bedraagt momenteel 9,2580 euro bruto (38 uren week- PC 140.09). Het voltijds weekloon is dan gelijk aan 351,804 euro bruto waarvan 140,72 euro voor de gratis terbeschikkingstelling van een woning inclusief water, elektriciteit en verwarming mag worden aangegeven (voordeel in natura).

Het effectieve bruto uurloon dat nog moet worden uitbetaald na aftrek van de Poolse sociale zekerheid en Poolse belastingen bedraagt 211,08 euro bruto per week (of 5,55 euro per uur).

ontvangen informatie van NV S. werd door G.N. doorgegeven aan NV K. Polen.

Uit de mails kan afgeleid worden dat het aanvankelijk de bedoeling was om de paletherstellers via NV K. Polen in België tewerk te stellen via detachering.

Het loon waarvan sprake in de berekeningen is het loon van het niet rijdend personeel, magazijnmedewerker klasse 1 paritair comité 140.04.

Echter werknemers met de functie als paletherstellers (bij NV T.) dienen onder paritair comité 126 paritair comité voor de stoffering en de houtbewerking te ressorteren.

Uiteindelijk werden de paletherstellers niet via NV K. Polen gedetacheerd. "Op het einde van de rit zag Z.P. het niet zitten"

"Via via zijn we dan in contact gekomen met de Pool W.D.. Hij zag het wel zitten tegen 1 euro per palet." (uit verhoor C.K. d.d. 27/06/2012 door FOP Bertels). Uit de verhoren blijkt dat bestuurder C.K. van mening is dat K.S.Z. met een facturatie van 12 euro (zijn redenering van 12 paletten herstellen per uur) de Belgische lonen respecteert! Hij volgt de stelling dat de Poolse werknemers 5,5 euro bruto per uur moeten hebben plus huisvesting. Deze redenering klopt niet. V.D. leen zegt dat het bedrag van 5,55 euro per uur niet uit de context mag genomen worden.

Uit de opgestelde aannemingsovereenkomsten blijkt dat de vergoeding wordt berekend in euro op basis van het aantal gerepareerde paletten door 1 euro per 1 gerepareerd palet exclusief btw. De opdrachtnemer zal op basis van de dagrapporten/ wekrapporten elke maand een factuur opstellen.

Tijdens de huiszoeking d.d. 26/04/2012 werden in de burelen van G.N. (bediende bij NV T.) een aantal facturen van K.S.Z. aan NV T. gevonden. Daaruit blijkt dat telkenmale slechts de vermelding van één bedrag te betalen is.

Voorbeeld factuur VAT 01/02/K: 10.944 00 euro Som 10.944 euro.

Dit zijn in realiteit niet het getelde aantal paletten maar 912 gepresterde uren 01/2012 aan 12 euro. Of te interpreteren als 114 gepresterde dagen aan 8 uur. De samenwerking tussen beide firma's is altijd op basis van een vaste prijs dus nooit op basis van een globale prijs in het kader van werken in een onderaanneming. De Belgische gebruiker NV T. huurt de Poolse werknemers in tegen een vast overeengekomen prijs. Deze prijs van 1 euro per herstellende palet kan worden teruggebracht op een effectieve " all-in " uurprijs van 12 euro. Het maandelijks gefactureerde bedrag van K.S.Z. aan NV T. betreft de totale uren arbeid (beperkt tot 8 uren per dag) van de betreffende maand van de Poolse werknemers maal 12 euro. Uit verhoren blijkt ook dat er loon uitbetaald wordt door C.K. rechtstreeks aan de ingehuurde Poolse personeelsleden.

Facturen van K.S.Z. aan NV T.. : In de PC onder SERVER DAT R. werden diverse documenten teruggevonden die kunnen gelinkt

worden aan de maandelijks facturatie van K.S.Z. aan NV T.. Deze documenten werden telkens opgemaakt op een blad met onderaan en (meestal) bovenaan briefhoofding van NV T.. Hieruit kan afgeleid worden dat de berekening en de opmaak ervan niet in Polen door K.S.Z. maar door NV T. zelf in België gebeurde. De prestaties van de werknemers worden dus door de Belgische gebruiker opgemaakt en K.S.Z. doet de facturatie aan NV T. op basis van deze gegevens.

De Poolse werknemers hebben geen eigen ploegbaas van K.S.Z. en moeten hun gepresterde uren niet doorgeven aan iemand van K.S.Z..

Op deze documenten staat per Poolse werknemer (vermeld BIJ NAAM) een bepaalde gewerkte

periode, HET AANTAL DAGEN en een getal in euro.

Betreft documenten van NV T. voor 08/2010, 09/2010, 11/2010, 12/2010, 04/2011, 05/2011, 06/2011: Deze Poolse werknemers zijn toen nog niet tewerkgesteld onder de firma K.S.Z..

Betreft identieke documenten van NV T. voor 07/2011, 09/2011, 11/2011, 01/2012: Dit betreffen o.a. dezelfde Poolse werknemers toen tewerkgesteld onder de firma K.S.Z..

Bij nazicht en interpretatie betreft dit getal in EURO= AANTAL DAGEN van de vermelde PRESTATIES X 7 EURO/UUR X 8 UUR PER DAG.

Ter controle: het totaal aantal dagen prestaties van alle werknemers X 8 uur per dag X 12 euro= TOTAAL FACTUURBEDRAG van die maand. Dit klopt. Dus aantal gepresteerde uren per dag wordt beperkt tot 8 uur per dag.

Uit deze documenten kan afgeleid worden dat een uurprijs gerekend wordt van 7 euro per uur voor de Poolse werknemers. De samenwerking met Poolse werkgever K.S.Z. is gestart juli 2011. Bij nazicht van deze documenten van voor de periode juli 2011 kan men het volgende afleiden:

- De lay-out en de manier van vermelding en berekening van deze documenten van voor de periode juli 2011 is identiek. Het betreft dezelfde werknemers die toen in dienst waren nog niet van K.S.Z. maar van Eu. Sp zoo.

Dit toont opnieuw de link aan tussen de opeenvolgende Poolse firma's.

Toen deze Poolse werknemers in dienst waren bij Eu. werd geen 7 euro per uur gerekend maar een bedrag van 5 euro per uur. Pas vanop het document van NV T. van 11/2011 werd 7 euro per uur gerekend.

K.S.Z. respecteert voor de betrokken Poolse werknemers de Belgische lonen totaal niet.

95. Uit al deze vaststellingen blijkt op voor dit hof overtuigende wijze dat:

a. op arbeidsrechtelijk vlak de gewoonlijke tewerkstelling van alle Poolse werknemers in en vanuit België gebeurde, zodat de bescherming van dwingende regels van het Belgische arbeidsrecht aan de betrokken Poolse werknemers niet kan ontzegd worden. Substantiële activiteiten in Polen

werden niet uitgeoefend. Wat de chauffeurs betreft werd de dispatching bepaald in België, de bedrijfsvoering gebeurde feitelijk vanuit België, de klanten bevinden zich in België, de uitvalsbasis bevindt zich in België. Ook de paletten werden uitsluitend hersteld in België.

b. op sociaal zekerheidsrechtelijk vlak het Poolse sociale zekerheidsrecht al evenmin in objectief opzicht toepasselijk was: er waren geen wezenlijke zelfstandige activiteiten in de woonstaat Polen. Daarnaast was de onderneming in werkelijkheid wel degelijk in België (Wingene) gevestigd. Ingevolge de aanwijsregels is het Belgisch sociale zekerheidsrecht toepasselijk.

Er werd fraude gepleegd: er werd een artificiële constructie opgezet om de betaling van de sociale zekerheidsbijdragen 'uit te vlaggen' naar Polen, terwijl de werkelijke leiding, het toezicht en het gezag in België te situeren vallen.

c. bovendien blijkt dat de NV K. S.P.Z.O.O. zich in België (Wingene) heeft gevestigd: uit het strafdossier blijkt dat deze Poolse onderneming op een stabiele en continue wijze deelneemt aan het economisch leven van een lidstaat ander dan de Staat waarvan hij onderdaan is. Zij had alhier een secundaire vestiging (exploitatiezetel) of vaste inrichting.

d. door de opdrachtgevers (Belgische vennootschappen) bovendien rechtstreeks gezag werd uitgeoefend op de werknemers van de (beweerde) onderaannemers, zodat ook op grond van deze vaststelling de Belgische bepalingen van toepassing zijn

e. ook de paletherstelactiviteiten rechtstreeks voor NV T. werden uitgevoerd

- K.S.Z. fungeerde hoogstens als ronselkantoor in Polen en kan niet als werkgever worden beschouwd - deze paletherstellers hadden bovendien nog nooit voor K.S.Z. enige activiteiten in Polen verricht.

f. de ganse constructie dan ook de wettelijkheid niet doorstaat, met als gevolg:

- Alle dwingende bepalingen van het Belgisch arbeidsrecht zijn toepasselijk (cfr. arrest

Koelzsch: alle opdrachten in en vanuit België).

- Het Belgisch sociale zekerheidsrecht is tevens toepasselijk, gelet op het gebrek aan substantiële activiteiten in Polen (woonstaat) en de werkelijke zetel in België en het gezag dat door de eerste beklagde werd uitgeoefend, waarbij hij als lasthebber van de werkgever fungeerde.

- De artificiële detachingsconstructie die gedaagden hebben opgezet, vertaalt zich dan ook in de inbreuken op de Belgische strafwet, omschreven onder de noemers C. en E. in deze zaak lastens de respectievelijke beklagden. Al deze feiten zijn naar eis van recht voor dit hof bewezen gebleven.

g. In syntheseberoepsconclusie van C.K. wordt herhaaldelijk verwezen naar de mening van de Poolse instelling ZUS. Zo wordt o.a. gesteld: "We merken ook op dat de vakbondsorganisatie NSZZ So. sinds 2007 actief is binnen de vennootschap. Uit de bevindingen van de afdeling blijkt dat NV K. Sp. z.o.o. naast haar activiteiten op het vlak van transportdiensten ook sponsor is van een sportclub in Polen. Dit bewijst dat de firma bekend is en betrokken is bij cultureel-educatieve activiteiten in Polen.

Als bewijs hiervan heeft de belastingplichtige kopieën van sponsorovereenkomsten voorgelegd." Dergelijke vaststellingen kunnen dit hof, in het kader van de actuele, onafhankelijke en onpartijdige besluitvorming, in geen enkel opzicht overtuigen dat er geen fraude in het spel zou zijn. Dit hof merkt trouwens nogmaals op dat het frauduleus systeem dermate was georganiseerd en gespecialiseerd dat ook de werknemers geen duidelijk en concreet inzicht hadden in hun werkelijke toestand en de precieze aard van de arbeidsverhouding die zij hadden met de Poolse ondernemingen. Vandaar ook dat hoger reeds werd aangegeven dat dit hof geen andere of bijkomende verklaringen nodig heeft om de waarheid te achterhalen in deze zaak en om de zaak uiteindelijk onafhankelijk en onpartijdig te kunnen beoordelen. Aanwezigheid van een vakbondsorganisatie en sponsoring van een sportclub zijn geen dwingende beweegredenen om de huidige besluitvorming van dit hof met betrekking tot de aanwezigheid van verschillende fraudecomponenten in deze zaak en in hoofde van de huidige beklagden te handhaven, dit niettegenstaande de inhoud van de verslagen en subjectieve mening en dito besluiten van de Poolse instelling ZUS.

h. De vaststelling dat niet alle chauffeurs werden verhoord doet al evenmin afbreuk aan de actuele besluitvorming van dit hof: aan de hand van de bovengenoemde vaststellingen en bevindingen blijkt overduidelijk dat het frauduleus systeem gedurende lange tijd ten opzichte van alle Poolse chauffeurs, mecaniciens en paletherstellers werd gehandhaafd. De verdoken gezagsuitoefening was een typisch aspect van elke arbeidsverhouding die binnen de 'groep' C.K. werd op punt gesteld en afgesproken of overeengekomen tussen de verschillende actoren, zonder dat dit hof het daarbij nodig of nuttig oordeelt dat aanvullend en bijkomend nog andere Poolse onderdanen (werknemers) zouden (moeten) worden verhoord. Opnieuw wordt herhaald dat niet alle werknemers concreet inzicht hadden in de voor hen verborgen structuren die binnen het fraudecomplex waren uitgewerkt en bestonden. Eveneens werd hoger reeds aangegeven dat de verklaringen van werknemers niet het enige of doorslaggevende element zijn waarop de actuele besluitvorming en schuldigverklaring steunen, waarbij onder doorslaggevend wordt verstaan bewijs dat dermate belangrijk is dat het aannemelijk is dat dit het resultaat van de zaak heeft bepaald. Andere elementen zoals hoger aangehaald overtuigen dit hof.

III.E.2.2..1.3.4. De misdrijven zoals omschreven onder C.1. tot en met C.3.

96. De beklagden gaan ervan uit dat de DIMONA-reglementering niet van toepassing kan

zijn van zodra er een AI-document voorgelegd kan worden.

97. Dit hof honoreert dit verweer met betrekking tot de telastleggingen C.1. tot en met C.3. niet:

a) In dit verband verwijst dit hof naar de hoger reeds gedane vaststelling dat de administratieve procedure blijkbaar niet wordt (door)gevoerd conform de bepalingen van de Europese coördinatieverordeningen, zodat dit hof in strafrecht deze documenten buiten toepassing kan laten wanneer fraude wordt vastgesteld, zoals dit in casu het geval is.

b) Dit verweer houdt daarnaast geen rekening met de hoger in dit arrest reeds gedane fundamentele vaststellingen inzake de bewezen gebleven 'fraude', die in deze zaak werd gepleegd. De fraude en de vaststelling leiden dit hof in hoofdorde hoe dan ook tot de conclusie dat de Belgische sociale zekerheidswetgeving steeds en in alle opzichten van toepassing was (diende te zijn), zodat de dimona-aangifteverplichting hoe dan ook bestond, los van elke verdere of andere beschouwing en/of overweging inzake de precieze aard en inhoud van deze verplichting conform het Belgisch sociaal (straf)recht.

c) Louter ondergeschikt heeft dit hof hoger reeds aangegeven dat de dimona-verplichting ook een controlemaatregel betreft, die indertijd het personeelsregister heeft vervangen. Daaruit blijkt dat deze verplichting een hybride karakter heeft.

(zie en vergelijk: "De verplichting voor een werkgever om een werknemer aan te geven via dimona is een belangrijk instrument ter handhaving van de sociale wetgeving, zowel de arbeidswetgeving als de socialezekerheidswetgeving. De aangiftes via dimona laten de bevoegde sociale inspectiediensten toe meteen en zonder veel omwegen een beeld te krijgen van de werknemer(s) in dienst bij een werkgever. Dit laat hen vervolgens toe de correcte toepassing van de sociale wetgeving met betrekking tot die werknemers te onderzoeken. De werkgever die nalaat een aangifte te doen, maakt die controle moeilijk tot zelfs onmogelijk. De dimona-databank fungeert in dat opzicht niet anders dan het personeelsregister, met dat verschil en voordeel dat de dimona-databank door de sociaal inspecteur vooraf en vanop afstand raadpleegbaar is. Hij hoeft zich dus in principe niet meer naar de onderneming of de arbeidsplaats te begeven om een beeld te krijgen van de tewerkgestelde werknemers, behoudens om zwartwerk vast te stellen. Omdat de sociale wetgeving zich niet alleen uitstrekt tot werknemers in de klassieke zin, zijnde personen die hun arbeid verrichten in het kader van een arbeidsovereenkomst, heeft de wetgever de dimona-verplichting ook opgelegd aan personen die zogenaamde « met werknemers gelijkgestelden » tewerkstellen. Het gaat wat betreft die laatste groep zowel om de personen die in de arbeidswetgeving als in de socialezekerheidswetgeving met werknemers worden gelijkgesteld. Die twee categorieën zijn echter niet identiek, zodat er personen zijn die voor de arbeidswetgeving met werknemers worden gelijkgesteld, maar niet voor de socialezekerheidswetgeving." (K. Nevens, "De aard en de draagwijdte van de onmiddellijke aangifte van tewerkstelling (dimona)", J.T.T. 2017, 245; navolgbaar)).

d) De verwijzing naar het arrest Dyckmans van het Hof van Cassatie van 02.02.2016 (P.15.0846.N, JTT 2016, 470), waarin dit Hof de Dimona-reglementering als louter socialezekerheidsrechtelijk beschouwde en waar door deze reglementering niet van toepassing zou zijn op personen die beschikken over een AI-verklaring van een andere EU-lidstaat op grond waarvan de toepassing van de Belgische sociale zekerheid wordt uitgesloten werd in de rechtsleer grotendeels afwijzend onthaald, omdat de Dimona-lading bezwaarlijk exclusief onder socialezekerheidsrechtelijke vlag vaart (J. LORRE, "Sociale zekerheidscoördinatie, fraude- en misbruikbestrijding: nieuwe Europese rechtspraak", JTT 2021, 11, nr. 14).

e) Dit hof volgt - in deze zaak in ondergeschikte orde - de visie zoals vooropgesteld in de rechtsleer. Onder verwijzing naar het Verslag aan de Koning bij het koninklijk besluit van 5 november 2002 werd betoogd dat Dimona eerder een hybride regeling uitmaakt. Het laat toe de werknemers te identificeren, de band met de werkgever vast te stellen en maakt op die manier

ook een instrument van personeelsbeleid uit. In de praktijk bestaat bovendien de mogelijkheid om werknemers Dimona te melden zonder dat deze worden onderworpen aan de sociale zekerheid en zonder dat er dus bijdragebepaling mee gemoeid is. De Dimona-reglementering overstijgt aldus de dichotomie arbeidsrecht/sociale zekerheidsrecht en is in wezen een handhavingsmaatregel. Dimona heeft immers het algemeen personeelsregister vervangen en het personeel toepassingsgebied van het koninklijk besluit van 5 november 2002 spoort met dat van het koninklijk besluit nr. 5 van 23 oktober 1978 betreffende het bijhouden van sociale documenten. Dit personeel toepassingsgebied is alleszins ruimer dan dat van de RSZ-wet van 27 juni 1969. Dat de aangifte gebeurt bij de openbare instelling van sociale zekerheid gelast met de inning van bijdragen (de RSZ), doet hieraan geen afbreuk (zie en vgl. K. NEVENS, "De aard en de draagwijdte van de onmiddellijke aangifte van tewerkstelling (Dimona)", JTT 2017, 245-250; navolgbaar). Het K.B. dd. 05.11.2002 trad in werking op 01.01.2003. Uit de omschrijving van de telastleggingen blijkt geenszins dat vervolgingen werden ingesteld tegen de beklagden voor data, voorafgaand aan deze datum van inwerkingtreding van het K.B..

f) In het arrest Elco Construct (HvJ 14.05.2020, nr. C-17/19) stond de verzoenbaarheid ter discussie tussen een strafvervolging wegens sociaalrechtelijke misdrijven (in Frankrijk) en het bestaan van E101- of A1-verklaringen afgegeven in verband met - naargelang het geval - de detachering van werknemers of het verrichten van werkzaamheden in loondienst in meerdere lidstaten. De sociaalrechtelijke inbreuk bestond in de absentie van de vereiste aanmelding, door de werkgever te verrichten voorafgaand aan de indiensttreding.

Het Hof van Justitie EU oordeelde ter zake dat de bindende gevolgen van de E101- en A1-verklaringen en het hiermee gepaard gaande vermoeden van een correcte aansluiting bij het sociale zekerheidsstelsel van de uitzendstaat, enkel betrekking hebben voor de verplichtingen die worden opgelegd bij de nationale socialezekerheidswetgevingen waarop de Europese coördinatie-regeling betrekking heeft (HvJ 23 januari 2019, Zyla, nr. C-272/17 (r.o. 30); HvJ 9 september 2015, X en van Dijk, nrs. C-72/14 en C-197/14 (r.o. 39); HvJ 26 februari 2015, de Ruyter, nr. C-623/13 (r.o. 23); HvJ 4 oktober 1991, De Paep, nr. C-196/90 (r.o. 12)).

A contrario hebben de E101- of A1-verklaringen geen bindende gevolgen ten aanzien van de verplichtingen die bij het nationale recht worden opgelegd op andere gebieden dan de sociale zekerheid in de zin van die Verordeningen (o.m. de arbeidsverhoudingen tussen werkgevers en werknemers, arbeidsvoorwaarden en -omstandigheden). Enkel indien de verplichting tot aanmelding vóór de indiensttreding uitsluitend tot doel heeft te waarborgen dat de betrokken werknemers bij de sociale zekerheid worden aangesloten, komt zij eventueel (wanneer geen sprake is van 'fraude', zoals alhier het geval is) in conflict met in de andere lidstaat uitgereikte E101- of A1-verklaringen. Wanneer deze verplichting daarentegen tevens, zij het gedeeltelijk, beoogt de doeltreffendheid te waarborgen van door de bevoegde nationale autoriteiten uitgevoerde controles (om ervoor te zorgen dat de in het arbeidsrecht vastgestelde arbeidsvoorwaarden en -omstandigheden worden nageleefd en ook na te gaan (of te controleren) of werkgever de bepalingen inzake sociale zekerheid correct naleeft), hebben deze E101- en A1-verklaringen geen enkele invloed.

In België heeft de Dimona-verplichting alleszins (mede) tot doel controles door de inspectiediensten en de administratie mogelijk te maken. Zoals hiervoor reeds gesteld laat Dimona toe de werknemers te identificeren en de band met de werkgever vast te stellen. Het maakt op die manier ook een instrument van personeelsbeleid en handhaving uit. Deze verplichting kent aldus een hybride karakter, waardoor geen rekening moet worden gehouden met de door de beklagden geciteerde Altun- (en Vueling-)rechtspraak ((HvJ 6 februari 2018, Altun, nr. C-359/16; HvJ 2 april 2020, Vueling Airlines, nrs. C- 370/17 en C-37/18).

Gelet op deze vaststellingen wordt - in ondergeschikte orde - de dimona-aanmeldingsplicht, naar de opvatting van dit hof, ook geenszins geaffecteerd door de eventuele bindende kracht van de

gebeurlijk uitgereikte AI- verklaringen (die evenwel om andere redenen buiten toepassing worden verklaard in deze zaak).

98. Ter beantwoording van het verweer van de beklaagde NV O. met betrekking tot de telastleggingen C.3. (1 + 2) blijkt uit het dossier en het verrichte onderzoek dat de twee chauffeurs op respectievelijk 02.08.2011 en 26.08.2015 hun opdracht hadden gekregen van een bediende (dispatcher V.G. - in dienst van deze beklaagde), zodat deze betichtingen wel degelijk bewezen zijn : er werd gehandeld onder gezag van NV O., waardoor de Belgische wetgeving van toepassing was. Het feit dat de verschillende chauffeurs nu eens dienst deden in opdracht van NV K., en dan nadien eens voor NV O., geeft aanleiding tot de vaststelling dat de chauffeur Sw. de ene keer werd begrepen in de telastlegging C.I. en de andere keer onder C.3.. Opnieuw is dit een voorbeeld van samenwerking van alle beklaagden binnen een 'groepsverband' (zie ook hoger in dit arrest).

111.E.2.2.I.3.5. De misdrijven zoals omschreven onder E.1. en E.2.

99. Ook wat deze betichting betreft zijn de Belgische bepalingen inzake uitbetaling van het loon ten volle en rechtstreeks toepasselijk, nu er een essentiële overdracht was van de gezagsuitoefening binnen de zgn. 'onderaannemingen' (artikel 31 wet 24 juli 1987).

100. In België is bovendien de Detacheringsrichtlijn, omgezet bij Wet van 5 maart 2002 (hierna: Omzettingwet - Wet van 5 maart 2002 tot omzetting van de richtlijn 96/71/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 1996 betreffende de terbeschikkingstelling van werknemers met het oog op het verrichten van diensten, en tot invoering van een vereenvoudigd stelsel betreffende het bijhouden van sociale documenten door ondernemingen die in België werknemers ter beschikking stellen, BS 13 maart 2002). De arbeidsrechtelijke regels dienen toepassing te vinden.

101. De zogenaamde 'harde kern' van het recht van de ontvangende staat moet worden toegepast ongeacht het recht dat van toepassing is op het dienstverband (art. 3 richtlijn nr. 96/71). Dit geeft invulling aan wat op grond van artikel 7 van het EVO-Verdrag en artikel 9.1 van de verordening nr. 593/2008 als bepalingen van bijzonder dwingend recht moeten worden beschouwd (H. STORME en S. BOUZOUMITA, "Arbeidsovereenkomsten in internationaal privaatrecht", NjW 2005, 313). Het betreft inzonderheid de bepalingen waarvan de inachtneming ervan voor een land zodanig belangrijk is voor de handhaving van zijn openbare belangen zoals zijn politieke, sociale of economische organisatie, dat zij moeten worden toegepast op elk geval dat onder de werkingsfeer ervan valt, ongeacht welk recht overeenkomstig de verordening van toepassing is op de overeenkomst.

102. De werkgever is, na de algemeenverbindendverklaring van een collectieve arbeidsovereenkomst, gehouden de loonbarema's die zijn vastgelegd in die collectieve arbeidsovereenkomst na te leven vanaf de datum waarop de overeenkomst in werking treedt zonder meer dan één jaar vóór de bekendmaking van het koninklijk besluit terug te werken en anderdeels dat een eventueel achterstal aan loon invorderbaar is zodra het koninklijk besluit tot algemeenverbindendverklaring van kracht is. Krachtens artikel 5, § 1, eerste lid, Wet Arbeidsvoorwaarden Detachering is de werkgever die in België een ter beschikking gestelde werknemer tewerkstelt, ertoe gehouden, voor de arbeidsprestaties die er worden verricht, de arbeids-, lonen tewerkstellingsvoorwaarden na te leven die bepaald worden door wettelijke, bestuursrechtelijke of conventionele bepalingen die strafrechtelijk beteugeld worden.

Krachtens artikel 5, § 1, tweede lid, eerste zin, Wet Arbeidsvoorwaarden Detachering, wordt onder loonvoorwaarden verstaan de lonen, voordelen en vergoedingen die verschuldigd zijn krachtens door de Koning overeenkomstig de wet van 5 december 1968 betreffende de collectieve arbeidsovereenkomsten en de paritaire comités algemeen verbindend verklaarde collectieve arbeidsovereenkomsten, met uitzondering van de bijdragen aan aanvullende bedrijfspensioenregelingen.

Krachtens artikel 52, eerste lid, CAO-wet, worden de inbreuken op de bepalingen van deze wet en van de uitvoeringsbesluiten bestraft overeenkomstig het Sociaal Strafwetboek.

Krachtens artikel 162, eerste lid, 1°, Sociaal Strafwetboek wordt met een sanctie van niveau 2 bestraft de werkgever, zijn aangestelde of lasthebber die het loon van de werknemer niet heeft uitbetaald of het niet heeft uitbetaald op de datum dat het loon invorderbaar is.

Uit deze bepalingen volgt dat de werkgever die in België een ter beschikking gestelde werknemer tewerkstelt ertoe is gehouden voor de verrichte arbeidsprestaties met toepassing van de loonbarema's die zijn vastgelegd in collectieve arbeidsovereenkomsten, het eventueel achterstallig loon uit te betalen dat invorderbaar is op grond van een algemeen verbindend verklaarde collectieve arbeidsovereenkomst en dat het niet-betalen van dit achterstallig loon strafbaar is.

103. De rechtspraak van het Hof van Justitie EU verduidelijkt dat het begrip "minimumloon" het loon is dat wordt toegekend als tegenprestatie voor de arbeid:

- Minimumlooncomponenten in de zin van artikel 3.1. c) en 7, 2de lid van de richtlijn nr. 96/71 zijn: de weddeverhogingen en weddebijlagen zoals de dertiende maand, de forfaitaire bedragen, het vakantiegeld, de detacheringsdagvergoeding en de vergoeding voor het woonwerkverkeer;

- Geen deel van het minimumloon in de zin van artikel 3.1 c) en 7 van deze richtlijn zijn: deelname in het kapitaal, de wegens iemands werk verschuldigde kosten (zoals verblijfskosten en kosten voor voeding), voedselbonnen, de aan de werknemer toegekende vergoeding voor een door de werkgever gevraagde bijkomende prestatie, de niet rechtstreeks aan de functie verbonden voordelen. Het Hof van Justitie EU oordeelde dat deze bepaling een dubbel doel dient. Enerzijds beoogt deze bepaling de eerlijke concurrentie te verzekeren tussen nationale ondernemingen en ondernemingen die grensoverschrijdende diensten verrichtten. Anderzijds beoogt deze bepaling te verzekeren dat op ter beschikking gestelde werknemers, terwijl zij tijdelijk hun werkzaamheden verrichten op het grondgebied van de lidstaat van ontvangst, de aldaar geldende bepalingen voor minimale bescherming worden toegepast wat betreft de arbeidsvoorwaarden en

-omstandigheden ten aanzien van voornoemde aangelegenheden (HvJ 18.12.2007, C-341/05, Laval; HvJ 07.11.2013, C-522/12, Isbir; HvJ 12.02.2015, C-396/13, Sähköalojen ammattiliitto t. Elektrobudowa Spółka Akcyjna, www.curia.europa.eu).

Het staat vast dat de bepalingen inzake de minimumlonen die zijn verankerd in de algemeen verbindend verklaarde cao's, tot de harde kern van de Belgische arbeidswetgeving behoren. Deze bepalingen moeten worden nageleefd als werknemers in het kader van een transnationale dienstverrichting naar België worden gedetacheerd. Deze wetten (in materiële zin) behandelen niet alleen een materie vermeld in artikel 3 van de voornoemde Europese richtlijn, maar worden ook strafrechtelijk beteugeld, al dan niet via het Sociaal Strafwetboek.

104. Loon dat in geld wordt bedongen, betreft in de regel brutobedragen (W. VAN EECKHOUTTE, Sociaal compendium Arbeidsrecht met fiscale notities, Wolters Kluwer, 2020, rn. 2580). Het uitgangspunt ter vergelijking van het loon is steeds het brutoloon (HvJ 14.04.2005, C-

341/02, Commissie t. Duitsland, ro. 29). Ook de Europese Commissie is van oordeel dat men naar het brutoloon ('gross pay') en niet naar het nettoloon ('net take-home pay') moet kijken, omdat de richtlijn nr. 96/71 geen betrekking heeft op sociale zekerheid en belastingen (Commission staff working document - Commission's services report on the Implementation of Directive 96/71/EC concerning the posting of workers in the framework of the provision of services - COM (2006) 159 final), punt 4.7. Minimum wage rates, p. 17).

Dergelijke interpretatie vermijdt praktische bezwaren, aangezien het een uitermate moeilijke, zo niet bijna onmogelijke taak is om nettolonen met elkaar te vergelijken, omwille van de bestaande verschillende parafiscale en fiscale druk die er bestaat tussen de lidstaten en waarbij zeker ook bij het fiscale recht rekening dient te worden gehouden met de gezinssituatie en de lokale belastingen. Daarenboven wil men zo vermijden dat lidstaten juist omwille van een verschil in belastingdruk en sociale druk in een concurrentiële positie zouden geraken. Met een nettoloon werken zou immers toelaten dat lidstaten met een lagere belastingdruk sneller het Belgische minimumloon bereiken. Alle vergoedingen en premies die voorkomen in Belgische cao's betreffen brutobedragen (Gent 2016/SZ/31, 20 september 2018, RABG, 290).

105. Met betrekking tot 'dagvergoedingen' bepaalt artikel 3.7 van de richtlijn nr. 96/71 dat de toeslagen in verband met de terbeschikkingstelling als een deel van het minimumloon worden beschouwd, voor zover deze niet uitgekeerd worden als vergoeding van daadwerkelijk in verband met de terbeschikkingstelling gemaakte onkosten, zoals reiskosten, verblijfskosten en kosten voor voeding. De opgesomde onkosten, die tijdens de terbeschikkingstelling van de gedetacheerde werknemers werden gemaakt, zijn dus voor rekening van de detacherende werkgever.

De ratio legis van artikel 3.7 van de richtlijn bestaat te voorkomen dat uitkeringen in verband met reiskosten, verblijfskosten en kosten voor voeding bij de berekening van het minimumloon in aanmerking worden genomen op een wijze die de betrokken werknemers de economische tegenwaarde van hun arbeid onthoudt.

Deze bepaling werd overgenomen in artikel 5 van de wet van 5 maart 2002 betreffende de arbeids-, loon- en tewerkstellingsvoorwaarden in geval van detachering van werknemers in België en de naleving ervan.

Krachtens artikel 5, § 1, tweede lid van deze wet, wordt onder loonvoorwaarden verstaan: de lonen, voordelen en vergoedingen die verschuldigd zijn krachtens door de Koning overeenkomstig de wet van 5 december 1968 betreffende de collectieve arbeidsovereenkomsten en de paritaire comités algemeen verbindend verklaarde collectieve arbeidsovereenkomsten, met uitzondering van de bijdragen aan aanvullende bedrijfspensioenregelingen. De toeslagen die rechtstreeks verbonden zijn aan de terbeschikkingstelling worden beschouwd als deel uitmakend van de loonvoorwaarden, voor zover deze niet uitgekeerd worden als vergoeding van daadwerkelijk in verband met de terbeschikkingstelling gemaakte onkosten, zoals reiskosten, verblijfskosten en kosten voor voeding.

Artikel 5, § 2 van deze wet bepaalt verder dat de Koning andere bepalingen betreffende de arbeids-, loon- en tewerkstellingsvoorwaarden kan vaststellen dan die welke onder § 1, eerste lid bedoeld worden, voor zover het gaat om bepalingen van openbare orde.

Aldus mogen uitbetaalde dagvergoedingen in rekening worden gebracht om te beoordelen of de Belgische minimumlonen werden gerespecteerd, maar dit enkel wanneer zij niet zijn uitbetaald om werkelijke kosten eigen aan de terbeschikkingstelling, te compenseren. De dagvergoedingen die als stimulans/compensatie voor een tewerkstelling in het buitenland - naast de reis-, verblijfskosten en kosten voor voeding - worden uitbetaald, mogen bijgevolg wel worden meegerekend. Enkel voor zover zij werkelijke kosten van verblijf, verplaatsing of voeding dekken, kunnen zij niet meetellen om na te gaan of de minimumlonen zijn gerespecteerd (HvJ 12 februari 2015, C-396/13, Sähköalojen ammattiliitto ry t. Elektrobudowa Spółka Akcyjna).

De dagvergoeding die aan de Poolse werknemers werd betaald kan niet worden toegerekend op het brutoloon opdat de in België geldende minimumlonen bereikt zouden worden. Deze dagvergoeding vergoedt aan de gedetacheerde werknemers enkel de meeruitgaven van het

levensonderhoud verbonden aan de detachering (de tewerkstelling in het buitenland) en betreft aldus een kostenvergoeding. De dagvergoeding betrof 'een vergoeding van daadwerkelijk in verband met de terbeschikkingstelling gemaakte onkosten'. Verder blijkt dat de dagvergoedingen ook in Polen als een kostenvergoeding en dus niet als loon werden beschouwd en dat hierop geen sociale zekerheidsbijdragen werden betaald.

106. Uit de vaststellingen en besluiten zoals door dit hof hoger in dit arrest aangegeven blijkt bovendien duidelijk dat Wingene het centrum was van de bedrijfswerkzaamheden, zonder dat aannemelijk is geworden dat Polen als gewoonlijk werkland kan worden aangemerkt. Er geschieden aldaar geen substantiële activiteiten en er was enkel pro forma een maatschappelijke zetel aldaar 'gevestigd'. De tewerkstelling geschiedde voor het overgrote gedeelte in en vanuit België. Daarnaast is bovendien gebleken dat het gezag rechtstreeks over de alhier tewerkgestelde Polen telkenmale werd uitgeoefend via eerste gedaagde, zodat er een rechtstreekse arbeidsverhouding ont- en bestond met NV K. en NV O., zodat de Belgische lonen hoe dan ook dienden te worden gerespecteerd wat de chauffeurs en mecaniciens betreft. A fortiori was het Belgische arbeidsrecht toepasselijk, waarbij deze Poolse werknemers rechtstreeks werkzaam waren voor de opdrachtgevers, zodat steeds de Belgische lonen moesten worden gerespecteerd. Ook de NV T. diende de Belgische lonen van de paletherstellers te respecteren: steeds waren de paletherstellers in België werkzaam, zodat ook het Belgische minimumloon moest worden gerespecteerd. De betrokken paletherstellers werkten steeds 4 weken in België, om vervolgens 2 weken rust te nemen in Polen. In Polen werd er niet gewerkt door K.S.Z. S.p.z.o.o., dat trouwens fungeerde als interimkantoor. In toepassing van artikel 8.2 van de Rome I-verordening, is het Belgisch arbeidsrecht toepasselijk.

Zowel vanuit economisch als vanuit sociaal oogpunt was België het land dat in concreto het nauwst verbonden was met betrekking tot de arbeidsverhoudingen die bestonden tussen de Poolse werknemers en de beklaagden. Alles werd van hieruit georganiseerd en gecontroleerd. De Poolse werknemers werden volledig geïntegreerd in de organisatie en bestuursstructuren van de Belgische vennootschappen die tot de 'groep' C.K. behoorden.

107. Overeenkomstig de Belgische wetgeving waren volgende barema's van toepassing: Het paritair comité van toepassing voor vrachtwagenbestuurders ingeval NV K. Nv is het Paritair Comité voor het vervoer en de logistiek P.C. 140 meer bepaald PC 140.03 WEGVERVOER EN LOGISTIEK VOOR REKENING VAN DERDEN.

Volgende barema bedragen PC 140.03 van toepassing in de vermogensvoordeel berekening:

- 01/01/2010- 31/12/2010: 10,3970 euro bruto Arab vergoeding: 1,1824 per uur

Grote verblijfsvergoeding A: 33,0651 euro Verblijfsvergoeding C: 8,9897 euro

- 01/01/2011-31/12/2011: 10,6405 euro bruto Arab vergoeding: 1,2115 per uur

Grote verblijfsvergoeding A: 33,8775 euro Verblijfsvergoeding C: 9,2105 euro

CAO 26/11/2009 (BS 18/10/2010)

o.a.

Artikel 5

Een ARAB vergoeding van... euro wordt toegekend per aanwezigheidsuur...

Artikel 2

"Een forfaitaire verblijfsvergoeding wordt per begonnen schijf van 24 uren toegekend aan de arbeiders, wanneer zij uit noodzaak van de dienst verplicht zijn om hun dagelijkse en/of wekelijkse rust, zoals voorzien in de sociale verordening nr. 561/06 dd. 15/03/2006, te nemen buiten hun woonplaats of buiten de in hun arbeidsovereenkomst voorziene arbeidsplaats."

Grote verblijfsvergoeding A Artikel 4

"In geval van vast verblijf in België of in het buitenland, wordt aan de vergoeding onder artikel 2 een complementaire forfaitaire vergoeding toegevoegd ...

Men spreekt van "vast verblijf indien de werknemer, uit noodzaak van de dienst, geen prestaties levert tussen twee dagelijkse rusttijden of tussen een dagelijkse en een wekelijkse rusttijd, zoals voorzien in de EG verordening 561/06 van 15/06/2006, opgenomen buiten de woonplaats of buiten de in de arbeidsovereenkomst voorziene arbeidsplaats."

Verblijfsvergoeding C (blockagevergoeding):

Bij een "vast verblijf" komt bijkomend een forfaitair loon van 8 uur.

CAO 27/01/2005

o.a.

Artikel 7

"...De effectieve beschikbaarheidstijden bedoeld in artikel 3.2.1 van deze cao, met uitzondering van de periodes waarin de werknemer een per veerboot of trein vervoerd voertuig begeleidt, worden bezoldigd als volgt:

... a 99% van het basisuurloon ..."

Beschikbaarheidstijd zoals bepaald door de Richtlijn 2002/15/EG, KB van 10/08/2005 en de CAO van 27/01/2005 is de tijd besteed aan:

- andere periodes dan pauzes of rusttijden, waarin de werknemer niet op de werkplek hoeft te blijven, doch beschikbaar moet zijn om gevolg te kunnen geven aan eventuele oproepen om de rit aan te vatten of te hervatten, of om andere werkzaamheden uit te voeren;
- de periodes waarin de werknemer een per veerboot of trein vervoerd voertuig begeleidt;
- de wachttijden ten gevolge van de rijverboden;
- de tijd doorgebracht gedurende de rit naast de bestuurder of in de slaapcabine;

-de meertijd die de werknemer nodig heeft om de afstand af te leggen van en naar de plaats waar het voertuig zich bevindt indien dit niet op de gebruikelijke plaats is gestald;

- de wachttijden die verband houdt met de tol quarantaine- of medische aangelegenheden;
- de tijd gedurende dewelke de werknemer aan boord of in de nabijheid van de wagen verblijft, ten einde de veiligheid van de wagen en de goederen te verzekeren, maar geen arbeid presteert;

- de tijd gedurende welke geen arbeid verricht wordt maar tijdens dewelke de aanwezigheid aan boord of in de nabijheid van de wagen vereist is ten einde de verkeersreglementen na te komen of de verkeersveiligheid te verzekeren;

- de wachttijden aan grenzen of bij laden en/of lossen wordt vermoed vooraf gekend te zijn zoals hierna bepaald

- twee uur per laad- en/of losoperatie in het nationaal vervoer
- vier uur per laad- en/of losoperatie in het internationaal vervoer
- twee uur voor de wachttijden aan de grenzen tenzij de werkgever voor het vertrek of net voor het daadwerkelijk begin van de periode in kwestie, een andere verwachte duur heeft kenbaar gemaakt aan de werknemer.

Arbeidstijd zoals bepaald door de Richtlijn 2002/15/EG en de CAO van 27/01/2005 tijd besteed aan:

- het rijden, laden en lossen;
- het schoonmaken en technisch onderhoud van het voertuig;
- de werkzaamheden om de veiligheid van het voertuig of de lading te verzekeren;
- de werkzaamheden om te voldoen aan wettelijke of bestuursrechtelijke verplichtingen in verband met het vervoer met inbegrip van het laden en lossen, afwikkeling van

administratieve formaliteiten bij de politie, de douane, enz.

Aangevuld door de CAO met:

- voor bepaalde vervoerspecialiteiten kunnen zekere vormen van laad- en losoperaties het voorwerp uitmaken van een afwijking op artikel 3.1.1. (artikel dat bepaalt wat arbeidstijd is), dit mits voorafgaandelijk akkoord van het Paritair Comité voor het vervoer;
- de wachttijden bij laden en/of lossen waarvan de vermoede/ verwachte duur overschreden wordt;
- alle overige tijden van fysieke arbeid in het raam van de arbeidsopdracht van de werknemer worden ook als arbeidstijd beschouwd ingevolge de algemene arbeidswetgeving.

Forfaitaire verblijfsvergoedingen : De forfaitaire verblijfsvergoedingen (waarvan sprake in CAO 26/11/2009) behelzen de terugbetaling van kosten die de werknemer moet maken ten gevolge arbeidsomstandigheden en -voorwaarden.

Deze verblijfsvergoedingen zijn geen loon dus worden niet opgenomen in het basisloon.

Mecaniciens Paritair Comité

Het paritair comité van toepassing voor de mecaniciens ingeval NV K. is het Paritair Comité voor het vervoer en de logistiek P.C. 140 meer bepaald PC 140.03 WEGVERVOER EN LOGISTIEK VOOR REKENING VAN DERDEN.

C.A.O. 29/06/2004 (B.S. 23/11/2005) collectieve arbeidsovereenkomst tot vaststelling van de beroepclassificatie en de lonen van de werklieden en werksters in de garages van de ondernemingen voor goederenvervoer ten lande voor rekening van derden en/of van de ondernemingen voor goederenbehandeling voor rekening van derden.

Hoofdstuk II beroepclassificatie. Artikel 2

De werklieden/werksters tewerkgesteld in de garage van een onderneming bedoeld onder artikel 1 worden in de hierna vermelde 10 categorieën verdeeld, rekening houdend met de aard van de door hen uitgevoerde werken hun beroepsbekwaamheid en hun graad van zelfstandigheid en verantwoordelijkheid bij de uitvoering van de taken welke hen worden toevertrouwd.

Volgende barema bedragen PC 140.03 van toepassing in de vermogensvoordeel berekening:

Garagepersoneel geoefende hulpwerkman B:

01/02/2010 - 31/01/2011: 12,56 euro bruto

01/02/2011- 31/12/2011: 12,89 euro bruto

01/01/2012- 31/12/2012: 13,2690 euro bruto

Paletherstellers

Het paritair comité dat van toepassing is voor arbeiders van NV T. is het Paritair Comité voor de stoffering en de houtbewerking met nummer PC 126.

Bij NV T. is er zowel verkoop als aankoop van houten paletten.

NV T. doet zelf de aankoop van paletten, NV T. herstelt paletten en NV T. verkoopt (deze) paletten.

De Poolse paletherstellers doen herstellingen van houten paletten.

In PC 126 is duidelijk sprake van "vervaardigen, ongeacht de aangewende" techniek, of het verhandelen, en dit in alle stadia van de afwerking, van verpakkingen (kisten, kratten, laadborden} in hoofdzaak bestaande uit hout, houtvezelplaten, spaanderplaten of uit multiplex. Houten verpakkingen werden specifiek opgenomen in het PC 126.

Functieclassificatie en barema loon PC 126

De activiteiten van de Poolse paletherstellers ressorteren onder het Paritair comité Stoffering en

houtbewerking, nummer (...).

De arbeidsduur vermeld op de Poolse arbeidsovereenkomsten van deze werknemers van K.S.Z. is gemiddeld 40 uur per week.

Uit de verhoren van werknemers van K.S.Z. volgt dat ze in principe werken van maandag tot vrijdag telkens van 08.30u tot 16.30u, met middagpauze tussen 12u en 12.30u. Hieruit volgt dat hun voltijdse wekelijkse arbeidsduur in principe 37 uur en 30 minuten is.

CAO. 15/06/2011 (B.S 18/01/2013) betreffende de arbeidsduur PC 126. Artikel 2

De conventionele arbeidsduur is vastgelegd op gemiddeld 37 uur 20 minuten per week.

De effectieve arbeidsduur van 37u 20' kan verkregen worden door compensatie dagen, namelijk o.a. 1 compensatie dag: 37u 30' per week, 16 compensatie dagen: 40u per week.

Onderzoek heeft echter uitgewezen dat er geen sprake is van toekenning van betaalde compensatie dagen aan de Poolse paletterstellers om tot de effectieve arbeidsduur van 37u 20' te komen.

Het minimum LOON dat in aanmerking wordt genomen in de vermogensvoor-deelberekening voor de Poolse paletterstellers is het loon aan 37u 20', het loon dat ontegensprekelijk verschuldigd is.

Volgende barema bedragen van toepassing voor deze Poolse werknemers: 01/07/2011-30/09/2011: 11,8200 euro bruto

01/10/2011- 31/03/2012: 11,9190 euro bruto 01/04/2012 : 12,0750 euro bruto

Voor de schaalloon bepaling werd de laagste categorie 5 in aanmerking genomen.

C.A.O. 27/09/1978 (B.S. 01/05/1979) collectieve arbeidsovereenkomst betreffende de takenclassificatie.

Artikel 8

Categorie V: alle taken van algemene aard welke geen aanpassingsperiode vereisen.

108. Inzake de 'diety', in deze zaak betaald aan de chauffeurs (ter uitsluiting van mecaniciens en paletterstellers) hanteert dit hof volgende vaststellingen/be- sluiten:

De Poolse werknemer die een beroepsmatige verplaatsing uitvoert in het kader van zijn (contractuele) verplichtingen kan het recht verwerven op twee soorten uitkeringen.

De eerste is een vergoeding (loon) uit hoofde van de arbeid, de andere een compensatoire vergoeding.

De twee types van uitkeringen - loon en compensatoire vergoeding - onderscheiden zich door een verschillende basis tot betaling. De betaling van het loon is de tegenwaarde van arbeid uitgevoerd door de werknemer, terwijl de basis tot betaling van de compensatoire vergoedingen daarentegen de kosten zijn gedragen door de werknemer ingevolge de beroepsmatige verplaatsing die, uiteindelijk, ten laste vallen van de werkgever.

Het doel van de betaling van compensatoire vergoedingen is dus een terugbetaling van kosten gedragen door de werknemer voortvloeiend uit de uitvoering van een arbeidsopdracht buiten de gewoonlijke werkplaats, in opdracht van de werkgever.

De bedragen verschuldigd aan de werknemer voor beroepsmatige verplaatsingen die een financiële vergoeding omvatten ten bedrage van de onkosten geleden ingevolge een beroepsmatige verplaatsing, vormen geen bestanddeel van een loon uit hoofde van arbeid in de strikte zin; men dient ze desalniettemin te beschouwen als "andere uitkeringen uit hoofde van arbeid".

Ingevolge een beroepsmatige verplaatsing uitgevoerd binnen de termijn en in het land aangegeven door de werkgever, heeft de werknemer recht op dagvergoedingen [diety] en op een terugbetaling van de verplaatsingskosten (heen/terug), de verblijfskosten evenals andere kosten bepaald door de werkgever, in verhouding tot gerechtvaardigde behoeften.

De dagvergoedingen [diety] zouden de kosten voor voeding en andere kleine uitgaven moeten dekken en vormen als dusdanig een toeslag met betrekking tot de detachering in de zin van art. 3

alinea 7 punt 2 van de Europese richtlijn 96/71 van het Europees Parlement en van de Raad van 16 december 1996 betreffende de terbeschikkingstelling van werknemers met het oog op het verrichten van diensten, die niet in het basisloon is inbegrepen.

Poolse dagvergoedingen/diety worden niet in aanmerking genomen als bruto loon. De Poolse chauffeurs hebben het over deze vergoeding om in het buitenland te verblijven, een loutere onkostenvergoeding om onkosten te dekken als ze op de baan zijn zoals voeding, sanitair die ze zelf moeten bekostigen. Sommigen hebben het over een maaltijdvergoeding, hygiëne en verplaatsingsvergoeding. De maaltijden moeten zelf worden bekostigd door de Poolse chauffeurs. Ze hebben geen verblijfsadres in het buitenland en moeten deze kosten zelf betalen.

De verwijzing van de beklaagden naar het arrest 'Rapidsped' van 08.07.2021 van het Hof van Justitie EU is irrelevant, daar de feitelijke omstandigheden die aan de basis liggen van dit arrest niet dezelfde zijn als in de huidige zaak. Het Hof van Justitie EU besliste in deze zaak trouwens dat "artikel 3, lid 7, tweede alinea, van de richtlijn zo moet worden uitgelegd dat een dagvergoeding waarvan het bedrag verschilt naargelang van de duur van de terbeschikkingstelling van de werknemer, een toeslag in verband met de terbeschikkingstelling vormt die deel uitmaakt van het minimumloon. Dit zou anders zijn als deze wordt uitgekeerd als vergoeding van daadwerkelijk gemaakte onkosten in verband met de terbeschikkingstelling, zoals reiskosten, verblijfkosten en kosten voor voeding, of als het zou gaan om een toeslag die wijziging brengt in de verhouding tussen de prestatie van de werknemer en de tegenprestatie die hij daarvoor ontvangt". In deze zaak betreffen de dagvergoedingen forfaitaire bedragen die niet afhankelijk zijn of variëren naargelang de duur van de tewerkstelling.

109. De telastleggingen E.1. en E.2. zijn, op grond van al deze vaststellingen, naar eis van recht bewezen gebleven voor dit hof. Aan de hand van de analyse van de stukken die in beslag werden genomen, de verklaringen van de beklaagden en van het in België tewerkgesteld personeel, ondersteund door de verklaringen van de chauffeurs, blijkt overduidelijk dat telkenmale niet alle bepalingen van de Belgische arbeidswetgeving inzake betaling van minimumlonen correct werden toegepast en dat er als dusdanig telkenmale onvoldoende loon werd uitbetaald. Dit hof sluit zich aan bij de bevindingen die door de sociale inspectiediensten gedurende het vooronderzoek werden verricht, onder voorbehoud evenwel van hetgeen hierna zal worden vastgesteld met betrekking tot de precieze omvang van het vermogensvoordeel dat de beklaagden uit deze misdrijven hebben verworven.

110. Er bestaat, gelet op alle alhier gedane vaststellingen, dan ook geen reden om over te gaan tot een herberekening zoals gevraagd door de verdediging.

111. E.3. Algemeen besluit met betrekking tot alle te last gelegde feiten:

111. Net zoals de eerste rechter komt dit hof, op grond van de motieven en feitelijke en juridische vaststellingen zoals hiervoor in dit arrest aangehaald, tot het finaal besluit dat alle betichtingen, geformuleerd en weerhouden lastens iedere beklaagde en zoals hoger in dit arrest nader bepaald, telkenmale bewezen zijn gebleven voor dit hof. Zij zijn terzake schuldig en strafwaardig.

112. Alle overige middelen en argumenten worden door het hof als irrelevant of niet ter zake dienend afgewezen. Zij wegen zeker niet op tegen de voormelde motieven en zijn niet van aard om tot een andere overtuiging te leiden.

111. F. Bestrafing en bijkomende veroordelingen

111.F.1.Hoofdbestrafing

113. De feiten, alhier in hoofde van elke beklagde telkenmale bewezen gebleven (met uitzondering van de telastleggingen B.1. en B.2., ten laste van de NV T.), zijn in hoofde van elke beklagde telkenmale de uitwerking van eenzelfde strafbaar opzet, zodat met toepassing van artikel 65 strafwetboek voor de lastens ieder van hen weerhouden feiten tezamen slechts één straf wordt opgelegd, nl. de zwaarste (misdrijf zoals omschreven onder de noemer B - mensenhandel).

114. Bij de straftoemeting houdt het hof rekening met volgende overwegingen:

a. De straftoemeting moet niet alleen de vergeldingsbehoefte dienen maar ook de speciale en generale preventie. De op te leggen straf moet dan ook van aard zijn elke beklagde ervan te weerhouden zich in de

toekomst nog aan dergelijke feiten schuldig te maken, hem/haar aan te sporen tot meer verantwoordelijkheidsbesef en tot het naleven van de wettelijke normen.

b. De straftoemeting moet voorts worden bepaald gelet op de aard en de objectieve ernst van de bewezen verklaarde feiten, de begeleidende omstandigheden en de persoonlijkheid van elke beklagde zoals die blijkt uit het strafrechtelijk verleden, zijn/haar gezinstoestand en zijn/haar arbeidssituatie voor zover bekend en toepasselijk op de natuurlijke personen.

c. De in hoofde van de beklagden alhier bewezen verklaarde strafrechtelijke feiten zijn zonder meer bijzonder ernstig en getuigen van een frauduleuze en uitgesproken oneerlijke ingesteldheid, gepleegd uit winstbejag zonder rekening te houden met de menselijke waardigheid en de sociale rechten van werknemers. De rechten van de betrokken werknemers en de belangen van de Belgische Staat werden grof geschaad en de mogelijkheid tot zwartwerk en het niet betalen van sociale bijdragen en minimumlonen werd doelbewust geschapen. Er werd daarbij oneigenlijk gebruik, ja grof misbruik gemaakt van de bepalingen van het Unierecht en de concurrentie op de Europese markt werd intentioneel vervalst. Bovendien werd het opbouwen van rechten op sociale prestaties verhinderd en werden controlemechanismen verstoord. Dergelijke grove inbreuken op het Belgisch arbeidsrecht, het Unierecht en het Belgisch sociaal zekerheidsrecht ondermijnen het stelsel van de sociale bescherming zelf en moeten dan ook met passende gestrengheid worden bestraft.

d. Nog veel zwaarder stuiten de gemeenrechtelijke misdrijven tegen de borst. Bij de economische uitbuiting werden de slachtoffers gehuisvest in totaal onveilige omstandigheden en de brand die uitbrak in de omgebouwde loods kostte het leven aan twee Poolse onderdanen. Andere raakten zwaar gewond. Het pand was totaal brandonveilig, niemand wist dat er mensen woonden, de wanden veroorzaakten een belangrijke rookontwikkeling en de Poolse onderdanen die het leven lieten slapen in een kamer zonder uitgang.

e. Bijkomend stelt dit hof vast dat C.K. telkenmale wetens en willens heeft gehandeld, zodat toepassing wordt gemaakt van het vroegere art. 5 Sw. en de natuurlijke persoon tezamen met de rechts- persoon wordt gestraft. Er werd in de opgezette frauduleuze constructie telkenmale gehandeld in gemeenschappelijk 'groeps' of vennootschapsrechtelijk' overleg, teneinde doelbewust te ontsnappen aan de toepassing van de Belgische strafrechtelijk gesanctioneerde wetsbepalingen inzake arbeidsrecht en sociaalzekerheidsrecht. In meerdere opzichten werden schijnconstructies ontwikkeld en gehandhaafd. Binnen deze constructies hebben alle beklagden elkaar ondersteund en bijgestaan, dit gedurende lange tijd. Ieder van hen leverde noodzakelijke medewerking, hulp en bijstand bij het plegen van de voor dit hof bewezen gebleven misdrijven. De rechten van de werknemers werden daarbij op grove wijze met de voeten getreden, terwijl ze al evenzeer op een mensenwaardige manier werden behandeld (zie bewezen verklaarde misdrijven zoals omschreven onder de noemers B. en D.). Uiteindelijk hebben enkele werknemers

daarbij het met hun leven moeten bekopen of werden zij het slachtoffer van verwondingen, al evenzeer door de fouten van de beklaagden zoals in dit arrest hoger aangehaald (zie telastleggingen zoals omschreven onder A.). Aldus dient bij de bestraffing ook rekening te worden gehouden met de gevolgen voor de slachtoffers (werknemers). De verantwoordelijkheid van rechtspersonen/beklaagden is mede gesteund op de vaststelling dat alle handelingen/misdrijven telkenmale intrinsiek verband houden met de verwezenlijking van hun doel of de waarneming van hun belangen, minstens, zo blijkt uit de concrete omstandigheden zoals in dit arrest weergegeven, steeds ook voor hun respectievelijke rekening werden gepleegd, dit binnen hun bestaande organieke structuren. Er kan immers niet worden aan voorbijgegaan dat deze vennootschappen handelden middels beslissende organieke tussenkomst van C.K..

f. Dit hof kan evenwel niet voorbij aan de vaststelling dat het onderzoek in deze zaak onredelijk lang heeft geduurd en aangesleept. De vervolgingen begonnen op 1 april 2012 met de start van het gerechtelijk onderzoek. Het dossier werd door de onderzoeksrechter afgerond en meegedeeld op 3 september 2014, waarna de eindvordering volgde in oktober 2015. Het dossier werd een eerste maal voor de raadkamer vastgesteld op 2 maart 2016. De raadkamer wees bij beschikking van 22 maart 2017 de schending van de redelijke termijn af. De heer C.K. tekende hierover evenwel beroep aan bij de KI die bij arrest van 24 oktober 2017 oordeelde dat er geen probleem was met de redelijke termijn. Het is pas met een brief van 25 juni 2018 dat het Openbaar Ministerie de dagvaarding aankondigde ten gronde. De zaak werd in eerste aanleg ingeleid op 19 september 2018 of andermaal bijna 12 maanden na het tussengekomen arrest van de KI. De zaak stond voor pleidooi op de zitting van 29 april 2020 en werd met een maand ambtshalve uitgesteld door de coronacrisis. Er werd vonnis in eerste aanleg verleend op 27.11.2020, hetzij meer dan twee jaar na de inleiding in eerste aanleg. Een groot gedeelte van deze globale duur en vertraging is niet te wijten aan de beklaagden. Dit hof zal dan ook toepassing maken van artikel 21ter V.T.Sv.

Zo geen overschrijding van de redelijke termijn zou vastgesteld worden zijn zou de straf die door dit hof gepast en wetmatig wordt geacht, rekening houdend met de hiervoor aangehaalde motieven, een aantal jaren effectieve gevangenisstraf hebben bedragen in hoofde van de eerste beklagde C.K. en de zesde beklagde W.D., dit naast een zeer hoge geldboete, alsmede een zeer hoge geldboete voor de overige beklagden/rechtspersonen, alleszins hoger dan thans hierna aan deze rechtspersonen opgelegd.

De gevangenisstraf, zoals opgelegd door de eerste rechter aan C.K. en W.D., zal omwille van de overschrijding van de redelijke termijn in strafzaken thans volledig met uitstel worden opgelegd. Beide beklagden verkeren daartoe nog steeds in de wettelijke voorwaarden, nu de straf op te leggen aan ieder van deze beklagden de vijf jaar gevangenisstraf niet te boven gaat en beiden tot op heden nog niet werden veroordeeld tot een criminele straf of een hoofdgevangenisstraf van meer dan twaalf maanden (of tot een gelijkwaardige straf die in aanmerking genomen wordt overeenkomstig artikel 99bis Sw.) en het hof verwacht dat, gelet op de thans uitgesproken straf, elk van deze beklagden zich in de toekomst niet meer aan misdrijven zoals deze thans bewezen verklaard zal schuldig maken, wordt voor elke beklagde uitstel van de tenuitvoerlegging van dit arrest verleend voor de termijn en in de mate zoals hierna bepaald. Deze gunst zal kunnen worden herroepen wanneer de voorwaarden zoals vermeld in artikel 14 van de wet van 29/06/1964 vervuld zijn (cf. artikelen 1, 8 en 14 wet 29/06/1964).

Alle thans opgelegde geldboeten zullen evenwel, ondanks toepassing van artikel 21ter V.T.Sv., in hoofde van de beklagden hoger zijn dan die welke opgelegd door de eerste rechter, nu dit hof enorm zwaar tilt aan de misdrijven die in het kader van de exploitatie van de beklagden (natuurlijke personen en rechtspersonen) telkenmale uit zuiver winstbejag werden begaan. Aan elke beklagde moet op die wijze worden duidelijk gemaakt dat dergelijke misdrijven nooit lonend kunnen zijn, vandaar dan ook dat deze geldboeten thans effectief worden opgelegd en de gunst van het uitstel niet meer wordt behouden. De hierna opgelegde geldboeten houden rekening met de toepassing van artikel 21ter V.T.Sv. en zouden veel hoger geweest zijn,

mocht dergelijke toepassing niet zijn weerhouden.

Wat de bestraffing van de rechtspersonen betreft wordt toepassing gemaakt van artikel 41bis Sw" 115. Beklaagde C.K. draagt in deze onmiskenbaar de verpletterende

hoofdverantwoordelijkheid en wordt schuldig bevonden aan:

- onopzettelijke doding (A.1.1. en A.1.2.),
- onopzettelijke slagen en verwondingen (A.2.1. en A.3.1 tot en met A.3.3.),
- mensenhandel (B.1. tot en met B.5.)
- huisjesmelkerij (D.1. en D.2. en D.2.1 tot en met D.2.3.)

- niet-tijdige aangifte Dimona (C.1.1. tot en met C.1.168., C.2.1. tot en met C.2.12. en C.3.1. en C.3.2.)

- niet- uitbetaling loon (E.1.1. tot en met E.1.167 en E.2.1. tot en met E.2.9.) Rekening houdend met alle in dit arrest bij de motivering van de straftoemeting weerhouden parameters wordt thans een gevangenisstraf van 3 jaar, evenwel met uitstel gedurende een periode van 5 jaar vanaf heden, alsmede een geldboete van 25.000 euro, verhoogd met 50 opdecimen (hetzij X 6) = 150.000 euro opgelegd of een vervangende gevangenisstraf van 3 maanden (art. 40 Sw.). Alleen dergelijke straf kan deze beklaagde tot het definitieve besef brengen dat de maatschappij zwaar tilt aan inbreuken zoals in deze zaak bewezen gebleven, waarbij een aantal personen zelfs het leven lieten en voor het overige werden tewerkgesteld in mensonwaardige en niet legale omstandigheden qua loonuitbetaling en onderwerping aan de Belgische sociale zekerheid. Alleen door deze straf zal hopelijk recidive kunnen worden voorkomen.

C.K. wordt uit dien hoofde tevens ontzet uit de rechten bedoeld in artikel 31 Sw., zulks voor een termijn van tien jaar vanaf heden (toepassing artikelen 33 en 433novies § 1 Sw.).

116. Beklaagde NV K. wordt als transportonderneming schuldig bevonden aan:

- onopzettelijke doding (A.1.1. en A.1.2.),
- onopzettelijke slagen en verwondingen (A.2.1.),
- mensenhandel (B.1. tot en met B.5.),
- huisjesmelkerij (D.1.1. en D.1.2.),
- niet-tijdige aangifte Dimona (C.1.1. tot en met C.1.168.),
- niet-uitbetaling loon (E.1.1. tot en met E.1.167)

Een geldboete van 10.000,00 euro, meer 50 opdecimes (hetzij X 6) gebracht op 60.000,00 euro komt dit hof voor als een passende en ook volkomen noodzakelijke bestraffing, van aard tweede beklagde de volle ernst van de feiten te doen inzien en haar van recidive te weerhouden.

117. Beklaagde NV O. wordt als transportonderneming schuldig bevonden aan:

- mensenhandel (B.1. tot en met B.5.),
- niet-tijdige aangifte Dimona (C.3.1. en met C.3.2.),

Een geldboete van 5.000,00 euro, meer 50 opdecimes (hetzij X 6) gebracht op 30.000,00 euro komt dit hof voor als een passende en ook volkomen noodzakelijke bestraffing, van aard derde beklagde de volle ernst van de feiten te doen inzien en haar van recidive te weerhouden.

118. Beklaagde NV S. wordt als gedelegeerd bestuurder van tweede, derde en vijfde beklagde schuldig bevonden aan:

- onopzettelijke doding (A.1.1. en A.1.2.),
- onopzettelijke slagen en verwondingen (A.2.1. en A.3.1 tot en met A.3.3.),

-mensenhandel (B.1. tot en met B.5.)

- huisjesmelkerij (D.1.1. en D.1.2. en D.2.1 tot en met D.2.3.)

- niet-tijdige aangifte Dimona (C.1.1. tot en met C.1.168., C.2.1. tot en met C.2.12. en C.3.1. en C.3.2.)

- niet- uitbetaling loon (E.1.1. tot en met E.1.167 en E.2.1. tot en met E.2.9.)

Een geldboete van 10.000,00 euro, meer 50 opdecimes (hetzij X 6) gebracht op 60.000,00 euro komt dit hof voor als een passende en ook volkomen noodzakelijke bestraffing, van aard vierde beklagde de volle ernst van de feiten te doen inzien en haar van recidive te weerhouden.

119. Beklaagde NV T. wordt als onderneming die zich heeft gespecialiseerd in de verkoop van nieuwe en gebruikte paletten schuldig bevonden aan:

- onopzettelijke slagen en verwondingen (A.3.1 tot en met A.3.3.),

- mensenhandel (B.3. tot en met B.5.)

- huisjesmelkerij (D.2.1 tot en met D.2.3.)

- niet-tijdige aangifte Dimona (C.2.1. tot en met C.2.12.)

- niet- uitbetaling loon (E.2.1. tot en met E.2.9.)

Een geldboete van 8.000,00 euro, meer 50 opdecimes (hetzij X 6) gebracht op 48.000,00 euro komt dit hof voor als een passende en ook volkomen noodzakelijke bestraffing, van aard vijfde beklagde de volle ernst van de feiten te doen inzien en haar van recidive te weerhouden.

120. Beklaagde W.D.treft schuld aan:

- mensenhandel (B.3. tot en met B.5.)

- niet-tijdige aangifte Dimona (C.2.1. tot en met C.2.12.)

Zijn strafregister is inzake sociaal strafrecht niet langer gunstig en vermeldt een veroordeling inzake mensenhandel en huisjesmelkerij daterend van 2017.

Een gevangenisstraf van 15 maanden, thans volledig met uitstel gedurende een periode van 5 jaar vanaf heden en een geldboete van 3.000,00 euro, meer 50 opdecimes (hetzij X 6) gebracht op 18.000,00 euro of een vervangende gevangenisstraf van 3 maanden (art. 40 Sw.) komt dit hof voor als een passende en ook volkomen noodzakelijke bestraffing, van aard deze beklagde de volle ernst van de feiten te doen inzien en hem van recidive te weerhouden. Hij wordt tevens uit dien hoofde ontzet uit de rechten bedoeld in artikel 31 Sw., zulks voor een termijn van vijf jaar vanaf heden (toepassing artikelen 33 en 433novies § 1 Sw.).

111.F.2.Verbeurdverklaringen

121. Wat betreft de begroting van de vermogensvoordelen verwijst dit hof naar hetgeen hoger reeds werd vastgesteld: de Belgische minimumlonen werden niet betaald aan de werknemers (chauffeurs, mecaniciens en paletherstellers), zodat deze besparing telkenmale als een vermogensvoordeel moet worden aan- gemerkt.

122. Tevens werd reeds vastgesteld dat de uitbetaalde dagvergoedingen hoe dan ook forfaitaire kostenvergoedingen betroffen, die niet kunnen worden begrepen in het effectief uitbetaalde brutoloon voor het bepalen van het (Belgisch) minimumloon. De zgn. 'diety' is ook in Polen een kostenvergoeding die verschuldigd is voor kosten in het buitenland en is verschuldigd naast het loon. De "diety" is niet te beschouwen als loon maar wel als onkostenvergoeding voor voedselkosten, vervoerskosten en gebruikelijke uitgaven. De betaling van deze kostenvergoeding is gebaseerd op andere juridische verplichtingen, die los staan van de verplichting tot betaling van het loon. Ook volgens de Belgische wetgeving waren er verblijfsvergoedingen verschuldigd (zie hoger), die al evenmin als loon kunnen worden aangemerkt. In beide gevallen (Poolse 'diety' en Belgische 'verblijfsvergoedingen') kan bij de berekening van het tekort aan betaalde lonen geen rekening worden gehouden met deze kostenvergoedingen : het betreft telkenmale geen looncomponenten ter bepaling van het minimumloon dat verschuldigd was.

123. Het openbaar ministerie vorderde dan ook schriftelijk de verbeurdverklaring als volgt (zie syntheseconclusie openbaar ministerie dd. 26.02.2020 eerste rechter - artikelen 42,3° en 43bis Sw. vermogensvoordelen telastleggingen E.1. en E.2.):
(...)

124. Lezing van het strafbundel brengt dit hof tot de conclusie dat de berekeningen van dit vermogensvoordeel geschieden door de inspectiediensten en dat daarbij gesteld wordt dat de door de beklaagden genoten vermogensvoordelen in werkelijkheid veel groter zullen geweest zijn, zodat de gevorderde bedragen minimumbedragen zijn.
Dit hof stelt echter vast dat de berekeningen slechts partiële en hypothetische berekeningen betreffen, zonder dat er meer objectieve gegevens voorhanden zijn om deze vermogensvoordelen juist en precies te kunnen bepalen. Het staat voor dit hof echter vast dat er hoe dan ook vermogensvoordelen gegenereerd zijn door niet betaling van de minimumlonen zoals hoger vastgesteld. In dergelijk geval kan dit hof enkel vaststellen dat de begroting moet geschieden naar billijkheid, en wel als volgt:

- De totale vermogensvoordelen, bekomen uit het plegen van de misdrijven zoals omschreven onder El.1 - El.7.: mecaniciens (lastens de eerste, tweede en vierde), wordt door dit hof naar billijkheid - begroot op 20.000 euro.

- De totale vermogensvoordelen, bekomen uit het plegen van de misdrijven zoals omschreven onder El.8. El.167: chauffeurs (lastens de eerste, tweede en vierde) wordt door dit hof - naar billijkheid - begroot op 3.000.000 euro

De totale vermogensvoordelen, bekomen uit het plegen van de misdrijven zoals omschreven onder E2.1 - E2.9 : paletterstellers (lastens de eerste, vierde en vijfde) wordt door dit hof - naar billijkheid - begroot op 60.000 euro.

125. De bedragen die aldus werden uitgespaard kwamen ten goede aan de 'werkvennootschappen', zijnde de NV K. (tweede beklagde) en de NV T. (vijfde beklagde). Normaliter hadden deze vennootschappen deze minimum- lonen in eerste instantie moeten uitbetalen, nu de Poolse werknemers telken- male onder hun gezag (door tussenkomst van C.K. (eerste beklagde)) werden tewerkgesteld, waardoor de Belgische wetgeving op hen van toepassing was. Het is evenwel duidelijk dat C.K. en NV S. {vierde beklagde - die volgens de inhoud van de door deze beklagde neergelegde conclusies ook vennootschapsmandaten had in NV K. en NV T.) al evenzeer als begunstigden deze vermogensvoordelen ter beschikking hebben gehad, gelet op de (economische en vennootschapsrechtelijke) groepsstructuren die binnen het fraudecomplex, zoals hoger aangegeven, bestonden. De besparingen van de 'werkvennootschappen' leverden aldus ook eveneens vermogensvoordelen in de zin van artikel 42,3° Sw. op voor de vennootschap NV S. en voor C.K.. Binnen de bestaande groepsstructuur en de diverse belangen die de beklaagden telkenmale in de vennootschappen, werkzaam binnen deze groeps-

structuren hadden mag ook niet uit het oog worden verloren dat C.K. bijkomend ook 100% eigenaar was van de Poolse vennootschap die binnen het fraudecomplex als vehikel dient te worden aangemerkt.

126. Dit hof ondersteunt de actuele beslissing bijkomend als volgt:

a. Het Strafwetboek rubriceert de voordeelsontneming als straf. Er kan enerzijds worden verwezen naar de artikelen 7 en 7bis Sw. waarin de verbeurdverklaring prijkt in de lijst van de "verschillende soorten van straffen" en anderzijds naar de titel van Afdeling VI van Hoofdstuk II van Boek I van het Strafwetboek "Straffen aan de drie soorten van misdrijven gemeen" die de artikelen 42 lid 3 Sw. e.v. voorafgaat.

- b. De wettelijke classificatie als straf leidt tot de automatische toepassing van een aantal kenmerken: straffen zijn wettelijk, rechterlijk, persoonlijk en individueel.
- c. Het individueel karakter van de straf impliceert dat aan elke dader, mededader of medeplichtige van een zelfde misdrijf een afzonderlijke straf dient te worden opgelegd. De strafrechter dient nominatim te vermelden welke beklagde aan een bepaalde straf wordt onderworpen.
- d. Het Hof van Cassatie besliste op 27 mei 2009 (zaak met kenmerk P.09.0240.F) dat noch artikel 50 Sw., noch enige andere wettelijke bepaling, de rechter toelaten om verschillende personen hoofdelijk tot eenzelfde straf te veroordelen, ook als het een bijkomende straf betreft.
- e. Opdat de verbeurdverklaring van de in artikel 42, 3°, Strafwetboek vermelde vermogensvoordelen of van de in artikel 43bis, tweede lid, Strafwetboek bedoelde overeenstemmende geldwaarde daarvan kan worden uitgesproken tegen degene die als dader, mededader of medeplichtige wordt veroordeeld voor het misdrijf dat de vermogensvoordelen heeft voortgebracht, is niet vereist dat die vermogensvoordelen zijn eigendom zijn of in zijn vermogen zijn toegetreten, noch dat hij zich heeft verrijkt. Die verbeurdverklaring kan immers worden uitgesproken ongeacht het voordeel dat hij uit het misdrijf heeft gehaald of de bestemming die hij later aan de vermogensvoordelen heeft gegeven (zie en vgl. Cass. 12.11.2013, P.12.1744.N.).
- f. Bij een pluraliteit van veroordeelden is het niet ondenkbeeldig dat de vermogensvoordelen verdeeld werden onder de verschillende mededaders. Uitsluitend deze vermogensvoordelen die aan een specifieke veroordeelde zijn toegekomen, mogen verbeurdverklaard worden. Er is ook maar sprake van het verkrijgen van een vermogensvoordeel indien de betrokkene daadwerkelijk de beschikking heeft of heeft gehad over het voordeel, ongeacht of het kwestieuze vermogensvoordeel zich al dan niet in het vermogen van de veroordeelde bevindt. Wanneer bewezen is dat verschillende medeplegers vermogensvoordelen hebben genoten, doch het niet mogelijk is het precieze aandeel van ieder vast te stellen, dan men niettemin niet kunnen ontsnappen aan de voordeelsontneming. Artikel 43bis lid 2 Swb. zal toepassing vinden, waarbij de strafrechter zal moeten overgaan tot een raming "naar billijkheid".
- g. Het respectievelijk aandeel van alle betrokken veroordeelden wordt door dit hof naar billijkheid bepaald als volgt:
1. Misdrijven E.1.1. - E.1.7: 20.000
 - In hoofde van C.K.: 30% van 20.000 euro= 6.000 euro
 - In hoofde van NV K.: 40% van 20.000 euro= 8.000 euro
 - In hoofde van NV S.: 30% van 20.000 euro= 6.000 euro
 2. Misdrijven E.1.8. - E.1.167: 3.000.000
 - In hoofde van C.K. : 30% van 3.000.000 euro = 900.000 euro
 - In hoofde van NV K. :40% van 3.000.000 euro = 1.200.000 euro
 - In hoofde van NV S.: 30% van 3.000.000 euro= 900.000 euro
 3. Misdrijven E.2.1. E.2.9 : 60.000
 - In hoofde van C.K.: 30% van 60.000 euro= 18.000 euro
 - In hoofde van NV T.: 40% van 60.000 euro= 24.000 euro
 - In hoofde van NV S.: 30% van 60.000 euro= 18.000 euro
- h. Het zijn deze bedragen die lastens elk van deze beklagden hierna verbeurd worden verklaard.
- i. De aldus bevolen verbeurdverklaringen zijn niet strijdig met art. 1, Eerste Protocol bij het EVRM. Dergelijke verbeurdverklaringen doen niet dermate afbreuk aan de financiële toestand van de persoon aan wie ze worden opgelegd dat ze een onevenredige maatregel zouden vormen ten aanzien van het ermee nagestreefde wettige doel. Er is hoegenaamd niet aannemelijk geworden dat zij een schending van het eigendomsrecht met zich zouden meebrengen. De gegevens van het strafdossier tonen aan dat de verschillende beklagden beschikken over omvangrijke financiële middelen en een aanzienlijk vermogen hebben opgebouwd, wat hen toelaat vele

vennootschappen te runnen, waaruit grote inkomsten genereren. Ze vormen al evenmin, gelet op deze vaststellingen, een onredelijk zware bestraffing.

j. Dit hof zegt tevens voor recht dat de verbeurdverklaringen ten aanzien van de vierde (NV S.) en de vijfde (NV T.) veroordeelde kunnen worden uitgevoerd door de ontvanger van domeinen en/of penale geldboeten op het ganse vermogen van deze veroordeelden en onder meer op de zaken die tijdens het strafonderzoek conform artikel 35ter van het Wetboek van strafvordering in beslag zijn genomen, zoals opgesomd in de inleidende akte en de schriftelijke vordering van het openbaar ministerie.

k. Er bestaat geen aanleiding om deze verbeurdverklaringen toe te kennen met de gunst van het uitstel. Beklaagden hebben voordelen genoten en ter beschikking gehad. Zij moeten door de effectieve verbeurdverklaring tot het besef worden gebracht dat misdrijven nooit lonend kunnen zijn.

111.F.3.Solidariteitsbijdrage

127. Bijdrage aan het bijzonder Fonds tot hulp aan de slachtoffers van opzettelijke gewelddaden en aan de occasionele redders(= solidariteitsbijdrage hierna):

Deze bijdrage is verschuldigd per veroordeling tot een criminele of correctionele hoofdstraf, overeenkomstig de artikelen 28 en 29 van de wet van 01/08/1985 houdende fiscale en andere bepalingen, zoals gewijzigd door artikel 3 van de programmawet van 24/12/1993, nadien (met ingang van 01/01/2004) vervangen door artikel 3 van de wet van 22/04/2003 (B.S. 22/05/2003, tweede uitg.), nadien (met ingang van 01/01/2004) opnieuw gewijzigd door artikel 23 van het K.B. dd. 19/12/2003 (B.S. 30/12/2003 - dit K.B. tot wijziging van het koninklijk besluit van 18 december 1986 betreffende de commissie voor hulp aan slachtoffers van opzettelijke gewelddaden en van het artikel 29, tweede lid van de wet van 1 augustus 1985 houdende fiscale en andere bepalingen werd genomen "op de voordracht van de Minister van Justitie en na advies van de in Raad vergaderde Ministers" (zie aanhef van dit K.B. dd. 19/12/2003)), en nadien (met ingang van 17/12/2004) nogmaals (en laatst) gewijzigd door artikel 1 van het K.B. dd. 31/10/2005 (B.S. 07/12/2005, 52.809).

De solidariteitsbijdrage is geen straf (zie en vgl. Cass. 08/10/1996, Pas. 1996, 1, 363; Cass. 09/11/1994, J.T. 1995, 214; Cass. 30/06/1993, Pas. 1993, 1, 635 (navolgbaar)).

Het bedrag van de solidariteitsbijdrage is onderworpen aan de verhoging bedoeld in de bepalingen betreffende de opdecimen op de strafrechtelijke geldboeten (artikel 1 van de wet van 05/03/1952 betreffende de opdecimen op de strafrechtelijke geldboeten, zoals gewijzigd door artikel 36 van de wet van 07/02/2003 houdende verschillende bepalingen inzake verkeersveiligheid, en gelet op artikel 1, eerste lid van het K.B. dd. 22/12/2003 houdende vaststelling van de datum van inwerkingtreding van de wet van 07/02/2003 houdende verschillende bepalingen inzake verkeersveiligheid - zie ook artikel 2 van de wet van 28 december 2011 houdende diverse bepalingen inzake justitie - en artikel 59 Programmawet van 25/12/2016 (B.S. 29/12/2016)).

Elke beklagde wordt hierna veroordeeld tot betaling van éénmaal een bijdrage van € 25 (VIJFENTWINTIG EURO), verhoogd met 70 opdecimen (X 8), en aldus gebracht op€ 200 (TWEEHONDERD EURO).

111.F.4.Gerechtskosten eerste aanleg en beslissingen in verband met overtuigingsstukken:

128. De eerste rechter besliste passend over de gerechtskosten en de overtuigingsstukken.

111.F.5. Bijzondere forfaitaire bijdrage in de kosten:

129. Wat betreft de vaste vergoeding voor de kostprijs van het verloop van de strafprocedure zal het beroepen vonnis eveneens worden gewijzigd:

a. Sinds 03/09/2020 (datum publicatie B.S. van het K.B. van 28/08/2020 - zie hierna) luidt artikel 91 van het koninklijk besluit van 28 december 1950 houdende het algemeen reglement op de gerechtskosten in strafzaken als volgt: "In criminele en correctionele zaken die kosten van brief- en pakketport hebben veroorzaakt, wordt door de rechter aan de Staat als correspondentiekosten een som toegeschat, die niet meer mag bedragen dan 10 procent van de gezamenlijke kosten. Voor elke criminele, correctionele en politiezaak wordt door de rechter bovendien aan iedere veroordeelde een vergoeding van 50 euro opgelegd" (zie artikel 1 van het koninklijk besluit van 28 augustus 2020 tot wijziging van het koninklijk besluit van 28 december 1950 houdende het algemeen reglement op de gerechtskosten in strafzaken (B.S. 3 september 2020).

b. Het actueel bedrag van deze laatste vergoeding thans 52,42 euro bedraagt, dit ingevolge de omzendbrief 131/9 dd. 8 januari 2022, verschenen in het Belgisch Staatsblad dd. 11 januari 2022 over de indexering van de tarieven van de gerechtskosten in strafzaken en de gelijkgestelde kosten (blz. 938 e.v.). Het indexeren van de bedragen die worden betaald voor de diverse soorten gerechtskosten, steunt op art. 9 van de wet van maart 2019, die de nieuwe basiswet over de gerechtskosten in strafzaken is, uitgewerkt in de artikelen 28 tot 30 van het KB van 15/12/19, dat de wet uitvoert.

111.F.6. Toepassing artikelen 4 en 5 van de wet van 19.03.2017 (tweedelijnsbijstand):

130. De krachtens artikelen 4 en 5 van de wet van 19 maart 2017 verschuldigde bijdrage wordt thans bepaald op 22 euro in hoofde van elke beklaagde, nu het indexcijfer van de consumptieprijzen voor de maand april 2017 105,09 bedroeg en het indexcijfer van de consumptieprijzen voor de maand november 2021 115,63, zodat deze bijdrage vanaf 01.12.2021 dient te worden geïndexeerd (verhoogd met 10% - zie BS 30.11.2021, blz. 115.188 en B.S. 06.12.2021, blz. 116.629) en thans aldus bepaald op 22 euro. Het beroepen vonnis wordt in die zin gewijzigd en aangepast.

131. De beklaagde wordt thans bijkomend veroordeeld tot de kosten van het hoger beroep, zoals hierna in het geheel begroot aan de zijde van het openbaar ministerie.

IV. BEOORDELING VAN DE BURGERLIJKE VORDERINGEN

132. De eerste rechter heeft gepast geoordeeld omtrent het bedrag van de toegekende schadevergoedingen. De motieven desbetreffend worden alhier als herhaald aangezien.

133. Wel is het zo dat het beschikkend gedeelte van het beroepen vonnis thans wordt hervormd zoals hierna in het beschikkend gedeelte van dit arrest aangegeven (het betreft wijzigingen in verband met de toegekende intrest, alsmede de toegekende schadevergoeding aan de burgerlijke partij 'federaal centrum voor de analyse van de migratiestromen, de bescherming van de grondrechten de strijd tegen de mensenhandel', hoofdens de misdrijven zoals omschreven onder B., wat de beklaagden NV T. en W.D. betreft : deze beklaagden werden immers thans

vrijgesproken voor de misdrijven zoals omschreven onder B.1. en B.2., zodat de vordering van deze burgerlijke partij enkel kan worden toegekend uit hoofde van schade, voortvloeiend uit de alhier bewezen gebleven misdrijven B.3. tot en met B.5.).

134. In toepassing van artikel 162bis W. Sv. (ingevoegd door art. 9 van de wet van 21 april 2007 betreffende de verhaalbaarheid van de erelonen en de kosten verbonden aan de bijstand van een advocaat, B.S. 31 mei 2007) alsmede de bepalingen van het K.B. van 26 oktober 2007 tot vaststelling van het tarief van de rechtsplegingsvergoeding bedoeld in artikel 1022 Ger. W. en tot vaststelling van de datum van inwerkingtreding van de artikelen 1 tot 13 van de wet van 21 april 2007 betreffende de verhaalbaarheid van de erelonen en de kosten verbonden aan de bijstand van een advocaat (B.S. 9 november 2007) kent het Hof thans volgende rechtsplegingsvergoedingen toe:

- a. Aan de burgerlijke partij L.W. : 1.430 euro in eerste aanleg en 1.430 in hoger beroep
- b. Aan het federaal centrum voor de analyse van de migratiestromen, de bescherming van de grondrechten en de strijd tegen de mensenhandel: 1.170 euro in eerste aanleg en 1.170 euro in hoger beroep.

OP DEZE GRONDEN,

HET HOF, recht doende op tegenspraak met eenparigheid van stemmen (art. 211bis Sv.)

met toepassing van de artikelen:

- in de inleidende akte, het beroepen vonnis en hoger in dit arrest aangegeven;
- 211 Sv.;
- 191 en 212 Sv. (vrijspraak -191 in eerste aanleg en 212 in HB);
- 24 van de wet van 15/06/1935 op het taalgebruik in gerechtszaken.

Alle andere en strijdige conclusies van de hand wijzend als niet gegrond; Verklaart elk hoger beroep ontvankelijk en erover beslissend:

► OP STRAFGEBIED

Bevestigt het beroepen vonnis wat betreft:

het bewijs van de feiten en de schuld van de beklaagden hoofdens de hen respectievelijk telkenmale te last gelegde feiten, zoals hoger in dit arrest gedetailleerd aangegeven, enkel mits deze wijzigingen dat NV T. en W.D. thans ontslag van rechtsvervolging wordt toegekend hoofdens de misdrijven zoals omschreven onder B.1. en B.2., daarbij vaststellend dat het onderzoek en de vervolging van deze misdrijven geen afzonderlijke kosten hebben teweeggebracht, deze kosten één en ondeelbaar veroorzaakt zijnde door de andere, thans bewezen gebleven misdrijven. de beslissing inzake de gerechtskosten in eerste aanleg de beslissingen inzake de overtuigingsstukken

Veroordeelt de beklaagden thans uit dien hoofde tot de navolgende straffen en bijkomende veroordelingen:

Beklaagde C.K.:

Hoofdens:

- onopzettelijke doding (A.1.1. en A.1.2.),
- onopzettelijke slagen en verwondingen (A.2.1. en A.3.1 tot en met A.3.3.),
- mensenhandel (B.1. tot en met B.5.)

- huisjesmelkerij (D.1. en D.2. en D.2.1 tot en met D.2.3.)
 - niet-tijdige aangifte Dimona (C.1.1. tot en met C.1.168., C.2.1. tot en met C.2.12. en C.3.1. en C.3.2.)
 - niet-uitbetaling loon (E.1.1. tot en met E.1.167 en E.2.1. tot en met E.2.9.)
- tot een gevangenisstraf van DRIE JAAR evenwel met uitstel gedurende een periode van vijf jaar vanaf heden, alsmede een geldboete van VIJFENTWINTIGDUIZEND EURO, verhoogd met 50 opdecimen (hetzij X 6) = 150.000 euro of een vervangende gevangenisstraf van 3 maanden (art. 40 Sw.).

Hij wordt tevens ontzet uit de rechten bedoeld in artikel 31 Sw., zulks voor een termijn van tien jaar vanaf heden (toepassing artikelen 33 en 433novies § 1 Sw.).

Spreekt de bijzondere verbeurdverklaring uit lastens het vermogen van deze veroordeelde op de vermogensvoordelen die rechtstreeks uit de misdrijven E.1.-E.1.167 en E.2.1.-E.2.9. zijn verkregen ten belope van in totaal 924.000 euro (volgens opsplitsing en detail hoger in dit arrest vermeld}, overeenkomstig de artikelen 42,3°, 43 en 43bis van het strafwetboek.

Beklaagde NV K.:

Hoofdens

- onopzettelijke doding (A.1.1. en A.1.2.),
- onopzettelijke slagen en verwondingen (A.2.1.),
- mensenhandel (B.1. tot en met B.5.),
- huisjesmelkerij (D.1.1. en D.1.2.),
- niet-tijdige aangifte Dimona (C.1.1. tot en met C.1.168.),
- niet-uitbetaling loon (E.1.1. tot en met E.1.167)

tot een geldboete van TIENDUIZEND EURO, meer 50 opdecimes (hetzij X 6) gebracht op 60.000,00 euro.

Spreekt de bijzondere verbeurdverklaring uit lastens het vermogen van deze veroordeelde op de vermogensvoordelen die rechtstreeks uit de misdrijven E.1.-E.1.167 zijn verkregen ten belope van in totaal 1.208.000 euro (volgens opsplitsing en detail hoger in dit arrest vermeldt overeenkomstig de artikelen 42,3°, 43 en 43bis van het strafwetboek.

Beklaagde NV O.:

Hoofdens

- mensenhandel (B.1. tot en met B.5.),
- niet-tijdige aangifte Dimona (C.3.1. en met C.3.2.),

tot een geldboete van VIJFDUIZEND EURO, meer 50 opdecimes 30.000,00 euro.

X 6) gebracht op

Beklaagde NV S.:

Hoofdens

- onopzettelijke doding (A.1.1. en A.1.2),
- onopzettelijke slagen en verwondingen (A.2.1. en A.3.1 tot en met A.3.3.),
- mensenhandel (B.1. tot en met B.5.)
- huisjesmelkerij (D.1.1. en D.1.2. en D.2.1 tot en met D.2.3.)
- niet-tijdige aangifte Dimona (C.1.1. tot en met C.1.168., C.2.1. tot en met C.2.12. en C.3.1. en C.3.2.)
- niet- uitbetaling loon (E.1.1. tot en met E.1.167 en E.2.1. tot en met E.2.9.)

tot een geldboete van TIENDUIZEND EURO, meer 50 opdecimes (hetzij X 6) gebracht op 60.000,00 euro.

Spreekt de bijzondere verbeurdverklaring uit lastens het vermogen van deze veroordeelde op de vermogensvoordelen die rechtstreeks uit de misdrijven E.1.-E.1.167 en E.2.1.-E.2.9. zijn verkregen ten belope van in totaal 924.000 euro (volgens opsplitsing en detail hoger in dit arrest vermeld), overeenkomstig de artikelen 42,3°, 43 en 43bis van het strafwetboek.

Beklaagde NV T.:

Hoofdens

- onopzettelijke slagen en verwondingen (A.3.1 tot en met A.3.3.),
- mensenhandel (B.3. tot en met B.5.)
- huisjesmelkerij (D.2.1 tot en met D.2.3.)
- niet-tijdige aangifte Dimona (C.2.1. tot en met C.2.12.)
- niet-uitbetaling loon (E.2.1. tot en met E.2.9.)

tot een geldboete van ACHTDUIZEND EURO, meer 50 opdecimes (hetzij X 6) gebracht op 48.000,00 euro.

Spreekt de bijzondere verbeurdverklaring uit lastens het vermogen van deze veroordeelde op de vermogensvoordelen die rechtstreeks uit de misdrijven E.2.1.-E.2.9 zijn verkregen ten belope van in totaal 24.000 euro (volgens detail hoger in dit arrest vermeld), overeenkomstig de artikelen 42,3°, 43 en 43bis van het strafwetboek.

Beklaagde W.D.:

Een gevangenisstraf van VIJFTIEN MAANDEN, thans volledig met uitstel gedurende een periode van 5 jaar vanaf heden en een geldboete van DRIEDUIZEND EURO, meer 50 opdecimes (hetzij X 6) gebracht op 18.000,00 euro of een vervangende gevangenisstraf van 3 maanden (art. 40 Sw.).

Hij wordt tevens ontzet uit de rechten bedoeld in artikel 31 Sw., zulks voor een termijn van vijf jaar vanaf heden (toepassing artikelen 33 en 433novies § 1 Sw.).

Zegt voor recht dat de verbeurdverklaringen ten aanzien van NV S. en de NV T. kunnen worden uitgevoerd door de ontvanger van domeinen en/of penale geldboeten op het ganse vermogen van deze veroordeelden en onder meer op de zaken die tijdens het strafonderzoek conform artikel 35ter van het Wetboek van strafvordering in beslag zijn genomen, zoals gedetailleerd

opgesomd in de inleidende akte en de vordering van het openbaar ministerie.

Veroordeelt elke beklagde thans uit dien hoofde en bijkomend eveneens tot: betaling van een solidariteitsbijdrage van **200,00 euro**;
een bijzondere forfaitaire bijdrage in de kosten van **52,42 euro**;
een vergoeding aan het fonds voor tweedelijnsbijstand van **22,00 euro**;
tot één zesde van de kosten, gevallen aan de van het openbaar ministerie in graad van hoger beroep, deze kosten alhier in het geheel begroot zijnde op **568,83 euro**.

► **OP BURGERLIJK GEBIED**

Bevestigt het beroepen vonnis in alle onderdelen en beschikkingen op burgerlijk gebied, enkel mits deze wijzigingen:

Veroordeelt C.K., NV K. en NV S. thans hoofdelijk en solidair om als schadevergoeding te betalen aan de burgerlijke partij L.W. de som van vijftienduizend euro (15.000,00 EUR) uit hoofde van morele en materiële schade vermengd, te vermeerderen met de vergoedende intresten (berekend aan de wettelijke rentevoet) vanaf 1 april 2012 tot en met 19.01.2022, en meer de gerechtelijke intresten vanaf heden op de aldus toegekende hoofdsom en vergoedende intresten (berekend aan de wettelijke rentevoet) tot de datum van algehele betaling, eventueel vermeerderd met de kosten van tenuitvoerlegging van onderhavig arrest (schadevergoeding hoofdens bewezen verklaarde telastlegging A.1.2.).

Veroordeelt C.K. (bewezen verklaarde misdrijven B.1. tot en met B.S.), NV K. (bewezen verklaarde misdrijven B.1. tot en met B.5.), NV O. (bewezen verklaarde misdrijven B.1. tot en met B.S.), NV S. (bewezen verklaarde misdrijven B.1. tot en met B.5.), NV T. (bewezen verklaarde misdrijven B.3. tot en met 8.5.) en W.D. (bewezen verklaarde misdrijven B.3. tot en met 8.5.) thans om als schadevergoeding te betalen aan de burgerlijke partij 'Federaal centrum voor de analyse van de migratie- stromen, de bescherming van de grondrechten de strijd tegen de mensenhandel', hoofdelijk en solidair de som van vijfduizend euro (5.000,00 EUR) uit hoofde van morele en materiële schade vermengd, te vermeerderen met de vergoedende intresten (berekend aan de wettelijke rentevoet) vanaf 1 maart 2011 tot en met 19.01.2022, en meer de gerechtelijke intresten vanaf heden op de aldus toegekende hoofdsom en vergoedende intresten (berekend aan de wettelijke rentevoet) tot de datum van algehele betaling, eventueel vermeerderd met de kosten van tenuitvoerlegging van onderhavig arrest.

Veroordeelt de beklagden thans tot het betalen van de volgende rechtsplegingsvergoedingen:

1. Aan de burgerlijke partij L.W. : 1.430 euro in eerste aanleg en 1.430 in hoger beroep;
2. Aan de burgerlijke partij 'Federaal centrum voor de analyse van de migratiestromen, de bescherming van de grondrechten en de strijd tegen de mensenhandel': 1.170 euro in eerste aanleg en 1.170 euro in beroep.

kosten:

afschriften	-- (Covid)
21,00	
TA 18/03	117,00

opstelrecht 210,00
dagvaardingen 169,12

subtotaal
+10%

217,12
51,71

Totaal 568,83

Dit arrest is gewezen door de derde kamer van het Hof van beroep te Gent, samengesteld uit de magistraten die in deze zaak hebben gezeteld en geoordeeld:

M. DE LOOF
Raadsheer

en op de openbare terechtzitting van Tw.
uitgesproken door Kamervoorzitter M.M.,

M.M.
Kamervoorzitter

TWEEËNTWINTIG

in aanwezigheid van 1. Dem., Advocaat-generaal bij het Arbeidshof, met bijstand van D.B.,
griffier.

D.B.
Griffier Kamervoorzitter